

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

WIDENER LIBRARY

HX 5I7H B

3265.66.20

Harvard College Library

FROM

Fran A. v. Le Cog.

KURDISCHE TEXTE

gesammelt und herausgegeben von

A. v. Le Coq.

Zweiter Teil.

Berlin 1903 • Gedruckt in der Reichsdruckerei.

32.63.66.25

Frau A. v. LeCz,
Berlin

Die Texte in Transkription.

I.

Hikāyātān; yāyib oylu yūsib ğälika.

Hikāyēi dūnyā güzēlē.

Wdχṯi eāmāndā ēzingŋk habū, dō laukāχā habū, ēinukāχā, dālikāχā pūr habū, fugarā bū, hār rō dūcū pištik ēzing dānin (tānin), dō yruša dōfurtūn pō gečinnmīs bū. rūke disā cū ēzingā, bin dārīke tērik ferā, cū sūnā, hālik aš, hālik hālānā, hāte māl. bīre cāršūye, || yahudūki dugō: vō hāke bāmēde. dugō: az nādīm. yahudā dugō: sād yrušī 5 bū tā dīm. dugō: tū bā min dekānā. dugō: az dōsōd yruš bū tā dīm. disā dugō: tū bā min dekānā. nihāyāt piānġ sād yruš bū tā dīm. ēzingŋ māsķir, ē kō zō rāst bīdā, dugō: bīdē pārā! piānġ sād yruš dāiye, ānā, hāt, zē χārā χārē kir. sūbādā dūcū ētūnā hāke, disā dī hālik, ānā, hāt, dā yahudā piānġ sād yruš. hār rō hākek tānā (dānā), piānġ sād yruš dādā. rōke cāndā ēneka bir zē yahūdā dahāt, yahudā ēnekaod || sōrāχā diktrinā yāk, 10 dugō: mērki tā mā hāre sūnā tēr, hāke dikā, bērikā būkōlā, tēr kesik tē dāχā, ūrkmiš dūwā, dāhēre dārne dān, hāke dikā. mērek dāhāre cālike dūkōlā sār dānīχāmā, tēr tē, hāke būkā, nīngā dīgerā, tēnā māl. yām dikā, hār rō hālik, dūkā. ēzingŋ dīmīrā. yahudā ēnekaōrā dūwō: tēr sāržekā. zīnik dūwō: rū, piānġ sād yruš tēnā. yahudā dūwō: yā tū sāržekā, yā ğākā dān nā-amā ğām-tā. zīnik sāržekā, tēz dikā, dikālānā. sārē dū laukā ēzingŋ dōχōn. yahudā sōwāri tā ğām || zīnike, dūwō: kānā tēr? zīnek dīdā bār. dūwō: kānā 15 sārē dū? dūwō: laukīmīn χōdrīn. dūwō: tārzi tū-boχā! yā tū laukā būkuzē, ya ğākādān nā-amā ğām tā. dūwō: dā sāržekīm. dā-pērā laukā dīdā lauka rā dikā, bā sōv dārēvā, dūwō: dākātā bū yahudā dūwā būkūzēne. dāhārin bazāreki nūnī hālābē, rūdānin, lāwīk dūχōār rūe piānġ sād yruš bārēχāda dēwānā. dāpēraχā dīmīrā. dūwō: rāwē, am hāreṇā istāmbūlā! dāhārin, rā bū dō ğā dūwā, berāi dūχōār dūwō tū bū vō rāda || hāre, dāzī bū 20 vēda hārim. yāk dāhāre mīstīr, yākzī dāhāre stāmbūlā; dāki (yāki hēpsi bir) sārēχōār dāχūl mīstīre bū sālē mīstīr mīstī bū, dāulāt qūke bārdān, cū sār dāke sārīχōārī, dānīšt, dugō: azmīs bū, šas bū. bū sūndā dūbirīn, bārdādān, disā hāt lāsār lauwīk, dānīšt, dugō: dūzī nābū. lauwīk kīrnā χānīkī, vōšārīn, tēr bāra dān, dā poχārā dāhātā sārī lauwīk, dānīšt. lauwīk bērin, kīnġ tā kīrīn, pādīsāhēmā āwā! itā'āt kīrīn, mā āv sālēχā būke. tu 25 wārre dēki dūχōār || dōyru cū stāmbūlā, rū, piānġ sād yrušā habū. dūnyā güzēle dēnīχā piānġ sād yruš bū. hār rō piānġ sād yruš dībīr, dūnyā güzēle dādā. dāu rūā sēr dēķīr, sārēχā hazārī bū, hazār dādā'i. dūcū ğām dūnyā güzēlē. hēlikā qōnāyā tēzi kir. pāšā parā lauwīk nāt. sāvīkē lauwīk disā cū ğām kākī, dugō: dā tāme, tūzī mīnnā, zā ğām min māre. araqtā hāst sālā māiyē dāiye lauwīk, lauwīk vāršīd, dūl zā dāvoda ket, dūšūt, χōē kir, dāqulātnd, nīngā gīrt, āvīte dār. lauwīk || sūbādā rā bū, tēz dārēvāiye bārēχā 30 māsķir, pārā tūnnēn. cū ğām dūnyā güzēlē, qāutānd. rūke dūrūā māsķir, pārā tūnnēn. dugō: az sārīχā hālīnīm, hārim. cū, māsķir sā mārū tā-ēne, dāhārene ğām. dugō: kudā dāhārene? dugō: dāwemā mīr, vā sufrā, vā qāmēa, vā kūlūkā zā māiyā, am lāsār hāv nānā. dugō: vō tērā bāvim, kīzāwā zū gēštī, sufra wē, tē pāšā kulūkīχā. tēr āvīt, hūnērā

- kulúk ki dā sār-i-χā kās nāwōnā, süfrā kō āčıl mübārek türüt türüt tađm bādārin,
 35 yāčkē lānist bā qāmčē || lāχā: lā fulān dāre min dēnā. hār sē pē tērā cūn, wī kulúk
 kišānā sārīχā lā süfrā nēst, bā-qāmčē lāχīst, dugō: lāğām dūnyā güzēlie tā doχoāzim!
 hāt bā dūnyā güzēlie. kulúk dūnyā sārīχā, kēs nādīdī. bārū pāra zā dūkāngie dēdizēn,
 dugō: dūnyā güzēlie ġāmālingē gōstār sānga beš yūze ɣrus. bā šāv dāhāte dekēte ġām dūnyā
 güzēlie. χāu lē bū hāsāt, dugō: dēw tāme, tū mīnnī. qandermiş dekīr, dugō: wāre pāle
 40 wī süfrāne. pāle süfrā-nā qāmčēkī lāχīst gō: dāreke kes || qa tūnnē tā doχoāzim, ciāki
 inglī wīz tā doχoāzim. ciāki inglī wīz dānī. rīkē dōdīā dūnyā güzēlieod kēfū zaúq kīrin;
 pāsā šāvīke dūnyā güzēlie süfrā nēst, qāmčē lāχīst: qōnāyā tā doχoāzim! qōnāyā dānī.
 lawūk rāwū sārīχā, nā dūnyā güzēlie, nā süfrā, nā qāmčē. āχ! kulúk dā sārīχā, lā
 wēdārā gārūā, hawūk dī, māskīr sū gugerētīn lā sār paīyā būn, χā tazī kīrin, būnā sū
 45 kāčke, kētenā haus, māğār kāčke šāhi pēriā būnā. dīzēkī hāt, kīngī || āke bīrin, kulúk
 sārīχā kīr, kāčikā māskīr, mārūkī lāğām, dūdīa kīngīχā lāχā kīrin, ferīān, yā bāčūk
 dā hāwāda mā, sōnd χoār, zā wēdārā nā-amēdār. qandermiş kīr, kīng dānī, dō qaināt
 dānī, dugō: vānā hālīnā lā kēdāre sāqūlmīš būi, tūmūš būkā, dēw hāzīrim, az kāčkā šāhi
 pēriānīm, hār tēk zā dāst-mīn tādār. kāčkē lā-ūk hālīnā, dīwā nāf baqčāki sīwā, sēwēke
 dīkā, dēdā lawūk, dīwā kārīki, wāχ! dīwē, dūnyā güzēlie zā wāqas mālī kīrim, vāzī ||
 50 kīrmā kār. sēwīkā dīn dēdāi, dīsā dīwā mārū. hağībūk sēf ze wānā dēdāi, dīwē: bēhāre
 qōnāyē dūnyā güzēlie, bīdā tēnā, qōnāyē palānīki hāfsārīki dīstēnā, sēwā deşrōšā. pē dūnyā
 güzēlie māskīr, sēwenī rīndīm, dīwē: tūnā! dēw gīā bistēnim. tēnā, sēwīke sīpt dīkā, dādi
 dūnyā güzēlie, doχūā, dīwā kārīki. pālīn lēdīkā, hāwsīr dīkā, sāre nārdūwānēda dīk, tēnā
 hātīā mīsepe. qāmčē süfrā hālīnā, dēhāre mīsepe. šāhi mīsepe qōnāyēke lawūk būgere.
 55 kēwā || dekīšēnā, χalk bārīki tēnā, au dō bārā tēnā, ewārī ġōhūr boš bā sārī dāχēnā.
 χabāre dādīnā šāhi mīsrā, dīwēn: mārūkī hāwōnēkeχā heīye: χalk bārīki tēnā, au dō-
 bārā tēnā, ewārī yām nādī. šāhi mīsepe dugō: bāhīkin mā wāerre! bānā dekīn, dīwē: dēw
 kārīχā nām nārim. χābār dānī šāhi mīsepe, dugō: mā bā kārēwā wāerre. kār dīkšānd
 nārdūwānēda, ēw ġām šāhi mīsepe, dugō: lawūk tū cīmā zālīmleɣe dīk? yām nādī hāwōnā,
 60 χalk bāreki tēnā, tū || dōdīā tēnā. dīwē: mālē mīn nā-īye, az ētīr būkim? lawūk nāsādikā,
 šāhi mīsrā (sic) bārāχā, dugō: χalfāt būke, dēw hīkāyē kārīχā ze tārā būcim. dugō:
 χalfāt! hārēnīk ēw. dugō: wāχūkā bāwīkī mīn hābū, am ēzīng tānīnā, dōfūrīnā. rēke
 bīnī cālīke hāhīkā dēwīnā, tēnā, piāng sād ɣrus dādā yahūdīki, dīwē: tār tūnā māl. tēnā
 māl. bāwīmīn dīmīrā. dāka-mīn tār sārīš dīkā, bārāki-mīn dīn hābī, sārā au dōχe, dīl
 65 az doχūm. bārāyē-mīn dēhārā mīsrā, dēw || dēhārīmā stāmīlā. dūnyā güzēlie hābī,
 dēwīχā piāng sād ɣrusā, mīn āwōdī ēlā āχīrnā qadār dīwē sārīlmīš hāw dīwōn dīwē: tū
 bārāyē-mīnnī. reğā dekīm, sēwīkā wē kārā-dā, mā dīsā dūnyā güzēlie-bā. sēwīkā dādī,
 dīwā dūnyā güzēlie. qōnāyēke dğār ēēkīr dīdā bārāyēχā. dūnyā güzēlie nīkāh dīkā, tūi
 kāčke šāhi pēriān dīšāwīnā, kāčik tēyā, au hīn dūnyā güzēlie rīndīwārā, auzī bārāχā wān
 amrī χodā nīkāh dīkā. cāl dōlī, cāl cīrnā lāχā mār dīkā. 'āmri pāsā kēfū zaúq dāzōn. ||
 70 dēhārīn, yahūdī dūkūzīn, dākaχā dūkūzīn. šīnāda tēnā mīsrī, zīnkaχāw zaúq kēf dīkīrin.
 au gēstēnā bār murāzīχā, hīnī pēiyān. tamām olmūsdūr bu hīkāyē, wāerre kō am hārīnī
 (hārīnī) yāke dēn. Ūc yūz ōn yādī tārīχīndā yūsīf effendī hīkāyāsī musī kokle effendī
 tab'ē olumūsdūr fī ombēš šūbbāt 1317.

Šeix mūs wä ingä yūsib dāstānī.

Šeix mūs arē; dāwāteke bū, pismāmeχā ingē yūsib pūrri pāqıl bū, arāleχe ze dāst
 šeix mūs girt; šeix mūs haft berā, bün, ingä yūsib dauidō berā bün. χodängeke šeix mus
 hābū, nāvixā sittē bū, dugō (rūke) ixtiārū ingä yūsib štāndinā (štāndin) gām šeix mūs,
 bā amri χodē sittēye bāmide, kō nādā, bā hūnērī pteχā bā štēixā zōrā zōr dze ze bistinim.
 dūctūna gām šeix || mūs, gōtin: tūsiye sittēye amri χodē bā ingä yūsib dē. gō: bōi beglēχē 5
 hūnē bāmīdin, am hāft bārānī, hāft kākūkā bāmādīn. arāler χaykīdin, gištik cūnā gām
 ingē yūsib, gō: dodzādā hāzār māl, dodzādā hāzār suār hārjū, zōrā zor sittē štānīn. lākin
 vā štōrā šeix mūs bist, tākrār šeix mus bāna bārāyeχā kir, gō: sittētrā bīwēn, cī dāqimeχā
 heieye mā lēχāke, kōnī gēr kin, heštīrā ūnīn, bār kin, sārī heštīrā dāne dāst sittē, bār
 mālē ingä yūsibrā bākšēne. šeix || mūs hāršē bārāvōd suār rā hēli gōcē kētin, χātābī 10
 heštīrā kānderē kōn ktve, gō: gōmāre rābe pte gōcē, sittē bā zōrā bīwā. sūwā bū, sūwā
 zū bū, sittē hāvāsrī heštīrā dāstīχā kir, tēbī mūst, sī arzerūmē, harēri štāme. dābār kōnē
 ingē yūsibrā rāwōrt, χātābī heštīrā kānderē kōn dχist, ingä yūsib sārīχā halām χodē
 beštūstne mālā šeix mūs sittē dāqīm gī lāχā ktie, sārī heštīrā dikšēne, ingä yūsib māskir,
 cāo lā sere gōlē χūni, dāstā dārī || rāmē i ze vīrdā wēdā dahazēne, nūmē bistregē girgin 15
 kōpūki dāctne, šes berāχā mēnān šērī be hāvāsrā ā, gār hā gār χālā χānē zīn dēχēne.
 šeix mūs bān kir: pismām dābārā gulē sōr hāhāt ze tārā gō (kō?) tū gōmārī, bābā ze
 χārā. tū dēngi ze nāt, ūpī haurine girt, šovt sār sārīχārā. haft rūā, haft šāvā gōc
 kišānd bā rāvōd dārāse nāv īwprāyī pīr kāl yāctd bū. lā dārīki kōnē dodzādā štēnī vāgrt,
 cūnā pārdā šāvānī kišānd, dābārā χabār dāne pīr kāl, mālūkā || χānedān ē hātī lā sār 20
 id, dānēd. pīr kāl gō: rāwīn, am cānūl suār am hārjū gām wī mārūū. hātīn sār šeix
 mūs, paivyā bün, dōšāk bālyf zērā dānīn, nān zērā ānīn, qahwā vaχōārīn. bārā hārjāk
 sār pāzdā cūn, pīr kēl rābū, dāstīχā būsū, sittē gō kī, berāi mīn šeix mūs dābe, āvo
 dāstī vī yēctdī-ke. rābū, mīstēn dāst-χā kir, āv lā dāste pīr kēl kir, pīr kēl dāstē-χā
 štūt, gāki sār-χārā māskir cāo sūrāti sittē ket āqıl bōqa qārīstmiš kir χizmātīje lē māskir,
 pīr kāl || hāmān lā yāndkūdā gēr bū, lākin sittē dī, gō: rīndbūnā mīn sār-i-mīn bōχe! 25
 dīsā az detīrsim, sār-i-mīn dā bālāye be! hāmān rēvīā, cū pās pārdā, χizmātījī hārjāk
 dā dāst bālīngā girgin, bīrīn yānī ōdā, zāmāneki siktīnī, āqıl hāte sārē, hāmān rāwīn,
 hāspā cābūkin, am hārīn! cūn, gēste mālōχā. hāmān pīr kēl pūktj χizmātījī nāv dāstē
 yēzidχānē re sīpt māl mazīn kāhālerīχā: gištik mā wārīn! — tu wāre šēχ mūs bārākeχā
 dādāle ūstī bā štān, lākin pāzēχā wāχīā dō-dāmī kāriā bū, kāriē || pīr kēl bārādān sār 30
 bārā, lākin dādāl kārtēχā lā bār wān bārādān sār bārā, lākin bās ševān bān kir: lau
 ševānī! pāzīχā lā sār bārā bādārkin! pāzī pīr kēl ām ki āv dān! dādāl gō: pāzī mīn nōbā
 ā mīne, az pāzīχā sebeb cte az bādārkin? lākin ševānī pīr kēle: pāz ā pīr kēle āva pīr
 kēle, az mīlīm, tu āv dī, dāstā gīnsiūā bālīstēze! lākin dādālī cālēng av štōrā γāyāt lā gūjā

- hāt, ser kirtin bāziāne hao, dō sevānē pūr kēl pīānē šes lā dōdēl lē givōān, lākin dōdēl bā
 35 tōpīz sārī || sevānē pūr kēl χīst, kūst, havāle gē rīvōān, cūn, χābār ktrīn, dānā pūr kēl:
 av mālē nūhātē, sevānīχā bā zōre nōbā āve bīr, sār-sevānē-tā kūst. nihāyāt pūr kēl: hārīn,
 vī meylē vāšōrīn, lākin az kī tāmbiāki bāwōdime, wā yāχod sevānē wōn yāχod gāvōn
 wa yāχod χīemātē wōn sār-bāst mā lā nāto topōrē mīn bīgārēn; āgār kīzān lā šākār
 tadlīr kō būwōn, dze kōkī yēr qazmā-inen dze būkōlūm. lākin dū suār nūzū mārūe šōnd
 40 sār šēχ mūs, mā wāre qōnīsmīs bīnē. mā av lā vīr bīskīne, || tu wāre mīnū pūr kēl.
 čiqds hāvōdā hazār χānēi yāzēdχāne čiqds āyālērē χā wā kāhāχā gīstīk lāsār pūr kēl hātīne
 hāv pūr kēl gō: «āyālērū! mālē šēiχ mūs wēhātē sār mā, kāčīki dā mālēdā! yā wōrīn
 hātīn mīn būkūzīn, yāχūt rāvōn, čiqds mālē mūlki yāzēd χāne hāi gīstīka pēdīn, ze mūrā
 boχōāzīn! wāχēlki nādā, bā zōrē mūrā lē bīstīnīn! hātīā wē čōye šēiχ mūs suār-bī, hāte
 mālā pūr kēl, paiyā bū; nehāyāt gīstīk rāvōn, dīwōn dāwōstīān, šēχ mūs hāt, būyār
 45 kīr, || pūr kēl rūnīst, nihāyāt sā rūā qurbān tēzāt īkrām zē-rā kīr. šēχ mūs qālbiχādā
 gōt: bārāki-mīn sevānīkī pūr kēl kūst bālki sālī wē dāwē az wāsāndīm. šēiχ mūs gō:
 pūr kāl! berāt mīn deŋsīz kīr, sevānīā kūst, dāwā būberīn. pūr kēl gō: šēiχ mūs! yāχut
 bārākiā sevānīā rōye hārīyāk dāh mārūā būkūze dā berā dāwōstīān, tu hātē sār mā,
 dānē, sevāt tā havōdā hāzār mālī pūr kēl gīstīk vā gē bīn dāstī-tārā. šēχ mūs gō qalbi-
 50 χādā: šīkī || dā vī šōrādā wī hēiye. lēnīst hāsb-e-χā, hāte mālāχā, hēst dā rūā sīkīnēn,
 sād pīānē sūār cūn mālē šēiχ mūs, paiyā būn, āmmā pūr kēl gōt: āyālērū! kī sūfrā kō
 hāt pīst wā, mōχīn. šēχ mūs ā bībī: āyālērū! ānqāq mārūe nānī dūzminā nāχoe. wāzē
 bībēn: šēiχ mūs! āllā āmr-ūlā χodāngē-tā sūtē am pūr kēl rā doχōāzīn. lākin šēχ mūs
 aīnglāmīs kīr, dugō: dā mīdā mīn-dā, āmmā lākin šes bārāye-mīn hānā, az bā wā-ē
 55 bedānīstīm. hāmān mazīnē, gīstīka || sūyī, šōr lā tā gōt bā. lākin dō hāzār zār ārē-kīrīn
 dānā, qālīgā ze pāsā wāra bīrīn. āmmā šēχ mūs gō: pūr kāl wī dālīke kēnā lāmā do-
 χōāze, az bā qurbānā pūr kēl kīm. au rāvōn, cūn, āmmā lākin šes bārāe šēχ mūs
 sūār hātīn, āmmā šēiχ mūs gō: bārānū! pūr kāl wī sūtē doχōāzē, am pēdīn. bārā gō:
 am nādīn. šēiχ mūs gō kī: hōn nādīn, hāmān ā bā zōre lā wā bīstīne. bārā gō kī: am
 60 bārkenē kī yezēdχāne dībā mālā pīs-māme-mā īngē || yusūb bībe hāre. cār rūā sīkīnēn;
 šēiχ mūs gō: bārānū! hōn bārīkīn, az hārīm gām pūr kēl. šēχ mūs suār bū, cū gām pūr
 kēl, dō rūā šērā qōnīsmīs bū, šūndā pūr kēl gōt: šēχ mūs! bārī-mā bālī būke! šēχ mūs
 gō: lā vēdārē af šōrena dībā! hōn rāvōn hāsbē-mīn! cūbūkīn! hāmān šēχ mūs āyā yāyāt
 lā gūgā hāt, lā hāsbē suār bū, dārī-rāmē dāstχāda kīr, šūr kīšānd, dāstχāda kīr, āmmā
 65 šēχ mūs gō: pūr kāl! mīn nāzānē tū va nūnī || kūčīkā, mīgō vā mārūke! az hātīm lā sār
 tā dānē, kī cī lā bār tā wā būkē, mālā mā bār kīr, az cūm χātrē tā. āmmā pūr kēl gō:
 tā bā mīn kīr qaulīχāda wāke mūrā bīskīne, dē tū bā (tōpī) yezēdχāne dze gīstīke qīrmīs
 kīm, pāsā dze sūtē dze bā zōre bīstīnīm; mālī šēiχ mūs sā rūā, sā šāvā cūn, topōrē
 yezēd dār nāt āmmā bārā gō amē lābār gē kūsāne dīnīn. šēχ mūs gō: bārānū! pūr
 70 kāl yāyāt kūfīrīkī zorbdze, yāyāt askārī-χā pūrre, ē bā dūmā-keve. hāmān: || šēiχ
 mūs! tū čiqds mārūkī tīrēūke, am haft bārānē, am hārīyāk χīsmē ōrdī kēnē, hāmān bā vē
 dīgīl (χālk) kūrki bōi bāglēyē ze tārā sāndīn. hāmān šēχ mūs gōt: wāllāh, mīn nāzānē,
 hīn wāqas (aīqas) gōmār būnā, āmmā az ze nēhā šūndā hātīā kī gīstīk qīrīlmīs nāvōn.
 hāmān šēχ mūs hāsbē mermēndī lāχīst, kūrki kīšāndā sārīχā, au pūr kāl rā dāwā nākim.
 sūwōdā zū pīstā askāre yezēdχāne dōr cōvīrmā sāndīn, hāmān pūr kāl bān kīr, gō: šēχ

mūs, ciqas || mārūnī soisiz, hawā sār sevān kušt, dō hazār zār bīr, hūn rīvīān, wālkū ā 75
 ʔe mē rā bimīne, sūtīle bā mēdīn, kūvā dāhārī, hāre. hāmān sūtīle gō: sēx mūs bārāō! rāwe
 sārχā! sūrī kirmānī biḷā bārχā! kūrki cābrāzā bā hāvχā lā bārχā! minānā gūrā, hāryāk
 dā yanikidā bā nāvχā pūr kāl lāχā serē ʔē-ke, bīde iārktēχā, lā min sūē bī ʔāfāge zār
 kir, askārā pūr kāl pēti sār mēdā dār kir. sūtīle rābū, iāngī qōldn hāsbi dō bākīr cē kir,
 minānā || sērūki hāmra dā nāv askārā pūr kāl wār kir; sūtīle, dīlīmīn dāne, sabāhenā zīyā- 80
 ʔike hūlōbī gōān dānā ʔe bārāiχārā. dīlīmīn hōkīr, dō bākīr sūr kišānd, dā nāv wār kir,
 sārī ʔī ū haft īwān lā kir. dīl-ī-min dīwē, χodē dānī mālā pūr kāl! ʔe pāwā dārī rāmā
 lā dō bākīr χīstīne. dīlīmīn dīwē, āman bārānū! kēkī dō bākīr yēzīdχāne ʔāhād kirīne,
 āman! dīlīmīn hawā kir, bārā daurīs rābū sārχā, bāzenē χā bā kir, sūrī kirmānī dāst-
 χādā || rākīr; sūtīle gō: grī kušāne bā pūʔe, askārī pūr kāl sār mādā χūʔe, sēx mūs 85
 kēkō! rāwe sārχā, gārīke mās ke, sārī pīenǰ ū pīenǰ ʔē kir, bā sārā ʔāhād bū, bārāiχā
 daurīs ʔāhād kīrīn, χoāngē iā sūtī bīrīn mā ʔe iārā qā nāmūʔe; dā rābe, sēx mūs kēkō!
 har haft bārānā bāhāwā bārānī! dīlīmīn dāne, χodē mālā sēx mūs dāne! gūrāgūrē ʔōpa
 sēx mūs sārīχā lāχawē hālīne; rābū sārχā bārā hūseīn, minānā gūrī dāv-bāχūn; yā || 90
 allāh! yā χodē! dīkā, sūtī! tū minānā lā sēx mūs qāf-kār māke, sabāhenā tū dāstī-ī
 dāvīχā χēne, tū hūlōbīke gōān kēkēχārā dāne, īnā allāh hōrtē askārē pūr kāl tū bībēnī!
 dīlīmīn dāne yā allāh yā χodē līngī χā dā zeḡgū wārīne nāv yezīdχāne dōχēne, ʔād u
 haft lā yezīd dōχēne. χodē beʔāūtīne mālā pūr kāl! pāwā dāstī sār hūseīn, bā rāmā hōrtē
 hūrdū pīlā dōχēne, hūseīn ʔāhād kirīne. sūtīle dugō: dīlīmīn dāne, hēstīrī χūnī debārīne 95
 tebādī ʔasīmī kirīn, || bā sār sēx mūs āyādā rēvīne, teʔt dēngēχā bānīkir dīlīmīn debēe
 berāiχārā sēx hāsēnā muḥammed: hūn hārīn, χabāre tēkin doāʔzādā pīsmāmā min wālkī
 sēr mīlā wārīn sār grī kušānē, berāi min gī ʔawūʔīn bā ʔr, ābdālī cūk berāye qamūʔe nābā
 bīʔīne dāwa. sūtīle dugō: ābdāl! dīlīmīn debē, tu rābe sārχā! tu bā sūr lā mīχē! min
 χālske ʔāʔī dīgnō! vā rīndbīnī sērī min bōχē! az būmā ʔābābe bārāne! dīlīmīn lāyāne,
 ābdāl dugō: sūtī! rābe sārχā! cēbūkīm hāʔe, az gāʔī rāwīn vā kafīrān nākim nālāʔīm,
 īnā allāh, ʔāʔ || bā nāv yezīdχāne χēnīm, χūnī sūr (sōr = sūr) wālkī ʔāya behār kīnīm, 100
 dāne yā allāh! yā χodē! dīkē, ʔe hōbāʔī ābdālī rēvīne, pūr kāl āmān ʔe pāra īndād χodstīne,
 haft hāzār ʔsker hātēne, geʔt lā sār ābdāl gēvīne, dā rābe, sēx mūs kākō! dīlīmīn dēwē,
 rābe! ʔskērā pūr kāl dīktē, pāʔe qēnē, dīlīmīn dēwē, sūtīle hāmān ābdāl lā pīʔī ʔāvē wāndā
 dībe, ʔalmīʔ dīke, pōrēχā ʔā dīkā, dībāze sār sēx || mūs, bā yāqē haurāne dīgere, ʔādīke, 105
 dēwē: rāwe! bārāye-ī yāk nāmā, gīʔtik mīrīn! sēx mūs rādāwe, sūr dīkīʔne, dā dēwēmā
 min rā māke ʔā χawēye! bārwe sūtīle debāze, sūtī dāv bārēz dēʔēve. du ʔskēre pōrī sūtī
 dīgērē, dīktēne, hatta vā ʔāyē bārā lā ʔō mālē χodāy nākin, dīlīmīn dāne, mināne gīrgēnī
 dāvāne kōpīki dīʔīne, yā allāh, yā χodē! mināne gūrīkī dāv-bā-χūne bānāv dōχēne, minān
 pāʔīkī vōχodā lāhāv dībīʔne, mināna kōnīā χūne dāreʔne, sūtīle bā tāne || lā sār gīrī 110
 kušāne rīn-χā lā ārdē dāʔīnā: yā īdāhāl dīemūn! tū bā rūemīn dēlā sār bā dūman māski,
 bōʔatī χīzīr dīhī ʔāʔām dā gārē bārāktī-e-min sēx mūs āyā bīʔnā, yā rēbbī! doāʔzādā
 pīsmām min wālkī sēr tū mīgūnī. dīlīmīn dēwēne sūtīā sār bā dūmān gārīke sārīχā lā ārdē
 rādīkā, bārwe sēx mūs āyā māsdīke (māstīke), sēx mūs wālkī bākī mazīn kī lā dēngīzā
 dōχēne pāwā dīʔīqē, sēx mūs wī ʔe vīdā vāʔā wī lā dōχē, sūtīle bārwe sēx mūs || bānī 115
 dīke: sēx mūs kākō! dīlīmīn dāne, lā mīχā fuqārādā χālkī māχīne, gārīke sārī ʔāktāwī
 sībā sār pūr kāl bīʔīʔnā, sār ʔābābe bārāye-min pūr kāl tū gārīke sūrī kirmānī bāktīnā,

- tū lā sū vi kāferi xēnā, tūlā sār hāsbe beaxēne! dīlīmīnni debē, af sōrēi sūtīe sōx mūs
 āyā dībīze, gārīke ze vīdā vōdā pūr kāla yezīd sīktīnī pāsī ōrdīe, ēāvoexā lāket dērbē sōx
 120 mūs āyā nāvoēoxā bīde dāwā ze dūrā dūrā wōllā askēre dīke || qūrīne, sōx mūs āyā dāvī
 sākīlāwī dīgārīne sār pūr kēl, bāndīkē, debē: pūr kāl! dīlīmīn debē, tā dū (auch dō) bārāye-
 mīn tā kušt āxīst ārde, mūrā dewēn sōx mūs āyā, bōi bāgē doāzādā hāzār māle, lā hāmā
 tārā dewēn pūr kāl, xodānā hāodā hāzār māla, dāstī ārde bā pīvāne, bā šāka šakē, dārī
 rāmā gūlēsōr tūye mīn būkuṣī gūlēsōr boxādī bīmīne, dīlīmīn debē, sōx mūs pūr kāl
 125 rādeuēne hav bā dārī rāmā, dīlīmīnni lāyāne, wākī mārī rās lāhav || gārūāne, hōrtē dā
 seḥ sadt bāhāvrā sār dānīne dīlīmīn debē, pūr kāl māskir āgālēxā hāstī bā dāstī sōx mūs
 āyāye, hāmān debē: tākir mīnū sūtīe. dāo dīgārīne, ēōlā dēriue, hāmān sōx mūs āyā bā
 sār dāxīne, hāmān dārī rāmā, sūr, sōrānī xārīxīnī nābere hāttū vō ēāyē tōpūzi hawēsi
 dīkīstīne lā bār qarpūzi zū, yā allāh! yā xodā! gārīkē tōpūz hāstīne, lā sārī pūr kāl dāxīne,
 130 nōne hākīke dārmī dāyīn dīkē. dīlīmīn debē, sōx mūs āyā sārī pūr kāl (sic) kṣā || qur-
 bāne gūmādī. dīlīmīn debē, gārīke sūtīe sār rā pismāmā māsdūke, tōz rābū dzmānā, pis-
 māmīxā ēngē yūsīb doāzādā pismām wē gām sūtīedā dār tē, ēngā yūsīb dugō: dīlīmīnni
 lāyāne sūtīe tā pēckir sāre sōx mūs āyā hūrdū bārāyēxā ābdāl sū-bā-šeṅgīl āmān dīlīmīn
 dīne, lā vāyānī ābdāl māskīne xā pēgīne tīrsā, mīn šāhād būnā. dīlīmīn debē, mīnāne šērā
 hāryāk hēlīkēdā xā bārān, nāv askāre pūr kāl dāne, ābdāl dānāv xūnēdā dār-ānīne. ||
 135 dīlīmīnni debē iṣi dō sadtā askārī pūr kāl bōzmīš dīke; sōx mūs debē, dīlīmīnni dīne, pīdīd
 lā boyāze tāng bīfīlīne, mīnī sōnd xodārī bā nāvī rub el ālāmīn, az kī wān lā ēlā pūr kāl
 qā vānāgārīnīm, dīlī mīnī debē dūdīe zōre zōr ūšemā xārī sūtīe debaxēnīm.

Hikāyēi Rišwān.

Am rāšūnī. rāšū dēdige dauidō bāvin. bāvīk gālīkāne, hazār māle, māzīnā χā māle
mōrē, yālkī māle ismā'īl āyā. māli mōrē tabī'χā kārāne, piānjēid māliχā heīye, mustafā
āyā dāvōn āyāχā, sās lāwexā hābūne. rūkā sūrbake dīke, bārā didā tāšde, bā hār sēsā
kāfjīk dāčt. yāk dōχoe, didā dāstīdīn, aūzī dōχoe, nihāyēt tāvehān dōχīm, nūpī bārχī.
rādīvō sārχā, dīgerē, dāvō: || uđāyī mēnī kōre ze mētrā zīnīke bīvōnīn. dāvōn: lā fulān- 5
dāre mālike χāmedāne, am ze tārā kāčkī wī dōχōāzenī, zīrā dāvōn mālā qaplān āyā. sēs
haft mārū sāndīn χoazgingī. cūnā mālā qaplān āyā, gōtūn: am bā dmrī χodā kāčkīdā
ze lāwī yāqub mustafā āyā am dōχōāzenī. āgār χodā yezmīs kirīd āmmē bīdīnī. pāsā
bā dmrī χodā ānīn, dānī, qalīngā wā sād zārī birīn, dānī. lā wēddārē kāčkī rāwōn, suār
kīrīn, ānīn mālā mustafā āyā. lā wēddārē cāl rūi dōle || χīst. rūkā suār rābūn gīrīd, 10
piānjā suār tārafikā dāwāstīdā, piānjā tārafikā dāwāstīdā, īkī gečelūk būn. lā wēddārē bā
gīrīd bārā dādāne hav, yāk gīrīkīkā lā yālī χīst, dāgāpūrēdā lāχīst, cāw lāzō hāte dār,
mīr. mustafā āyā kōmīkīχā āger kir, vāgīrt, nāhā sūnī bū. mālā pūr hārēd lāwērā hāt,
cē nuqānīχā hābūn, kīrīn. kōmīkīχā lā hēlī lāwā vāgīrt, lāwēkīχā ze wī kāčke bū, nāv
lēnan hāsē mōrē. tāmīr pāsāwā dāwa kīrīn, lāukā tāmīr pāsā lā wī || dāwī mīrt bū. tāmīr 15
pāsā yānīk dā dāst sō'īl fōd sānd mālā mōrē: bālāke vōke hāt sārīmā, dār bāvā dāwāne,
cī suārāχā hānā, mā kārānke wārre haīfīmā. mustafā āyā mārū sāndīn nāv; dāwāχā,
dīke (?) mā wārre. gī hātīn. hāsēn āyā rēχā tūnnē būn, sāk dā rūōχārā kir, hāt dākārē.
hārēd lāwīke rābūn, mustafā āyā dugō: āyul! hāre allāh tāule tēā tā-bā. dākār hātānī,
cū mālā tāmīr pāsā zāngū zārīnī. cūnā sār dāwāzā. gīrīk hābū, dākārā dāwāte || lā gīr bū. 20
dārχāgī zā suārā hārīne gīr, dāwā bīdīnī. hāsēn āyā dō χīzmetgīdāwā dāzūlēne gīr. cīqās
dākār dāwāzī heīye bārādān, hāsēn āyā dābīndā sā-h hāspā lāχīstīn, hāspēkt dīn gīdndāne,
bairāq dāgīrdā kīrīnā χodār. dāwāt rēvā, pūr mīrīn, dukūstīn. bā sūndā hātīn ā, bā
tāmīr pāsāwā saqalāsmīs būn. tāmīr pāsā gō: āyālērīnū hūnē wī qāčkīk bāmīdīn. wāna qīdīm
kir, bēgū χodāne dāwāktī nihāyāt hār kēsīk cū mālāχā. bīstīn rāšō gālīkāwā būnā dūzmīn.
cīqās rījā bū || rāšō qabūl nākir. dāyāk bāw būnā yāk, hātīne sār gālīkā, ze māli mōrē 25
māli ismā'īl āyā māli habās āyā wa yāk kāčkīk bā gēhāzōd dēdānī. am lā hāv wārrengī,
cārā nādīn dāwāktī mazīn kīrīn. ze māle mōrē nāl qīrān yāyīb āyā hābū, haft bārā būn,
mōyā, māhmad āyā dāwāχā bū. māčt hōčīwā lā wī dāwōe mīrt būn. yāyīb āyā ze (zā) ser
nācū bū, ākī hātī bārādān, hāwārānā gī zā cūχī sūr bū, qurānīna kīrī bū sārā. χabār
dā būnī mōyē; || gōkī bū: lāwē tā mīrīn dūdō. gō: yāyīb χodāzā? yā rābī sūkr! gō: mā 30
yāyīb χodāzā, hār piānj dīn mā bīmrīn! lā wī dāwāzī dāke gōmār bān kir, gō: mā yāyīb
bādārē mēidānī! yāyīb āzūt, hāsp bā hēnī ānīnā hāv, bā sūrēkī yāyīb bā ōmīzā χīst, bā
dūdīo kir, hēlīk lā wī yānī hāsp ket, hēlīk ze lā wī yānī hāsp ket. χodā warmīs kir, rāšō

- bōzmis kirin. bā qōlē gō ki tazi kirin, hāsp ze bin girtin, pūr mīrin, zē kūstūn. ā, pāsā
 25 tazi cūnā māl. ā || lā māl gō: hūn zā kū tēne? gō: am zā bārdār kūstūnē tēnē, ēi hā
 ēi tūnnē, fūlān fūlān kūstūn āde ēi tazi kirin, am rjōdānē, hālepi. gālik fārmānē bū,
 mālē mōre dāket. girt sīngīrē hāgi omār ōylu hābū, entell gālīc ōylu hābū, dūzmenā
 hāo būnā. gālīc ōylu rūke cāl suāriwā tē mālē mōre, dewō: hāgi ōmar ōylu wā kūst, dēi
 kākēxā zēdā bā cāl bārī hāstīrāwā jēhīs az tādīm (auch dādīm gelesen). hāsen āyā suār
 40 diwā, dōyrū dāzū askāre || xālil āyā, nāw askāre deşaqūnā, ēe silāh hānā, bārdādā, nā-
 kānā lāxā. tāktār silāhe xā tēi dikā, dīsā ze nāw askāre deşaqūnā, bā silāha gid bārdā-
 dādī, dīsā nīkānā lāxā. hāsp, ze pāra nāegī, dīsā silāh tēi dikā, dāzū xālil āyā, dā-
 bēndā lā hāsp dūkewā, cāwīrmīs dīkēn, xālil āyā bān-dikā, dīwō: lā qāckī mōre māxhēn!
 askār tē nāxhēn. xālil āyā tē, dīwō: hāsen āyā! tō dūsmānle xē minū wā tūnnē! ēi gārā
 45 zā nāf askāre qawūndēn tāxer bū || dūgō: gālīc ōylū kākēxā zē cāl bārī hāstīrā gāhēwā
 kō bā mīdā, am-ēi kō az xālil āyā būkuzīm, sīngūxā bā sār sīngī zēdā dīm. xālil āyā
 dūgō: fūlān hāstī bā hāsen āyā dēn! dārmānenī pēdīn! mā hāstān āyā min būkuzā, sīngūxā
 bāsār sīngī zēdā-bā! kurd hāsen āyā suār bū hāttā bā māl, cū. hāgi ōmar ōylu pāsā
 kākēxā mīm da hāsen āyā, gālīc ōylu hāsen bālā kirin. zā wō bāstūndā dēwātē gō: am,
 50 bārkepi, hārni yailā, lā yailā am. || būkepi kēfu zāuqā. dēwāt-i-mā kārāxā tūgārā;
 hānā bāryā bīstūnēn, hānā pāz ferēdī bīcērinēn hāttā bā pāyēz, lā wēdārā dēwātā bārke
 bā kēf bā zāuq ā wārrin bīnī marāde, hānā rēzā būkin, hāttā sār wārī qūlā, lā wēdārē
 pāz (erst »pās« gesprochen) kirin, bēhārīn hālābā, bēfērōšūn. bāhār kō hāt, am bēdār-
 kētenī kōnā sār cā'ire, kōnā wāgīrenē. kāndēremā drēzīn, pāz kōnā am, hālēnē; lā ōye
 mārā am kō lāwā rāxhē, cū. pārdā cāxhēn. yāni mālē pāz, gānā, hāsbe nērin, mā-
 55 hēnēn. lā waqtā bāre, bāwīmīn hāspiki || xāyī cā hābū, rūke mālē mōrāwā lāhāw sūwā
 hāhī būn, bār kir hāttā rāhānē, lā sār gānj āyānīng ōylu ōmer āyā rūnīstī bū. ruke
 hāgi mustafā pāsā istāmbulā tē, xabār lā mā wā bū, suāre rahānē gīstek suār būn bārōwā
 hāgi mustafā pāsā cūn. dābīn bāwīmāda hāspiki ēi hābū, hāgīmūstafā pāsā dect, gōt: yāyīb
 āyā! tū wī hāspī bemēdī! yāyīb āyā dīwō: az hāspīxā nādīm! tē. māl. hāgi mūstafā pāsā
 60 mārūā dīstīnā gām yāyīb āyā, dīwō: tū hāsp || i xā bā ōmār āyā dī. dīnē: az hāspīxā
 nādīm! kūre min, wāxhā min hāi, az nādīm hāspīxā. lā wēdārā mārūyē hāgi mustafā
 pāsā dehārīn, dīwōn: yāyīb āyā hāspīxā nāda. lā wēdārā bā hāfī suārā suār dībā, tē.
 sār yāyīb āyā. sūo rās dībā, yāyīb āyā mālaxā bārdike, nāh māyā dūke qāntīr lā hāspe
 šēdīnā rahēlī nāhā māyā dūkōwā, dāsti bir bānge dā lā sār bērā gāwā māsduke hāfī suār
 tēyē, pē masdukā-kī wā hāgi mustafā pāsāyā. yāyīb āyā dīwō: zīnēk, dīzī tārā māl hāstīr
 65 cē || xā dīwā mā bēhāre. hāgi mustafā pāsā nīzīk dīwā, bāngdīkā, dīwō: yāyīb senī āl
 ātā qurbān ēdērim, nērie ālāb qacērsīng? yāyīb āyā dīwō: senī qurbān ēdērim āl ātīng
 dīrmōyēnē! ze xā wēdā dāst dīdā sār tūlīkī, dīrēwā. hāgi mūstafā pāsā bā sār dāxā bā
 hāfī suārī, zā pārdā nāgī, hāttā hīnge yāyīb āyā tū dīdā dīrīn, māsķir gūtkārī, ševān,
 yolqī pūrīn. lā wēdārā (sic) kēndī fīkīr dīkā. lā wī sā'ate, xazālik lā bār dārīkī sīndī-
 70 gānā xazāl rābū, min dābāryā || šīqātānd (qawētānd farq yok), min bir āwā dīrīn qālā-
 wand, gācī wāle kākīm, min māsķir suār hātīn, dīārī dīrīn dāwāstīān, lā wēdārā āqīl
 nābīrīn. bā šūndā cūn māla mā, sāl māyā, gūtūk sōl, ōrke hāsp bīrīn, cū. pāsā bāw-
 mīn dōyrū hāt nāw dēwātāxā, bēhār bū, dēwāt bār-kirin, cūnā bīnī marāz. lā wēdārā
 xurēd pāsā pīdā dēwātē cāry kir. lā wēdārā bāwīmīn hāspī-xā cē dā xurēd pāsā bā

siüdü kisä. päsia dširäte mä bāra dān, am cūnī yāla, sāl māh dā kēfū xauq dābūnī.
 sāl māh || bā šūnda haḡi mustafā pāsā wēzi bār-kiri bū, hāte bīngulā. dširātā-mā kētepe 75
 nāmūsi, piānḡ sād suār tōp-kirin kō hārine sār hāḡi mustafā pāsā. pāsā āyālār bāglār
 kētepe araḡyē, tō dāwa nākirin, hārsāl mayāyemā dān. am lā wēddārā mā bār kir, hātepi
 vā tōprāye. adāstike mā heiye, paytzi āmmē genim, ḡā, nūkā, niskā, kišenā dīcūnī. pāsā
 āmmē dā sār wārī qislā kiwenī. qislā mā drēzā, pānḡxā tārāfikā ōdā, tārāfik āwīgā, tārāfik
 āxūrlēyā. sārī mā bārda drēz dūkin. kāra || bāvi min tīm hāpi cē suār bā, hāre āwā, bāzi 80
 hāre tūḡārīe hālābe, šāme, pāz beḡrūše. wārre zināmā kāčikāmā, dāwāstīānā, kārāxā dāima
 xālie, pārda, namāzlēyā, cūālā būkin. min wē waḡxā doḡodānd lā iqlāhīyē, ḡōḡā mā zā
 tārāfī hūkūmātādā ḡwīt būn, bālki piānḡe kūrūk hābūn, doḡodāndin. pāsā rūke bāyemim
 mazīn cū kilisā, zā wēdā hātīne, lā ḡūndēkī xāukir, nīmī šāvā saḡfūkā ḡirī, hātīā nāvī
 (auch nāvī) šāvē lā vī šāvī rūḡ tāsīm kir. pāsā xabār dānimā, am cūnī, meyit āwī,
 vā pūr || harakāt lā sār bū, pāsā bīrin, dāfin kirin, tamām bū āf hēkāye. 86

Hikāyēi tēši.

- Awodā sifte lā lisāne bħārē pās (sic) ā būberin, hārte ā gərādin, tīne māl. lā māl
 ā rūkē kākē tōpkin, hārīn bār āwē, ā hārte būsun. pāsā ā tīne māl. lā māl ā rāχin,
 hārīe zūa būwā. pāsā ā kākē dāsā ā tōpkin hārīe, ā ze sā wēnin, ā pē biskīnin dō pūr
 ā wēnin, auēte bā kulūkin. pāsā ā berēsīn, ā χavākīn. pāsā mārūke ā behāre marāse, lā
 5 marāse waqt mēwe || siest pārā, ā; hāsīn ā dū yrūse. ā vānā ā vānge. tu wāre qirmiz. lā
 māl ā gārīngū cēkin, pāsā sāvō wēnin, bīsāvōnin; ze bā sāvā ā tīrē wēnin, dā avēkin.
 dāsā ā hārje marāse, dārhdāmī qirmis dāhā dārhdāmā bā kūrēkī ā būkerin, ā wārje māl,
 ā cākin. zā bā sūdā sōmerā wēnin, χizūkū zār ā pē cāvūkin. zā wē bā sāvā rūine wēnin,
 10 pē wārkin. zā vō bāsūdā || ā rēs zērā gāfē wēnin, bīkālīnin, pāsā qarā bōyē ā ze wēnin,
 rēs pē būkin. surtāre ā hārīn cālūt gūzā ā wēnin, pē cāvūkin; pāsā bā dāsūkīn. ze wā
 sāvā, tu wāre kesk. ā hārje cē, gārēngā būkōlin, wēne māl. lā māl pāsā hūr būkin, ā
 pē cāvūkin (so sagt er stets im Diktat, auf Befragen aber immer »cāvūkin«). vō gāre,
 tu wāre tāvā. awodā baslāmīs kin, bāre sīngā būkutīn, bēnikī lē būgerin, kō χuāre kō
 dōryte. pāsā pālūkā bābār sīngādīn pūr būwin, tāvniā bā pāsādīn. hār hēlike tāvniā bā sīn-
 15 gādā bālīnd būkin (erst »dūkin«). bā || bēnikī bā sīngādā gərādin, gūlōkīkē ā wēnin, sārē
 dā tāvni gərādin, ā būkēnin, bēn dābīn tāvni vākin, dā sār tāvniā wēnin. cātīmā sā nīn-
 gīχā hānā, hārāktē wā bā hēlikē dīn, yāke bā pāsādīn, bēnī dārgūr lē grādīn, wēnin, dā
 cātīmā gərādin. pāsā dārgūr wēnin, dergurū cātīmā dāhāv grādīn, bāfīkī dā pīsē rākin,
 dārgūrīkī dā pāsē rākin, gūlōkīke wēnin. sārī wē dārgūr grādīn, hāvādāeki hālēnin, hav-
 20 dāekī dēnin, bēnīχā dābīn rākin, girā dīlā bār kin, dārgūr || māsūr lē kin, māsūr tīzī
 būwā, bāfē vānin, māsūr tērā bāvin, bāfē dēnin, bā pīs lēχin; pāsā bā kirkēt būkutīn.
 dādāne pēsī sisāne, kirkēt dādāneχā pūrīn, hūrīn. bā dāsūā hāldīcīnin, bā nēnūga dīk-
 sūnin. tāvni sīt bū, bā dārīkī dēzēz dā nāvōbēri sīngū tāvni kin. zāk-i-χā bā dār-dīn, zōrē
 pēdīn, hārīkī dā nāvōbēri sīngū tāvni kin, būkēnin, pūr būkin. lā wēderē ā, pāsā būberin
 dāvī tāvni ā būwinīn. tu wāre vō gāre tē mālā mā. atrafēχā dāvāre sār cātīne au hīzān ||
 25 dū kutēk ā lā bārīn, sār wān qāmūse, sār; qāmūs bā bāχlīā gərādin. dā tū wāre, tārafik
 ewlīge, tārafik ōdā, tārafik aχīrlīq. se qāpēχā hābīn; tārafē ewlīyē sērīχā bā bārdā drēz
 būkin. pērī ser qābū qāqāχā ā pēdīn; bāsār sērdā ā nēvīnā hālīcīnin. dā tu wāre tē tē
 mālā. gūlike rēs rāχin, lāsār wān dō dōsēχā rāχin, bā sār wēdā (oder wāndā) cārēkōs
 rāχin, dū bālīvā lā bār sārē dēnin. bālīkē lā bālīngā dēnin, yoryāne bā sārā rāχin.
 30 bā sār || yoryānēdā pārdāke rāχin (zum Schmuck), māsēlā lāvīχā gīe wī nūnō wān ā
 būwin. cōtārī bū, lā bār ēr āzē rūnīm, gūmadā wāre ze wēdā, sālām dīkūm, āzī būwin:
 dīkūm sālām! ā, wāre, rūne; āzē būwin: mārhabā! fūlān auē būwō: mārhabā! āzē
 dū bālīvā dēnmā hēle, āzē pāsā dāhīme qāhōwā āzē wēnin, zērā qāhōwā būkālīnin. ze wō

bāšūndā, dēz ſilgānā wēnim, qāhwa bālākim lā ġumadīe. ġumadīe qāhwa vōxoe, amme gōō
 rīnē, qōmīmīš bēnē. pāšā ġumadīe bālā būwā, hārkes || hāre mālāχā, rākīoe. sūwādā zū amme 35
 rāwēnē ze χāwē (sic), dīsā ġumadīe lā mālekē behāoke, qahwā ēhēbe, yā lā ġumadīe bālā
 būwā. ādēnikā-mā dīn hēiye: kākēkēmā am bīdenē tārtībōχā. bārē dō mārū hārīn χoaz-
 gīnē, ā boχodzin, bā amrī χōdē ā boχodzin, aūtē sōzē pēdīn. pāšā dāhā pāzā mārū ā
 hārīn, ēār piānē pāzā behārīn, sārē kin, nēn cābūkin, nikāhē boχūēnīn, wārīn. bā šūndā
 pāšā qālīng (qālīng farq yōq) nām ūā dā gā, ēāl pāzi, dā zārā ā zōrā || bišēnīn. pāšā 40
 ze ēāl rūi bāšūndā, dīsā piānē pāzi, dō hāspā, piānē zārā dīsā zārā bišēnīn. tāktār ēār
 mālā-dīn, dīsā bišē pāzā, yāχod dā pāzā, piānē gā, haft zārā, ēār piānē mārū bā χātīr
 hārīn wē mālē, pēdīn. ā ze bāwē kākēkēwā, yāχod ze bārē būwīn: boχodze! aūtē būwē:
 dēz dō hāspā, piānē pāzi, dāhā gā-dīn boχodzin. ġumadīe ze genāl reģāke, pāšā āw mārū 45
 rūā lā wēdārē mālāhazē būke, ā būwē: ā ġumadī! sōwē χātīr wā būst || pāz ze wārū!
 piānē gā ze wārū! pāšā ġumadīe būwē: sōy ol! ze tārā wā hāndīke, lāhēn ze mārū pūre,
 am ze tā reģā hānā dīn dīkīnī, aūtē būwē, mādāmā sōwē χātīr wā dāhā pāzē dīn ze wārū,
 ārtēq ze wā bāšūndā hūnē mātēnā sār mīn. ġumadīe būwē: χōdē ze tā rāzībā! ġumadīe
 rāle, wāre mālēχā. pāšā χodānē mālē ā rābe, hāre bāzāreki, rālā būkere, wāre māl.
 pāšā mārūki bišēnē ġam bāwē kākēkē yāχod berā kākēkē, ā būwē: tū izīnē bā mādā, || am 50
 ke dāwōdāχā būkenī. aūtē būwē: hārīn, ġūlāgūlā būkin, χodē ūki bāšlē rāst wēne. au
 mārūā rābe, mārūki bānāw dāwōdāχā dā bišēnē, mārūe bā χātīr wēne, dāyū dōlā bā-ānī
 bīde au mārūnā āi ādām tēi tā χērīlībā, χodē rāst hālīnē ūkē bāšlē. mārūe lā dōlā lāχe,
 gōōndā bāgārē, bā sāv bā sēnēk bīlīzīn, hātūā bā ēār rūā. pāšā ēāl suār, dāhā kākēk,
 ēār piānē zīn rābīn, bāhāwā hārīn bā rāedā, bā hāwul bīlīzīn, hātūā bār || mālē kākēki. 55
 lā wēdārē būke suār kin, bārāχā χalātū boχodze, hāspeki behāre. būkā ūnā (sic) māl.
 bā rō dāwōdāki gōōn bādārχe, nēn ūnā meidāne, ġumadīe bōχe. pāšā ġumadīe būwē:
 tēi tā χērīlībē, izīnē mā bā mādā. au mārūā: ē āyālēr! hārīn, ġūlāgūlā! χodē ze wā rāwē
 bā! dēz rāstīmā. ġumadīe bālā bā, wāre nikāhē, bā tāktār, bā sālāwāi wēnīne gārdege,
 χodē amr kīr murāwē wān ā būwā.

Hikāyēi āširāt.

- Āširātē mā gālikāne piānġ sād mālē gelelīm kī gūndi zingirli gūndeki zē si mālī
 daiyāk tirkāne dāhā māl ħrmanī milleli āyōxā mālē mōrē zē wī gūndi mārūxā hāfī heīye
 dā tu wāre iābiēi mālē mōrī yāk tābikāne zē tābikā māl māzinōxā yāk mālē qōdāzā yāgzi
 mālē hāfī ūsūf māstē yāgzi mālē yāqūbō ūsō sādūpiānġā mārūxā heīye sād zīnū kākik
 5 hānā yāgzi || kōmērāne māl māzinōxā yāk mālē ālī kullē yāgzi mālē šēixī māmō hāfī
 mārūxā hānā piēnġā zīnū kākik zēnādīxā mārā tūcārleḡyē gūtkārleḡyē zīnū kākikxā zēnādī
 wān xālī bār gelelīm kī yāgzi kāmēzāne sādūpiānġā mārūxā hānā kākikū zīnōxā kārī wān
 xālī bār pārdā āvin mārūxā gūtkārīnā tūcārīn āvin māl māzinōxā yāk mālē qarādkē yāgzi
 mālē qara fīš yāgzi mālē mīnā mūstafā yāgzi mālē ūmāre zēnādī wān tūcārleḡyē gūtkār-
 10 leḡyē || mālī wān pāzā gānā hāspīn gelelīm kī gālikā dō oimōyin yāk mālē silī ismāil āyā
 iābeī wān yāk qara hūyūke zēnādī wān gūtkārleḡyē tūcārleḡyē kākikū zīnō wān xālī pārdā
 dīkin ōi qās mālī wān sād ū piānġē mālēxā heīye māl māzinē wān yāk mālē salmānī kenān
 yāgzi mālē hāsī mācōxālē kākikū zīnōxā sād heīye yāgzi qirīqāle sād ū piānġā mālēxā heīye
 zēnādī tūcārleḡyē gūtkārleḡyē mārūxā sōfīne nimē bā ābdāst dīkin kākikū zīnōxā sād ||
 15 heīye mārūxā yāyāt pūrīn iābiēixā yāgzi topilmāne māl māzinē wān yāk mālē mīnā
 māhmādē yāgzi mālē hāmī āmirzā zēnādī wān gūtkārleḡyē piānġā mārūxā heīye kākikū
 zīnōxā bīst hānā bāšqā zēnādīxā tūnnēn yōyzi kurdukāne māl māzinē wān yāgzi mālē dālī
 silī kēnġē yāgzi mālē ōmmī tōllā zēnādī wān gūtkārleḡyē mārūxā lā hāspī nēr dīnin kākikū
 20 zīnōwān xālū pārdā cūwāl gil i hāspā qolānī hāspā bā-ctn dīkin aūzī || rīnd dīkin (auch
 dīkin) pūr pūrā (immer mit tešād gesprochen) dīkin bahāī wān dūsūdī defrōšīn bāre
 yāgzi silā šēxāne māl māzinē wān yāk mālē ōsē kīlī yāgzi mālē dālī qāsē zēnādī wān
 gūtkārleḡyē tūcārleḡyē māreḡxā sād mārūxā heīye aūzī, dīz dīkin kākikū zīnō wān pārdā xālū
 namāslēye cūāl dīkin xālā dīkin gīstīk bā tōqāzēn rīndīn iābiēixā yāgzi ārab ušōye vērā
 dīwōn kārī wān māzīā bārāw dīkin šālqōrkā gāfī bārāw dīkin dīwōne antābē lūfī wān bā
 25 bīstū || piānġānā šāmīkē dekalēšīn bārēkī tūnīn zē bīst lītīr (= batmān) qatrān tūnīne dār
 deḡbīne antābē lūfī wī dau piānġ yrušā dōfrōšīn zēnādī wān āwā mēreḡxā heīstī mārūxā
 hānā kākikū zīnōxā zēnādī wān cūāle tēr dīkin mēreḡxā bāzi gūtkārleḡyē dīkin zē wā hūrdū
 āyā mālē mōrī bā šūrīxā gōmērīn lākin mālē ismāil āyā mālīke oḡāq zāde hārkes xētīr zīādā
 deḡzānīn mālē mōrē (sic) zē āyē gōmārīe kes pīstī wān kes nābere dā tu wāre dāhīka dō ||
 30 āyāxā hānā yāk mālē mēr šēm ōylī sūleimān āyā yāgzi mālē kōsā ībrāhīmzāde kūsā āyā
 yāgzi mālī ōkēs āyā iābiēīye sūleimān āyā yāk nūrūkāne sādū piānġā mālī dūsūd mārūxā
 hānā zēnādī mērewān tūcārleḡyē dīkin kākikū zīnōwān xālū pārdā cūāl dīkin kākikū zīnō-
 wān sād heīye māl māzinē wān yāk āhmād āyā yāgzi muḡdād āyā iābiēīxā šārīkāne
 35 mālē wān dūsūd mālē zēnādī wān gā dīstīnīn pās dīstīnīn tūcārleḡyē dīkin bāzi || gūtkārleḡyē
 dīkin iābiēīxā haidārīkāne heīstī mārūxā zēnādī wān gūtkārleḡyē kākikū zīnōwān bāzi

cūāl pārdā dīktin gelelīm ki kūsā āyā tābtēi wā māmādkāne sād māl dūsūdū pūnġā bālki
 dahā zādā mērōxā hābin kākū zīnēwān dūsūd heīye zenadī wān tūcārleḡyē bāšqa tūnne
 māl mazīnē wān yāk mālē šēx āyā yāḡzē mālē rāsūl āyāye ze vō biṭir zenadī wān tūnne
 tābtēkōxā māsikānā māl mazīnē wān mālē mūnā muḥammēde yāḡzē mālē sūrī dādō zenadī
 wān || ġūtkārleḡyē bāzi rīzā dīctīn mārūwān cāl mārūxā heīye kākū zīnē wān kārōxā dāima 40
 zīle dīktin mārūwān zīnēwān kākūwān fasād u mūsūd dīktin tēi guḡf wān dāima dīzle dīktin
 nārīndīd dīktin tābtēike māmādkā heīye sād māl kārī wān ġūtkārleḡyē tūcārleḡyē mērē wān
 dāima lā tēi ħūkūmetēne tēi ħūkūmātedā māzīn būnā kākū zīnē wān sād u piānġā hānā
 kākū wān zenadīxā dāima pārdā cūālā zillī cūālī belīngā dīktin kākū xā bārġ || salmānġ 45
 dīktin kākōxā bārī cārkes dīktin kākū wān pūr rīndīn u pāqūlīn tu wāre mārē wān dūsūdū
 bīst mēr hānā ḥalālēzādēne mārūnā pūrre rīndīn dā gelelīm wāre āyālērē mārūnā ḡānedānīn
 mārūnā ġōmērīn māl mazīnē wān hāmī hāḡf āya yāḡzē ōkēs āyā lāktin dīst mārū hānā
 pūrre ḥalālēzādēne zenadī wān dīz qabūl nāktin mārūnā dōyrūnā kākū zīnēwān ḡālīā pārdā
 zillī cūcālē dāwē dābān cūālā qīl ḡūwēme cūālā bildārī || cūālā taḡtalā dīktin namāzleḡyē 50
 yānīnī dīktin namāzleḡyē dāst-ḥālctīn dīktin ḥākībā ḥāspān dīktin ġīle ḥāspān dīktin kākū
 dīktin ġūere ḥāspān kākūwān pūrre maḡbūlīn ġēhīzi wān pūrre mārīfēfī pūrīn mērē wān
 mārūnā ġāwūrīn ġōmērīn ze oḡāyī wān āyā hānā bārē ze āyāzē ħūkūmāte pārcā, ki tē rīnd
 nāwūnīn lāktin lā mālōxā dāima ġōmārīn gelelīm ki tābtēi sūlīmān āyā cōlāqterā vērā dāwēn
 mārūnā pūrre qalāwīn mārūnā dōyrūnā dāima tēi guḡf || wān lāsār tūcārleḡyē ġūtkārleḡyē 55
 dīktin mārūē wān lāktin pūr nāḡōmerīn mārūnā fūqārā dāḡūmīnā lāktin lā mālōxā ze nānī-
 ḡāwā ġōmārīn mērē wān sādū piānġā hānā zenadīwān lā sār tūcārleḡyē ġūtkārleḡyē zenadī
 wān bāšqa tū zenadī tūnne kākū zīnēwān dīktin bārē salmānġ dīktin bārē zillānī dīktin
 cūālē bildār dīktin cūālē dāwē dābān dīktin dīktin cūālā dīrākī ḥākībā bār balḡīd dīktin ġīl i
 ḥāspā kākū nāwē ḥāspā dīktin ġūerī ḥāspā (sic) dīktin namāzleḡyē yānīnī || dīktin bārī cārkes 60
 bārī dāst-ḥālctīn rūt bālīwē ḡālēfī cādīktin kākū bā bīsk dīktin cūālē dīrākī dīktin ḡālīā
 kākū zīnē wān zenadī wān āwē dā tu wāre mērā wān dūsūd mārū heīye māl mazīnōxā
 mālē ḥāskī sūlūye yāḡzē mālē ḥamōye mārūnā pūrre qalāwīn ze tārāfī ħūkūmātedā sūlīmān
 āyā muāwēndī dīkē bāšqa kēsīxā tūnne dā tu wāre bārīwā bālki cāl māl heīye cālġf mārūxā
 heīye lāktin mārū wān dāima bā ḥāspē cēne zenadī wān dāima dīzle āzī || wāre suārīn 65
 bāzōne bār dāwī āntēkī lā wēderē ā, lōḡīn bīst ḡā bāzī sā ḥāsp cār pīānġ wānīn bāzūn bīnīā
 marāšē lā wēdārē ā, bīfērōšīn ā, wārēne māl dāḥā rō ḥārīn dīsā ā, suārīn (erst, wie auch
 oben »suār bīn«) vō ḡāre bāzōn ḥārēne bōzūqe lā wēdārē lā sārī rā ā, dā sārḡe kīwīn lā
 sār ēktīndū ā lā kaurānā ḡīn kaurēn bālā būktīn ā lā wēdārē bā rō šāw būktīn bāzōn wārīn
 ḥārēne bār dāwī āntēkē mālē kū ānīn ā bīfērōšīn bāzōn wārēne māl senadī wān dāimā
 dīzle || dāimā ġōmārīn āḡtīn kārū kīsbī wān āwē kākū zīnēwān zenadī wān bāzi eksesī 70
 ḡālī pārdā kālīm dīktin ze vō biṭir tūye dān nāktin zenadī kākū wān āwīn māl mazīnē
 wān sūf sūlē yāḡzē mālē dādōye bāšqā zenadī wān tūnne kārū kīsb āwē gelelīm ki tu wāre
 āyālērā mir šām āyū sūlīmān āyā wā kōsā ibrahīmzādā kōsē āya wā ḥāḡf šāhīn āyū ḡālī
 āyā āw ḥārīnānā yāktin gelelīm ki šēx āyā bostān āyā wā muḡtād āyā āw zī || yāktin bā- 75
 ḥārā dūzmenīn yāḡzē mōr āyū salmān āyā wā ġūcūk sūlīmān āyā āw ḥārā yāktin lāktin
 arāleḡyē tarāfēnleḡyē āmmā mēr šām āyū sūlīmān āyā zē ḡā tārāfī ħūkūmāte dā ze ḡā
 ġōmērē kēs pē nīkāne ze wān bāšūndā salmān āyā wā ġūcūk (sic) sūlīmān āyā tārāfē
 ħūkūmāte, dā āwīn ġōmārīn zē wān bā šūndā šēx āyā bostān āyā wā muḡtād āyā āwīn

- 80 *təraf* *hükümātēdā* *hāha* *bāšē* *gīā* *mīr* *šamzāde* *sūlaimān* *āyāyē* *gelelīm* *kī* *təxčā* *qāpuli*
āyālērē *wān* || *yāk* *kōšā* *bāktirzāde* *qurčjā* (*χuršid*) *āyāyē* *yāgčē* *enčā* *bāg* *tābīdē* *qurčūd*
āyā *yāk* *qartāl* *mārūyē* *wān* *hāndūkin* *lākin* *fuqārāne* *bā* *hātē* *χāltā* *māšyūlīn* *zenadē* *wān*
gūtkārļyē *bāyā* *dādānin* *kāčkū* *ēneuwān* *gīlē* *rēš* *dūkin* *bāšqā* *zenadē* *wān* *tūnne* *yāgčē* *tār-*
kāne *mārūyē* *wān* *zenadē* *χā* *tūtūne* *dādānin* *gūtkārļyē* *dūkin* *kāčkū* *ēnē* *wān* *tu* *zenadē* *že*
dāst *nā, dār* *yāgčē* *qaragčā* *wērāne* *mērē* *wān* *zenadē* *wān* *bāyin* *gūtkārļyē* *dūkin* *kāčkū* *ēnē*
 85 *wān* *bāzē* || *gīl* *i* *rēš* *dūkin* *bāšqā* *tū* *zenadē* *dīn* *nākin* *yāgčē* *burānsie* *mērē* *wān* *yāyāt* *fū-*
qārāna *bāzē* *gūtkārļyē* *dūkin* *āv* *gūndānā* *dā* *māhāyāti* *gīštīk* *χuršid* *āyāne* *χuršid* *āyā*
merūktē *qalābe* *tārafe* *hükümātēdā* *nāgāsūtā* *āngāχ* (*q* hier = *χ*) *lā* *māšyūlīn* *gōmērē* *zenadē*
wān *rīzē* *pūr* *dīčēnin* *su'ālē* *vā* *gūndānā* *gīštīkā* *že* *vī* *mārūtē* *dāwā* *dā* *tu* *wārē* *nāheiyā* *wān*
kāfēr *dēz* *vērā* *dūwēn* *ōqčā* *āz* *ed* *dēn* *nāheiyest* *āyē* *wān* *yāk* *qūrīm* *ūsē* (*qūrū* *mūsē*) *gūndā*
 90 *wī* *yāgčē* *ēntelē* || *sād* *māl* *sād* *ū* *pānčā* *merūχā* *hānā* *zenadē* *wān* *gūtkārļyē* *gānim* *pūr*
dīčēnin *kāčkū* *ēnē* *wān* *zenadē* *wān* *gīl* *i* *rēš* *bāzē* *ēuālā* *siprē* *dūkin* *že* *vē* *būtēr* *tē* *že* *dāst*
nā, nedār *lākin* *mērōχā* *gōmārēn* *bāšqā* *zenadē* *dīn* *nākin* *dā* *tu* *wārē* *dōnek* *āv* *gūndā* *gūn-*
dūktē *si* *mālīχā* *heiyē* *merūχā* *pūrre* *dōyrūne* *hālāzādēne* *zēngtēnin* *zenadē* *wān* *gūtkārļyē*
 95 *bāzē* *tūčārļyē* *dūkin* *kāčkū* *ēneuwān* *gīlē* *rēš* *ēuālē* *sāt* *dūkin* *su'ālē* *vā* *hārsē* *gūndā* || *mūsā*
āyā *mazīnōχā* *že* *tārāfē* *hükümātēdā* *zārāraχā* *tūnne* *tu* *wārē* *kālā* *āyē* *wān* *dīn* *efēndē*
pienčā *māl* *heiyē* *zenadē* *wān* *gūtkārļyē* *bāzē* *tēen* *grī* *ēnčgrē* *dūšōyulīn* *bāzē* *dīzē* *dūkin*
kāčkū *ēneuwān* *gīlē* *rēš* *ēuālē* *sāt* *dūkin* *bāšqā* *zenadē* *wān* *tūnne* *dī* *efēndē* *že* *tārāfē* *hük-*
ümātēdā *tēā* *gurulmāš* *dūktē* *efēndim* *su'ālē* *vī* *gūndā* *dī* *efēndē* *dūktē* *tu* *wārē* *čārčā* *āyē*
 100 *wān* *bāyē* *χān* *āyazē* *qabaqlēr* *āv* *gūndānā* *su'ālē* *wān* *gīā* *hāgī* *muḥammmed* *āyā* *bīdā* ||
zenadē *wān* *gīā* *gūtkārļyē* *tūčārļyē* (*gūtkārļyē* *gūtkārļyē* *farq* *yōq*) *mārūyē* *ā* *pūr*
qāpī *hükümātēdāne* *hāgī* *muḥammmed* *čauwēs* *mārūtē* *gōmērē* *gērek* *tārāfē* *hükümātēdā* *bā* *že*
tārāfē *aḥālledā* *gōmērē* *kāčkū* *ēneuwān* *zenadē* *wān* *gīlē* *rēš* *ēuālē* *siprē* *sāyē* (*sāt* *sāyē* *farq*
yōk) *dūkin* *bāšqā* *zenadē* *dīn* *nāzānin* *bāzē* *mārūyē* *zāptiānā* *pūrre* *zāngtēnin* *lākin* *mārūyē* *munāfīqlyē*
 105 *tēdā* *hānā* *mūzawirīn* *nārīndīn* *hār* *tēik* *lā* *tēne* *dūn* *činnā* *sāyā* *hāgī* *muḥammmed*
čauwēs *qālbū* *qunowātē* *wān* *hāgī* *muḥammmed* *čauwēs* *wāssālām* || *tamām* *oldū* *bū* *hikāyē*.

Hikāyēi gāwēndā.

Mārīn gāwēndā āwēla hāsibō hālinχā dā'imā gērre māselā ā ze vrā bārkin hārne sār gūndī ayāekī au āyā bāni kā ē wāre aūtē ze āyērū sāzikī ā būkā au āyā barχāise wō gāwēndī ā pēde yāχud īōpūk ālagā wā yāχud dū māgīdā wā bāzī āyā hānā yā gāekī wā yāχod bārgīrīkī wā yāχud kārīkī pēde bīringī zenatāi wān kāfēiā ā ēlkin wōnin bā saānūk ārd bīdin wā yāχud ā kāsonūk kīngū ā pēdin ā dārī tūtīnē ā ēlkin wā bānūkā ēlkin || bāzī tamūrā ā ēlkin āyā pē gečīnīnīs būwin dā tu wāre āw gāwēndānā nīnē nākin sār āwōχā nāsūn bāzī gōsī mīār dōχūn kālīmā sāhādāt nāzānīn bā aḥwāle dāhārīn dā tu wāre aḥwāle dōlā lā dāwādā mārūk dāwēta lāwēχā būkā ā mārūkī īōpūk ālagā aūtē rābā hāre mālā wō gāwēndī ā īōlī ālagā ālā bār gāwēndā ātne ā būwī sālāfā fulān āyāye ze || īārā hānā au gāwēndā hamān ā rābe χabāre bā gāwēndā-dā dāhā pāzā ā rābīn dōlē zūrnē hālinīn ā hārīn ādāt wān ā zāwīgī ā dā χīstē kīn ā nāzāwīgī nākēne χīstē wāχtē gīmadāte rūne nēn bōχe au gāwēndēndā yāke rābe hōretē gīmadātedā dāwostē gīmadāte sebdās kā hār kēsūk dāhā yruš bāzī blst yruš bāzī āyālēr, māzīn ā zārīkī ā pēdin gōwāndā būgerē gāwēndā ze hēle bār gōwāndā ālā dōlē χīne gōwāndā bīltē pāsā kō dōl tamām bū χodānī dōlā ā rābe || barχāisekē gīrān pēde gāwēnde aūtē lāhāv dō parādīkin pāsā ē wārene māl ārtīq lā māl rābīn hārīn nāw dāwādā-dā būgārēn pārsē būkin hāsibū hāloχā vānge bā ru hārne ālā dārī kāfēiā wā dārī tūtīnē wā dārī tamūrē ā būkin pāsā wārne māl lā māl ā rūnīn ēdībūkin pāsā ā rābīn bānāw dāwādā hārīn bā būlūr wā bā ērt wā bā kāwēne kīngū ā bīdin dā tu wāre sār nīkāhē vān āwe kāčīkīē ākī boχodzeīn dū mārūχā ā hārīn wē kāčīkē || boχodzeīn lā wēderē bāwī kāčīkē yā kārīkī wā yāχod dū sūd yruš boχodze aūtē yā kārīkī wā yāχod sūd yrušī ā pēdin nīkāhē nāzānīn ā rābīn wē kāčīkē bā pīā būgerīn wōnin māl lā māl ā rābīn yā mīlīkīkē wā yāχod χōrōzēkī wōnin ā sārēlkin genāte bōχun pāsā dīsā ā rābīn hārne nāw dāwādā būgārēn kārū kībōχā wān dā'imā āwe tu wāre gīnē vān gībīl ānūq pīānq sūd hārīn dāwādā hābū ē aḥmāq bū rūke dāhāte melāti gī melāti || nāhālūkē kūrē nīngōχā dādā hār hēlūkī nahāte dugō dāz mīskīm mā hūn dābār āwē mēzē hārīn hūne yā kīrāseki ze mēfā būkin ēiqās gāwī melāti hābū zērā kīrne krās pē nāwostīā ze bāsūndā wāχtā hāzādī nūh zāmānīndā gemīe kō ēlībūkā gībīl ānūχrā gō dārī gemīe wōnā gībīl ānūχ gō tā zīkī mīn tēr kīr dāz dārā wōnīm nūh gō dāz zīkīā tēr būkim ēu ētē dār bā kōkāwā hālīkīrīn dānā sār ōmīzōχā ānīm sātīān ālētī lādānāt gēsīā gō nūh nīkāne || zīkī-tā tēr būke lā wēdāre dār āwīnīn ēāndīk ānīm hāzādī nūhā gō zīkīmīn tēr būkā gō (kū?) az ēi īārā dārā gīdā wōnīm nūh ālētī sālām ēzī zēstīk būlūr kālānd ānī bārdānī dā gō būwī bismillāhī gō vāyā hāndīke gāhē īānē dāz dāwī χādkīm nūh gō pāsē pūrre bismillāhī būwī go az nīkam būwīm dugō tō ēi nīkānī dugō bismillāhī az nekānīm dugō bōχe χodār zīkōχā tēr bū ēu dār ānīm hāzādī nūh gemī

- 35 *ôlkir gūnā hazrāti mūsā kargū (kir kō?) hāre sār gībil ānūx || būkuze ôānd mārū sāndān*
gām gībil ānūx wāxteχā hāzār bā hazrāti mūsā bā tārā dāwō būke dāhātine gām gībil
ānūx bān kīrin wāxteχā hāzār bā dugō nābēzemā wārin gām min dāhātine gām nāgēstine
gūske χōdrōā hāi dādāne sār dāstēχā halānīn dugō wāχēre dugō hazrāti mūsā dleht sālām
bā tārā dāwō būke dāwītene ārdē gulā gulā mā dāwō būke au mārūna bā sūndā hātine gām
- 40 *hazrāti mūsā dleht sālām dugō hāle māgālā mā vāye mūsā || dleht sālām dugō zē kēsirā*
tū sōrā mākin zīnōχārā tū sōrā gībil ānūgrā mākin bazārī antābērā dugō hūnē zē mārā
zīnōke būwōnīn māzīnē bāzēr kēsik dāmisā vī nābe bāzēr gerūān būkik dān būkē gō hūnē
zībīl wī bāzēr gīe lā dārike tōp kin haldān bā qāse nīw gēndi haldān būk halkīstā sār
zībīl dāwōstīdā dugō gībil ānūx wāre gībil ānūq χāhazār kir hāte kō gēste būkē kō cālmiš
- 45 *ke būkē χā bā zībīldā bārdā gībil ānūx kīre nāv zībīl pēdā || bōsalmīš bū zē bīn gā-*
wēndā gīnē vān zē gībil ānūχe hazrāti mūsā dleht sālām hāte sār gībil ānūx bā dānī
χōde tīrīki wīte nīngē gībil ānūx χīst nīngē kīkāt bā wī nīngē mīr gāwēndā zē wī gīnēndā
tamām bū āv hīkāye lākīn gāwēndā zē zībīlīn.

II.

Hikāyātān; ġāfar oylu seidi bā.

Hikayēi zāmbīl ferōš.

Zāmbīl ferōš zāmbīlā tēne • čārēū bāzārā dīgārēne • gül χānīm lā qāsra s^q dī-
wēne • bā dīqā delā dehabēne • sābrū qarār lā sār nāmēne • rūḥe dūcū qallb demēne • vā
ġārie dādū dīstēne • laukē zāmbīl ferōš vādegerēne • dugō tu wāre maslahāte bā tādīm • māti
daulātī tū bībēne • vī lazēti ālā'illāhi šāhī qudrātī • ġikā dēnim χaukē mā-tē • nā min ||
māle nā min hāle • nā min χāltī nā min χāle husnatā • yūsūf nā lā māle ūstī min drzū 5
ayāle • qācike birčēne lā māle gül χānīm az tōbadārīm • χānīm pūr harṭī hūrmētī pur bā
harṭū ēi do-χōāz • zā min faqṭī tū lāyāqā lāwe mīrī • gül χānīm az tōbadārīm • zāmbīl
ferōš laukā faqṭū • tū kārāmke wāre kūsikā mīre • bā tādīm zlfū harṭe • zā tārā cēkim
qahwēke tīrā • lā mīr harāme lātā halāle wāke || tīrā • az bāwēme nānge mīre qāidū zen- 10
ġrā • cēkme zindānā kūrā mīrā haft sālā būkeme yāsīrā • zāmbīl ferōš laukā bārāwā tu
wāre nāv gūlū raiḥānu sēwā • rāmūsā hūrād lāwā zā tīrā cāyū šārbāte • zāmbīl ferōš laukā
dāwīse • tū kārāmke wāre kūsikā pāšē bāhāi zāmbīlā beḥēze ze hūsnatā debūm kārṭī
gēze • χānīm lā hūrmātī bāsā mākā vē hikāyātī tōpā sultān mīrād lā qūlā čāwā ket • az
dūrūm zā wē maslahātī nāχōazīm • vī (wī) mālu || daulātī āġār ġāhānnāma bāġēn kēti • 15
tīrsā-min zā rōyā qīāmātī • tīrsā-min pādīšāhī qudrātī tu wāre • sār maslahātī bībēni vī
lāzātī ġikā • dēne χaukē-min tē ālā'illāhi šāhī qudrāte • tēšā allāh ām dāstī hav bīġārēni •
hārni bāqā ġānnātī allāh kārēm zā rōyā qīāmātī • gül χānīm az tōbadārīm • lāwīk • laukā
dabbās dabbār tādā kurdūke kirāse • wāi maḥbūbu tū zā bār dāsī-min kūda χalāswī • gül
χānīm az tōbadārīm maḥbūbi • az tōbadārīm || zāmbīl ferōš lāwūke kōwūke lā bāzenē dārpā 20
q kurdūke • tu wāre tēwā zlfū māmīke zāmbīl ferōš lāwūke bā tāne kurdūke • kirās lā-
bedēnī zāmbīl ferōš zāmbīlā tēne • ġund bā ġund dīgārēne • gül χānīm lā zōr dewēne • gül
χānīm az tōbadārīm lā sār rābbī ġābārīm • lā rōyā qīāmātī az ūstū χōārīm gul χānīm
az tōbadārīm • zāmbīl ferōš laukā bā rāwā az hārān dāwū lāwā • gül χānīm az tōba-
dārīm • zāmbīl ferōš laukā dāwīse || • dāstā qarylā qāmūšā māmīke min ze tārā bāχ- 25
šīšā • gül χānīm az tōbadārīm lā rē, rābbī ġābārīm • lā qīāmātī ūstū χōārīm gül χānīm
az tōbadārīm • zāmbīl ferōš laukā seyāde dā ūstū, dā zāmbīl dōāde • gül χānīm zlfū
bādā • gül χānīm az tōbadārīm lā sār rābbī ġābārīm • zāmbīl ferōš hāte hāyātī az dūrūm
zā maslahāte • detīrsīm ze qīāmātī tō bīskīn vā yūsātī gul χānīm az tōbadārīm • lā sār
rābbī ġābārīm • zāmbīl ferōš zāmbīlā || wēne • lā qōnāyā mīr-χā dēne • ġānnātā derāwēn 30
bā čāwā-χā bībēne • gül χānīm qasrā mīr bādārīne • gül χānīm az tōbadārīm lā sār rā
haqqē ġābārīm • šāwī rāse dā šāwā zāmbīl ferōš dī zā wēdā • ġāhānnām rāse āwī tādā •
gül χānīm az tōbadārīm lā sār rā haqqē ġābārīm • zāmbīl ferōš nāktīr dō rikāātī nimē
lā bōyi χodā kir • yā rābbī min χīḡl māke gül χānīm az tōbadārīm lā sār rā haqqē
ġābārīm •

Dastāni māmi āwān.

- Wəxʔi zāmāndā lā māmlākātī musillā mārūk hābū ɣəyāt zāngīn bū āp-i-χā hābū
 muḥamməd bāg wa gēndesj māmi āwān bū kākikā muḥamməd bēgī hābū nāp-i-χā dīšān
 bū māmi āwān vā kākikā ālamrillā ɣodst muḥamməd bāge gō āgār māme mūlki māl māliχā
 dā min āze dīšāne pādīm māme āgār āqandār mūlk u māl kāfasi dāi dīšān bīr āmmā hasp
 5 we qōndāq nādā bādāhu bā dāv sās we suḥbāt dīšān || ānī mūrāzəχā dē bāde dau piāng
 rūā māmi āwān dūškūn ket bāne dākəχā kir ēi ānī dēi dāwəlēt dūškūnī būm āz ki hārim
 bā dāulātī dīr osman wīlāyātī islāmbūlā arzū ḥāl būkūm dākā māmi āwān gō ēi ōɣul tē
 nūzāwīgī lā kēfū zauqā χābe māmi āwān gōi ēi ānī zāuqu sefā bā mēle tu wāre lā min ḥalālke
 šērī bārā ēmēgīχā lākin bālēt dēi nāhātīm dākā gō ēi ōɣul dīlī min debē bāna dīšē-ke
 10 mēlā lā tū ḥalāl-ke nānū || χwā (dax) māmi āwān bāne dīšāne dīke ēi dīšān bāw-ī-
 xāīm ze min dīstānd mūlkū mālāl lā min ḥalāl-ke nāno χwā (χōe) āz kī hārim wālāte
 istāmbūlā dīšāne gō ēi mānū dīlī-min debēe tū zāwātī dau piāng rūā āmmā āwā āz lātā
 ḥalāl nākim nānoχod lākin hāre tō amānātā rābbī dlāmē we ɣodā lā tū ḥalāl bū nānoχod
 dākā māmi āwān bāne māme kīr gō mānō ōɣul lā tū ḥalāl-bā šērī bārān χawī šāwān hāre
 15 wālātī islāmbūlā māme gō dīlīmīn dīne gūšūk || χīemātkārī-χā ḥalānī līngī χā dā rīkēbē
 sākīlāwī gīrgīn ḥalānī bārīχā dā wālātī islāmbūlā qōndāq bā qōndāq dāɣil islāmbūlā bū lā
 ūskūdāre paigā bū kīšā yīldīz sere dīwānī pādīšē yādīyīrdā tāmānā sākīlāngī ēl-pānce dīwān
 dāwēstīā pādīšē saātkīkā bā šūnda sārī χā ḥalānī bāzān ū gāmāte māmi tāmāšā kīr ēi ōɣul
 dārde tū dē wā āslīā ze kēdere sādāb dē tu hātī dīwānā min māmi āwān tāmānā kīr ēi
 20 pādīšāhīm ze wīlāyātī mūsillā min χā dāngī tū gīrt āz hātīm sabb maslaḥātū || χīemātk
 pādīšāhī-χā bīwōnīm āmmā āz mārūkī dāulātī būm lā ḥālū wəxʔi dūškūn kētim mārīfātī
 pādīšāhīχā χīemātkī ēmāgī tū-dā wārmādānī padīšāh mā mūsā dā īkrām kīr piēng sād
 osmānli wā dēlībāwī kūrdu arndūt tāsīm māme kīr māmi āwān sāl sālā χīemātkī dāulātī
 kīr bāde sāl sālā bā rūχsāt pādīšā sīlī māmlākāt bu māmlākāt mūsillā lā bīnē bāzēr
 cādēr vāgīrtīn piēng sād osmānli kūrdu wā arndūt rūnīst sāl rūā bāde sāl rūā tājīrūbā
 25 yōqlama wōn cū qōnōɣā dīšā || dīšān dē paigāhī bār šērī dīšā rūnīstīe dīšā būk dāpī māmi
 āwān-rā ɣodəyā tālā aulādīkī dāi dīšāne nāp lē-kīr mīrzā bāg bā mīrzā bāgewā rāketī
 māmi āwān bāne dīšā kīr dīšān zā χāwe rā-kīr dīlī min debēe dīšānā māmi āwān nāsdīkā
 māmi āwān bā dīšā-rā χau dīke bā āmrī ɣodā dēkēwe χāwe gūtūk tāzī māmā hābū lā qōnōɣā
 māme cūnā hātīn kurū kurā tāzīā bū dākā māmā bā dānge tāzīārā rābū hāte sār gīe dīšā
 30 kō || osmālīkī lā gām dīšā gō dīlīmīn kānī qālbe ɣolusōχāda dīšāne wā osmālīa zā kī ānī
 dīlīmīn debē kēte ɣamm fūkra dīšā dāsī mīrzā-bāgī bāzūk dīgrē zā gām dīšā dār dāχīne
 bā āmrī ɣodā māmi āwān bā dīšāwā kēlene χāwī dākā māmi āwān gō dīlīmīn kānī dākā
 māmi gārūd lā pēšya qōnōɣē kārūkī mazīn ḥalānī lā sār sārī māmi āwān dānī dīlīmīn

debé māmī dwoān ruḥī ḥwīn tāstēn dīkā dīšā būk sārḡḡā halānī bāna dākā māmā dīkā
 dugō pīrē av || ēi yāḡā kōrē sārī māmē gō dīlīmīn debé zālīm mīwāne mīnū sāvā tā kīre 35
 ḥrde dakā māmē gō ē dīfī min dī ḡūḡūk tāzī ḡaurīne ḡālāḡī ūstū zārīne tāzīā māmēmin
 bālḡke ūstīḡḡā tūzū ḡālāḡā min qā nezānī dūzmīnā mamī mīnū dōo bālḡk dīlīmīn debé
 mīn dī osmālīkī mīnū tā mīn qā nāzānī māmī mīnū dwoān mīwānā dīšā būk šāve māmī min
 dwoānā-min sārīk-ā pīdḡj sid suārī dālānō sārī dīšā būk wa dākā pīr bū qurbān az hātīm ||
 mīrzā-bāḡḡḡā bīwōnīm dīkīm sārā dīšā būk dōrā sārā māmī dwoān bāḡārīnīm māmēmin 40
 dwoānāmin šāo, rās bū mīn nāsnāḡīr mīrzā-bāḡē bādūḡk mīnū ze ḡḡḡḡe rā-kīr māmī dwoān
 lā ḡāmzā dīšānā būk min qā nās-nāḡīr māmū qurbān rābā sār šūḡī ḡābḡemā bīde bārḡḡā
 pīdḡj sād suārī delā wōne sārḡḡā šāve māmī ḡḡḡḡe šāve ēi ḡḡḡḡe dīšē būk būke tālāḡe ḡḡḡ
 māmē-e-min dwoānē-e-min sārīkī delānū dākā māmī dwoān gō az hātīm dīšḡḡā bīwōnīm
 sārī māmē || ze vā delūbāšā hālīmīm māmēmin dwoānēmin sārīlīmīn sārū ḡārdānemin sārīlī 45
 pīdḡj sād suārī delānū māmēmin dwoānemin hāspī māmē berāḡḡā ḡōnāḡḡā māmēmin pān-
 ḡārū beuḡḡḡā māmēmin dwoānemin sārīlīmīn sārū ḡārdāne min dīlīmīn dīne zāḡḡḡā mā-
 mēmin zārīne māmēmin hātē dīšā būk bīwōne māmēmin dwoānemin sārīlīmīn sār ḡārdāne min
 āmān wārīn mākīm ḡabāre māmī mīn dā delu osmālīā kīm māmēmin wārīn māmī min zā
 ḡḡḡḡe rā-kīm māmēmin dwoānemin sūwādā min || bān kīr dīšā tā dāḡḡḡḡā nāḡīr mīrzā 50
 bāḡ bādūḡk min zā ḡḡḡḡe rā-kīm min rāyī māmē dwoān qe nāsnāḡīr māmēmin dwoānemin
 tāzīā māmēmin dāudū-ne min dī bārī ḡaūḡe dḡḡḡḡe tē-ene min qe nās nāḡīr tāzīe tā
 māmēne māmēmin dwoānemin sārīlīmīn sār ḡārdānemin ḡodāḡī wārīn māmē ze mātū
 rā-kīm mīnne rāḡḡḡḡ dūšāḡā lā hāspī māmēkīm sārī dīšē būk wā dākā pīr qurbāne māmēkīm
 māmēmin dwoānemin hūn bāne aiyānā uḡḡḡḡ kīm māmī-min nāzīā zā ḡḡḡḡe rā-kīm ||
 māmēmin dwoānemin. 55

Dāstānī mīrī dkārī ġābālī āyā.

- Dilimin debbē rōke lā bārā bārte xodāne dāudō hasār māl ġābālī āyā rādūwe ze ārde
 bañ kir lā āyālērē lā bāgā gō wārīn tsāl haft sālīn vīrdā az bā dār nāketim sār dāra
 girān min bārāo nākir hasil wā maḥsūlā kēte sār ūrbānā girān az kī rābīm bārīxā bīdīm
 nāo dāwātū dārāokim hāsītū maḥsūle kēte sār ūrbānā girān cīqāndār āyālār ba ġābālī ||
- 5 āyārā rābūn bārīxā dān nāo ūrbānā girān dāki hārīn ġābālī āyā gō ē dāwāt az mārūki
 bātānāmā wāktlūki ze mēṛā biwēnīn bār mālē-min ā āyālār amma lā ūḡi dāwātē mārūki
 hābū zērā dugōtīn aḥmāde gāwānde bāñ kirīn lā aḥmāde gāwānde gō wāre tūbā wāktlū
 āyābe am ke hārīn nāo dāwātū girān aḥmāde gāwānde gō pēki ġābālī āyā cū sār dāwātē
 dābārā aḥmādi gāwānde wāktlū āyābe tūḡrūbā wān cū ḡām zīnā ġēbālī āyā gō xātūn ||
- 10 dilimin debbē mīwāneki mīnī hātīe bā mādē saānek būlyūr kāvōtīki bā mādē rūnī az kī mī-
 wānīxā vērā būkim bā xātūne gō aḥmādō tū wāktlū āyāki rābe hāre oḡā būlyūr tūne aḥ-
 mādī gāwānde gō xātūn dilimin debbē az suār bīm lāhsbē ēē az bā dāstīxā būkim dārī
 cūngerē az hārīm nāo dāwātē girān ze āyāxārā būḡārīm lā zīneki xātūne gō rābe bāḡāme
 ze wēdāre dilimin dilīki kānī aḥmādī gāwānde suār bū cūngīr hālānī bārīxā ḡārdānā nāo ||
- 15 dāwātū girān nāo dāwātū bāngzāde āyā kāsik lāyāqe āyē nādī ze vērā bārīxā ḡārdānā nāo
 dāwātū zūwēdā āyā kākīk lāyāqe āyē nādī ze wēdāre bārīxā dā nāo dāwātū fāris bāḡē
 lā sār kānī sāḡūrē māskīr kākīk būk wā hātīne āvq aḥmāde gāwānde bālāxā dāyē kākīk
 būkū māzākir māwātīke ze wēdā tēyē bāzāne zerāf qāmūsī ḡōle qarīke bā cūnge tsētīki
 ḡūlyāyē cāvē rāsīn burū catmāne sarīkīki quīrāyē aḥmāde gāwānde gō ē māwātī bāzānē ||
- 20 tā zerāve nā lāyāqe kāsāyē yeirī ġēbālī dkārī māwātī ḡōt ā, aḥmādū az nā lāyāqe ġēbālī
 āyāmā lāyāqe ġēbālī āyā kākīk fāris bāḡē bānāfsā xātūne lāyāqe ġēbālī āyāyā az ḡārīā
 bānāfsēmā aḥmāde gāwānde bārīxā dā oḡā fāris bāḡī lā oḡā rūnīst dārī cūngerē dāstīxā
 kir zā fāris bāḡerā hīkāyātīk qīsā kir bādehū wā rābū cū ūḡi mālē pīstīxā ḡārdānā kōzā
- 25 bānāfsē dārī cūngerē hālānī dāstīxā kālāmīk ze bānāfsērā gō rābe xātūn || lā bōtī xōdē
 min rāst ke bānāfsē gō gāwāndō dilimin debbē milā dātīke min bā sedeqāke bātāde aḥmād
 gō az dāḡēki dānīm tēlāxā pēciā lā dārī cūngerē dīhazēnīm izān mārifātā ze tā hālīnīm
 dilimin debbē būlbūl dorḡodānī lā tsēḡē ḡūlā az nā gāwānde sedaqē tēme az dāḡē ḡāmālē
 tēme milā xōdēbe ġābālī mīrī dkārī az xōazḡīḡtē ḡāmālē tēme xātūnē gō aḥmādō dilimin
 tūne nā pōlāte wā nā hasāne āyātū bē zīne nā qasawātā mīne az bānāfsīm bānāfsīke ||
- 30 sākīlāw dānīm bār cūteki zā bār kōzā bādāzēnīm az bā nāvī ḡūetā lāxūnīm az tā ze āyātūrā
 kōrū pozmān bīstīm aḥmādī gāwānde gō xātūnē dilīki dewē az xōdē dorḡodānīm tū zā bār
 cūteki sārī māxīnī mīn kōr pozmān bīstīne ḡemālīxā rīndā tūbā dāḡīxā lā mīn pē bēwātīnī
 aḥmādī gāwānde gō dilīki debbē tsēḡi girān kulūke girāne lā aḥmādī gāwāndā dilīki dībī (sic)
- 35 qosūrēdā pūrīn dā ze bār qosūrā kīrie pās kōzā u pārdā gō rābe sārīxā || az bāzenē tā

biwēnim dīli min dīlekē débē nīšānīke bāmāde az hārim bā jābālī āyāye χāšīne gō ze tārū
 kārātīk ištū lā pēciā nāo kārādīke wār-kir šānd zā jābālī āyārā akmāde gāwānde cū gām
 āyē dābārā akmād hawōyē gōt akmādō tū wāktile mālāmēn bū sabbāb ēl bū ētiyē pārsē au
 gārā akmād gō ā. āyām kārāmke bamēde īwēne az bātādīm juābē āyē gō ā īwēn akmād
 gō āyāō āgār av zīnā tēye tūyē kōr oğāyē ēz tārū kārādā bānāfšē rīse piānğā piānğād ||
 suār-χā halānī hāre χoazgīnīe bānāfšē āyā rā bū lā hāsbe suār bū piānğ sād suār halānī 40
 bārīχā dā dātrā fāris bāgi lā mālā fāris bāge paiyā bū akmādī gāwānde cū gām bānāfšē
 gō rābe āyē minī tēye bībēnī lāsār hāsbeīye bānāfšē rābū cū pīstī bāsār jānī olā mīlā lā
 min gōštī pāzī nār hārāmā lā min jābālī āyā paiyā bū fāris bāge qahwā wā yāmāk bā-
 dārχīst bīstī āyālār kāsik nāte sār sūfrē fāris bāge gō dīlēmīn débē ā āyālār sabbāb ēle
 hūn nāene sūfrāye piānğ sād suār dāng nā || ze kāsī akmādī gāwānde sārī gūmaāte zēre 45
 bāzādā zā ārde bāzī dāstī fāris bāgi efēndīm ze tā dīktīm rījā zīnēki fāris bāge gō mīlā au
 zēnā fedāe jābālī āyā bēwe āyālār wā gūmaāstī hātēne sūfrā bādehū jābālī āyā nīšānīk
 hāzār qāzī dāwō fāris bāge jēbālī āyā suār bū ēāl rū muqāwele dāwō fāris bāge ze gīndī
 fāris bāge merūk šer hārām bārīχā fītlānd gīndā dāwōtī āyā wālāte taurēzi bā dāwōtī
 nārāpīstī āyā lābār dāwōtī āyā dānī dō sārē šāktār || χoazgīnā dāwōtī āyā ēi ēyul av ēi 50
 šāktāre gō av šāktār χoazgīnā bānāfšēye dāwōtī āyā dīb tūnne bānāfšē dānā wā šērī hārām
 gō bānāfšē dāne gāwāndēktī dātrā dāwōtī āyā rābū wālāte taurēze gō dīlēmīn kēnī dō hāzār
 suār halānī bā sār gīndā fāris bāge dā ānī lā wāχteke suābe bānāfšē halānī bir wālāte
 taurēzi dānī wāre sār hīkāyātā jābālī ēāl rū tamām kīr hāzār suār-χā halānī hāwōsīd kāčīkā
 wā būk halānī cū kō būk-χā || wēne bārīχā dā gīndā fāris bāgi māskīr sūnā wer dīlēmīn 55
 débē mātīk wā kāsīk tūnne jābālī āyā bānī kir akmādī gāwānde ā akmādō kā bānāfšē nā-
 rīnī wā gīndā fāris bāgi akmād gō āyāō bālki dāil bālāsīz bū dāstīχā bā sār yāke-dēn
 dēn χālāske bā zōrē kēdā lā dūnnā jābālī āyā gō minī tōbā kīrie bā sār jānī bānāfšā
 nārīndā min χā tōbā kīr gōštī pāzī māhā jābālī āyā bā sūnā wērdā tēye bālā-χā dāi
 pārcāk χāt lā sūnā kōzā bānāfšē yazmīš kīrīē || hāft sālā bā sūndū kō tu wārī azā tāmā 60
 tūye ā minī azā deharīmā wīlāyātī taurēze jābālī āyā gō hē āyālār lāmīn halālīkīn nāno
 χōē āyālār gō jābālī āyā māke wē yāke dāwōtī ūrbāne-mā girāne bē āyā nābā jābālī āyā
 gō akmādī gāwānde wāktile mālā mīne az kī hārim wīlāyātī taurēze jābālī āyā hāspu sūlāp
 dāne āyālārā paiyā kēte pē šōpā bānāfšē dāu dōāzādā rūā bā rēdā dāhāre rāste gīndēktī tē
 šāktīr pīrīk tēstīχā dāreše jābālī āyā gō sūwādā || dīlēmīn dēre sūwāye suātā bāχēre pīrie 65
 gō dīlēmīn dīlīkī hawāstī tū bā sār ēāwe mīrā hātī gō pīrē dīlēmīn débē līngēmīn qa bār-
 dāne zā bār gīzmā gō mūdā tāsīk āw tānāk χōā sūrāwīkē būkīm lēye pīrīdā gō tū hōrtēktī
 ēālāngī tū mōwānē minī dōšāge jābālī āyā gō pīrī dīyībā az ēz tā dōχōāzīm hābīk χōā
 pīrē gō bīlā kečkā min mīr-χān ze bērie bā bā tē dā tāsīk āw hābīk χōā ā bātādā jābālī
 āyā kēte χāwē mīr-χān zā bērie tēye || māskīr paiyāēktī ketīe χāwē gō ānī wī paiyāē qā 70
 nās nāktī āw jābālī mīrī dāktārī lā dūnnē kēte pē šōpā bānāfšēye mīr-χāne gō jābālī āyā
 rābe ze ārde tū kī pēctīkī bānāfšē min būwe dāstā sūrūge ze tārā būkīm bārmālāyē pīrīē
 gō mīr-χān yāwīrīm dāwē ētīm min χāwōlke (χā) dī bū (ze) tārā mīrā tū hāre būgere
 yāktī wāχfēχārā tū wī bīlā ze dāktī χārā jābālī āyā χāwē rābū gō mīlā tēāw bīskīne wāχtā ||
 wēānī lā nīmī yāstā dīlēmīn débē jābālī āyā ze bār pīrā dēpīwe gō lā min hārāmā dō 75
 kurmānīyē jābālī āyā sā mā bā rādā dēhāre dāχīle dāwōtī dābī nāšā dībā kōnīkī māzīn
 lā pīstī jābālī āyā bīn wī kōnādd rūdīnā pīrīk ze dāwōd tēye gō tāχēre jābālī āyā gō ē

pírī bāmēde dāreŋke vā-sārī ze lāngiχā bādārŋim az ki hārīm pīrē bā rāye pīrā bāne
 kādēkōχā dīke wādūhō yaúrūm tū vī isārī bādārχīne žēye wādūhōbe gō hātīā sōēke nādā ||
 80 min bādār nāχīm žēye gābālī āyā rābū zā ārde bārχā dāuū dāste dēriue wā ki cār
 mahā bā rādā dāhāre wilāyāhī taurēzē rāstā sā kādēkā žēye lāsār āvō vā hārsē kādēkā gō
 gābālī āyā kūvā dāhārī tū kūvō tēi gābālī āyā gō azī kētēme pē šōpā bānāfšē wā hārsē
 kādēkā gō gābālī āyā zā mā hārsē yākoχā begamīskū mākūve pē šōd bānāfšē wāχī χodē
 aulādūk bā bānāfšē dā gābālī āyā gō bā sār gānī bānāfšēd min harāmīkīr gōštī pāzī māhā
 85 āgōr || χodē kīr murāzī minū bānāfšē dāzē vāzī bāχārā bīuūm dāstā sūrūgē gēbālī āyā
 wāχēke dān bā rādā dāhāre rāstā ševānēkī žēye gēbālī āyā dūšūnmīš bū yā rābībī āvō cō
 azī rīndīm wā kīngē min rīndīm az bā vī ševānī būgārīm hātīā pē (bē) rahātīkoχā bīuūm
 dīlēmīn debē bāne vī ševānī dīke gō wāre kīngēχā būgārēnī ševānī (ševānī bāzī ševānī) gō
 mārūkī āyāyī kīngāzī nālāyāge mīne hāsīl gēbālī āyā kīngā dūgārē dīkīve rēye dēhāre
 90 dāχīle gīndā bānāfšē dāuū lā ōdā dāuorīs āyā || rūdīnā dāuorīs āyā bālāχā dāyīe ševānēkī
 lā ōdā dāuorīs āyā bāne gēbālī āyā dīke gō dī ōyul tū lā cī (cē) dīgārī gēbālī āyā gō azī
 dīgārē, mā lā ševānīe dāuorīs āyā gō ōyulm harār pāzī mīnī heye tū nācērīnī gābālī āyā
 gō pēkī žēye šē mahā min būbēf go az būkīm ševānīe šē māhā gēbālī āyā debīre bā
 harārī dāuorīs āyā gumaāzīχāvō dāhāre sār dādūhō gābālī āyā vārī dēhāre dāuorīs āyā
 95 bāne gābālī dīkā gō tū hāre nānākiχā bōχā lā hārāmīe gēbālī āyā || vādīgārā lā hārāmī
 bālāχā dāyīe zīyīfē gārā bānāfšē bāne bānāfšē dīke gō bānāfšē wāre laukātā gēbālī dīgārī
 gēbālī āyā gūlāχā dēne bālāχā dāyīe bēnāfšē nārīm žēye gēbālī āyā lā hārāmīe rūdīne
 bānāfšē χātīnē bālāχā dā dāχzī gābālī āyā āvō mārūe nā-i ševāne tārībī āyāne amma
 kīngāχāyīe ševānāne bānāfšē gō dīlēmīn kānī dārgūsā gābālī bācūk lābārχā dānī gō azī
 kālāmīkē ze vī ševānīā bīuūm (bīuūm) bālī gābālī āyābā dīlēmīn kānī bēšīgā bācūk lā-
 100 bārχā dānī dālōre dālōre dārgūsā || bācūk dālōrŋim az pē γammū qasāuāzīχā dēreŋŋim
 sārχā bīdā dādōrē sārī mārī zērāf χodānī dāuū hāzār mā dīgārēm dīlēmīn dīlīkī debē
 gābālī bācūk dālōrŋim ze dāste lōmā χālke ki az nālōrŋim kāzābe cātīne dābār nābā dīl-
 mīn debē gēbēf āyā mīlā lā tā dīyānā dāuorīs āyā az ānīm bā dāstī zōrē dālōrā dālōre
 dārgūs lōrā dāuorīs āyā az ānīm bā zōrā dālōrā dālōrā dārgūs lōrā dīlēmīn debēye būlūl
 105 dōχodāne īsqu muhabbāte gūte az dārgūsā gābālīχā || bācūk dālōrŋim ze dāst lōme dā
 χālki kī az nālōrŋim kāzābe cātīne dābār nābā dālōre dālōre dārgūsā bācūk dālōre dālōre
 bānāfšē nārīm gō azā dārgūsā bācūk dālōrŋim pē γammū qasāuāzīχā pē dēreŋŋim dālōre
 dālōre dāuorīs āyā nārāpēs āyā az ānīm bā zōre bādehū gābālī āyā nām nīkātī bōχoe
 bānāfšā nārīm gō bālī āvō nā gābālī āyāye bānāfšā gō ē amm ōyū tū dātīl ševānēkī tū
 110 nīkātī nēn bōχoe tū āyā vī yōqsam tū ševānī || χoārīnī ševānī nāhuāne gēbālī gō ē
 χātīm tābātī min harāmīe χoārīnī min hāve bādehū gābālī āyā rābū cū bār pāz dāuorīs
 āyā gārā pāz (pās) nācōrānūe rā bū pērīkī pās dābārχā dū kīr kīdānd cū bā amrī χodē
 χōgē χīzīr ālēhī sālām hāte imādāde gēbālī āyā kēte pīrā vī pāzī kīdānd bīr cū dāstā
 hāle rawāne dāāki hābū yāyūl yaūlīm pūr bū šē māhā vā pāzā lā vī mārūk mā bāde šē
 115 mahā vē pāzī zā bārχū kāvīr gī yāk būn χīzīr || ālēhī sālām kēte pīrā vī pāzī ānī wilā-
 yātī taurēzē lā mērgā gīrīkī zōrā lā sār gārīnī sār kīre māχālī χīzīr ālēhī sālām cū bādehū
 dāuorīs bā āyālārēχāvō lā ōdā rūmīst būn dāuorīs āyā gō ē āyālārū īsāl sālīke qīrīye tū
 pāz nāmā lākīm ālī mārī mīr āmanā vā ševānēnā kī harār pāzīmā bīr cū wāre kī mām-
 lākāte min šāvīr kīrīm vā pāzāmīn nādī dāgāš āvō ševānā zā kū bū āyālārā gō ē dāuorīs

120
 126
 180
 186
 140
 146
 150
 156
 160

- dälöre dälöre sevânü dälöre dârwiš arǵyî nârepâš arǵyî nârepâšme az ânîmâ bā zôre dälöre
 185 sevânü dälöre kulâv, gaurû az qurbânî kîmîrîxâ || î zâ diyârî bärîxânü dälöre dälöre kulâv
 gaurû az qurbânî dälöre dälöre dilîmin debê wâre min paiyâke ze bärgrîrî avêye az râmî-
 sângke bātādîm hâgqe šes mahâ sevânîye tûzî kîrâ dîkî sevânîye dälöre dälöre sevânü dälöre
 dilîmin dîlîkî lā wâkir tū sevânî bā sâr xallêre bärgrîrî taulâ nîzîdâ wâ qantêre tûkî wâ
 kârte mîa cêkir dilîmin debêye cêve bânâfšê kûr bîwîn gâbâlî arǵa ze mîrâ dîke sevânî
 170 dälöre dälöre az bā qurbân sevânü dälöre || dälöre kulâv, gaurû az qurbânü dälöre dälöre
 dilîmin debê gâbâlî arǵa râ bî ze ardêye dâstîxâ avête gûlie bânâfšê dâni ze bärgrîrî avêye
 bânâfšê bā gēbâlî arǵavd kēlene kēfî zaugāye bāde sâ cār saātâ nîmîa êkîndî dîwâ gîrî bânâfšê
 dîwâšê ze māl rādîwâ bāne dârwiš arǵa dîkî gō dârwiš arǵa bânâfšê cū bērye gēbâlî bāwîk
 dîgrî had nābe derwiš arǵa gō āgîwî sîwâ bî bânâfšê cū bērye êkîndî bî cî sâbâb nât ze
 175 bērye derwiš arǵa bāne cār pîdîng || atbâš dîkî gō rābîn am hârnî sâr gîrnâ sôr bânâfšê
 nât ze bērye dârwiš arǵa bā pîdîng atbâwîd cîwî sâr gîrnâ sôr bânâfšê nârin mâzdîke dârwiš
 î tēye bânâfšê gēbâlî arǵarâ gō gâbâlî dilîmin debêye dârwiš arǵa pîdîng suwâv tēye gō
 rābe tu hāre kulâf sārîxâ wâr-ke xâ noxodâ bûke šâlâ kî az gûâba derwiš arǵa pîdîm
 yogsdm hâspi silâhî tînnene ē, mâ bûkuze dilîmin debê gâbâlî arǵa xâkîre bin kulîf kēte
 180 xâwê dârwiš || arǵa ze wêdâ tēye dewê bânâfšê av cê wârîta bērye bânâfšê gō nâtûbî nâ
 bērye-be dilîmin debê az kâcîkâ fâris bāge-mâ az îr îmrîxâ rîke nâtemâ bērye îrî sîwâ
 gîrîkî gîrî xâkî sîwê îl gîzîa tûye mîn dîstîm bērye dârwiš arǵa gō bânâfšê cî sâbâbe rō
 hâtî êkîndî tû nâhâtî ze bērye bânâfšê gō nâ tûbî wâ nâ sevânbe sevân sârî dîmrî tâ bōrye
 dilîmin debê az dehârim sâr sevân rā-dîkîm rā-nābe dîkîm nâkîm sārîxâ lā min rā-nāke
 185 nâ || sārî pîzîkê dîgrî wâ nâzî mîrâ tēne wâ nâ bärgrîrî avê wēne wâ nâ bärgrîrî dehâwîne
 dilîmin lāyâne mî, qâr wî bārâne dilîmin debêye ze vîrû wêdâ xâ lā dîbâ šîr dârîne bā
 dâstîmîdâ derêzîne tu hāre sevân rā-ke ze xâwêye dârwiš arǵa cū bār sârî sevân gō sevân,
 min wârîne tû dîng nâkî bânâfšê gō dârwiš arǵa dilîmin debê sevânî noxodâ dîkî bîmre
 tû rābe bā cār atbâwîd hāre pîs hav sevânâ āgîr bā sâr tādâ bîmre xodâwîxâ ze tâ ||
 190 bîstîmîm dâwâye derwiš arǵa gō am cî bûkenî bânâfšê gō rābe tû kîngîrîxâ bā sevân-dâ kulâf;
 sevân lā xâ-ke tu hāre pîs (.) am Ende oft ٫ gesprochen) sevân bîstîne māl āgîr kō
 cê bî hâgqe wî pēde mâ hāre dârwiš arǵa rābî kûrkîxâ wâ šîre wâ rāmîxâ wâ sâhîwâr
 wâ gîzmâ tîstîmîm sevân kîr gâbâlî arǵa lā hâspî suwî bî kalâkî bânâfšê ket hâtîne māl
 dârwiš arǵa bā cār atbâwîxâv cîwî pîs bânâfšê bā gâbâlî arǵavd hâtîm bā kōzâ bânâfšê
 195 gîkî ze gâbâlî arǵarâ dâni wêdâreke wâ bî || bânâfšê nârin dârgîsâ gâbâlî, bācîk bânâfšê
 gîrîzîk yânî sâ cār dârî dâstîxâkîr dâ gâbâlî, bācîkîrâ kîrîm gō av mahîmîmâ xâwî nâke
 gō dälöre dälöre dârgîsâ bācîk dälöre dälöre dârwiš arǵa bāwî tâ az ânîmâ bā zôre dilîmin
 debê az dârgîsâ bācîkîk delîrînim ze dâst lîmâ xâkî kî az nâlîrînim kâzâbe cātîne dâ
 bār nābe dälöre dälöre az gâbâlî, bācîkîk de xâwê kim gîte îpâgdî dâbâr pîste (, tâ) kim
 200 sārîxâ bātîne qurbâna gâbâlî kim dälöre dälöre || bēstîge dälöre dilîmin dîne î bā kulî
 bāberîne dälöre dälöre dârwiš arǵa az ânîmâ bā zôre bânâfšê gō dilîmin debê dârîš îsqê
 cātîne dâbî sâr dârîš kâzâbe âsqê dilîmin rābî minîne dâryâkî dângîzî dilîmin bādâ mî-
 nāne mîrîke sâne (auch zâne) dälöre dälöre dârgîš dälöre dârîš îsqê cātîm bî lā kâzâbe
 dekîre zôre dälöre dälöre dârgîsâ bācîkîk dâlîrînim pî yammî qasawîxâ dēqewînim sārîxâ
 205 bā tîne dâ dîrâ gâbâlî || mîrî dîkîrâ dîgrînim dilîmin debê bânâfšê nârin bāna gâbâlî
 dîke gō gâbâlî arǵa tû bā mîdâ dârî xâncêre az wî kul wê kēî kî az xâlâskîm ze azâbî

dünə bənəfşə xancārū gəwāhīr ze dāst gābālī dīgəre lə sār dīle gābālī, bācūtk dāxə xalās
 bū ze azābī dōnə bənəfşə gō dūlīmīn debēe cāwə mīnə gēbālīe bācūtk kēte xāwə gō xancārū
 gēbālī, mīn dabāne sauqəxā bīdā dāstā hāle rawāne bā sārda kōzā hālikānū mīyāne gābālī
 āyā mīn zānī tū nā ševānī tū || gābālī mīrī ākārānī dālōre dālōre gābālī, bācūtk dālōre dā- 210
 lōre bāwā az āmmā bā zōre xancārū gēbālī, mīn gəwāhīre mīlā sauqəxā bīdā cōlā taurēzī
 dība šīre gābālī āyā mīn zānī tū nēyī ševānī tū gābālī lāwə mīrī dālōre dālōre dārde dāqə
 cātīn bū lā kəzābē kīre zōre gābālī āyā və bārāne cūlkə cūlkə tū rābe sākīlāwī dārwois āyā
 ze mīnū xārā gīlke wālānī yarābe cōlā taurēzē ze mīnū tārā nādebū mātū nādebū mālke
 dālōre || dālōre dārgūšā bācūtk dālōre bənəfşə bā qurbān dālōre dūlīmīn debēe gābālī āyā rā 215
 dāwə ze ārde kīšāndī bū cīfte qolāne sākīlāwī šēyē bənəfşə nārīn kēte bār dāwī pārdēye
 bādārxīstīn xarjīlēyekē cēye lāxā kīrīn kīngā dā būktē bā āmrī xōdē və šāvə pūkte yādēb
 dībū bənəfşə nārīn bā gēbālī āyāwā hūrāwī suār būn lā sākīlāwī šēye bārīxā fītlāndīn ešāgā
 sūbhān dāyē āšūstīn hātīā nīmīā sūwə lā wəxətkē sūwə xā āwīte xānā lānūtāre tū wāre ||
 ze dāstē bārjū yādēbē bādehū tū wāre sār dāwīs āyā dūlīmīn debēe sūwādā xābārā bənəfşə 220
 dānā dāwīs āyā dāwīs āyā ze bār pās šēyē gāzīke girān bā sār dāwīdā dīke pīāng
 sād suār hālāne dekīte pē gābālī āyā bənəfşə xāstūnē dārwois āyā sā rūā sū šāvā bā pē
 dīkīwe tēā hāspē gēbālī āyā lā ešāgā sūbhān dāyē dāwīne dā bārjē gō bāzōn am hārīn šē-
 kāstīā lānūtāre tū wāre āmrī xōdē xīstīr ālēhī sālām tēā hāspīxā tālōe tēā hāspī gābālī āyā
 dīke dā || ešāgā cīdī sūbhān dāyērā dārbaž dīke dāwīs āyā bā pīāng sād suār tēā hāspē 225
 xīstīr ālēhī sālām rā dehāre bādehū sā cār rūā bārō hālīā gābālī āyā bənəfşə xāstūnēd rā
 būn lā sākīlāwī suār būn bārīxā dān dāstē kēte pē dārwois āyā dūlīmīn debē wəxəzī zāmān
 pīr cūn bādehū rōke lā bīn rōye xōdē lā hōrē dāstīkī dāwīs āyā paīyā būn lā rahāstīxā
 wā hāspē (= hāspā) dān tūngū tādārāstīxā kīrīn ārtīq bā rā kīwīn bā rā kēstīn lā dāwī
 dāwīdāndīkī || paīyā būn dāwī bōyāzē gābālī āyā bā bənəfşə xāstūnēd hātīn bā sār dāwīs 230
 āyādd hātīn (hāhātīn) dāwīs āyā bā cāwəxā bənəfşə nārīn bā gēbālī āyāwā dān hātīā
 sūwādā dāwī bōyāzē dāwīdānd āsē lā grādān gēbālī āyā bənəfşə hālānī pīstīxā dā cīdīkī
 rūnīst hātīā sūwādā gēbālī āyā bənəfşə nārīn lā bār cīe dānī gāndū lā hāspē suār bū dahāt
 (dehāt) bā dārwois āyārā dāwē dānī gābālī āyā ze tārāstī dāwīs āyā cāl mārūe tūlāf kīr
 bādehū tū wāre sār aḥmāde gāwānde lā || nāw dāwīdā ākārā gāndūsū wāktē gābālī āyā 235
 bū rōke bānā āyālāre dā dāwīstē kīr dugō ā āyālārūnū vā sālāke šēš mahāne gābālī āyā cū
 nahāt rābīn āyālār pīāng sād suār hāqāmīn gīstīk suār bālē fūlān ōyū fūlān lāwə dā bāwā
 l'hāspā suār būn bārīxā dānā māmlākāte taurēzē bā xārēlīq girān qōnāq bā qōnāq cūn
 rūkā rāste sārre gēbālī hātīn sā rōnā kī gēbālī āyā bā dāwīs āyārā dāwā dīkā aḥmāde
 gāwānde gō ā; āyālārūnū hāw gēbālī || āyāye ī bā dāwīs āyārā dāwā dīke havūdō nāskīrīn 240
 aḥmāde gāwānde pīāng sād suārīxāwā lā ārqā gēbālī āyā rā būn dā'wāktē girān bā dāwīs
 āyārā kīrīn aḥmāde gāwānde bā dāstīxā dāwīs āyā kūst wā āskārā dārwois āyā bozmīs
 bū gēbālī āyā ḥ aḥmāde gāwānde dāwī āyālārē dāwīdāwā bənəfşə nārīn hālānīn āmīn dāstā
 hāle rawāne āwīstīn bīn kōnā gēbālī āyā bādehū gēbālī āyā hīyātī dāwīstē dāwāt kīr ōmmāmīn
 dāwīstē lā sār gēbālī āyā kōm būn dāwāstīxā || kīrīn bāde haft rūā haft šāvā dāwāstīxā 245
 kīrīn murāstīxā dān.

Lā sanjāyē hālābe lā qazāse kīlīs lā nahīdī bīā lā qarīdī mōbātū bā mūrā dewēn lāwə
 gāfer āyā šēdī efendī dewēn lākīn vā kīdābā bā mārīfātī mīn yāzīlmīs bū āmmā dāwīstē
 bīā dādigē dāwīstēke gīngīte wā hār gūndīkī mā ze pīāngī wā šīdāt māl hetye wā māl mā-

sine dširšte hāgī ōmārliāne wā yāgzi lāwe šex ismā'īl ōsmān wā aḥmād āyāye bādehū gūn-
 250 dimā gūndikī māzine dō sūd māl || heīye wā ḫānādāne gūndī yāk māle ḥamīde yāgzi māle
 bāgōīye ilā yāgzi māle rāšōī fōḫulā wa yāk māle šābōī āgūlā wā yāk māle mištōī tōpōī
 wā yāk māle ḥūsōī ātī kehēī wā yāgzi mātimā zānaāḥī mā gūlkarlēye wā tūcārlēye dākin
 wā hār mālik, mā dō ḥāzār mēwe rāzā heīye wā hār mālike mā ḥāzār dārī ḫāi zeitīne
 heīye wā gūndimā šes maḥsāre zeīte hānā bādehū minū yūsūf efendī wā kūrābā bā mārušātima
 255 ḥārdūa iānēf kīr || lā bōī mūsī kōkō efendī tōbēī wī būwe lākīn lā sātē toāl lā māte
 ḥātmū šōbū mā iānēf kīr tamām bū sānnā ēc yūz on sākis lissān lā yāhī.

Dāstānī yasīn bāg.

Lā wīlayān qāre tōprāyā wānē lā bāzārī pērie qōc yasīn bāg hābū yāyāt dawāte
 mālūm nečā nečā dārābāgarā cārpišmīs bū kās yasīn bāge ālt nāktir amnā yasīn bāg xo-
 dāne heisēt osmānī wā dēlūbāsa bū rūke dā xāna xādā dī kō (go) dūmīn debē šāvō
 dūnī min dē bū mēnē girfē sārī bēnikī rās drēz azī pēdā dāhārim ūjī hīsābī vī bēnī bā
 dāstī mēda || qā nā sūwādā bañ kīr lā bāyī piānǰ xūcīkā gūngūl āyāsē bairāqdār me- 5
 hammēd ālī gō wāre mehammed ālī yādī yīrde tāmānā ēlpāncē dūwān sūktīnī ā efēndīm
 bīrūnī āmrā tā ēle yasīn bāg gōt ā, moḥammed ālī min šāvō dūnī min xāwīkexā dē-bū
 xāwīnī min tābīr-ke mehammed ālī bīrūnī efēndīm xāwīnā tā ēle yasīn bāge gō min šāvō
 dūnī xāwīkexā dēbū mēnī bā sārī bēnikī rās girfē ūjī vī bēnī qā nēye moḥammed ālī
 gōt ē efēndīm rīzqā, mā rābū ze || bāzārī pērie rāwē būke tādārāhīkā rēye yasīn bāge bañ 10
 kīr lā dēlūbāsa wā gūngūl āyāsī lā cāwīsā wā lā zoitārā gō ē, ōyul hālālešmīs bin bādār-
 xīnīn cīfī bairāyā wā cīfī dāwīl-bāzā bā āmrī yasīn bāge dār-xīstīn gūfī dāwīlāzā wā zōye
 bairāyā heisēt osmānī cāo hāšm sēmāl bādāī fīstān lā kābā bādār-xīstīn hāsībī heisēt qir
 pēdā qāre qōnāye bū qirīlī bāzārī pērie ārzū dīyāl nāmā hāšm sērā wā tāmāšē yāsīn
 bāgā yāsīn bāgā ze ārde rābū || cū qōnāye nāo ārzū dīyālāxā hālāl kīr nāwīxōd yasīn 15
 bāgā bādārket nāo dēlūbāsa ē, ōyul az kī hārim wālāteki dūr kā ze wā dīlāxā heye wā
 kā tūnnēye sūcūlmīs bin heisēt osmānī bā dārābāgā bañ kīrīn ē yasīn bāg gānī mā wā sārī
 mā lā bār rē-i-tā fādāye dāst-i-mā ze ārzū āyāl bū ze tā nābe rābe am hārnī hātīā wī-
 layān kō tā gōfē yasīn bāg gō dūmīn kānī dēlūbāsa wā zoitārā dāng lāhāo dānī yasīn
 bāg suār bū dākā gūngūl āyāsī || hāt gōt ā yasīn bāg gūnī piānǰ xūcīkā gūnī min behāre 20
 lā sūktī gūngūl āyāsī muḥammed ālī bairāqdārā dehārī lā sūktīyā sōy bībe wā sōy tūne
 yasīn bāg gō pēkī bā āmrī xōdā qōc yasīn bāg yīrmīs bū bār-xā fītlānd sār qāhā bayā-
 šdī ba pīsmāmāxā sālēh bāgi ā, sālēh bāg āgār lā ātrāfū gūāre-tā dārīn āsē hānā rābe
 min bīšēne pīšī dō sālēke wā šes mālā rūne lābā haramīāxā sālēh bāgi gō tū dāremīn āsē
 tūnnēne az tā || bīšēnmā pīšī amnā dāngī wīlayānī hālābī āsē xōdē tēye yasīn bāg bān kīr 25
 lā sār-dār gūngūl āyāsī gō ōyul bādār-xīnīn bairāyā dawīlāzā (auch dūmbūl bāzā) am
 rābēnī bār-xā bīfīlūnīn wīlayānī hālābe lā pīšīā yasīn bāge bū qirīlīā dēlūbāsa bār-xā
 fītlānd bāzārī hālābe qōnāq bā qōnāq kēle hālābe lā xān wāzārī pāyā bū bāne dālūbāsa
 kīr gō ūrō rōiyā īnā am hārnī bā hazārāī zekārīā am dō rīkāš nīmē īnā būkenī tū bā
 (tōpā?) dēlūbāsa bū qōc yasīn-bāgrā kētepe gamīā || hazārāī zekārīā yasīn bāg bū īmām 30
 dō rīkāš nāmō īnā kīrīn yasīn bāg gōt yā rābbī min rāst wēnī lā dārāke āsē yoqsam min
 xīfīl mālke yasīn bāg rābū bār-xā fītlānd bā lāwī qātār āyāsī bā dūwānē kēt tāmānā
 kīr lāwī qātār āyāsī gōt tār-xēre yasīn bāgī gōt āgār dārīne tā āsē hānā wīlayānī pērie az
 hāšm lāwī qātār āyāsī gō zīr mārā ārab wā dā zīr mārā kīrd kīrmānǰ tō dāre mēne

- 35 ǎsē tūnnene āmmā lā tōprāyē sāmē bālki dāre || ǎsē hānā yasīn bāg rābū hāt wāzē xānē
 bāne dēlībāsā kir dār-xistin gūn dāwībāsā māsīn wa āyānā hālābe bādārketīn sālāmīyē
 qōc yasīn bāgi bār-xā fītlānd qāpī bāl ūs sāmē qōnāq ba qōnāq lā mārgī sāmē dāni cādīr
 vāgīrtīn qōc yasīn bāge bān kir lā meḥāmmēd ālī gūngūl āyāsī gō rābe am hārnī ḥazrātī
 yaḥyā dō rīkāātī nāmē būkenī tōpī dēlībāsā yasīn bāge rā bār-xā dānā ḥazrātī yāḥyā abīāzē
 40 tāzā gīrtīn lā sār nemīd sīktīn yasīn || bāge gōt yā rābbī fāḥū bāḥēkē vāke yāsīn bāg
 pīānq dēlībāsī hālānī cū maḥallā sālībēyē gām hāgī ḥūsein pāsā tāmānā kir lā dāwānē
 sīktīn hāgī ḥūsein pāsā gī lā yasīn bāge temēndī rūnīsī hāgī ḥūsein pāsā bār-xā fītlānd
 yasīn bāge go dātī tā zēkūn sūwī cī tū vērā dahātī yasīn bāge go efēndīm dālmīn ze w-
 lāyādī qārsē wā zā tōprāyā wāne bāzārī pērie az mārū, kī zōrbāzīm dāwāte mālūmīm
 45 āmmā efēndīm rīsōq nāsīb mīn rābū cū mīrīkī mīnē tā āgār || dār-xā dō hānā āze hārim
 pīānq hāgī ḥūsein pāsā ēyā yasīn bāg tō dārā mīnā ǎsē tūnnene dā zēr māḍā ārābī lāj dā
 sār mārā cādī dōrūzīdā hār kāsīk dā meḥayāfī mīsī māḍā āsālēyē tūnnē ē efēndīm bālki
 tōprāyē mīsīrē lā bā gūzār meḥāmmēd ālī pāsā verā dān yasīn bāg efēndīm rābū hāt mārgī
 gām dēlībāsā gō ē; ōyuller rābīn cādīrā dānīn hāsābā bīšēdānīm am bār-xā bīdīnī wīlāyādī
 50 mīsīrē gām gūzār meḥāmmēd ālī pāsā rābū bār-xā dā qudesī qāpūsi || yōrmīs bū qōnāq
 bā qōnāq kēte qudesī sārīyē lā bār tūrībī ḥazrātī moīram dō rīkāātī nēmē kīrīn rābū bār-xā
 dā wīlāyādī mīsīrē qōnāq bā qōnāq kēte mīsīrē dālmīm kām lā mārgū mīsīrā dānī bāna
 māḥāmmēd ālī kir wā pīānq dēlībāsī dān kir bār-xā dā tūrībī ḥazrātī zālīxā wā sītī zēnāb
 tūwāf kir bār-xā fītlānd qōnāyā gūzār mūḥāmmēd ālī pāsā bīdāt cūr nārduwānērā hālkišīdā
 55 dāwānā gūzār mūḥāmmēd ālī pāsā yādīyīrde tāmānā sākīzīngī ēlpāngē dāwān sīktīn || ḥīyēt
 māglīs lā bāzēnī wā lā ḥūsnī gāmālā yasīn bāge tāmāšā kīrīn pōzī dōyān āsmār bāngeslī
 bāzēnī bīlīnd qarāqas sūrātī āspīr sāmāl lā qūlāqā nāvkelē qāndūl pē bādātī dāstī rāste lā
 sār sīngī wā dāstī cāpē lā sār qulāyē pālā qīrīq nārduwān zūyē īpāgdā ḥīyātī māglīs tā
 tāmāšā kīrīn gūzār mūḥāmmēd ālī pāsā sār-xā hālānī lā yasīn bāge māskīr gō ē ōyul dāshu
 60 nāsīlī tā zē kēddāre sālāb cīe tū sūkūlūgī yōqsam dāwāgī qōc yasīn bāge xāir || efēndīm az
 zā bāzārī pārtīyē tōprāyē wānē bā ḥelsēt osmānīxā mīn lā xā nāwū dāngī tā gīrt az hātīm
 āgār dārenā tā ǎsē hānā rābe mīn bīšīne pīānq āgār tō dāre ǎsē tūnnene dāqīm wā ḥōdādī-
 tā yōqsam lā ḥabās yōqsam lā sūdān tūyē rūke dābīn rūyē xodēda tā dāngē tōpū tūwāngē
 qōc yasīn bāge tūyē bībīzē āmān dūlī mīn debē, ḥīyēt māglīs mīsīrē xābār dāna hav mā-
 65 rūfātī sū dō qādīlīyā mīsīrē mārūfātī māglīs hāqī yasīn bāgerā yazmīs kīrīn || bā āmrē
 meḥāmmēd ālī pāsā māš yasīn bāge gāḥḍan lāsār xāznā mīsīrē māš yasīn bāge bīstī
 pīānq hāzār pīānq sād wā hār nāfār³ kī asīlīq wān ḥazārī dālmīm dūlīkī kām yasīn bāgā
 āmrū fārmānāxā hālānī lāsār dēlībās gūzāke dānī bārī tōpū tūwāngē bāsār mīsīrēdā hālānī
 lāsār nīzāmā qušlāsī dānī yasīn bāge dālmīm debē sālīke wā šēš mahā rūnīsī lā mīsīrē
 rūfīke tūnā lā wīlū gāmī lā nīmīe tūnā yasīn bāg ze gāmī bādārket māsīrī sārḍār bairāq-
 70 dārā || bārāī pīānq xūcīkā meḥāmmēd ālī lā qāpī gāmī sīktīnē sāmāl sīktīnē sār lāwe
 bāngē bōzūge yasīn bāge gōt ē ōyul tār-xēre wā sālābe cīe gūngūl āyāsī gō efēndīm tā am
 bādār-xistin ze bāzārī pērie hātīā bā mīsīrē tā am ānīnī sālāb cīe rōke ze bīn rūyē xodā
 nā sārūk wā nā dāwūk lā dāwānā gūzār mūḥāmmēd ālī pāsā tā fūrīnēke-xā kir tā gō
 bā ḥelsēt osmānī dāzī ḥabās wā rāsīke bīstīnīm āgār tū agīwī rābe sārīkī būke yōqsam
 75 āgār || am xodā dān ze dāwānā āgār am āksīgīn xārā am rābēnī nāw dāngī dēlībāsā ze
 sār-xā hālānīn qōc yasīn bāge gō ē; ōyul dālmīm debē rābe nīzāmā qušlāsī bāna dēlībāsīdā ke

dilimin debé az biringji büm baš tüfängji bāzār misire ürō stu dö qādilīye misire dau šes
qādilīya χadā sār min bidān ahuāleχā bāre dilimin diliki kām bairāqdār meħammed āli
bā sār qislāda gāstik dānī dēlebāšā dānge hālānī bairāq vāršāndēn dūmbūl bāz dār-ānin ||
yasin bāgā dilimin debé ze mēra bistiñin bāzār misire tāχī meħammed āli bistiñin ze di- 80
līmin diliki wādkir qōc yasin bāgi kūrku hālānī pālā qirg nārduwān ze qin χalāskir lā
qāpī ulā gāmā, šārki tāo rā kir dilī min debé tu wāre hisābe āhālī misire wā yasin bāge
dilimin debé heisit osmānī yasin bāge bī qirīlī dēlebāša wā zūtāria lāχistīn lā ahlāie mi-
sire rō nimī nēorū ze qāpī gāmīe hātū bā sār bāzāre šopādān bā āgārī || χodā nēā gān 85
tālāf kīrin ze ahlāie misire nimī ēkīndī yasin bāge bān kir lā dēl bāša lā zūtāria gō
bēnīn χā bā nēzāmā qislāste gīñin dilimin debé lā nimī ēkīndī pūlīse dā misāre wā qūlā
wā mārūfātī gāzār muħammed āli pāsā hātīn dēwānā yasin bāgi yādīyirdā tāməna kīrin
gō efēndim dilimin debé jezār muħammed āli pāsā ā, tā dorχāze am nāzāneñ sawā mā-
āšā yoqsam sawā qonīšmēgi qōc yasin bāgi gō pēkī yasin bāge bān kir lā sār dār gūngūl ||
āyāsi wā pīānğ āgit wā pīānğ dēlūbāsi χās hālānīn cū gām gāzār meħammed āli pāsā 90
lā dēwānā siktēn būirūn āmrā tā cū meħammed āli pāsā gō ōyhum sabbābe cā bī tā wār
kir tā ailyā noqān bī dilimin debé muħammed āli pāsā dāstīχā dābū dēvī pānğārā gō
yasin bāg māske lā dāwēgīlā wā kīnğī bāχūn wā lāse mārūā wā māske lā ārzū āiyāl bān
dekēn āmān āl āmān zā dāstī yāstīn bāge dilimin debé, mārūā sūr yaramīš min nābā hēn
min dāstī || bā tā nākīrī bādārkeio zā bāzār misirā yasin bāge gō efēndim az nehā bā 95
āmrī tā hātīnā misirā ki az bā āmrī tā bādārkeio ze misirā az bā zōrī pālā kētemā
misirā āngāq dilimin diliki lawādkir efēndēdā misire hāyāsi māğlīs cāo lā hāo kir dilimin
debēe qōc yasin bāg bādārkeio ze bāzār misire yasin bāg ā, muħammed āli bāg hisābīχā
māāšānā tā-u-χā āgār qurīkūā bā sār mīdā hāsi az bidām dūdūā āmmā az lā tā dīkim
tāχī dāwāsi dilimin debēye yasin || bāg bā sūndā vāgērīāye dēvī qonāye lā nārduwānā di- 100
līmin kāmī gāzār muħammed āli pāsā hīyāsi māğlīs kūrī hālānīn āzūtēne yasin bāge dilī-
min diliki lawādkir yāstīn bāg pālā qirg nārduwān ze qin χalās kir dā pēχā doāz dā dār-
bāgā ze kābā kir dilimin dēne dībū qirllī bōruzāne tābūrī qarā nizāmā lā pēkīd qōc yasin
bāge kum debūne pīānğ dēlebāsi yasin yasin bāge bā nāo qarā nizāmā dūcūtīne qōc yāstīn
bāg go mākin mālezīnīn hūne pālā dā qirg nārduwān || ze qinā bādārīnīn dilimin diliki 105
debēe yasin bāg bāre fītlānā nizāmā qislāsi dilimin lewēkir yāstīn bāg wā pīānğ dēlebāsiχā
hāyēlī hāstī u pīānğ dēkār ze kābā kīrin dilimin debēe lā nimī ēkīndī yasin hāg kēte ni-
zāmā qislāstī gō mākin mālezīnīn hāspēχā bādārīnīn bārī tōpā dā mārgīe kīstīn dilimin
dēne tōpu tüfānğ yāstīn bāg lā mārgīā misire dānīn sūwādā dau šes qādilīye ārqā yāstīn
bāge rā būnā muħammed āli pāsā bīstī cār qādilīyā yasin bāgērā lā || mārgīā misire 110
gānē dānīn hātū sā rūā sā šāwā ulī gānē dānīne bāde sā rūā sā šāwā dēlebāsi yasin
bāge bairāqdār berāi pīānğ χūckā sār dār gūngūl āyāsi muħammed āli gō ē yāstīn bāg di-
līmin debēe wīlāyātī misire hēn pūr kāsī nā bīstī tū kēti misire wāre bā qōlāyī bādār kīre
zēiye yāstīn bāge dilimin dēne dēlebāsi lā gūngūl āyāsi kīre qirīnī āgār kāsīkī sāy hēiye
āwālāsi bīn zā nāo ahlāi misire dilimin dēne bu dāngīkī dāwūlāzā || dēlebāsi yasin bāge 115
kum debūne ze heisit sūār yāstīn bāge kāsīkī tālāf nābūne wā pōzi yāhī bā χūn nābūne
dilimin diliki dēne bā pūrīnē bairāyā bā dāngī dāwūlāzā ze misire bādārkeiōn lā iskāndārūa
misire lā gāmīā sūār būn sūwādā iskālāstēdā bādārkeiōn dilimin lāχāne qonāq āwētīn dā-
tākī χōpāne dilimin lā kurd gūmā hābū bāpāl bāg lāwō ēmmē bā heisit sūār bāre yāstīn

- 120 bāge dāhāre lā pūrā gisir hačāde bāroš dāhāre bāpdl bāg lāwōš ömmē || gō ē yasīn bāg
tāngrā musāfere minī lā qālā bāsūtē diltmin debēe qirilk dāngr dāulbāzā kētene qālā bāsūtē
hātta bā haftāki tāngrā musāfere demīne bāde haftāki yasīn bāg gō ē efēndim bāpdl bāg
halālke nēnoχoā az kī bārīχā bīdim qālā pētye lākin bōi bāgik azāš ēle mādgūtīn āyā lā
gādūgā qūtma χabār sandī bū ē yasīn bāgerā mā nētye gādūgā qūtma dā zērdā nāw kīrdu
125 kurmāngīerā dārbāzbe hāre yasīn bāge gō ē bāpdl bāg halālke nēno || χoe bāpdl bāge lāwōš
ömmē bā yasīn bāgevd hātta bīnī gūndī masāle lā bār tīrātē hannān wā mānnān dō rikaāt
nīmō kīrin lā askārē mādgūtīn tāmāsā kīrin bāpdl ömmē gō ē yasīn bāg diltmin debēe tū
sābirke az bā mādgūtīn āyārā būkim dāwētye yasīn bāg gō ē bāpdl bāg tu sābirke az bā
mādgūtīn tēkivemā dāwētye yasīn bāge lā pētye heisit osmānli bairāq vārsāndīn yasīn bāg
bāne sārđār gūngūlāyāsī muhāmmēd āti kīr gō ē muhāmmēd āti diltmin debēe wasūyātīd ||
130 dākā bār wā pīānχ χūčkā dā kīnχē lā sār minē tū bā mīdā bairāyē az hārim pētyā dēli-
bāša gānχē muhāmmēd āti bairāqđār gō ē yasīn bāg dārī bērtāyē dānī ārtē dāst āvīte pālā
qīrq nārdāwātīn gō ē yasīn bāg az wē qāndērā wāχtū zāman ē tārā halādgīrim bairāyē sevd
rōke az tēkivīm dāwētye yasīn bāge gō ē muhāmmēd āti bērtāqđār tāgrubā icūm ē dōχoācim
bērtāyē hāre dārī bērtāyē mā tābe bārīχā fītīland gādūgā qūtma bā mādgūtīn āyārā kēte ||
135 dāwētye mādgūtīn āyā sā sāt dāwā dīkā bōzmiš kīr askārā mādgūtīn āyā dārbāš dīwō lā
kilisā lā sār mālā gān pōlād (auch pōlāt) paityā dīwō bā amrī χōde wē šāwō χōdā tālā
aulādīkī dīdā gān pōlād nāwō yasīn bāge lā wī mahsūtī dīke tu wāre sārī yasīn bāge sū-
wādā bādār dīkēdā ē kilis bārīχā fītīland bāzārī bārāgīgē bā dānχī dāulbāzā pūrīnī bai-
140 rāyā bādārket ē bērtāgīgē kēte bāzārī ūrfā qōnāq bā qonāq kēte qālā bāyāzēde bā || pīa-
mānīχā sālīh bāge haftāki dōdūa mā bādehū gō diltmin debēe ā, sālīh bāg halālke nāno-
χoā halālāšmīš dībū nānoχoā yasīn bāge bān kīr lā dēlibāšā wā lā gūngūl āyāsī gō mākin
mālezīnīn cīftī bairāyā bādārīnīn dārīχistīn zōdā bairāyā bārīχā fītīlandīn qālā pētye pō
dānīn diltmin āne būkmi sāleki wā šēš mahā rahātīχā dēdīne bādehū lā bāzārī mīstīrē kōr
wāzār hābū āw kōr wāzār lā islāmīlī lā bā dāulāte bū rūke lā bīn rūtye χōde muhara-
145 bāke dāulāte || pēdā bū muhārabā yāyātīn qīzīn bū bā mūhūrī dāulāte bā mārīfātī kōr
wāzār lākin pādīsē χabār tē tūnne bū māktūbīk kōr wāzār šānd ē yasīn-bāgerā diltmin
debēe mā wāre lā tūnē ādāsī būke dāwētye yasīn bāge āw mūhrī yā dāulāte būkī mārīfātī
pādīsāhā gō diltmin debēe bān kīr lā sārđār gūngūl āyāsī muhāmmēd āti gō ē ōyul diltmin
debēe bādārīχīn bairāyā būkim tādārāyā rētye bū pūre pūrī bairāyā tā, dānχī dāulbāzā
150 yasīn bāg bā ārēū dīyāloχōdā hallālēšmīš || bū bā sārīχādā vārsāndī sārīχē hazārī fātīmā
wā heisit osmānīχā kīrin kīngū kīobāti gānχē gīstīk cāw heisīn sāmēl bādātī kumu qalpq
fīstīn lā hābē bā tūvānχī hāgī sādābān wā bā pālē qīrq nārdāwātīn dārīχistīn zōē bērtāyā wā
dāulbāzā bārī fītīlandīn ādā qanlī tūnē šēš mahā diltmin kātī ūlī gānχīgā gīrān dānī
bāde šēš mahā gō diltmin debētye arzāq wā gēbelīχānā χalās bū lā yasīn bāge yasīn bāge
155 amānīχā kīr pādīsāhī arzāq u || gēbelīχānā dōχoāze āmmā χabārī dāulāte ē tūnnētye āw
tā mārīfātī kōr wāzārē hātta bā haft gārā amānīχā dīke pādīsē χabārē pādīsē tūnne ēš
yasīn bāg rābū hātātīn sā mahā yasīn bāg mahsārā debū lā hōndūrī mūs kov hātta kī ho-
qālik gōšī hāspā bū qāzīkī dīkere bādehū yasīn bāg kōyātīk šānd mūs kov fi'l hāq qīqat az
dūzīmīnīm lākin quuodātū gēbelīχānē mīn tūnnētye rīgā wā mīnnāt az yāyātīn hātī mīnī fātītye
160 arzāqu gēbelīχānā mīn tūnnētye āmmā nā || šāne pādīsāhī, hōuodō dā tānχīdā bāgere lākin
az ē tā dōχoācim arzāqu gēbelīχānā bādehū az bā tārā būkim dāwētye mūs kov arzāqī sā

māl wā jābelχānā mūkammāl sād yasin bāgerā yasin bāgē dāwā kir wā χalās bū ze
 māhsārē bā amrī χodē bārešyē mūsōō pādīsē bū yasin bāg heisit osmānī hālānī bārīχā
 dā islāmbulā lā bā pādīsē paiyā bū dīlmin dāne yāsīn bāgē amrīχā hālānī cū qōnāyā
 dāulāte yādyīrdā tāmānnā sākiēngī el-pānēdā || dīwān sīkīn amrīχā lā pēš pādīsē dānī 165
 pādīsāh āw amrā hālānī gōzā gāčīrmīs kir ki āw īsē kōr wāzēre lā kōr wāzē pīrsiā kōr
 wāzē bīst kī yasin bāg kēte islāmbulā dīlmin debēe kōr wāzē reōle vō amre pādīsē dūye
 mīstīre pādīsē arāmīs kir kōr wāzē kō tūnnēye yasin bāg tāmānnā kir lā dīwānā pādīsē kī
 efēndīm īzīnū rūχsāt tūye bā midā āgār kūllu hāl me čīrkīr tūye qustīre nāmīnī pādīsē
 hāre čyul || mā amrī-tā be yasin bāgē tāmānnāy pādīsē kir amrīχā hālānī bā dāngī 170
 dāulbāzā gōrūnī bairīχā tōpū tūwāngīχā hālānīn bārīχā fītiland bāhrū dēngīze lā sūwēdā
 iskālās pē dānī bādehū sa rūyā rāhāfīχā kir tākrārān lā gāmīā suār bū dīlmin dāne
 wāχfū zāmānēkī iskāndārā mīstīre pē dānī sūwādā bārīχā fītiland kōlemāndā mīstīre lā
 mārīgīā mīstīre pē dānī χabār sād kōr wāzē wā jāzār muhāmmēd ālī pāsā kī dīlmin
 debēe bā midā īzīnū rūχsāt || mīstīre wā yāχūd illā kōr wāzēre kōr wāzē rābū nākir bēnīk 175
 āwīte sūχā wā pīōχā kūrīkī hālānī hāte amāne yāsīn bāg gō dīlmin kīnī pātā qīr q nār-
 dīwān ze qīn bādār ānī lāsār ūstīe kōr wāzē dānī dīlmin debēe χalās kir ze āzābī dānē
 yāyādān hāw īsā lā jāzār muhāmmēd ālī grān tēye muhāmmēd ālī pāsā rābū lā yāsīn
 bāgērā kēte jāngē yāsīn bāgē haft rūā u haft šāvā yāyātūn ulū jāngēke grān dīke ammā
 dskārē mīstīre yāyāt pūre dskārā || yasin bāgē heisit osmānī čūtūl to mīstīk gānīm čāki 180
 nāw hāzār hīmil gāris čūtūl nāwā wāndā būne wārki wāndā bū bādehū doāzādā rūā doāzādā
 šāvā ulū muhārabē dānī rōke lā bin rūye χodē kīnīke lāwīkeki (lāwīkeki) čālī dā hamīsēdā
 dīgrī rāsīā sārādār guīngul āyāwī muhāmmēd ālī hātī vō āksīgē dāstīχā lā pīstī wī māhsūmī
 χīst gō ē čyul χaūke yasin bāg tēye bā amrī χodē āw māhsūm kēte χdūwē sārādār guīngul
 āyāwī muhāmmēd || ālī bairāqdār berāī pīdngī χūčīkū vō ājābē dīwāne bairāqdār muhāmmēd 185
 ālī bāne yasin bāgē kir ē yasin bāg ze χaūfē-ītrā qāčīkē čālī dekiwēnā χdūwē rābē ārtīq
 bāse sār zā nūwā am hārīn wīlāyātī pētye čālūdō qādīlīyē mīstīre hēn qā nā bīst ki tū
 hātī mīstīre āgār jāzār muhāmmēd ālī pāsā kir bā kōlīlīyēkī χēre mā nāmīne yasin bāgē
 pīrsā muhāmmēd ālī gīrt gō bānīke bairāqdārā mā dāulbāzē lēkīwīn mīllā dēlībās kum bīn
 dēlībānū zōitēriā bānā || hāw kīrīn dēlībāsīa kum kīrīn yasin bāgē hīsāb kir ze heisit os- 190
 mānī bā amrī χodē kāsīk zē tālāf nābīe yasin bāgē bārīχā fītiland iskāndārā mīstīre
 bāne qapātān bāšī kir dīlmin bēnīn ē qapātān bāšī tu qāyā wā fāyāna wīnīn ānīn yasin
 bāg lā gāmīe suār bū lā sūwēdē iskālāsīrā dārket χabār sād bāpāl bāgē čmme gō dīl-
 min debēe qōd yasin bāg mūhrū fārman berāīlā yasin bāg tēye bāpālī čmmē bā heisit os-
 mānī bārōe yasin bāgē dehlēre lā || bāzār qāpust lā āntēkī qārīslēmīs dīke gōrīsmīs bū 195
 bā yasin bāgerā ā berā aḥwālā mīstīre pīrs dīke bādehū suār būn āzūtīn qālā bāsīlā (erst
 nach hdmuk lēlīn dāyīndā) haftāekī lāsār bāpālē mīwān demāne bādehū yāsīn bāg bāpālī
 dā bāpāl bāgē χāfēχā zē χōast hālāl kir nānoχōā yasin bāg bā dēlībāsīχdōd kētene
 rē hātīn χan wāzēre lā hālābe paiyā debū hātīā rūyā īnā lā bār hāzārī zēkārīā dīkā dō
 rīkāāt nīmē lā pēšī heisit osmānī dīkā imāmīyē bādehū ze || hālābe bādārket hāte kīkīsā 200
 lā sār jān pōlād (in Damaskus von den Kurden »pōlā« gesprochen) paiyā dīwe bāde
 sā rūā wā sā šāvā mīwān dīmīne bādehū suār bū ze kīlīs āzūtīte bēragīyē dīlmin dāne lā
 kālākā suār būne lā bāzārī wīfā qōndq dānīn lā bār χalīle rāḥman dīlmin debēe yasin
 bāg dēlībāfīχdōd dīke dō rīkāāt nīmē bādehū suār bū lā dīār bōkēre rāwīrt ādīāmānerā

dərbās bû qōnaq bā qōnaq lā qdlā pērtē qōnaq dānī dil debēē āpikē yasīn bāgē hābū
 206 nāveχā rāgāb bāg bū kākēkākāχā || hābū nāveχā zēnāb χātūn bū dīlīmīn kānī yāsīn bāgē
 ūlu dāwātīke grān dānī dāngī dāulbāzā wā pūre pūrē bairāyā wā heisī suār rā būne
 gūrī zēnab χātūn ānī χodā murāzē wān kir murāzē ālāmē vērā.

Vā kūtābā lā qazāi kīlis qarīē mōbātā sēidū gāfar yazmīs kīrīn dā hikāyātā yāsīn
 bāgē kānveχā lā qazāi iqlāhīye qarīēi jēlikā lā oimāyē mātē mōrī ze gūndī tābākā yāqub
 210 ōylū yūsuf efēndī yazmīs kīr lā mātē sērekā lā mātē || ōsī (osman) hāgī ālī χitām bū wā
 ze bā mārūfātī sēidū wā bā mārūfātī yūsuf efēndī yazmīs kīrīn tāmtām bū āo hikāyē.

Dāstānī dāmāz ōylu gücük hasān āyā.

Bāzārī ādiāmāne aḥmād bāg hābū wā muḥamməd bāg hābū wā nūrī lāwī muḥamməd
 bāgī dāmāz ōylu gücük hasān āyā lā šūnē mā wā zē aḥmād bāge telā dīšan kāčikā aḥmād
 bāge bī wāxwī zāmnān gācmīs būn rōke tāmīr pāsāye mīllī zā sōiāh wā zāngīnā wā zā
 tūgārū pīrs kīr ā, āyālār lā wāldyāšā wā lā qazā pīrs kīn kīnke lāyāqī min bībūnīn az kī
 bāzāwāgīm sōiāh wā tūcārā (sic) gō ē; || āyām l' ādiāmāne kāčikīk aḥmād bāgī telā dīšan 5
 (gewöhnlich telā-īšan) lāyāqātē tāmīr pāsā xabār dābū āyālārā sād suār bādār-xīst šand
 ādiāmāne sār aḥmād bāge allāh amrīnen telā īšāne dōxodze aḥmād bāge bān kīr telā īšāne
 wā dāmāz ōylu gücük hasān āyā hūrdō ānīne arākī ā, āyālār māskīn telāīšan dāsgirtā
 gücük hasān āyāye āgār lāyāge dewīnīn az bā tāmīr pāsā dīm ammā lāhīn dēz kōr oğāyēm
 gücük hasān āyā lāwō bārāyī mīne telāīšan dāsgirtāxā āgār hūn || mīnāsib dīwīnīn az 10
 pēdīm āyālārē gō mīnāsibē bā hasān āyā dā bā šūndā hātēne bā tāmīr pāsā gō āyā kāčikīk
 yāyāt cīrkīne nārīnde nālāqētā pīdnj suār ze wān suārān mīfīdī kīrīn gōtīn yāyāt kāčikīk
 rīnde tāmīr pāsā tākārīn ka-yādīk šānd ze aḥmād bāgērā gō mīllā kāčikīxā ze mōrā bīšāne
 wā yāxud dēz ēāl hāzār suār ādiāmāne bāšāwīnīn wā telā īšāne bā zōre behārīm aḥmād
 bāge bāne gücük hasān āyā kīr ē; ōyl tāmīr pāsā bā ēāl hāzār askār || ē kī wārē (gele- 15
 gek türk.) ādiāmāne bešāwīnī telāīšāne bīwō tū kī bīwō ēē gücük hasān āyā gō āpū
 tāmīr pāsā yāyāt askār pūre qawāfī min nāgī lāhīn dēz hārīm dīārī yīrbāfī mīllā dāwō-
 mīn nāwīnīn kī dīwō mīllā behāre dāmāz ōylu hasān āyā bān kīr gūcük dēlībāš ānī wā zō-
 uk dāwībāz dār-xīst ānī bānā dēlībāšā gō wārīn bārāqē vārīnīn az kī hārīm kōlāmāndā
 mīstēr dēlībāšā gō kānī dāng lāhāwūdō ānī pīdnj sād suār suār bī bārāq halānī dāmāz
 ōylu || gücük hasān āyā lūngī dā rikēlōd hāsbe ānī tel dīšāne bāne dāmāz ōylu hasān āyā 20
 kīr ā hasān āyā tū kī hārī dīāre yīrbāfī berāš min tūnne bāwōmīn ixtāre tū kī gundāhī
 min bā sūī kēfī gücük hasān gō telāīšan tāmīr pāsā yāyāt qawāfīye wā askār pūre az pē
 nīkāmīn uōmē xātrūā būnīn ādiāmāne bā ēr-nāšāwīnīn dīlīmīn debē lā min hālālke nā-
 noxōe az kī hārīm wālāfī yarībīe telāīšāne gō dīlīmīn debē tāmīr pāsā bā oğāyī || kīr-be 25
 dāstī mīnu tū zehāb kīrīe bā zōre tū kī hārī dīāre yīrbāte kīzān kōlāmāndō kō az kī hārīm
 kōlāmāndā mīstēr ā; amu ōylu min kēbīr māke ze kāyātā wā ze sūlāfī gō dīlīmīn kānī
 bārāqārā bārāq halānī arzū āyālārā hālāllāš bī bārēxā fīllānd kōlāmāndā mīstēr dēlībāre
 gō dīlīmīn debē hāre dūtmām min gundāhetā dā sūī xodāye hasān āyā bā pīdnj sād suār
 lā dīwībōkrē wā lā wīfā wā lā bārāgīgē dārībās bī lā gōgā || hālābe lā xān wāstērā pāyā 30
 dīwā bān kīr lā dēlībāšā gō rāwīn (rābīn) am hārīnī ulū gāmīe bā hāzārī zākārīā bākenī
 dō rīkāšī nīmī bādehū dō rīkāšī nīmī hāt xān wāstēre dēlmāz ōylu gücük hasān āyā cū
 qāhōd aslān dedā wādōxō qāhōd bā qāhōdāfīrā dīwō sādīq berā sūrānīāxā sūī pīdnj kīrīd
 lā qāhōd aslān dādā lā bā qāhōdāfī ze bīr dīkā bārēxā gārāndā xān wāstērā suār bī bā-

- 35 rāqđārā wa dāwlbāzā wā zōitārā bārēχā gārāndā kōlamāndā mistērē || dillekī debē qōnāq bā
 qonāq lā bāzārī mistērē gāzār muḥammad ātī pāsā paizā dīwe bā dāwānā muḥammad ātī pāsā
 dīkewā muḥammad ātī pāsā ā, ōyul dslī naslūā zā kūt ē efēndim dslī min ē zē ādīwānē pelē
 ōyul yasmīs kir māššē ḥasān āyā ḥāfī ḥāzār lā sār χānā mistērē bādēhū sālīke wa šēš malḥāye
 rūdenlēt lā mistērē šāwīkē dōmāz ōyul ḥasān āyā kēte fūkrān dūšūnīā ā, yā rābbī dğāb tāmīr
 40 pāsā tēle āšān bīr lā nābīr kēte fūkrū dūšūnīā rō zē rōye γdmū || qasāwāt pūr būn dāmāz
 ōyul gūōtīk ḥasān āyā γāyātīn noχodš kēte tānū tūnātā kāsilmīs bū rōke gāzār muḥammad
 ātī pāsā hāt sār ḥasān āyā ē ḥasān āyā av ēš ḥāle ḥasān āyā av ēš γdmū qasāwātīn tarχāre
 wā sabbāb ēle ḥasān āyā gō ē efēndim dār dī min zīdāšēle pūrīn amnā dēfīmāmeke min ḥābū
 āe nāzānīm tāmīr pāsāye mīllī bīr lā nābīr tēlā āšānē fūkrū qasawātā min ḥānō (ḥāve)
 gāzār muḥammad ātī pāsā gō ā, ōyul zārār tūnāye ā, ḥasān āyā az gārīāke bātīdīm zē ||
 45 vō saudā dāye amnā ā, muḥammad ātī pāsā tū ḥazār gārā tū bāmēdē mūmktīn tūnne illā
 tēle dīšān nāfī bā gāmāloχā wāre zōbāšīkī zē dīār bōkēre bārχārā wāne lā bālgī sārūmīn
 rūne wī zāwādē bā dīlīnke dāwī mūke anğāq mūmktīne būwīne yōqsaam loqmāne ḥāktīm wāre
 tū dāre lā min nāwīne gāzār muḥammad ātī pāsā kārātīk yasmīs kir zē tēle āšāndār dīšān
 kī ḥasān āyā γāyātīn noχodšē mīllī āšān wāre zōbāšīkī zē dīār bōkēre bārχārā wāne yōqsaam
 50 nānoχodš ḥālāīke kārγādē || dīšāne av kārγādā dā dāstī tēle āšāne dīwīne tēlā āšān nāke
 dīlāšāne ḥakfībāk zār ḥālīne qātīk kīngī mārā lā χā dīkē šūrīkī wā gātīk dābanā wā
 tūwīkī ḥāfī šāban ḥālīne lā ḥāspī bōe suār dīwā bārā dīār bōkēre dēlāšāne dīlīmīn dīne lā
 dīār bōkēre lā qarxūe χānā zābāšēkī ḥālīne gūtīk dāwūlbāz dīšāne bān dīkē lā gūngūl aya-
 sīkī zē mērā zōitārīkī būwīne dīlīmīn dīlīkī kānī dīšā min nāwīkī gāng āyālīkī lā sārχā
 55 dānī gūngūl āyān bān kir nāwātē || ēle dīšāne gō nāwūmīn gāng āyāye dīlīmīn debēe gūngūl
 āyān bān kir kīkī ḥāre wālātī mistērē gūngūlu wārīn yāzīlmīs bīn lā sār gāng āyā dīlīmīn
 dīne bīstīpīāng suār yāzīlmīs būne dā kānī bairāqđārā bairāq ḥalānī lā sārāke bairāq dānī
 dāwūlbāz bān kir zōitārīā dāng ḥalānī zē sārāke bīstīpīāng suārādn ḥalānī bū qīrīlī bairāyā
 ḥalānī lā bāzārī wrfā dānī dēlāl (dāllāl) ayaīmīs gō dīlīmīn dīne dāwūlbāz ḥānā mīllī wārīn
 60 yāzīlmīs bīn dīlīmīn dīne sādū pīāngē || suār zē wrfā bā gāng āyā suār būnā dā kānī gāngē
 āyā bārāq ḥalānī lāsār bōqlā bārāgīgē dānī gō dīlīmīn debēe dāwūlbāz ḥānā (ḥānā) mīllī
 wārīn yāzīlmīs bīn dīlīmīn dīne ḥāfīe suār zē bārāgīgē bā gāng, āyārā suār būnā dā kānī
 gāng, āyā suār bū bārēχā fūlland nīzībē lā nīzībē pē dānī dīlīmīn dīne zē nīzībē lā kīlīsī
 pā dānī zē kīlīsā sād suārī-dīn ḥalānī suār bū lā ḥālābe lā χan wāstīrā pē dānī dīlīmīn
 65 debēe gāng āyā cū qahwā aslān dādā bān dīke lā qahwāgī || māsdāke sūrānīā ḥasān āyā
 ē lā qāhāwā ā, qahwāgī av sūrānīā kē, qahwāgī gō māke pīrē sūrānī gāng āyā gō ḥāo
 sūrānīā dēlī bāšāye tū zā kō ānī qahwāgī gō av sūrānīā yākī dēlībāšāye wā bāmīdā qah-
 wāgī gō av sūrānīā taḡrē āmānāte nāfrūtāne gāng āyā gō amānāti kē qahwāgī gō gūōtīk
 ḥasān āyā dāmāz ōyūyā gāng āyā kārātīk zē bārēχā dār-ānī lā bār qahwāgī dānī av
 70 kārγādā ā dāmāz ōyū ḥasān gō dīlīmīn dīne bārāye ayaīte qahwāgī || sūrānī min bā gāng
 āyā bīšāne dīlīmīn dīne gāng āyā sūrānīe zē qahwāgī dīšāne bānā qahwāgī dīke dūōtīnā
 ulā gāmīe lā ḥazārī zākārīā dō rīkāātī nemī tūā kīrīn pē dēlībāšāwā bādār kētin suār būn
 bābe āntākīrā bādār kētin bārēχā dānā cātī sāmādn wā dāstī ḥāmuqe wā lā āntākī wā is-
 kālā sūnōde bānā qarptān bāšī kīr lā gāmīe suār būn gāng āyā ā, qarptān bāšīqī dēlībāšā
 min dākāre ārabūtāne nāzīk wā tēlīk ḥawālenmīs būke gāmīe lā iskāndārīnā mistērē min ||
 75 bādārīne gāmīgī gāmī ḥawālenmīs kir iskāndārīnā mistērē bādārānī postāk zē gāzār mu-

hammad *ān* pāsārā dīšne delubāšik gānj, āyā nāmīndā wī tš gāzār muhammad *ān* pāsā
 lā misrē wā delubāšia kīrā qirini delubāšia misrē suār būnā dawādō hāzār suār bāre gānje
 āyā dūšūnā sē rūā qōnāq dānne rōke lā misrē lā mārjī dānne gānj āyā bāne delubāšie
 mistri gīd kīr wā hām dānōdē wā tākīf kīr gō delubāšia wā kīe gō delubāšia-mā gūčūk
 hasān āyā dēmāzē oylu gānj āyā dīlēmīn lā wākīr bānā dēmāzē oylu || hasān āyā kīr gō az
 noxodšim dīlēmīn debē mīlā gānj āyā bā dīlēmīn debē bā selāfī hasān āyā gānj āyā wā gūčūk
 χiēmāšikārōd dūčū sār dānōdē gūčūk hasān āyā dīlēmīn debē gūčūk hasān āyā bān dīkē
 lā gāzār muhammad *ān* pāsā wā hāyāš mājīš wā hāyāš delubāšia dānōdē dīkē dēmāzē oylu
 gūčūk hasān āyā gō ā āyālār dāi noxodšim hār kāsik haldlēmīn nānoχod hāyāš mājīš wā
 delubāšia wā dā āyālār || misrē bān kīrīn ā, hasān āyā māšire īnšallāh tūye rābī bādelū
 doryēmīš būn lā hāyāš mājīš gānj āyā bāšne dīnne hasān āyā bāne gānj āyā kīr ā
 gānj āyā dēlī nāsīl tš ēe kēdārē gānj āyā gō dēlī mīn ēe borydādē amma nāšbēmīn hāte
 vāš gūčūk hasān āyā ā, gānj āyā dāšādō tū hāšī dānāmānē tū χabārikā bāmīdē gānj āyā
 iāgrubā ičūn tš kī ēi dānāmānē sūbāb ēē tū pīre dīlēt gūčūk hasān āyā gō ā, am, oylu
 dāsgīrēkē mīn hābū kākēkē || ašmād bāgī tēlā dīšān dāšādō iāmīr pāsā mīllī doryodst āgēb
 bīr lā nābīr gānj āyā gō dīlēmīn debē az hāšim dānāmānē šōn lā yasīd askārī gīrān kēte
 dānāmānē mīgō av ēē gō askāra iāmīr pāsā, mīllī mīgō iāmīr pāsā χēre gō hāšīe kākēkē
 ašmād bāgī tēlā dīšān ē kī bāwe bā zōre gō dīlēmīn debē ēe tārāfī ašmād bāgedā hāi gūčūk
 χiēmāšikār mīgō wāχēre gō ašmād bāg tš doryodē az rā būm dām qōnāyā ašmād bāgī
 bā mērā gō ē gānj āyā tš || ēe hārī kōlāmāndā misrē iāmīr pāsā kākē mīn bīde bā zōre
 allāh amrīlā mīn tēlā dīšān-mīn dā tš qalāngī dīšē kōlāmāndē misrē tūye iāšīm hasān
 āyā kī dīlēmīn debē hasān āyā go rābe dūšmānō bār sārī mīn dīlī mīn debē hasān āyā
 yoryān dā ve sār sārī χā gānj āyā dīlēmīn debē fāzē mašmūd tūmānī wā dāqīmīχā dālu-
 bašlēyē ēe sārχā dām dīšānā sīgū bārχā āčīq kīr sūnōdē dīarbōkēre lā bār χā dāmī gō
 rābe pīsmāmō ēe tārā sīgū || bārī mīn lā gā dūnē dārmānē mūrīne šōā ābu hāyāšē ēār
 kām hōndārī gānāšē ēe tārā šōāšē (šyāšē) rābe noxodē rābe sārīmīn qurbānō

80

85

90

95

100

Hikāyēi māmi ālan.

- 5 *Ēi efēndim lā wāyādh muryibō nāfēi bāzārī muryibō dālmān χtne bāzārī muryibō*
bāzārīkī rāfēi pāne lā sārī dālu cār kōstāne lā sārī blstū cār diāne lā sārī sāsādū sīsēti sēs
maḥallāne wā hār maḥallākhā sāsādū sīsēti sēs mināre zārāne tādā vānāne lākin sā bāge
vī bāzārī hānā hārsē berāye hāvin āmmā aulād tūnnēn kōre kōr oḡṭyīn wār wāndāne rōjke ||
 10 *lā bin rōye χādō lā bāzārī muryibō pīānj īd gāstāne hāw yāk īdā ānsarāne yāk īdā yalū-*
diāne yāgṭī īdā mūsīmānāne yāgṭī rōyā gūlās hūmāyīn yāgṭī rōyā nābiā wā ēnbiā rōyā
īnā īdā pāyāmānāne vā hārsē bāgāne pādīsāhī muryibīāne bādārketīn sār tārḫī sulṭānā
sērū tamāde kīrin lā aḥālī muryibīāne sālṭīn hārkhāsīkī χtne wā χārṭā dḥārīne sār māte
bāwāne bālkā bā dāsī aulādōkhā gīrtīn dḥārīn sār māte bāwāne lāwīkī cār dāh sātū sūtī ||
 15 *debūne lā hārpāne bādārketīn kēfū zāqḡhī vā hārsē bāgā sēr dīktīn lā sār tārḫī sulṭānā*
gōnāyē hārsē bāgā lā pīānj bōyāne va hārsē bāga bādāmānāyē bāzārī muryibō dādāne bā
hār dū cāwāne hārsē bāg lā dāpō hāw dō mās kīrin rā būne sārṭḫā bā dāsṭḫā kīrin kīlāde
χānānū dāfūnāne dīl vān hāmīk nābūne zā χānānū wā nā zā dāfūnāne vā hārsē bāgā
pī hāw dō gīrtīn dārkhān sār tārḫī sulṭānā haryāhī tismāhīk dāsṭḫā kīr bā sār hāw dā di-
 20 *gīrīāne lā || bāzārī muryibō cārsādū pīānjī sōχō wā ḡlemā kām debūnē dūwāne īdā hārsē*
bāgāne sōχī hūnīkār kēte pṭī ālemāne bā sīsēti cār nār dūwānā dā hālkhīāne yādūyīdā dī-
pāncā dūwān sīkīn bālṭḫā dāyē hārsē bāgā dīgīrīāne av sōχō ālemā sā sādṭḫā dādāne
bār kōstāne sōχī hūnīkār tāmānī kīr ze hārsē bāgāne ē efēndim sādāb cō tūwō rōjke maqḡbūle
īdū dīrḡfātāne tīrsēmā tūnnēye ze ḥāfī qḡrātā wa ze dawlāhī āhī ḡman tīrsēmā tūnnēye
 25 *nā ze || ḥabāb wa nā ze dawlāhī hēndīstāne mūhīḡḡmā tūnnēye nā ze χīnānū wa nāze*
dāfūn ne sādāb cō wā hārsē berā rōye īdū dīrḡfātā bā sār hāw dā dā hōkūr hōkūr
dīgīrīāne sādāh bā sūndā va hārsē bāgā fārīy debūne ze grū sīne bāh kīrin sōχē hūnīkārī
ēi sōχē, min fī' l ḥāqīqat tīrsēmā tūnnēye nāze ḥāfī qḡrātā wa nāhī dawlāhī āhī ḡman
lākin az χodāne wāyādh muryibīe wa dīr kī dīgīmūsīfne dābīn hākīmī mīdā lākin gīrīmā
 30 *sādābōkhā am || sā bārāne am hārsē kōre kōr oḡṭyīn war wāndāne fālāk nāde mārā*
nā bārāye lākin āχtīr mīrīne dā pē mērā kāsīk tūnnēye rūne lā sār tārḫī sulṭānā tārḫā
mā pē būmāne bā dī ūsāyīa u bā kāsāne gīrī min sātū aulādēkī lāwāne sōχī hūnīkār wa
cārsādū pīānjē ālāmā ze intāzārī va hārsē bāgā rābūne zā bār dāwī kōstāne bā sār hāw-
dā dā hōkūr hōkūr dīgīrīāne sōχā wa māṭāyīḫa abtāwī tādā gīrtīn bārṭḫā fīlāndīn mākē
 35 *mīkārīrām wā mā dūnī || mīnāwūārre sīkīn lā maqāmī nīmī lābār rūbī ālāmā dīgīrīāne*
wā ḡlāmā bādār χīstīn tēmī āsīm wā mūhūrī maqārrem māsīkīrīn isīārku tālḥōtān dōχo-
andīn kītāde sīnā wa ḡmī pērīāne ḥāttā sā rūtāne lā bār rūbī ālāmē dīgīrīāne sōwārāke īnā
sādā lā yāsīāne sādā lā sīsīāne sōχē hūnīkārī sīkīn lā sār maqāmī nīmī bādāhū nīmī yāsīā
dū rīkāāī nīmī kīr lā bōī rūbī ālāmī dō rīkāāī nīmī kīr bālṭḫā dātī dā, adīngī cār berānā
ḡ

wā harēār berānā yāl darāle yāghā gābrāle wā || yāghā mekālāle wā yāghā israfāle alēhā 35
 sālām bān deklāne ē seḫē hūnikār oḡṭyē bāghē-iz ēn nābā yelē ze mālā qoreišiāne seḫē
 hūnikār dūcū bū ḡām bārāyē māsān riḡāl ḥasān ē seḫē, min wā ēāwē iz-ḡār bū seḫē
 hūnikār gō ē pādāšāhū min dē ēāwē lā yasā dehlāne dānḡe cār berā wā harēār berānā ferīšā
 rūbī ālāmāne bā amrē ḡōdē nidāš ferīšā oḡṭyē-wā ā ēn būwē ze mālā seḫē qoreišiāne
 sūwādā bān deklān lā seḫō || māšāyēḡā wā sādḡu sōḡā wā ōlāmāi ōlāmā dā moḡribā 40
 kum debūne sūwār būn lā ḥāpā wā lā meḥēnā bārē ḡārdandīn mālā seḫē qoreišiāne sā rūā
 sā ēāwē lā bāzār moḡribā dīgāriāne rāsē ḥāhīn lā qādē ḡāmīšēki mās kīrīn nāmā ēn kīrīn
 bādār kētin ze qādē ḡāmīšē mās kīrīn ḡānēke bā cār qapāne bā cālū cār qānīrmāne sū-
 sūdū ēiēst pānḡārāne pīre deklān āw mālā kē cūḡō mālā seḫē qoreišiāne pāyā debūne lā
 bār dāwī qapāne balāḡā dāne ḥār qapānē nāce seḫ || wā bākē lē dāwāstāne (h)aw seḫānā 45
 taqstīn debūne lā ōdāne seḫē hūnikār dūcū dūwānā seḫē qoreišiānā sā rūā wā sā ēāwāne
 lē debūne mīwāne bādēhū sā rūāne seḫē hūnikār dēbāst dāsē seḫē qoreišiān ē seḫē, min
 āw sā rūā wā sā ēāwīn bā cārācū pānḡā ōlāmāi moḡribā lā iz debūmā mīwāne ā, efēndīm
 tu qā pīre nāki seḫē qoreišiā ā, seḫē, min az ēe (nā)ēānīm tū sūwā ēi tū bū mīwāne seḫē
 hūnikār gō ē efēndīm mālāne bāḡē iz || moḡribā ḡōdāne tāḡē sultān ḥarsē berā kōre kōr 50
 oḡṭyēn wārāwāndāne iz iz dīkīne riḡē kādēkā kīnāne bā amrē ḡōdē bā nidāš ferīšāne seḫē
 qoreišiā gō ē efēndīm bān kīn lā seḫē mālā-ḡā bān kīrīn ōlāmāi dā moḡribāne sāsūdū
 bāstū cār dāwī wā sōḡāne wā cārācū pānḡā ōlāmāi moḡribāne bādārḡistīn ḡāh bairāḡā
 wā ārābāne wā elādāne seḫē qoreišiā gō dūlīmīn dūlīkī dāne ze mārā ārābāne wā pāšānā
 wāhīn kādēkī min zēḡā ḡāhīne ze hōndār || bādārīnīn ze ḡōdāne tāḡē sultānā bīšīnīn 55
 bā amrē ḡōdē bā ēārā wā bā sūwāne pāyāmbārā ze hōndār bādārḡistīn dūlīmīn debē
 zālḡā bādārḡistīn ze qōnāḡā seḫē qoreišiā dārḡistīn bārē ḡārdandīn cār qōnāḡā bāḡe dā
 moḡribā lā mār moḡribā kīrīne mīwāne seḫē hūnikār dūcū bū ḡām berāyē māsān ē mār
 min min ze. tārā āw kādēkā seḫē qoreišiā riḡāl ḥasān cūḡō ē efēndīm sālē-min lā ḥēlē
 pānḡ min nāḡārāḡe tū zēnāye wāḡē-min || ḡācīkīne min mālīn bār dāsē tū zēnāne iz min 60
 bādāktār ḥānā dō berānā seḫē hūnikār dāhlāne ḡām bārāi ḥōrē seḫē ibrāhīm ē seḫē ibrāhīm
 min ze tārā āw kādēkā seḫē qoreišiā seḫē ibrāhīmē gō sālē-min pānḡā pānḡāne min nāḡā-
 rāḡe tū zēnāne ze min dūktār ḥēye ērīn alāmāne seḫē hūnikār dehlāne ḡām ērīn alāmā ē
 mār, min bā amrē ḡōdē bā nidāš ferīšāne bā ḥāsū rīzē seḫē qoreišiāne dānḡi ārābāne
 pīre pīre bairāḡā mārḡāhī ōlāmāne || min ze tārā āw kādēkā seḫē qoreišiāne sūwī oḡṭyē- 65
 wā ēn būwē ze kādēkā qoreišiāne ērīn alāmān cūḡō ze min māstīr ḥānā dū berāne bē amrē
 bēḡā az nārīm tū ḡōrdāḡā zēnāne seḫē hūnikār wā seḫē ibrāhīm wā mārḡāhī ōlāmāi moḡri-
 biāne zālḡā ḡāhīm nīkāb kīrīn lā ērīn alāmāne kēte rōyā wāḡē sādāne lā nāhā mā wā
 nāhā rūā wā nāhā sādāne wā nāhā dāḡīqāne ze zālḡā wāhīn ārāde bū sūlādāhī lāwāne
 dāldāl cārḡīmīš bū lā ērīne alālāhī moḡribāne || ēi ḡānder bāzār moḡribā ḥapīs wā māḡrīs 70
 ḡāne ḥānā ḡīstīk bōs deklān bār dedāne wā nāce bāḡēšē wā sādāḡā dedāne dāldāl cārḡīmīš
 kīrīn lā bāzār moḡribāne ḡōdā tāḡā rōyā kō āw māḡsūmā dā ḡōdē tāḡā sāsūdū ēiēstū
 ēē māḡsūm dedāne aīḡ wā māš ze wā māḡsūmārā lā cār ḡīenā mār māḡyūl ḡādedāne
 tāwīn tāwīn dā ū bāwē wā māḡsūmā dedāne rū kētene sīsiāne seḫō ōlāmāi moḡribā kum
 debūn lā cār wī māḡsūmī wē cōwāne || nāwē wī māḡsūmī lā-kīrīn ērīn māmī ālāne ēmre 75
 māmē kēte ēē māḡāne lā ḥānā dā-u bawāne sālā māmī kētene ēēāne āḡē cōw lā māḡe
 dīḡēwe dēwē bālīk dōādeā sālā dūlīmīn dūlīkī dāne āḡē māḡe dīḡēne ḥāmā zīārāne wā ḥāmā

- 80 *gəməstəne dālmīn dālikē ləχāne sālā māmō kētene dāhāne dāki lā rūiye māmō dyfēre nāstəne*
səmsu qəmer kižāne māmō girtin zā bār nāfē dā-u bavāne wa hārdū āpāne dāne bār dāstē
χōgāne ōlāmāne mām cektirīn kižāki mādārsāne hāttā bā šei sālā qadām || kire haftāne
māmā doχodānd eābir wā ingil wā taurāt wā furqān cār kižābi sūnā χāstīn kīrīn doχodānd
lā ismī āzem lā mūhārī muqārrem lā ilmī pōrtāne mām bādār χīstīn zā bār dāstē ōlāmānā
rōke tārē bāhār tār dāvišīn tārē bādār χīstīn gōānēki bāhre av gūānia dābirīn gərdāpān
lā tawilā šēχē qorēšīan šēχē qorēšīa hādēye wā bəχšē tārē dādāne šēχē qorēšīa dābīn
 85 *dāstēχādā av gūānia bāhārī šandē bī māmī ālānrū lā tawilā māmō gərdādan || māmī nāv*
lākir vā hāwānā sēdāk bastān bōē rawān māmī bān kir lāwē šēχō māstēχā dāstēχākir
tērī singār halānīn tawilā bōgi gō dālmīn ləχāne dāstē bī sālā pās kīwāne zē bār māmō
rābū vəχodāke kārēgūāne māmō bōgi bārdānē bōgi dā māmō bō vāgōriāne zebār māmō
rābū vəχodāke pās kīwāne māmā tawilā bār dādāne tawilā māmō-dā bō vādegōriāne dā
pērū dārket rāvūk qumriāne māmō tērī singār bārdā qumriāne bī šaka šaki qaināde wān
 90 *tērī singār bārī qūmrīā || dāiye dāmānē haftāne wāndā bī tērī singār tēv qumriāne māmā*
bān kir ē āyālār wāhīn lā mīn hālālikīn nēnoχos sēlāfīkē zē mērā lākin lā dē-u bavāne wā
lā hārdū āpāne tawilā wā bōgi min bō vāgōriāne tērī singār wāndā bī tēv qumriāne dālmīn
dālikē ləχāne dāstē qirīlīa šēχā wā māstēχāne ā, mēr, min lā mīn hārdānā bāstār
moγriāne hāttā nābīnīm tērī singār vāndāgōrīn lā bāstār moγriāne šēχā wā māstēχā
 95 *dāstē āstē māmērā dābārīne bā šardā digriāne ā mēr, min ām || bā ē rūyī hārdū bāstār*
moγriāne gām dā-ū bavāne (dā u dā hēsi bir) hōrīnē kēte māmī ā, bārānū āwā mīne
āstē bō vāgōriāne av bā ē rūt hārdā bāstār moγriāne māmō zāngū kižāne bōē rawāne
mīnāne cūōlikē dārket zē mistā-wāne bārēχā gārānd cōlā wā kārbalāne wā ōlāmānē mo-
γriāne bā šāndā bō vāgōriāne χābārā māmō dīdāne dā-ū bavāne wā hārdū āpāne sālā
māmō digriāne māmō bārēχā fūlānd dāstē kārbalāne bā hārdū bōē rawāne dāstē bī bāstē
 100 *cār sādāne sār bōē rawāne || kēte nāv bəχšēki gūlāne mām pāyā bī lā bīn dārīke sālā*
sār kārīke gūlāne abāstēke tawilā girt sīkīn lā sār maqāmī nīmēye bālēχā dāiye bī šaka
šakā qaināda pōrtānā vā hārdē qumriānā kētene šēχē kīnāne kētene hārdē gūlāne χōāngā
bāstēk nāvōχā šērūānā cāve šērūāne kētene sār māmī ālāne hūnē gāmālā māmō dā kīngā
wā busānā hārdū χūōlikē halānī halfērdān sār dārē bān kir ā, χūōlikānū zē mērā hāwāldān
 105 *bəχdālmīn zē mā cētīr wa zēmā maqbūltur wa zē || mā rīndār zē insān cōlū wā zē šānd*
wa zē mērā kižāne χūōlikā, māstīn nāvōχā qāmer tawilā χūōlikē zē insān cōlū zē mā maq-
būltur hās tūnnēiye lākin av dānyā bōllā fārāde bē insān cōlū nābe kīngā-mā dāne zē sār
dārē cāstē bēnā ādam lāsār mā-kīve zē āχrās mārā gūnē šērūāne gō ē χōdāngā-mīn dālmīn
ləχāne hāttā hūn hārdān zē mā cētīr zē mā maqbūltur bəχdālmīn kižāne av dānānīm vū
 110 *kīngū busānā χūōlikē hōrēš nāvōχā māstē beirāz gō ā, šērūān dāstē || min debēye tū kīngē,*
mā dāne zē sār dārēye av dānyā bōllā fārāde bē insān cōlū nābā-ye āma pērīnā zē āχrās
mērā gūnē šērūāne ā, χūōlikānū wallah hūn zē mārā hāwāldān insān cōlū wā zē mārā
wā zē šānā bəχdālmīn zē mā cētīr kižāne māstē beirāz gō ā χōā min dālmīn ləχāne rōke av
sūār bāmā qaināde pōrtāne av digriān kōstā bā kōst dānyāye rāst hāstīm lā bāstārēki dāstē
 115 *bāstāre moγriāne bāstārēki γāyāt māstīne lā sār sādānā bāstē šei maḥallāne || māstē lā*
hōrēš bāstē qōnāyēke bā cār bōyāne lā pīst qōnāyē hūgrāke fāqīnā lā pīst hūgrā hāwāldē
gūlāne wā kārlikē bīndā dāstē wā maqāmēki merānā māstē lā rūnīstē bī sādūlāstē lāwāne
mīn pīst kir māgō av lāwē kē dugō mērē māyūl māmō ālāne sālā moγriāne mīn bālēχā

dān lābār niigā kārōlī maqbūle lābār sārē kārōlī jowahīre bā sārda mūmi kamādān
 vōxistīne zāngīre dā sārāne lā sār wō mārūyī kūrīkī sāmūr xodāne qāsīr qōnōyā qubbā ||
 sār-bā-tūng vērū dewēn māmī ālān ē mā cāstīr wā ē mā maqbūlūr fīrīn māmī ālāne 120
 kīngū busāū-mā dānā ē sār dāre xodāngī dūmīn lāyāne ē mā cōstīr māmī ālāne sīrwāne
 gō ē xūcūkī dūmīn lāyāne ē ēnā ē mā cōstīr kīzāne gamār tāi gō ē xōa min az rōke
 gāriam bādar bā bādar digāriam rāst hāim lā bāzārēkī bācūkī lā sār haft maḥallāne hār
 maḥallātkōxā bā sā minārāne vērū dewēn jāstīrā bōtāne min bālōxā dāi qōnōyāke bā sā
 bōyāne lā || pīstī qōnōyā qōnōyāke jālālāne min bālōxā dāi pīstī qōnōyā jālālā qubbāke 125
 sār bā tūngē lē rūnīstī sēugūlāke qīzāne min pīre kīr āv qīzē kīe dugō qīzē mār āzīm
 xūcūkī mār sādān dūmīnā hāsān cālō qumrī- bālū qaratastāne nāvōxā dūlār sīne ē mā
 cōstīre wā ē māmī maqbūlūre dūmīn xāne yāk māmī ālāne yāgīrī sīnā zēdāne dūmīn debē
 tū kīngū busāū-mā dānā ē sār dāre sērūāne gō dūmīn xāne ē wērū sond bōxum bā
 lūmī pērīāne hātū kī lūn || sūnā lā māmī nākīne mīwāne tū kīngū dūnānim ē sār dārēye 130
 dūmīn debē hāwe bēnī ādāmīn amā pērīne lākīn hāngī (hānīkī) cōstī bēnī ādām lā mā nākēstī
 am hārēnī ē vā dārāne dūmīn lāxāne nāvōdārī jāstīrī bōtām wā bāzārī moγrībā qōnōyā
 sē malāne am nēkātēnī sūnā wā māmībōd lālāo bālēnī mīwāne lākīn sīrwāne gō xūcūkāmīn
 mārūkī sīkīnī lā sīe dāre sēwōe dūmīn debēye hātū nādīnā-min sōstīe tū kīngū dūnānim
 ē sār dārēye dūmīn || dūlākī lāxāne vā qumrīānā kōcūkī sālā pērīāne kētene sōxī qum- 135
 rīāne dūmīn debē iqār dedān sērūāne dūmīn lāxāne amē tūzō sīnē lā māmī bālēnī mī-
 wāne dūmīn debē kīngū, mā dāne ē sār dārēye av dānyā dūnyāke fērēye bē īnātīn oylū
 nāvōye dūmīn debē hārē sērūā kīngōxā lāxā-kīrīn dūmīn lāxāne bārī gārāndīn sār
 jāstīrā bōtāne dūmīn debē māmī fārty bū ē sār nīmēye māmī bālōxā dāi dā pē va hārē
 qūmriā bū sēqīrīā qānāddā tērē sīngār xā || bārā dā sīnā hārē qumrīānā māmī rābū gō 140
 dūmīn debēye gīrtī sērā sīngār dā sār vārēye gō dūmīn debēye māmī sūār bū lā bōstī rawān
 bārīxā fīlānd bāzārī moγrībē dūmīn dūlākī lāxāne māmī ālān kēte bāzārī moγrībāne
 sādēmanlōyāke gārān kēte nāvō bāzārī moγrībē sāvō xāstīrī māmī ālāne xābār gēstī hārū
 āpāne sāvōyā mīre māyūl sūāre bōstī rawān māmī ālāne dūmīn debē māmī kēte qubbā
 sār bā tūngē rūnīstī lābār tōxī sūlānā dūmīn dūlākī || lāyāne vā hārē qūmriā bārīxā 145
 gārāndīn jāstīrā bōtāne wōxī sāvō lā nāvōdārī yāsīāne xā-dāne dāvō pāngārā wa taqānā
 ē xārā sār dūlīrīn lā hūnū jāmālā sīnā zēdān dūmīn dūlākī debē sīnē bān kīr lā cāl
 gārīxā amnā gārīxā dūmīn dūlākī lāxāne cāl gārī bālāhorā dēbāstīne gārīxā masīn nā-
 vōxā rōstīāne sīnā bān kīr gō xodāngīnū ē gārīānū dūmīn debē mīn sāvō cūnī xānōkōxā
 dī-bū mīn bālōxā dāi az māyūlēm ē xānōnū xāyāstī dūmīn debēye mīn || sāvō bāre 150
 hātū nāmī sāvō dūmīn dūlākī lōvākīr hārē qūmriā cāv lālāo kīr go dūmīn dūlākī lāxāne
 māmī bōstī gō xūcūkī mīn sērūānī bālōxā pēde lā sīne lā gārīāne sīrwāne gō dūmīn dūlākī
 wākīr tēmī āzīm dōxodnd bāstīr sīnā-ū gārīāda pīo-kīr dūmīn debē sīnā bā gārīāod
 kētene xāvōye sērūānī gō dūmīn debē bān kīr lā pērīāye sīne sādāndīn lā qānāddā pē-
 rīdīye sīm dōxodndīn dūmīn lāxāne bārī gārāndīn bāzārī moγrībāne sādā lā sēstī āvīrīn ||
 qōnōyā qubbā sār bā tūng lā maqāmī māmī ālāne lē dūlīrīn mīwāne qūmriā xā āvīrīn dāvō 155
 pāngārāne lā māmī sīnē kīrīn sērū tamāstāke gerāne māmī sārīxā halātī māsīkīr lā bālōgī
 sārē rūnīstī sēugūlāke qīzāne māmī gō dūmīn debē tū kōcūkī kē-i sāvō lā nāvō sāvō tū
 lā bālōgī, mīn lā cī digārē āgār bōhīdīn lā tū bātīne yōxam tū nāvō-mīn bōstī bū ē bālōgī
 sārī mīn rābē tū hāsāde yōqam tū sārīxōe sīnē gō dūmīn debē tū lāwe kēi sāvō lā || nāvō 160

- 186 *šəvo balgē šərī min lā šē digārē kārē mārē āyāye bā rišwātū wāre šər gē xāšānāye rābe*
deā bān kīm lā gālāhā wādā qasābe mārā āš bālkūšīn nāwūmin bā tār pēs būno lā dūnyā
(dōnē) māme lē dūmin debē kārē zīnāye bolitāna būnoēn lēye agār bolitānin lā tē būno
hīnē kāsē nāāye az tē bišēnin gēt maqāme-lā dālē sūnē go māke vō pīrō dūmin lāxāne
šōā gē maqāme mīne tū lā dewē xodāne deā bāna gārāxākīm mīlā tū rišwāt būkīn lāhīn
ābe tū || lāwō kēi rābe ze vādārē māme dugō dūmin debē tū kākūkē kēi lā gē maqāmī
min tū dūkē xoadilēye az xabāre pēdīm dārebāgē wa agēs mōyribē vōgāvō we tātē mūrā
bālkūšīn xalāškin ze dābī dūnē wāre xā rišua māke lā gē lā gē maqāmūmin xōdanlēye
māke sūnē go dūmin lāxāne bān dekīr lā gārāne ē gārānū av ēi hašāšeki vō šəvō hāte
šər gē min āksige xabāre pēdīm bā pismāmēmin lā gālāhā lā qasābe mārā mīlā vī hašāš
 170 *ze mūrā bišēnin || axrāšēye māme go dūmin debē lā hašāš tū kākūkē kēi dūmin lāxāne*
lā gē maqāmī min dewē xodāne dūmin debē tū ze kuwā hāt tū bānekā dūkē tū lā gē
maqāmī min dewē xodāne sūne māmēvō yāyāt pūr lā bār hāw dādāne nā mām dešāne wā
nā sūn dešāne maqāmīxā kišāne māme go lē dūmin debēye tū lā gē maqāmī min xoa-
dilēye dūkē dūmin lāxāne gē maqāme tē kišāne dūmin debē ze mūrā haūdāle pismāmē
 175 *tē kēne tū gīzā || kēi sūne go dūmin dūne pismāmē min hasan dūkē qumēt bāktū qarataš*
dūne bāve, min mār dešāne berāye, min mār zānāne bā mūrā dewēn dūbār sūne dūmin lāxāne
gē maqāmēmā bašārūki bāšūke lāšār hāft maḥallāne vērā dewēn gāstār bōtāne gē maqāme
qasābe dā mārā gālāhāne dūmin dūne ze mūrā dūbār sūne māme go dūmin lāxāne bašārēmā
bašārūki reš pāne lā šər sāsūdu šēstu šē maḥallāne wa hār maḥallakexā sāsūdu šēstū
 180 *šē mināre šēdā venāne lā || šāre bišūšār dūne dālkūšār kōšāne ē dewēn bāzāre mōyribiāne*
qōnāyē min lā hōretē bāšār vērā dewēn qūbba šər bā tūg bā šār bōyāne bā šēstu šār
nārāwōnāne lā pēs qōnāyē min hauehē vō hūgrāke faqāne kārūki būnāki dāšē haūē min
haūē gūlāne dā šār dāre sālūš dābīndā sā dāre haūāra dābārdā dāre gūlāne bā mārā
dewēn lāwe šālē mōyribiā šūn māme alāne lābār nūgī min kārūki maqbūle lā bār šār
 185 *min kārūki || gowāhāra bā sārādā mūne šāmedān vō ketēne zāngīrā dā zārāne apī min*
riḡāl hašāne wā šēx fīrahāne bāwūmin šūn alnāne dūmin debēye tū kākūkē kēi tū wāre
am bāgārēn lā gē maqāmā baqāllīm maqāme, mā kēi māme bā sūnevō dāstīhāw gīrtīn kōšā
bā kōšā-ī qōnāyē digārāne bā šēstū cār nārāwōnāne dehāšīn bār nūgē guānē bāpōr bōt
rowāne dāvō sūnē lāket āx kīr kābe sūne šūkiāne sūne go māme dūmin lāyāne sūšūlē tūnnāye
 190 *sūš, mā zīnāye || dūmin dūkē dūne agār maqāmī min lā kūye rābe min pēgīne dūmin*
lāyāne māme bā sūnevō nārāwōnānā dā hālkišāne kākūke go dūmin dūne qōnāyēmīn kēdārē
māmō xodēkī min pēgīne dūmin lāxāne māme go az nāzānīm qōnāyātē kišāne go dūmin
dūkē dūbār sūnē bā sārāšā dāfīkī bān dekīr lā hašānū dūkē qumēt bāktū qaratašdūne go
dūmin debē lō berānū wārene mīnu vō yāktī av ēi yāktā hāt šār min āksigēye dāngū hās
 195 *kāšā dā qa nēye māme || go sūnē tū sādīrke az bānākim māme dugō berānō ē berāxānū ē*
dārābāgānū dūmin debē hūn lā kīne āksigā lanāw baqāš lābār dāstī hašāš wā sārāšā
kēke qōnāyē māme bā sūnevō bālēxā dūne lā šūr qōnāyē dūmin lāxāne bē gīrā gīrkā
šūr kōšā mīrāne qōrūne kēte dārābāgāne māme māšīre kāmī av āksigā kišāne sūne xā
avīte bār nūge māmeye go ē māme mīkīr tū māke māme bān kīr go ē dārābāgānū dūmin
 200 *xāne kās tūnnāye bā min dūkēnāye || lāmet ūllāh alēhē kōr šāšāne bēkōne māme dārebāgē*
bā šūndā bōt vāgārāne dūmin lā yīrmāš bā gūstūrā māme sūnē pēšā haūš dōdā deḡilīmāš
bū dū min debē kākūkē šālē pērā hāreš qūmrā go xūšūkūnū dūmā debē maqāmī sūnē

dñre qonāryā žes māhāne rābīn am žñe bāvin maqāmī dā-ū bavāne dñmin lāwākir šerūāne
 ismī āzām xodān bā sār māmē žñe, dā pñfķir bāne havo ķirīn žñ halānīn lā gaināde
 pōriā šedāndīn bārove gāstrā bōtan ferāndīn dñmin || debēe lā dzmānī hāfta mālāīka sār ķir 205
 dñmin debēe mālāīka bā dāstī pōriādd gñāzēdķī bēnī ādām mālāīkā xā bārdān pēstī
 tāxķī žñe dñstāndīn žes pōriāne dñmin lāyāne mālāīkā gō av cī gñāzē mārūāne pōriā gō
 av gñāzēd žñā žñidāne lā gāstrā bōtāne mā halānū lā bāzēnī muryibīle lā māmē ķire māvāne
 hāvū tāxķē žñēye am ķī bāvin sār xodāne dñmin debē tāxķē žñē ķēte dāstī mālāīkā pōriā
 xā āvīte bār mālāīkā gō āmān sīnō nāzķe gāstrā || bōtā dñre bā mārā yārdīm ķīn am 210
 žñe bāvin maqāmī dā-ū bavēye dñe žñe gñēye dñmin ķānī mālāīkā wā pōriā dāng
 lāhāo dānī žñ ānīn lā qonāryā mār žñāndīn dānī dñmin debēye sūwādā žñ rābū žes xāvō
 dā pōrā xādā gñstūrā māmō dñwēnēye ķēte žēqu muhābbāta māmēye sūwādā mām rābū žes
 xāvōye lā maqāmī nīmēye gñstūrā žñe dñwēnēye bān ķir ē berāxānū dñmin lāyāne mīn
 dī gñstūrīke žñāne mūgō bālķī bā mīn dīkēnī lādnāt ūllāh alehā kōr šaitān tū || nāde dut- 215
 māmā hāsān dāķō qumstī bālķī qaratašdāne kācūķd mīr dāne xūcūķd mār žāndāne debēne
 vērā dñlār žñe dñmin lāxāne žes mūrā bānķīn lā hūrdu āpāne baqāllīm rīā gāstrā bōtān
 ķīzāne bān ķirīn lā hūrdu āpā xabār dāne mīre hūnķār šālī pōriāne bāve māmē širīn al-
 māne dāķā māmī ālān kum debūne lāsār māmī ālāne āpī māmī rīgāl hāsān gō māmō ē
 ōryul dñmin debēe av cī saudāke sārā ket vē sūwēye māmē gō āpū dñmin lāxāne žes mīn
 mākīn || tū pīrēne žes mūrā bādāryxēn ķīrī bāpīre bōzī rawān žes mūrā hawāldīn rīā gāstrā 220
 bōtān ķīzāne āpī māmē gō māmō gāstrā bōtan dēdige mā nāstī dñlī tūgārā wā nāstī saiyābā
 nābīstī gāstrā bōtan ķīzāne āngāq mā bīstīe bā ķīzāba lā šōpōryō osmdnī heīye gāstrā bōtān
 ōryul av nā tū saudāye lādnāt ūllāh dāhā kōr šaitāne sāletā dāwēšdāne bā tārā dewēn lāwe
 šālī moryibīāne žes tārā dewēn mār; hūnķār širīn māmī ālāne dñmin debēe || bādārķīn vē 225
 saudāye žes tārā wēnīn kācķā moryibīā lā dñēye māmē gō āpū dñmin lāxāne saudā, mīn
 saudāke grāne nā šaitāne lādnāt ūllāh āmmā mīnnāt dīktīm dñmin dñe bōzī rawān žes
 mūrā bādārķīne mīn bā sār rīā gāstrā xāne āpī māmē (sic) šōx šōrāhīm bān ķir gō māmō
 dñmin lāxāne bā mūrā dewēn mīre hūnķār šālī-dā moryibīāne ē ōryul yoxšālmā tūnnēye
 nā žes xīstāne wā nā žā dāfīnāne lāķīn am sā bāgīn kōr ōgōryīn wārūāndānā žes mā kās ||
 nāzāne rīā gāstrā bōtan ē; ōryul tu xodāne qūbba sār bā tūngī qonāryā gñlāhāna tu xodāne 230
 xāwānū dāfīnāne tu wāre bādārķīne vā xāwānī šāvāne žes tārā dōkmiš ķīm tāxķū tāgī žes
 zārāne māmē gō āpū dñmin dñe tū dewē māmī sīfīle qonāryēmīn žes ķābōrī almāstī wā gā-
 wāhāre āzīm xodāne tāxķī zārāne dñmin dñlīktī debēnī māmē bā sār xādā dñfķīrī dāstī dā
 ūstī āpōxārā dēbīrī māmā bā sār xādā dīdā gīrī āpī māmē rīgāl hāsān bān ķir gō dñlī ||
 mīn debēe bān ķīn šōxī qorēšīa mā bēye bān ķirīn lā šōxī qorēšīā tēye bāne māmē ķirīn 235
 gō māmō rāde šōxī qorēšīa tēye māmī ālā bārove šōxī qorēšīa dehāre šōxī qorēšīa lā
 tāxķī tāgī māmē rīdenēye šōxī qorēšīa bāna māmē dūke gō mīn bīstī tū ķēte saudāke ē
 ōryul dñmin xāne bāzārī muryibīle bāzāreķī rāstī pāne bā tārā dewēn xodāne tāxķī sultāne
 wāre bādārķīne vē saudāye žes tārā wēnīn kācūķē žes qabīlā qorēšīāna māmē gō ē šōxī mīn ||
 mīnāstī žes tū dēktīm tu gñdā mīnī žes mūrā hawāldī rīā gāstrā bōtān ķīzāne šōxī qorēšīa 240
 šārā wā mūmķīn māmā nāstī gō dñmin lāxāne žes māmārā dāryxīstīn hēlīstī suārī moryibīāne
 dāryxīstīn kūrī bāpīre bōzī rawāne bā šādēmānīpīyīke grān wām bādāryxīstīn žes bāzārī moryi-
 bīāne dāpē māmī debū gīrā gīrā dē-ū bavāne bā tūnīā ķētene ārdē hūrdu āpē māmē dī-
 grīāne šōxī qorēšīā suār bū lā hāspe bān ķir lā hāvālā māmē lā dārābāgāne lō lō bāgenō

- 245 *dila* || min dñe mām bā šāndā vāgārēn dīlēmīn dñe sā rūā sā šāvā bā mamērā dūctāne
 gō dīlēmīn lāyāne mām ānin sār rāke mazīn gō māmō rā gāzārā bōtān hāwāye dīlēmīn
 lāxāne hēstē (wie oben auch hēsiā) suāre dārābāgāne bā māmāwā bāšūndā lā bāzārī moryribē
 vāgārāne mām ānēne lā bāzārī moryribē lā tāxī zārīn dānēne xabār dñe āpī māmō sū-
 wādā dīsā lā sār māmē kum debūne mām suwādā rābū kī lāsār tāxī zārīn dānēne māmō
- 250 gō lō lō dārābāgenō dīlēmīn lāwākir wā ā-yākā bā || sārī min kēsā dīlēmīn dñe bōzī
 māmē bā sār māmēdā kīrīn grū sñe māmō gō dīlēmīn debēe ze mūrā bādārīxīn bōzī rawān
 min bāwīn sār rēye āi qāndārā bāzārī moryribē hābū hātin rīgā māmī gō lō lō dārābāginō
 lā mīn hāldākin nānōxā ze mūrā bāne tūcārāu sayāhā kīn gāzārā bōtan lā kī hāle dīlēmīn
 lāxāne mām bīrīn sār rānā bā grū sñe bā duāī dā-u bāwāne gō māmō vāye rā gāzārā
- 255 bōtāne šēxū māšā-īxā ze pē māmē vādegeriāne bā hūkēmī bōzī || rawān māmō kēte rāne
 doāzādā rūā doāzādā šāvā hāt bā hūkēmī bōzī rawāne māmō dugō dīlēmīn lāyāne abtāwike
 tēzā gīrē lā sār maqāmī nīmēye lā bār rōbī ālāmā digeriāye yā illāhī awī saudāye hāt
 sārīmin min wāndā kīr qūbba sār bā tūng bāzārī moryribiāne bāde nīmī suār bū lā bōzī
 rawāne bārīxā fūlānd bāzārī gāzārā bōtāne cāl rūyī cāl šāvī dūkūā rā gāzārā bōtāne bāde
- 260 cāl rūī lā hāmpārā gāzārā bōtan āwīkā tūy hābū dīlēmīn lāyāne māmō || māskīr kākīk lā
 wātī āwē māmō gō lē dīlēmīn lāyāne gācūtī vē āwē kuātāne vē kākīkē bāna māmō kīr gō
 dīlēmīn debēe tū bā māde qawīkē sēzike ze tārā hawāldīm gācūtī āwē kīzānā kākīkē gō dīlēmīn
 debēe tu qa nasnāekt āwīm zēnā zēdān xūcūkā mīr zāndānīm dīlbār zēnīm māmā gō dīlēmīn
 dñe tū nā dīlbār zēne dīlēmīn debēe bālīkī tū gārīā zīnd, bī tū dā pē sār rēye āmmā ze
- 265 mūrā hawāldā gācūtī āwē lā kēderē kākīkī gō dīlēmīn lāxāne hātū tū || nādēmīn sēzike
 grāne az ze tārā hawāld nādīm gācūtī āwē kīzāne māmī gō dīlēmīn debēe ze mūrā hawāldā
 gācūtī āwē kīzāne bālīkī tū lāxā kīrī bīn kīnā zīnēye gācūtī āwē hawāldā dēz tēzī bāwīm
 bāzārī moryribiāne kākīkē gō wāre gācūtī āwē pēyā tēye māmā gō dīlēmīn lāyāne qōnāyā
 hāsān cālō lā hōrā gāzārā bōtāne zārā dewēn gālāliāne mamē āzāzī bōzī rawāne paīyā dēbī
- 270 lā qōnāyā hāsān cālō dēbī mēwāne || xabār kēte gāzārā bōtāne šēxū ūlāmā kēsīk nāmā
 hātin āwānā māmī bā cāwāne kēs nāzāne hūsnū gāmālī māmā hēo u rō kīzāne ahātī gā-
 zārā bōtan pīrs kīrīn gō lāwē šāhī moryribiāne dīlēmīn debē gārīā zēne hāte bār qōnāyā hāsān
 cālō qaratašāne bālōxā dāz ahālī gāzārā bōtan kum debūne gārīā zēne lā kōšākā qōnāyē
 cāwōxā lā sārī māmō ket dāstī pē lē sār debūne hātū bā nīmī nēo rū bā šūndā dīlbū sātīl
- 275 bōš vāgeriāne zēne bāne gārīā kīr || seheb dē hūn ze āwē bōš vāgeriāne gārīā gō ā, zēnū
 dīlīmā lāyāne lā qōnāyā hāsān cālō paīyā bē lāwī šāhī moryribiāne vērā dewēn sūrīn māmī
 ālāne zēne gō dīlēmīn kāmī dīlbū sātīl hālāmī bārīxā dīlēmīn debīrī dā bār qōnāyā hāsān
 cālō rā bīrī dīlēmīn debēe bāre gārānd sār kāmī āwē cāwī hāsān cālō ket lā zēne kōwā
 dehārē sār kāmī hāsān bān kīr lā māmō gō māmō rābe hāre āw dā bōzī rawān guānī
- 280 bālōyē māmō gō mā yāk lē nā bībe āwē || hāsān gō lō kes mārīn gāmī bōzī rawān ze pērā
 hārī bā gezāye ze pārā hārī bā cīfāyē yēwī ze māmō kes mīkātē suārbe lā bōzī rawāne
 māmā ānāmī kīr kō zēnā cūyē āwē dīlēmīn xāne mām suār bū lā bōzī rawāne bāre fūl-
 ānd sār kāmī gulāne zēne māskīr tēyē šāhī moryribiāne sūrīn māmī ālāne māmā bālōxā
 dāz lāsār kāmī zēnā zēdāne māmā lē lē dīlēmīn debēye bōzī rawāne tēyē dñe bār sātīlī
- 285 āwēye zēne gō dīlēmīn lāyāne bā tārā dewēn || lāwē šāhī moryribiāne tu wāre paīyā be lā
 sār kāmī gulāne az rāmūsānāktē bātādīm ze hūrā rūyāne māmō gō dīlēmīn dīlīkī dñe
 ramūsāneki-xā ze zēne dīstēne māmō gō dīlēmīn lāyāne āw-dā dābū bōzī rawāne vāgārīā

qončyā hāsān čāko qončyā gālālāne dīlēmīn dēne xabār dedāne mīr zāndāne mīr zāndān
 gō dīlēmīn lāyāne ūrō sā rūnā mām lā tē būye mīwāne dīlēmīn dēne māmā dīlan wā hāsān
 čāko qaratašdāne || tāvōdā dūčūnā qončyā mīr zāndāne dīlēmīn lāyāne hūkemī haftākī lā mīr
 zāndān debūne mīwāne bādehū hāsān čāko bān dektīrīn lā mīr zāndāne gō dīlēmīn lāxāne
 am hālēmīn tāvā tē-u bōgīāne am hārīn āwā pāskōvīāne bān kīrīn lā gālālāne suār bīn
 lā hāspāne mām suār bū lā bōzī rawāne bārtxā dānā dāstū kārbalāne hāsān čāko bāna
 māmē kīrīn gō tū dāmīs nābī lāsār bōzī rawāne tū bāšūndā vāgerē lā qončyē || gālālāne
 māmā bā šūndā vāgārīā paīyā debū lā qončyā hāsān čāko dīlēmīn dēne zīnā hāsān čāko
 zīn ānēne lā qončyē lā bā māmē dānīne gō dīlēmīn lāxāne lā pāskōvīā xabār dedāne mīr
 zāndāne qumst bākū gō ā mīr zāndān dīlēmīn lāxāne vāgārīā māl suārē bōzī rawāne sāvō
 xūčikā lā zīnā zēidāne mīr dīm bāna hāsān čāko kīr gō rābe am hārīn mālē hāsān čāko
 gō am nārenī qončyē am hātenī āwā pāskōvīā qumst bākū gō dīlēmīn xāne cū mālā ||
 sāvā zīnā zēidāne bā šūndā bōzī vāgārīāne dehātenī paīyā bīn lā qončyā hārsē berāne hāsān
 čāko bālēxā dānā māmā bīn kūrki māmā dā xōiyā debē dāvōlke zīnāne qaratašdān nāzānī
 zīnā hāsāne wā nāzānī xūčikā mīr zāndāne wā nāzānī zīnā mīr zāndāne dīlēmīn dēne čō
 kīrīn lā hāsān čāko dāgābā vā nā dīlbār zēne hāsān čāko rā bīn gō dīlēmīn debē šūr bā
 dāstxā kīr kēte tāvā hāspā hāsp dedā bār šūre qaratašdān bāne mīr zāndān kīr gō hāre
 pēštā hāsān čāko || dīlēmīn debēye hāsp gī kūsūn lā taulēye mīr zāndān rābū sār xā kō
 hāre pīštēye qumst bākū bā kūrki sāmīrī dīgare bār nāde hāsān čāko šūr kīšānd āzūte qō-
 nāyē ār (bāzī ēr) bārdā qončyē qaratašdān bāne mīr zāndān kīr gō rābe hāre pīstī qumst
 bākū bā dāvō kūrki dīgare bār nā dā qumst bākū ē mīr zāndān māske bīn kūrki māmēye
 mīr zāndān pīrsā qumst bākū nāgīr cū hāsān čāko mīr zāndān bā šūndā fīstī bālēxā dā
 dāvō pāngāre dīl || mīn lāxāne xōā dāvō pēstīke zīnāne dīlēmīn debē mīr zāndān kēte
 šūphē nāzānī kī xūčikāxā yāxud zīnāxā dīlēmīn lāxāne mīr zāndān bāne māmē kīr gō
 dīlēmīn debē wāre am bīlēmīn bā dāmā dīšīqā mīn nēye āmīnā bā šār fū šūr fū ām hūr dū
 hāvūdō gārdānī kāndūre zāngīr līstīn bā dāmā māmē sā gārā ōyūn mīr zāndān dō gārā
 gārē qumst bākū bāne māmē dīke dugō mīr zāndān lā šūn xazūre tēye gārēkī ōyūn bīde
 dābe mīr zāndān mā || lā gīrān nēye māmē ōyūnek dāvō mīr zāndān gō māmū tū bā ē zāp
 (zāb) dewt māmē gō az bā qāidū zāngīrā zābdewīm qāidū zāngīr ānīn mām grādān māmē
 yā āllāh qāidū zāngīr qatāndān mīr zāndān gō māmō tū bā nāvī lōmī rūbī ālāme kī tū bā
 ē zāp dewt māmā gō az āngāq bādēle bōgī bōzī rawān zāb dewīm mīr zāndān merūk šānd
 mālā hāsān čāko ze dēle bōzī bōzī rawān gīrzīk ānīn pīe māmē gārdān mām ēvārī bīrīn
 āvīte zīndāne * || zīne pīrs kīr go mām kūdā čūe gōtīn mām mīr āvīte zīndāne zīnā xōjāk
 ānī karyānīk yazmīz kīr kī hāsān čāko yā wallah mīr zāndān mām āvīte zīndāne tū nāskīne
 wāre hāsān čāko qaratašdān hāmān lā wēdāre suār bīn hātenī pīrs kīrīn gōtīn mām mīr
 zāndān āvīte zīndāne lā wēdāre hāsān čāko cū sār zīndāne bān kīr gō māmō māmē gō hā has
 nūnē wāzā has dāye mām ze zīndāne ānīne dār ānī māl qumst bākū cū gām zīnē gō tū
 xā dōnatmīs būke || hāre sār māmē kātānīkā čāvīxā hālīmēne zīnē lā wēdārē rābū xā dō-
 natmīs kīr hāte sār māmē čāvīxā lā zīnē ket āx kīr lā wēdārē māmē rūbī šīrīn tāsīlēm kīr
 mām ānīn sār tāvūā šūstīn bīrīn dāfīn kīrīn zīnā gō berāō rōīye hāftā dāzā būmrūm mīn
 behāre jān tār bī māmē dāfīn būke rōke ze rōye xōdē hōn līstīn bā gīrā dā gīrānīkā lā tār bē
 mīnū māmē xīne āgār pīstīd mīn u māmē kō bā hāw dāye dāmē ze wēdā dīmēne zīnā rōye
 hāftā rūbī šīrīn tāsīlēm dīke zīnā || dāvōn gām tār bē māmē dāfīn dīkīn murācī wān ā lā

axrāḥ bēwe lā dūnyāye murāzī wān nābū • efēndim vā kiṭābā bā mārūfāt gāfer āyātūnīng
 ōylū seidī efēndī yazīlmīš būye bāde wī lā wīlayāt hālābe lā qazāt kīlīsā wā la nāḥiā mō-
 bāiā vērā deoḥn lāwē gāfār seidu efēndī wa tabtī būye wā kātībēxā yusūf efēndīe fi bir
 kisān ūc yūz ōn sākīs sēnnāsi.

Hikāyēi yusīb āziz dö berāye hav bün.

Lā wāxākā lā kālā botān xākā bāg hābū berā-e-wī iskān āyā xākā bāg hābū
 yāyāt ādīl wā zāngīn wā jomārt wa hukūm wā hukūmāyī lā māhātī mistī xākā bāgedā
 bū zīneke xākā bāge hābū nāsoxā hāzārā xākā bū kākīkākā hābū nāsoxā qudrāt bū
 dō lāwe xā hābūn yāk yūsūb wā yāke dāte bū dō lāwe iskān hābūn yāk tū yāk ōsu bū
 amnā hāzire xākān || dūxā kēte iskān āyā rōke dā bin rūye xodā kākīkākā xākā bāgi ze
 dār dā hāt dākākā hāzire xākān lā bā iskān āyā dā hāzire xākān gō av min bākūzīn
 bāde iskān āyā tū hāre ze dārūi ayūnī wāne dāze bā xākā bāge dīm bākūzīm azī tū bākūm
 wa qudrāte dā qudrāte bā lāwī tū ibā dīm iskān āyā ayū ānī dā hāzire xākāne hāzire
 xākāne nedmākīdā dā xākā bāgi xākā bāg mār bādehū hāzire xākān gō dīlīmīn debē xākā
 sēne ā, tē yāsā xālīd || bāgi tū wāne dāfū dōle bākā tādārākā dāwātē mīnū qudrāt dāfū
 dōl ānīn tādārākā dāwātē kīrīn hāft rūā hāft sāvā kīrīn bā zōre sār qudrāt xākān dānā
 tū wā hāzire xākān dānā iskāne sār kār sūwādā yūsūb hāft sātī bū wā dāte pīānā sātī
 bū sūwādā xākā rābūn hāzire tūne dāte bāne yūsūb kīr gō berā dīlīmīn debē kā hāzire
 kōwā dūye xabārīke tūye bā mēdi yūsūb hāft sātī sīkā debē gō dāzō berā qudrāt bīrīn
 bā zōre wā hāzārā || cū bār mālā iskān bāge dāte gō azī bīrīnā tūye nānīke bāmēde
 yūsūb dāstī dāte gīrt cūnā mālā hāzārā sē hāft rūā rūdīmīn lā bār dāstī hāzire xākāne
 jāmālā iskān āyā qā tēr nābe dāte gō yūsūb berā rūe hāte nēorū tū nānīke bāmēdā yūsūb
 ē āzīz sāvīrke hātīā kēfī vō qānāyī hāzire tūye hāzārā bāne iskān āyā kīr gō māske ze
 nehāda wātī ūsūb lā min gefā dedē ūsī māzīn bīwe ā māzī bākūze tātī bākūze hīn mārī ||
 bācūke cārāke bāke zē iskān āyā rābū zā dāre nālīz jīzmā hātī sārī ūsā gō ze nālāda
 dāwe dākī tākā xākā bāgi dāstī ūsē āzīz gīrt āvīā cōlā ūsē dāzōd cūne mālā xū-
 drātī qudrāte hāzīn xākā bāge qudrātā bārwe ūsā dāte tūye ūs kīre hāmēzīkākā wā dāte
 kīre hāmēzīkākā ānī hōndūri mālā hātīā bā hāft rūā tīmār dīke iskān āyā xabār sādā ze
 tūbārā gō ē; ōyul ūsā dāte beqāū'utīne ze mālāxā ūsī māzīn bīwe mā bākūze || ze mā
 bīstīne tākā xākā bāgi tū dāstī ūsī gīrt āvīā cōlā qudrāte gō māke vō yāke ūsē āzīz
 gūnā ūsā dāzōd kētene cārīn tūrī pārsē zīvīstāne bārīfū bārān debārē qudrātā hāzīn dīgīrī
 sāvā ūsē sūwādā ūsē dāzōd hātīne mālā xākā ē; ūsū māzī tētī mālā az bā tādīm nānīkī
 nānīk dānā dāstī ūsē ūsē gō xākā ōgākā xākā bāgi den nābe nānīke nān bā sār xākāda
 āvīā bā mīstīkā lā sārī ūsā dākā bā dāstī dāte || dīgīre dāwe tētī cārīn, ūsū bā dāzōd
 hātīne mālā qudrātī qudrāte dāstīxā dā sūe ūsī dāzōd dāwe ānī hōndūre mālā tūā dārīkī
 lā qudrāte dākāne bā dāstī ūsī dāte dīgīre cārīnevā dāwe ūsē bān kīr ā, qudrātī xākā lā
 min hālāke nānoxoā az hārīm yārībīte qudrāte bān kīr lā ūsē gō dāte bācūke tūyī lā
 sūnōxū mālā ūsā bārīxā gārāndā yārībīte qōnākā hāft rūā dāhāre lā mārūkī ārābī rāst tē
 hāft sātī lā bā mārē ārābī demīne ze hāft sātī bā sūndā || lā gūndā mārē ārābī dāwātēk

- dñoe ūs bālāχā dedāze kawrāmāki mazin tēye gūtūk suārī lā nāo χawod dñoe ūsā bāna
 dzē dñke bāse nānoχōe χālkēye rābe am bīdīnī pē vī bāzīgānī hālbāt χodā taālā ā rīsqekī
 bīdēye ūsū dzēz dñnā mēre ārabā hālāl kīrīn nānoχodā kētene pē bāzīgānī lā dōlā haft
 sāvā kētene pē bāzīgānī au dñē tū taħsālā nākīrīn zēye sāvā heistadā kētenē kaurīn bā-
 40 dārχīstīn gūtūk hāspī dēye kīnjū silāl sādīn || zēye hūrdū suār būn bārχā fīlāndīn
 sār kālā bōtān lā qāpī kālā dīskīne sūwāda qāpī kālā fedī ūsū dzēzod sūr kīstāndīn bīstū
 pīānj mārū kūtūn zē qāpī kālā'i qapdīmī kīrīn ūse bā dzēzod māne lā dōlā bārχā dāne
 dñāki mazin deħāre dau pīānj rūā demāne bādā dau pīānj rūā lāwī iskān āyā ībā sād
 suārχā hālāne bā sāv dñwātīkādā dñāre χodzīgīnā kādōki qudrātī χāhun bān dīkā lā
 45 kālēki dewē zē tārā zārūk hāre pē dzē wa || ūsē mīlā wārīn sār rā ībe bākuzin χalāsķīn
 zē dzābī dānnē ūsē gō ā, āpū qāpīkē kālā mā kē dzēz gīwār ūsē go hāre ūsā bā dzēzod
 suār būn lā hāsbd bārχā dānā kīlā bōtan tēye nōvī sāvō dā qāpīe kālā bāne astōye gīwār
 dñke qāpī vā-ke dzēz vā-nāke qāpīe kālā hātū sūwā ūsē bāne astōye gīwār dñke dugō az
 mārūe ībā dñārim bā iskān āyā mūzādā vā-ke qāpīe kālā az bātādim pīānj tārā zā pāwā
 50 mūzādā bū gīrqā gīrqā kīkū astōye || gīwār vākir qāpīye kālā yūsūb ē dzēz vā-bū qāpī
 kālā az kī bīdīm χalāsķīe ūsē dāstī (dñrī) kīre sūrī kīstānd zē qīne dñwātī sū astōye gīwār
 χalāsķīr zē dzābī dānnē hā zē tārā pīānj zār mūzādā ūsē qāpīe kālā dā bār kīkū gō dzēz
 bārū tū rūne qāpī kālā ūsā bārχā gārāndā ītī dñrī sār qāpīe hāwē sūwāda kēte qāpīe
 iskān bāgi iskān āyā bān kīr ē, ōyul tū zē kēdārē bāzū hāre dā āw dārā qāpīā hārāmīe
 55 ūsā gō ē || iskān āyā tū qā min nānāki az yūsūfīm lāwē χāhīd bāge-e-mā sebdābe ē bū
 tā dñwē min kūtī bā āyāye tā qudrātī χāhun bīrt bū bā zōre tā dāstī-min gīrt bū tā dñg
 kīrī ītī dñrīe iskān āyā ē, ōyul dñbe tūnne min silāke tē χīstī bū sāvā tārē ūsā gō ē
 iskān āyā hā zē tārā bā sūrī kīrmānī dān sār sūyī iskān bāgi χalāsķīr zē dzābī dānnē
 sūrī kīstānd kēte hōndārī hārāmīe gārā bān kīr lā hāzīre χāhīne gō χāhun pāyāekī sūr
 60 bā dāstā || ī tēye hōndārī hārāmīe hāzīre χāhīne gō bān-ke bīlā nēye yūsūb bān kīr lā
 hāzīre gō dzīm yūsūb lāwē χāhīd bāge sūr kīstānd kēte gām hāzīrā sūrēki tē-χīstī χalāsķīr
 zē dzābī dānnē dñwīχā kīre gūlā χāhīne sā mīst χān vādōχue zē, hār dñrī gārā dñkūzā
 zēye suār bū lā hāspī hāte mālā qudrātī bān kīr dā bārχā sālām dñkūm zōr dñmān āyā
 dñmān dōbē qudrātī χāhun kēte dāstī nīnge ūsē sūrīlī lā sūyīe dñmān āyā χīstī χodā kīr ||
 65 murāzi qudrātī kāmī dzēz lā kēderē ē, χūcū dzēz lā qāpī kālā ūs suār bū lā hāsbd dñwē
 mālā χāle gō χāhī hā zē tārā hāqge nāmā bā tēne χāl kūtī tē hārāmī bān kīrīn lā dzēz
 go mīlā bē dzēz hāte gām qudrātī χāhīne bādehū χabār gāste lāwē iskān āyā ībā gō kesīk
 nāmā lā hōndārī māle ībā bā sād suārī tēye ūsū bā dzēzod qārū dñārim pēsiā ībā dñwāki
 70 gīrān dñkīn bā wārā lā dōlā tālāf kīrīn sād suār kūtūm tēv || ībā alāle kalā, bōtān kēte
 dāstī ūsē u dzēz χodā murāzi wān ē, qudrātī χodā bāke murāzi gūmlā χalāki hūkūm yīrmīs
 kīrīn lā sūnā χāhīd bāge.

Dāstānī muḥammad yēmīn.

Lāwē mīrī āliā muḥammad yēmīn sālorā dau piānj dākā vērā gō az tū beziūāgñim
 āmmā (ze) dāwāta muḥammad yēmīn gō kī az nāzāwāgñim dākī vērā gō kī yaiwim ētnd
 nāzāwāgñi ānī sāwīkī tūā min ḡāwīnīḡā dā dī lāsār nīmīnīe yāsīā dī kī cār māwīe yāk gā-
 brāwī yāk mākāwī yāk isrāfīl yāgñi dāwāwī gōt muḥammad yēmīn ze dākī ḡā tū zāwāgñi
 māḡāwē āgār tū beziūāgñi sāwā || gīrdāgā az ḡodāne āmanāwī ḡāwē āgār tū nāzāwāgñi
 hūmī fāldā bāzēnī az bā tārā berāwā dāke gōt ēi ḡyul nā ḡāwīnī sāwā nā gōtīnī dāwā
 nānārīnī cāwā ēi ḡyul mīrī āliā māwīḡā pūre bā zōre pāwā wā zōre ḡāwē az tū beziūāgñim
 āgār bā dāwāwī nā wā ze bāgā wā yōqām wā ze wāzāwā dāwī tū beziūāgñim dāwī kōr uḡōyēm
 ḡēr ze tū tū aulāde min tūhneḡe bāwī piānj tūā ḡodā te dāwīe min muḥammad yēmīn gōt
 kī ēi ānī āw dāwāwī dāwīnīe hāzār pāz sīpī dāwīkī || māḡāle yāgñi yāke lā bā rābī ālāmē
 hāzār tū yāke az tū zāwāgñi nāḡāwīm dāke cū gām mīrī āliā gō muḥammad yēmīn zāwāgñi
 nāḡāwē mīrī āliā hāte gām muḥammad yēmīn ēi ḡyul sebēbe cū tū zāwāgñi nāḡāwī māwī
 mīn pūre bōs kīm dāwīgīzī ā tēzī būke sebēb cū tū nāzāwāgñi bāde piānj tūā ḡodā te dā-
 wēmīn cūā nāzāwāgñi ḡyul tū nāzāwāgñi emāḡḡā lā tū hāldī nākim dāke gōt az sār bārā
 wā emāḡḡi ḡā-i sōwā lā tū hāldī nākim muḥammad yēmīn gōt kī ē ānī ē || bāwā az rāwīm
 suārīnī piānj ḡāwāwīkī hāwīm ze sādḡi sōrāke bādārīkōwīm dāwī dāwāwī būḡārīm hāttā
 yākeḡā bīhīm kī az beziūāgñim rābū piānj ḡāwāwīkī hāwīm bārīḡā gārāndā cōlā ze
 cōlḡi sōrāke dāwī wā bā dāwī gārūā hāttā bā hāmūḡā wā yōtāḡā gīāwī dāwī lē bī mīrsālā lāwē
 mīrī mīrsālā sā saf kōn wāgīrīnī ā lā safī hōrēwī kōnē mīrsāl ḡyul dāwāwī sātī lē pāyā bī
 bālāḡā dāwīe kōzīke pōcāwī wā cūḡe sōwāwī kīāndā kācīkī || dā pāsāwī mīr muḥammad āw
 kācīkī dī hār piānj suārā suār bī bārīḡā bā sūndā fītīlānd cāḡā sōrāke gām bāwē wā dāke
 ā bāwā az ze tū tū zāwāgñi nāḡāwīm āgār tūwīe min beziūāgñim hāre dāwī hāmūḡe lā cōwē mīrsāl
 ḡyul kācīkī mīrsāl ḡyul zālīḡā ze mīrāwī bōḡāwē āgār tū nāḡāwī az ze tū tū zāwāgñi nāḡāwīm
 āgār tū zāwāḡā dīm (?) ālā kācīkī mīrsāl ḡyul zālīḡā gūrḡīstān gūzēwī bāwē mīrī āliā cūl
 suārīḡā hāwīm bārīḡā fītīlānd || cōlā hāmūḡe lāsār mīrsāl ḡyul pāyā bīn hāttā bā sū
 rāwā wā sū sōwā mīrī āliā bārīḡā fītīlānd sār mīrsāl ḡyul ē mīrsāl ḡyul tū qā nābī tārḡē
 mīrsāl ḡyul gōt az cī zāwīm tū mīwānēkī mīrī āliā gōt allāh amrīlā az kācīkī tū gūrḡīstān
 gūzēwī zālīḡā ḡāwīnīe dōḡāwīm lāwīkī mīnī hēwīe ḡodā dāwīe min bādī piānj tūā bā nāwī
 sārīn mīr muḥammad az kī beziūāgñim mīrsāl ḡyul gōt hāttā az nārīm bā kācīkī az tū
 sōwē nāwīm || mīrsāl ḡyul bārīḡā fītīlānd kōwā wā pās pārdā gām zālīḡā gōt kī ēi zālīḡā
 ūwō (erst so gesprochen, dann «wō») sū rāwā sū sōwīn lā sār mīnīn pāyā bīwīe lāwī-
 kīḡā hēwīe sālorā dau piānj nāwīḡā sārīn muḥammad yēmīnīe allāh amrīlā tū dōḡāwē
 kācīkī gōt kī bāwā az nākim hāttā wālāwīkī dūre tārībī ḡārībī lā tūḡā rāwē ze ḡāwīkī yōqām
 ze māl māzāwīkī wā yōqām ḡāwāwīkī mīn bā āḡāwē az nākim hārīm wālāwī yārīb

- 35 *ēdāgā sōrālkī būkim būklēyē yarībā mursāl ōyū ē qīzim zālēxā nāōmīn || māzīnā bāōūk*
māke sōzūke bā māde az bā mālikī pūr yōqşam qalāngikī girān vērā dāng kim sālā xarābē
ze wādā būwe az tā nādīm kāčki gōt ē bāōō az sōzā tādīm amnā qalāngī mīn girān būke
mursāl ōyū hāte gām mērī āliā ē mērī āliānō aze sōzi gūrjistān gūzēle zālēxā xātīnē bā
tā dim lākin bārī mīn bārīkī girāne mērī āliā gōt ē mursāl ōyū mālī dūnyā pūre kēsi pē
- 40 *tū āōil nākīr lākin tu sōzi zālēxā xātīnē tā dā mīn az bā tā dim || ēdāgā sōrālkē hātīā*
qaragā dāyē bā sōzī hūgāt qā az nā qāčlīkīm bā (vālkī) qalāngī gūrjistāne mīn detīrsīnū
borxōāze dā kāčkatā čke mērī mursāl ē; mērī āliānū az zā tā dorxōāzim cāl hāsbi ze hāsbi
selūmū ārab sād hāsīnī ze hāsīnī haidār āyā-ī dālīkī pīāng sād mī ze mīe ddbās ōyū wā
cāl sūrī dābān wa hēisī qāšīrī ze qāšīrē mōrdīnē wā qurū pārdā pīāng sād kēsā bās arē
- 45 *kirīnā gūrjistānē gūzēle zālēxā xātīne qalāngā zālēxā hēnī lāgē dīmīne mērī āliā || ē mursāl*
ōyū sabbē xātīrī mīr muhāmmmed mālī dūnyā nātutūste lākin az bāzādīm qalāngī gūrjistāne
ze sōrāke hātīā bā ālīf sūiyā wā qarāge qērkā wā gūndā gīāir kōiye wa mīrkā dūmbūrtī
hātīā bā qarāge dāyē dāz bāzādīm hūgāt, dāpī dīke sōzī zālēxā bāmēde mālī dūnyā kēsī pē
āōil nākīr mērī āliā pīāng suārīxā mūzādāgī sātīndīn ēdāgā sōrālkī gām mīr muhāmmmed mūz-
dāgīā gō rābe mērī āliā bāōi-tā ze tārā gūrjistān gūzēle zālēxā xātīn xōastīe mīr mu-
- 50 *hāmmmed || rābū lā hāsbi suār bū dārket nāō dōrāte zē, būdārxiēt cāl hāsbi (auch hāspī)*
xālis wā mūxliis ze hāsbe sālūmū ārab wā cāl sūrī dābān pīāng sād mī zā mīe ddbās
ōyū sād hāsīnī ze hāsīnī haidār āyāyī dālīkī wā hēisī qāšīrī ze qāšīrē mōrdīne vāqātānd
pīāng sād kēsā qurū pārdā hāzār suār wa hāzār zīn wā būk wā kāčik bā dāo u bairāq
hātīnā bārīxā fīlānd bā mērī āliā sār mursāl ōyū ālkī būkā wāne zīnīxā lā dāstīā hāmūge
- 55 *lā sār mursāl || ōyū pāiyā bū ēvārī dīkīn būkē hānnā kīn lā pās pārdā gūrjistān gūzēle*
zālēxā xātīne dārxiētīn bālēxā dānā zālēxā hūmū gāmāl bāzene zerāf dārēke sālūwe čāōe
rās burī čāōmā rūčīkī sūr guile muhāmmmed čānge zerāf mīnī fīlgāne lāōe yūkā mīnī karāde
zemānīxā mīnī qalān qerūkēxā bā čn sīsī gulyōyē sīngīxā tārxiiki gāmādi mīnī bāsmī
dāgāmīstāne qazāzē; istambūle olāmā lāsār gārāndīn grīku sūn nāōkāle zerāf mīnā qānāle
- 60 *ēpēpēxā kēōčīkī hānnē || zānde sēpī xātīrī dānē kēfe bā hānne pīōxā bālmūmīne nātū-*
gōxā zāre qaitānī xālīkī klbār hānne kīrīn sūwādā lā hāspē suār kīrīn būrtī fīlāndīn ēdāgā
sōrāke bā dāo bā zīhātī suār bā gērīd bā sātīpkā māzīn anīne sōrālkē čālkīrīn pās pārdā
dānī saātī lā dūādūā nīkāb kīrīn xābār dānīn mīr muhāmmmed rābe hāre gārādāgī zālēxā mēr
muhāmmmed gōt ānī rābe lā mīn hālāl-ke sūrī bārīd xāuī sāvōd lūrkā dārgūšā ēmāgī sā sātā
- 65 *kī az hārim gām būkē yarībā || dājkēd gōt ē; ōyū nā xātīnī sāvō nā nārīnī čāvōd nā gōtīnī dāvōd*
māstīse (māstīse farq yōq) rābe hāre gām būkē yarībā lā tā hālāl-be sūrī bārā wā xātīnī sāvōd ēmāgī
sā sātā lā tā hālālbe mīr muhāmmmed cū gām būkē yarībā ē būkī dīlīmīn dēre dēre rē hālālī
ze mālē xōdē sōuqēxā dā wāōēre ēvārē ēvārātā bā xēre zālēxā gōt dīlīmīn dīlīkī lā hāwāfī
bāzenē te zerāōe mīnāne gūlū rāihāneke mīne lāhāō hātī tu hātī bā sār čāōe mērā tū hātī bā ||
- 70 *xēre mīr muhāmmmed bā zālēxāvōd kēte āmrī xōdē sā saātā bā sūndā lā qāpī ōdā bū sādā sādqī qā-*
nādā dērāūl ālēhī sālām ā, mēr muhāmmmed az hātīm sār āmānādīxā rābe mēr muhāmmmed bān kīr
ē zālīxā čōkēxā dōne az sārīxā sār čōkē tādīm qāsidē fālālīkī dērāūl (mārā kō?) hātī āmānādīxā
dorxōāze zālēxā gōt ā, mēr muhāmmmed dūnyā fīrtīnā dāstī mīnōxā ze hāō māke mēr mu-
- 75 *hāmmmed gōt fālālīkī hātī āmānādīxā bā āmrī xōdē mīr muhāmmmed lā || sār kābā zālēxā*
kēte xāwūke girāne dīlīmīn wī lāyāndā sārīxā dā bū sār kābā zālēxā gān dā zālēxā bān
kīr lā mērī āliā gōt ā, mērī wāre bāhke mīr muhāmmmed ze qāsidē fālālīkī mīnī-ke ze xāwōe

rāke zālēχā bān kir gō diltimin diliki lāyandā zāwē šāviki sārēχā dā bū sār kābī mīn gān
 dā mīrī ālā gō ā, zālēχe tā čēkir diltimin diliki wī lā hāwādā šāvī gārdāgī tā mīr mu-
 hāmmede min āyū dā mīrī ālā bāwē mīr muhāmmēd gō wuārin (būkin) mākin bāne šēχā
 wā χōgā, kin muhāmmēd yēmīn || mīn ze fālāki mīnnāt kin wārin būkē min kingā zē 80
 būkin vāgārīn bībīn bā sār mursāl āyū gēnīn čēkir av čī yāke zālēχā bā sārē mīn kir
 hān gūtūk χizmātkār nākirin kingē zālēχā zē-kirin nāwī šāvē gō sūrgīn kin zālēχā gō
 āpū māke vā yāke bā sārīn māke abāke lā mā-ke dārēke dā bārā-ke az χizmāti gāpī-
 tā-kim diltimin diliki tūnne hātūā χōdā aulādiki dāde mīnne mīrī ālā gō ē zālēχā diltimin
 debē mīn nāgārāge aulādūā tā bigrī ze || arālāya aūwī χālki mīrī ālā gō rābīn wīnīn 85
 zālēχā ze pās pārdā bādārīn bā cōlādā begawīn diltimin kānī

Dāstānī saūdālī.

- Hērā lawāndānī tūti ka'ūke rū rēfā min bārdādā dībū amāk gāfā bālūti az būmrīm
 χālkā gāmālī-tā būke kēfū sāfā hāre lawāndānī tū ba χodēki būlbūlō tūiye pūnāgāχā zā-
 sār gāfī dālbēse rā kī wāre sār gāfī yārīm dāpā cēki hār sāl lā vē wāχī amūsā mīnne
 ākingī bū sālā hēāl pūr sūfā zē mēfā lā χālkī gō cārkin hārē lawāndānī min sārī cūnī
 5 χānūke dībū || dāreke sālūy lā hāiše mādū zōk cārā ēla sārbi zōk qumrā ē lā sār bū
 mārīkī rās lā gārā bū χālkī dādm lā rāχist bū kōpākīkī rās lā rākāt bū az dezānim
 χānūnīā cībū wā dārē sālūy gāmālā tū-īye wā cārā cāve tāne wā zōye qumrā māmīkā tāne
 wā χālī dādm sūgu berā tū-īye wā kōpākī rās mārētā χānūnīā χairābā dāqūbāte lā dābe
 aš dācūmā bār fārānī dō kākīkā qūm dāb tū χodā-u tū murāzi mīnne amūsā amnō
 10 būkrā lā sār ūstē min bātā sārē gālētū lā || tūlmānā sāvētī lā dārū paīyā lā kārī fānū
 āmre lā bār χūmā lā bāzārī wāfā dīlēmīn kēte sāsā lā sārī bāzārī dīsā bātī wā islāmī
 sādīā ārābeke kōlā hārre lawāndānī dālōr dārāi ūsqā cāhīne lā gāzū gārī zōre hātū qāmātī
 az nākim tārkiē gūltē sōr hārre lawāndānī lā ēnū qantāre χodē qantāre semā sūt bēasūute
 bā qōnāyā kūrā lā hamdārā fārānī boqlī bārāχīkē χā zīr va dābere pōzda qūlā tēdā χazē-
 15 mekī zāre af noqūti zā kārī mārmarē dīlī || mīn bā kūtī bā kādere sūngī tē gūvī qaldm
 lā sārē tū dāi kīrim seiχīkī saūdālī sārē tū dāi kīrim χogākī kūtīb lā bārā tū dāi kīrim
 hīndīkī zē hīndīe bālqu purχāre tū gārāndīm dār bā dāre hāre lawāndānī dālōr, bā ēmūsā dāi
 lā hāmbāre tū lā hāmbāre af nōqūti zā kārī mārmarē tū dāi kīrim gūtārīkī kīr mārī bider
 sāvūti gārāndīm dār bā dāre tū dāi kīrim χogākī gāmī hāfīe bāgi dāi dīskēnim lā pūti
 20 gūmaāti dōχūtnīm allāhu ākbār || allāhu ākbār hāre lawāndānī dewāi wāre wāi dāzāne zārāve
 rāhāneke mīnne hawāi cīqānder āyālār bōzū hawāi hābūn gītiā bālāχā dāi tū dāi kīrim
 māstīkī zā gōtē χālīl rāhīmāi tū dāi kīrmā hīndīkī zē hēndīe χorasānī degārāndīm lā dūn-
 yāye tū dāi kīrim lōkeki mūsīla bārī hāfī cāmbārā dā ūstūdā māi tū dāi kīrim sēdānīkī
 hāfī tātīa bōgīa lā bōzā bārdāi nāvkal zārāf kāmbarī dīnālī kūtāiye tōpēyē tū χalχālā
 25 kūtāi tū dāi kīrim seiχīkī nāfās lā sār || nāmāi dālōr lawāndānī min dālōr hātū dāvī
 qāmātī rūze māhēre nekām būkīm tārkiē cāve rāsū bālīek gūltē tū sōr dārāi ūsqā cāhīne
 lā gāzāve dekīne zōre hāre lawāndānī cīyī bātī bilīndā rā de bāra gōcā bātī tē tārē tūiye
 cū de sārā dgle mīn cū bāzenē tārā āmre-e-mīn nāmā bā rīndīd tārā tū wāre mīnna cārāki
 30 hāfī rūzī lā ūzūn yātīlā mīn būgerīne bā gāmī χārā hāre || lawāndānī min hāre tō lāō az
 ēmīm χodē ēmīm kāhēlīke lā sārī taulāmā kēs nezāne zā hāzārū dōsād χōrēti gīndī
 qantārī sāvūti kēs nezāne dāi rīsqū nāstība kāmā hāre lawāndānī dāi norχodīm wāre sār mīn
 tū hālīnī yorχāne wāre gām mīn dāstī mīn sār būnā sūngī mīn hānā zā tārā ket

Dästāni hüseini āyāyē zillī.

Lā wprāyē arzihāne xodāne cāl hāzār māl; zillā hüseini bāg zāngū zārini dāw bāhāre
 dālimin dālikī dāne kīngī xā lā gīzmā dāxhēne kūrki samūtī vādārāstēne gārīkā dāwātā zillā
 gārīkā kīrā qūruwī āgār hāgī qimāt-i-xā dezāne mālā lā sihēle dānāw gārmā qa nāmānā
 am hārānī sār yāwīd zōzānā āyālāre zillā bāhātorā kōn dānāne bārīxā dānā yāwīla dānā sār
 zōzānā qōnāyā dau || pīdāg rūdānā dānā bāzārī arzihāne dānāne lāwē sālī dāgām sādū pīdāgā 5
 suārī lā sār hüseini āyā pāyā debūn gō kōnī rahēina zōzānē hüseini āyā ban dekīr lā āyā-
 lārē zillā gō wārīn āyālārēnū cāl hāzār zār mūrā wōnīn rahēinā zōzānā bā sālī dāgām dīm
 āyālārē ēi hüseini bāg dālimā dāne tū zā kīsā-xā rahēinike dāne yōqesam am bā tārā nārenī
 zōzānā hüseini āyā gō mākīn melāstēnīn rahēinike ze kīsā-xā dānīn hüseini āyā gō ēi āyālār
 kēsāki min tūnne ki || rahēin bīmēne āyālārā gō kācīkī āpī-tā ahmād bāgī zilīfā xāhīn 10
 rahēin dāne hātīā am hātēnī sār zōzānā hüseini āyā gō āyālār zilīfā xāhīn dāsgīrtīā mēnne
 rahēinā zōzānā qā nāmāne sād kīsā min qalīng dāyē az-kt dāwātāxā bālkūm lā sār zōzānā
 āyālārā ēi hüseini āyā kēsīk ze mā tārā nāre sār zōzānā hüseini āyā ēi dāwāt melāstēnīn
 zilīfā xāhīne rahēin da mēnīn bēlā kōnī-min bā dāru dāyāwā lā wārā bēmēne zilīfā nāzīlū
 rahēina zōzān qā nāmānā āyālārā nākir pīrsā || hüseini āyā qabūl nākir dāli min dāne hüseini 15
 āyā bārwe kōnī ahmād bāgī delāstēne gō ēi āpī dāwātī gārān dāhīn zilīfā nāzīlū rahēin dānīn
 āpē hüseini āyā gō tū bē dāwāt nābī mālā zilīfā nāzīlū dāwātā cāl hāzār zār mālā lā wārā
 bēmēnā hüseini āyā nālāstēnā zilīfā nāzīlū hālīnā bārwe kōnīxā delāstēnā gō wārīn āyālārēnū
 mūsāwārāki dānīn cāl hāzār māl hārānī zōzānā zilīfā nāzīlū rahēin bēmēne wōnīn cāl kācīkī
 wā cāl suārī bā zilīfārā rahēin dānīn || dānīn cāl suārī wā cāl gārīā rahēin dānīn dāli min 20
 dānā zilīfā nāzīlū cāl gārīwā cāl suārī bīrīn qōnāyā sālī dāgām dānīn cāl hāzār mālī zillā
 dānā sār zōzānā lāwē sālī dāgām sād suārīxā hālīnā lā kēfū zāwqā dīgārīnā zilīfā nāzīlū
 lā qōnāyā dāwātā lāwē sālī dāgām bāwēxārā dugō dāli (min) dāne zilīfā xāhīne dāsgīrtīā
 hüseini bāgī zā mārā wōnā sālī dāgām nālāstēnā dugō āyul dābā tū wē pīrsā bātārīkēne lāwē
 sālī dāgām gō dāwī yā qurkūnīkā || lā mā xhēne yā zilīfā xāhīnā ze mērā wōne sālī dāgām 25
 tū dāre māmīkīn qa nābīne ē āyul tū sālī dāgām rābe hāre sār zōzānā ze hüseini bāgī bōxōdāze
 rahēinā zōzānā lāwī sālī dāgām hāwā hāzār suārīxā hālīnā wā cāl wāstīxā hālīne cāl
 hāgībā zār hālīne bārī xā dāyē yāwīla sār zōzānā qōnāyā dau pīdāg rūlā lā sār kōnī hüseini
 bāge pā dāstēne hüseini āyā lā dāwātā gārān kīre qīrēnū pās sār zē kīrīn sofrāke gārān dār
 dānīn dāli min dānā lā || sofrā hüseini bāge sālī dāgām dēlāstēnā gō hüseini āyā tū bā min dā 30
 rahēinā zōzānā āyālāre zillā nālāstēnīn dā hüseini āyā zā sālī dāgām mūsāwārāke dāstēne
 dugō ēi sālī bāreki bā tārā xalātīne silāhe bā tārā nīstānēne hāsbū we kīngū bār mālīne
 cāl hāzār zār ze āyālārēnā xalātīne sār zōzān ze zillārā mūlk dāne qalīngū zilīfā xāhīne
 lā gī (gē) dēmēne gō dākārī pūre sārī hār māleke yāle pīstī ēzīng dāne dāli kācīkā bāikā zā

35 *lā nāmīne lāwō sālā dǵām || lā kōrēkī suār kīrin zē dǵām-rā dīstīne lāwō dǵām lā arzi-
hanē sāndīne sālā dǵām dugō ē; ōyul dāl min debē min bā tārā gōt mārre xodazgīna elīfē
husēin āyā dāwāde azi dǵāmim zilīfā nādēye dāi detwrsim zē min bistīne tēxī sultānā sālā
dǵām ē; ōyul tū qorāḏke dǵār dānā askārīkū grān dānā xazmāke grān lā rāḥē zilīfā dānā
lā arziḥāne pīrīke hābū lāwō pīre askār bū pīre hāte gām zilīfā ē; zilīfā zā tārā mūzādā
40 tū dānā lāwō || sālā dǵām gō lāwō, min zā askārīke bādāhrīnā zilīfā gō zē mārā bībīne seḥrīkī
wīne bā dāl lāwō tū zē min bistīne zilīfā dēlāzīne kārjāḏīke yazmīs dūkt sār bā xātīne zā
husēin bāge zāngū zārīnārā dīstīne ē; husēin āyā zā dūrsōyā sālā dǵām min bādāhrīne kārjādā
husēin lā sārē yāūtā dāste husēin āyā dībīne husēin āyā āyālāre zillā sūwā zilīfā xātīn
45 dānā būn grū sīne cāl hāzār māle zillā bairōyēkt rās wāgīrtīn bāhlorā kōn || dānīn kārjāḏīk
sār dāhrā ḫērā bā ūrbānēdī dīstīndīne dāwāt sū dō dāwātā bāhlorā kōn dānīn lā dōrā arzi-
hānā hūn rūnīn kārjāḏīk sāndīn sālā dǵām-rā mīlā bārde raḥēnā zōzānā sālā dǵām gō nā
lāstīnim raḥēnā zōwīn (zōzān) zilīfā xātīnā qā nāstīnim dīstīmin dīne cāl hāzār māle zillā
lāstār dǵām dāwā dānīn husēin zāngū zārīn lā tēxīrāfē dāxātīne zā stāmbulā pādīsālā os-
māldārā dīstīne wāstīre istāmbulā sārē hal-ānīne lā qōt osmānlī zā hādūdī dǵām askār tōp
50 kīr bā || sār dǵām-dā dīstīne sārū sā sūwā ūlū muḥārabe dāstīnīn zilīfā xātīn dānī bū grī
u sīne bā cāl gārīdī wā cāl suārī dursōyā dǵām dīstīne zilīfā xātīn gō dīlīkt dīne postāḥī
kārjāde zā husēin āyā dēstīne zālīm husēin āyā zā wō dursōye min bādāhrīne husēin bāge
hāwīd suār hālīne bairōyēke kāsīkū sūr wādāhrīstīne sūr kīdāndīn xā lā qōntōyā dǵām-dā
dēlāzīne ālā'ī sōkīmīs kīr suār hānde māndīn lā pīstīe qōntōyē zilīfā xātīne bairāq dānīn
55 kūst lāwō dǵām bā zōrā sūr || zilīfā xātīn dānīn sālā dǵām grītīn xārāḏīke grān lāstār
dānīn dīstīmin lāwō kīr husēin āyā lā bāzārī arziḥāne bairāq wāgīrtīn dāwādā xā-u zilīfā
kīr dīstīmin dīne suār rā-wīnā gīrīdā sādīmāntōyēke grān dānīne bā zilīfā xātīnārā husēin
bāq murāz dīstīne.*

III.

Hikāyātān; ālī gāwānde dālīka.

Hikāyē; māmī ālān.

Dilimin lāyāne bāzārī mōrylbe bātāreki pāne lā sār cālū cār qantermāne sāsūdū
 šāstū šās mārduwānā hafti u dō minārānā piāngjā u dō gāmīdānā bā šāzdāh koškānā pāsedāh
 nārduwānānā šāw dāhāte idānū drāfātāne lā bāzārī mōrylbe pē debūnā šā berāne kōre kōr
 ōgāye war wāndāne wā lākin šādu piāngjē gīndi zā bōlāne dōsūdū piāngjē dārābāgāne dāhātīn
 dāwānē dāzēs berāne dugō || dāzēō dilimin dēre dēre sūwā bū hayāni maqāmī nōrū (ze dīn- 5
 dārā wā nābūm tēre) hūn qa nābin āyānānū wāxāre debībāzīn āyānānū az cī bebbēzīm hūn
 sā berāne hārīāk bā sā xīznāne wā bā cār dāfīnāne bā šāzdāh koškāne bā tārxi zārāne
 šārūkū šārābe zē bārdāne hūnē kōr ōgāye warwāndāne dāstīxā dēnin kākīkē mārāne bide
 zurāteki zindāzī gīmārāne dāzē gō bē diliminī dāne sālā, minē lā hēstī, piāngjāne az zowāgē
 meḡāsibīxā nāwōnīm ū lāyāne || bāzōn gām ālī bārāne sālāxā cālū dūdīāne dācūtā gām 10
 ālī bārāne wā sīkīnē dāwānā ālī berāne lō ātō diliminī dāne dāstīxā dāne kākīkē mārā
 rāngjāne āle dugō dāle minī debēye az lāyāqīxā nābīnīm kākīkē mōrylbe lāyāqīxā nāwōnīm
 ālā dugō diliminī lāyāne minē xāwne dāye kākīkē šēxī qorēšīdānā wā lākin qīzā šēxī šēxāne
 xodānā toqāne sūngāqāne xodānā ašhābū xālīlāne suār dewīn šādu piāngjā gīndi bōlāne
 dōsūdō piāngjā dārābāgāne kēlene rīā kōnē qorēšīdānā wā || lākin paīyā būne lāsār dūšāgē 15
 qorēšīdānā wā lākin āyāne dugō šēxō diliminī debēye am rūnīstīn lāsār dōšāgē-ā bā āmrī
 xōdē dilimin debē tūye šēn būki ōgāye ālī berā lā bāzārī mōrylbe wā lākin šēxē bībē dīl-
 minī dāne kākīkē minē hāye meḡāsībe bāzārī mōrylbe nāwōnīm dugō ālī dāqīxā gēstēni
 gōtūn qabūle ālī berāne dilimin dāne gō šōrā wā bešewōnīm dilimin debēye rā tādāle bā
 dāstī xodāye gārā be hārāne sōzāxā nādāyā || kēstī diliminī dāne bā āmrā xodēstī ze kōnī 20
 šēx bādār dāxāne bā sūngāqā ōbe drābānā dāw bāzārī mōrylbe digārīnīn ānīn kūsīku hūgrā
 dānīm nāhā mā nāhā rūe nāhā saāzā nāh dāyīqā xodā murāze wān bā aulāchīkī dīkā cāwe
 rāš burū dōyāne sūmāl qauāne ze nāzārā kīrīne šāzdā kūsīkū dānīne pāstī sā kūtābe yākū
 āyānāne yākū ōlumāne wā lākin yāgīzī yāsīnāne sūtārā rūbī ālāne nāw dānīne šērin māmī ālāne
 lāwī ālī pāsāne dālāle dā-ū āpāne saugūlie || šēxē qorēšīāne bāzā šādu piāngjī suārī gīndi bōlāne 25
 nāzīrē dūwūdū piāngjā dārābāgāne xodāne qārēstī zārāne vērā dewīn kālā, tūngīnī lā bānī
 ūbā šārdā bārā dāwāko šārābe zārāne dābīndā bōzī rawāne lāsār dāstī dārī dōyāne lā sūtī
 bāzāre hār kēstīkī kālāyī blstū cār zārāne sālāxā lā dōzādāh hūrdō qolāqāxā gōhārī zā-
 rānā hāw kīr tōpī kūrīkī hāwēstī tūzīdānā lā bāzārī mōrylbe hālāle dā-ū bowāne sālā kēte
 haftāne dāwīrī kēte dāwīrī || hāstīāne vērā dewīn sā qīstīn hōrīdānā paīyā būn lā kēnīā kās- 30
 kesārā nāwē xodāngd māsīn qāmār dīlāh nāwē yā hōrētē šāmsī qālām yā bācūtīk dāqulbāye
 yā māsīn lāzā gōzā dōnēye yā hōrētē āqīl dānā dōnēye wā yā bācūtīk dīlīmdārā dōnēye wā
 lākin xodāngd māsīn gō diliminī dāne xūcūkātānō (auch xūckātānō) pōstī pōrīā bēxīnīm lā bīn

dārā sālūē hōn dēnin xabārdin haūē sūāne āve lā binē qainādā berēstēnin wā lākin hālkišēn
 35 sār dārē gūlā bārāfkin dīlēmīn lāyāne xoāngd || bāčūtk nāketē haūē sūānā dīlēmīn lāyāne
 wā lākin xoā bāčūtk bālāxā dāye hūrdā xoāne hūenā gāmālā vān dādāne dārē gūlāne
 xoā bāčūtk gō bāgēnō dīlēmīn debēye wā lākin rind hānā ājābā lā dūnēye xoā min māke
 mālešēne vē šōrē māšāwōtne dīlēmīn debēe dū rind hānā lā dūnēye āzū tēwō dehlārin demiz-
 gīne dīlēmīn lāyāne xoā bāčūtk ketā gūmāne tōp kir pōstē pērāna xoā dīlēmīn debēe bā-
 40 mīdā (bāmādā) pōstē pērānā mā resud māke lā rū dūnē xoā bāčūtk gō || dīlēmīn dēne az
 nahā nāfūn demān haftā dēnim sā kitābe sūāne lā ārde xūnīm az ačmīs kim hazārū yāk
 ismī boxūnīm āzā hēngē tēwō hūrdō rindā bādārūnīm bā hazār yruš begeristēnīm wā lākin
 hūrdō xoā māzin gō lāyāne gō tū bāmādā pōstē pērāne vā rinda lā dōnē dewōn yāk māmī
 ālāne lāwē āl pāstēne yāgētē zēnā zindāne qizā sālī āstīnā xoāngd mīr ālāne dutmāmā hasān
 45 ēlko qaratarzēne dutmāmā qōmsē bākū nadlū gēzārā bōtāne xoā bāčūtk gō || dīlēmīn debēye
 rābe tū lēne tāxī pērā lā maqāmī sūwā tū bāzō hūgrā māmēye tū dēne nāwōbārā mīnū māmē
 pārdā zāwōrā mā cāvīkē lēxe bāzenū gāmālē min dēle dīlēmīn dēne hōndūrī mīnū bā kūtī
 bāberēne lāyāne lāyāne sāvō lā nēvī sāvōne saātē lā cārāne daqīqa lā šāzdāne dībū gurā
 gurē hōriānū mālaikāne paīyā būn lā hōgrā māmī ālāne tīr nābū hūsmu gāmālā māmī
 ālāne rā būn lēnīstīn tāxī pērāne dīkin bāzōn bāzāre gēzārā bōtāne dīkin bōtēnīn zēnā ||
 50 zindāne dīl mīnī debēye būlbūl doxūtne lā haūēu haīyāfē zēndēye dīlēmīn debēe qaraqol zēnē
 bārādeye xawōye zēn halānīm sār tāxī pērāne dāv gārāndīn hōgrā māmī ālāne mām lā
 gūl baqčāš nāv āyānā bū waqīt bū māgālā ewārē mām hāte hūgrāye sūtār rūbī ālāmē
 mināne fānūsike hūgrāne zēnā tānē gō yā mārū dīlēmīn debēye xēre sāvōd nēvī sāvō tū dū-
 kūtī qāpī hāramtē min dēle az nahā gāzē dēnim hasān ēlko pismāmīxā min dīke ā, tā
 55 bešāwūtne bā ārī xoādeye || wā lākin māmē gō lā zēn dīl mīnī debē az māmī ālānīm
 sālā-e-min lā doāzdāne bā hāramī māsnākim lā ēl qāzē xālkāne zēnā rābū pēye hālkišā
 nāv cāvī hūgrāye dāv dā qōlbī tārāfī qīrīnī dēnī lā oimāyē gāzīā zēnē bū gāzāke ze derēwōd
 nūb (nōb) hāte māmī ālāne hālkišā qōnāyā bā gāzīā sīftārā xoākie bāvī ze inšānā nāge
 ārde wā lākin zēne gō dīlēmīn debēye hūgrāmin bāzārī gēzārēye zēnē gō dīlēmīn dēne zin-
 60 gārā zārā dādār bāzārī gēzārī cār, kirīne || sārī zingārā ānīn hōgrā zēne sīkne māmē gō
 zēnē dīlēmīn debē būlbūl doxūtne lā dārī gūlēye hāse hāzārā sūtān bā zēnā kēnīyā pō kēti
 vōdārēye mām paīyā bū lā hōgrāye hādī hēdī hāte gām zēnēye kābā dāīye sār kābā zēnēye
 dāst pēkīrīn hānāke dōnēye mūhūr bāhāv gūārīn sāv bā nēvī sāvō sūr hamālī dānīne nāv
 berāxā nūnī (nōnē) xoā berā dīlēmīn debē bū gūrā gūrā malā¹lā lā qōnāyē māmēye sāvā
 65 nēvī sāvō qaraqōlē zēnē māmē bārādeye xawōye zēn halānīm || dēnā sār tāxī pērāna sāv
 lā nēvī sāvōye zēn dīsā bīrīne sūndēye wā lākin mām rābū pēye māskīr zēn tūnne ze xawōye
 zēr bū bū portogāle sār dukānī bā cārīkū lēxe xūn tō nēye māmē gō āllā āv āī bū lā
 dūnēye āv īstī hōriā bū āv īstī pērā bū lā dūnēye wā lākin mām rā bū pēye bādārīstīn
 nāv āyānā bāzārī mōyrib tēle mām suār kirīn lā bōzī rawāne lā dūnēye dīkin bādārīstīn
 70 gūl baqčāš būgārīnīn sēr ānēye māmē gō lāyāne dārāz mīnī gārāne || bār sārī min qulāqūlī
 xoājā mīlāne lā bār nīngī mīn tāqārāqē tavrānū berāne lā cāvī min kēfā sāvīnē āxā gōris-
 tīnāne dīlēmīn dēne hōndūrī min kūlu bābārēne būlbūlā sāsūdū sīstū sēš dīl doxūtne lā
 dārī gūlē dīlēmīn dēne sādū piāngjā gīndī bōtāne bādārīstīn māmē bešāwōtīn māmē lēxā
 dānīne dīlēmīn debēye mām dīkā bādārē ze bāzārī gāzārā bōtāne vērā dewōn kōzāxā harīre
 75 ū māhālla pēstīnī zingārā zārā dādōrā sārūrā gāzārā bōtāne cār, kirīne sārī hōgrā || zēnē

siktinēn dilēmin lāyāne mām bādārket ayānū ðlāmāne dāvī dā gāstā bōtāne āšma xīnā zin-
dāne dilēmin debē mām suār bū lā dānē kēte šōpā xīnē dilēmin dāne sādūpiāngē suārī pē
ketle māmē bā šōwō gau'ūtāncie berā gāwūšāne dāyē dilēmin debē bōzī rawān rā bū ze
ardēye kēte šōpā xīnēye māmē lā wāxteke paiaā bū lā sār kāmle lā maqāmī nēw-rū siktinē
lāstā doāzādā rikaāšī nimēye māmē selāf dā lā pte rāste xīstā ātehi sālām girt sālāfā mā-
mēye gō || māmō dilēmin dāne murāze kū tū ketī pēye mīprā bišāwōne māmē vērē nā-
80 šāwōne dilēmin debēye mām rābū pēye xīstā ātehi sālām mistā lēxist lā qōlūngē dilēmin
debēye xodā dāne mālā bōwē bākākūwī sūbāhānī lā dōnē mām kēte xāwōneye xodā dāne mālā
qumst bākū dēkē dilāzāne qirīnī lā pērīā dātehe suārīkī tēye az nāzānīm ze mērā bišāwōne
pērīā gō bākō dilēmin debēye lāyāne vāi kō tēye māmē ālāne xodāne qārī zārāna bāhī
sādūpiāngē gīndē bōtāne nāzērō dōsūdū piāngē dārābāgāne dilēmin debēye lā || xawī šōwō bā
85 dāstī hōrīā xīnā māmēwā mīwōne šōwōye dilēmin debē mām ketle pē xīnēye gāwē ā wāre lā
maqāmī nēw-rū kāmīā gāstā dilēmin dāne xodā mālā qumst bākū bišāwōne gāwē lā xūckāxā
xīnē dātehe xodāngē tūxā bāke berxamehēne siudō pēkōwā (piškōwā) lā sīngī beqilāne izhāre
lā sārīxā wōne tū bāzō sār kāmle sālō tū māmē dūšūrmīs kī ze mūrā wōnī dilēmin debēye
māmī hāte sār kāmle tasik āw xodāstī ze xīnēye xīnē ze rūxā gūrt || xēye māmē gō hē
90 ādām dilēmin dāne tū nā dāegirtā minī tū rūxā ze min dīstīlēn xīnē gō māmū dilēmin
debēye tū sāvā cī (sewt ēe hepisi bir) kēti rāye nā sāvā min lēlā gōzāye māmē gō dilē-
min dāne tū izhāre sār cāvā hātehe cāvīkī lēxīnīm az dezānīm xīnē bācā hawāne dilēmin
dāne nāwōdārā sīngē xīnā zindān kutāne sāsūdū biāstu šēs lēxistīne dāqāxā sāmāwōne mūrā
sulīn sūleimān lā hōrtē dānēne dilēmin debē af dālā dīke māmē dūšūrmīs-ke ze rēye tu
wāre || tēi xodāye hāsān cākō qaratarzēn bādārket bāzārī gāwōdāye hātehe āw qušēye cāv
95 lēkētīn māmē xīnēye bārdān sārī hāspē lā cōtēye dahātehe gām māmēye dilēmin dāne hāsān
cākō qaratarzēnōd dīkin delāzēnīm vō dēle ze gām māmē deqautīnīm hārsē berā sūdge sūfīne
dāv dānā gāstā rāngēne paiaā būn lā ōdā qaratarzēne nārīn cāwe māmē lā sūtī xāne kētene
xālā noxōāse dānēne qaratarzēn gō berāō dilēmin dāne tū sārīxā lā vō āwōāge hātehe berāi ||
tā šūnā tā sārīxā dāne māmē gō dilēmin lāyāne dārdī minī girāne lā bār sārī min qulā
100 qulā xodānā wā mūllāna dārdī min āxō gōristānāne az fadē dīktīm ze vō hārsē berāne
dārdī min dārdī delāne az kētemā pē šōpā xīnā zindāne qaratarzēn gō dilēmin debēye tū
ciqāwē xarābī kēti dōšēge mīrīnē girtīnū bārdān bā dāst berāi tā lā dūnēye qaratarzēn rābū
pē dūcū gām xīnēye xīn rādebū pēye pismām dilēmin lāyāne tū dēndārī bārīdā grānā az
bātādīm || xīstī xā bārā sū lōkāne gō nābe dutmām bārī mīn xodā nābe lā bāzārī gāstā
105 bōtan qaratarzēn gō dilēmin debēye az nātmā berāū bāzārī gāwōdāye dilēmin dāne hātim šō-
reki ze tā hātehim xīnē gō dilēmin lāyāne āgār qumst bākūāye kō az būmrūm dārī gānāzēi
min nābīne bāzārī gāstā bōtāne xawī xīnā nā qumst bākūāye pismāmē gō māmī ālāne suārē
bōzī rawānē xodāne qārī zārāne bāšā sādūpiāngē gīndē bōtāne nāzērō dūšūdū piāngē dārā-
bāgāna || gō tū dezānī pismāmū dilēmin debēye girtīnū bārdānū bā dāstī wā mīn dēlā bā
110 dāstī wā lā dānē qaratarzēn gō lāyāne tū kārām ke rābe bāzō xāne hāsbāna tū hātehe cīnā
sār dāstāne az bišīnīm suārī bōzī rawāne tu xārā būnōne kēfū zauqāne qaratarzēn hāte
gām māmē berāne berāō dilēmin dāne kārām ke rābe timārā bōzī rawāne bā dāstī xā būnōne
dilēmin debēye mām cū gām xīnēye kābā dānī sār kābēye dāstī pē kir hānāki dūnēye tabāāstī
nāketē gānā qumst bākū || dilēmin dāne qumst bākū qirīnī lā pērīā dātehe xīnā māmā gō
115 (kō) dāye dilēmin debēye pērē kētene rēye hātehe nāw bāzārī gāwōdāye xīn u mām dān lā

- hōğrəye hātəne gəm quməi bākū nadlātə gəwətye quməi bākū rābū pətye dehləte gəm berāke
 xənəye mīr āləye bā tənə gō mīrū bāndā dūwəā harīrū dīlēmīn debēe tu kārām ke rābe pətye
 ke am hārənī dūwə qusətye lā dōlā gəwətye gəwə dānəne lā māmətye hasən ēlko qaratarzēn
 120 hātəne oḏətye mām menāt kir zā mīr || āləye bā tənə mīr ālāt bā quməi bākūwə hasən ēlko
 qaratarzəwə dūwə dūwə qusə xən dahātə gəm māmətye lā bākō dyən bū lā awətye fīlūn hātəne
 oḏətye xənə gō māmō hāt mīr āləye bātəne māmə gō xən rābe dā pās haurānī mīkeve lā
 dūnətye lāyāne lāyāne mīr sālāf dā lā māmə rā nābū pətye quməi bākū gō dīlēmīn dēne tū
 filgānā qahwā bükālēne filgānā gūmāātə bīgārēne yā māmə lā hōrtā maidānī dēne māmə
 125 gərāge mā hātēne sītī xātūn dīkā delāzēne dō lāwəxā hānā qirīnīe || tē dātēne hāre
 filgānā āpē wā māmə hōrtā maidāne hātēnīn kārāmke bārwe āpəxā māmə bišēnīn fil-
 gāne lā bār xāwəxā mīr ālāt lā ārdē xēne hasən ēlko dīkā dīlāzēne sāmə zārāf
 dīkēne āreki bārā hōğrē didā dīšəwēne dīlā mīn debəye mīr rā nābū dā imdādē nōbe
 hātə qaratarzēne dēne qirīnī sītī xāhūnə dātēne tū gāte lā berəwəxā lā mīr dēne hātə im-
 dādā tū am xənə zē pās māmə bādārīnī gō nātə imdādā tū gāne tū zā gānə māmə nā dīr-
 130 wəre sītī xātūn dīgrī dīlōbēne || gātē lā berəwəxā mīr dātēne mīr rābū tū imdādā quməi
 bākū gīrt bā pətye dīlā mīn dēwəā pē sītī xātūn xən bādārīxistīn zē gəm māmətye dā
 pāngārārū bārāne hōğrətye lē keke hālēye mīrū māməwə lēstīn bā dāmətye mām bārē mīr
 gīrān kir lā oḏətye xodā dēne mātā quməi bākōtye lā dūnətye gō māmū dīlā mīnī debəye mīr
 lā tūnā xasūretā biğāb-ke tēye tī gīrān kir lā oḏətye māmā dahā sās kir dā mīr lā oḏətye
 135 mīr dīkā dīlāzēne bārī gīrān bā sār māmə dāxēne || māmū dīlēmīn debēe tū bā cē xəpdebi
 lā dūnə gō aē bā qaidā singārā xəpdewīn lā bātārī gəwətye dīlēmīn dēne mām zəngārū
 qaidāwə deqatēne gō māmū dīlēmīn debēe wāre dōyrū bāwə lā dūnətye hārīn bōcī bōcī rāwān zē
 būkīn wēnīn pētā mēdā dēnīn quməi bākū dīkā dīlāzēne gūreuk bōc tēne dā pēt māmādd
 dātēne māmə dawēne zindāne quməi bākū dīkā dīlāzēne qirīnī xən dātēne siudō pəktōwə stīgī
 140 biğilēne xən tū sār zindāne dīkēne xən bārā gīrt u || tēne hāsterik xən dehləre lā ētāi
 māmə dektəve mām zē dār tēnīn dīlēmīn debēe mām bādārīxistīn zē zindāne (dānēne) sār
 dārī bāmāfšēye rawā kīrīn qālbi tārīe dīlēmīn dēne xən bārā gərū tēne dōrū mīšəwəre
 berəwəxā dātēne go mīrō dīlēmīn debē bīlbal dōxwēne dārī gūlāye siudādā lā maqāmī nō
 rū dāw bīmūm lā dūnə xāwə gūnə lā sū tēye lā dūnətye tūye pištānīn bīdī pištā māmətye
 145 rūke zē rōtye tū dāfātā hūn lēstīn bā gīrtā dārīkī lā tērbā mīnə māmə || xēnīn āgār
 pištā mā kō bālāw dāye dānə zē wārā dīmīne dīlēmīn debē xən mīr lā bātārī gəwətye xən
 bīrīn gəm māmətye wā lātīn rūke zē rōtye xodətye mīr tāt bā gīrtətye gīrtāik ləxīst tērbā
 xənətye dīlēmīn debē hārāw bīnā dō gūlā sārīlmīš bīnā lā wətye mīr gūlāt bārādāt quməi
 bākū lā dūnətye zē sārī kīrīn lā dūnətye tēne hārīfīn sār xənətye māmətye gūllād hātēne dīn-
 150 dārā xodā dēne mātā rūhə quməi bākū lā dūnətye bū qarā cātīkē bāzādā hōrtē || murāzi
 māmə wā xən nākir pətye inā kullāl.

Zämbül ferôs.

Dîlânin dîne laukî jindî dû zämbülâ lâhko tîne • cārêkî bazarâ digêrtîne • gül xâtun
 lâ zôr dewîne aqel cû saudâ dimîne • laukî tû kârdm-ke hâlkişe zôre tû bēbēze bēbēze •
 bahâ zämbülâ tû bēbēze kû az batâdîm dō zâre sôre • amân gül xâtun az tōbadârim •
 dyâla yûsûf lâ mâle lâ bār dâstî xâlqî gâbârim • zê xâsîfâ illâhî az nekânîm • laukî
 jindî laukî || dabbâsâ bār tâna kurdûkî kirâse • amân gül xâtun az tōbadârim tōbadârê 5
 xâlqê gâbârim • zê xâsîfâ illâhî az nekânîm tō lāwō lāwî kînikō lâbâr tâqî kîrduktî •
 tû kârdm ke wâre qurnûktî tû mistâ zîfû māmîke • wâ lâkin az tōbadârim gül xâtun tōba-
 dârê xâlqê sâtârim • zê bār dâstê xâlqî zôre nikânîm dyâla yûsûf lâ mâle • xâtûnâ hâlâbe
 mōrî sōyûl nâbin kutêktî bā zôrî • tû kârdm-ke dîlmînî dîne tu wâre qonâryâ mîre • tû
 vâxoe bā tîvê mîre tû mistâ zîfû harîre || • lâ tû hâlâle lâ mîr harâme • gül xâtun az 10
 tōbadârim tōbadârê xâlqî yafârim • gül xâtûnê gō dîlmînî dîne bûlbûl lâ dârî gûle do-
 xûine • tû kârdm-ke wâre hûgrânâ zôre zê târâ studödô pişkôvâ bepişkêvim • çîfî māmîkê
 bedârinîm dâstî laukî jindî lâ sâr dînîm • tû zê xârâ zênâttâ dônê (dîne) bîvînî hazâr
 râhmê lâ hâstê dâvâ-min wînî • amân gül xâtun az tōbadârim az tōbadârê xâlqê gâbârim •
 dyâla yûsûf lâ mâle av xâtûnê pûr bēze gül xâtun || yâke sârxôse • gül xâtun az tōba- 15
 dârim tōbadârê xâlqî sâtârim • zê xâsîfâ illâhî nikânîm •

IV.

*Hikāyā; ḥāfiz.**Zāmbūl ferōš.*

- Nā min māle nā min ḥāle nākō ḡalāṭke nākō ḡāle • ḥūnī tā yusuf lā māle zāmbūl
ferōš zāmbūlā tēne • singū bāzarā dīgārīne ḡul ḡāṭun lā zōr deḡtne āḡel ēu saudā demtne •
zāmbūl ferōš laukā dārūtse kārām-ke tū wāre pēse • zāmbūl ferōš laukā faḡrā tū rīne lāsār
5 dōšāḡe mīre • pē vāḡoe qalūne mīre mistē zūfū ḡarīre • ḡul ḡāṭun az tōbadārīm || tōba-
dāre bē qarārīm faḡre rābī ḡābārīm • ḡāṭūnī pur lā ānī tu sākrā tūlōā fīrī tu lāḡe lāwe
mārī • zāmbūl ferōš laukā kenūke bā ābā, kūr dūke tu wāre rīne gongūke • bā tā dīm zūfū
māmīke • ḡāṭūnī qerīk bā mōrī sē nābe kutākū bā zōrī • ḡaṣfā, min rōbī lā zōrī ḡāṭūnī
wē tē ḡūrmāṭī ārtī sōr bā bādāne kēṭī • az dūrūm ze wī ḡīzmāṭī nā min māle nā min ḥāle
10 ḥūnī tā yusuf lā māle • ḥūn būkīm bīlāṭnīn ḡāzīkī bādūkī wārīnīn || pīrīngīke bīkālīnīn
rūmī māṭā bīkālīnīn • laukē bīrīke āḡāl tūmāye tēr būkīm āḡel wārīnīn • ḡul ḡāṭun az tōba-
dārīm tōbadārī bē qarārīm faḡre ḡāḡī ḡābārīm • tu wāre sār maslahāte sōḡūl būke ḡāberāle
tāle ālā l'ālā sālā qudrātī • ḡul ḡāṭun az tōbadārīm tōbadārī bēqarārīm • zāmbūl ferōš laukā
faḡrā tā dāwīm tōḡu zāngīre • ḡaḡt sālā būkīm yāsīre • tā ēlīm ḡāpesī zīndāne • nā min
15 māle nā min ḥāle ḥūnī tā yusuf lā māle • ḡul ḡāṭun az tōbadārīm tōbadārī || ḡāḡī ḡā-
bārīm • lāwūk lāwūkē berāwā dāstīḡā bā dāstā mīdā kō am ḡārēnī baḡcē raḡānu sēwā •
tu rāwūtse ḡūrdū lāwā lā maḡbūtī az tōbadārīm tōbadārī bēqarārīm • ze rābī lā zōr nīkātīm az
dīstīrīm waḡēd āl qahār zālīmī az tōbadārīm tōbadāre ḡāḡī ḡābārīm lā-ūke lāwūke kīnūke tu
wāre ḡābāṭī qurḡūke tūwā zūfū māmīke zālīm az tōbadārīm dīndāre laukī qahārīm ze ḡaṣfā
20 ḡodā nīkātīm dābōdōš dābōdōš zāmbūl ferōš nēbī muḡammād ḡarḡarōš am būkīm || ḡīṭā
laukā zāmbūlferōš ḡāī zālīm az tōbadārīm bār dāstē wāḡīd āl qahārīm zāmbūl ferōš laukē
kenūke bā dārḡū kurdūke ḡā wāre bīde gongūke dāstā tā dīm zūf u māmūke az tōbadārīm
ḡūḡāṭūnī tōbadārī bār dāstē wāḡīd āl qahārīm ḡaṣfā rābīḡā nāwōrīm zāmbūl ferōš laukā
dārūtse kārām būke wāne pēse ze ḡā būke kīngā qerēse lā tā kīm ḡūnī qumāse kārām-ke
wāre pēse ḡūḡāṭun az tōbadārīm tōbadārī rābī ḡābārīm ā zālīmī az tōbadārīm tā rūḡā
25 min ānī bār ḡālāḡī tōḡā || sulṭān mūrād lā ḡūṭā ḡūrdū cāwā kēṭī tērā sēṭī waḡdē ḡōrā
nāwe kēṭī ḡā, zālīm az tōba dārīm zāmbūl ferōš laukā dālāle nā min māle nā (min) māwāle
nā ārsū nā āḡāle ḡūnā yūsuf nā lā māle zārū bīrīne lā māle ḡē zālīmī az tōbadārīm
bār dāstē ḡāḡī ḡābārīm ḡaṣfā rābīḡā nāwōrīm zāmbūl ferōš laukā ḡīndāye cādūke sālāke
dārī cārṭī bāzārī ḡārdāḡī ḡul ḡāṭun lā bār ḡīe dewīne āḡīl dūcūtī saudā demtne rūḡ dūcūtī
30 ḡāḡī demtne ḡul ḡāṭun dāngīṭī ḡārīā dūkē ḡīrī || bā yāke lāwūkē zāmbūl ferōš ḡīrīye lā
ḡāmbārī ḡul ḡāṭūnē dāwēstīḡe ḡul ḡāṭūne dāng lā ḡārīā kīr ḡīrī kārāmke laukā zāmbūl
ferōšrā būkālīne rīne māl ḡīe tē bīḡaleṭīne lā pēṭīā laukā zāmbūl ferōš dāne bālīkī bīrēwā
āḡel wāre sārīye laukā zāmbūl ferōš laukā bīlmāze tu wāre pēse bā tā dīm māṭu māwāle

hē zālīm az tōbadārim bā dāstē wāhīd al qahārim zāmbīl ferōš laukā gindāye bañ kēn
 maḥbūbī sōfīe bīlā wāre qasrā zōre haqqā sālākā būce az xānīnī || tōbadārim bā dāstē 25
 wāhīd al qahārim sūtīye az tōbadārim tōbadārī bē qarārim ze xāyā rābbīxā az nekānim
 lā ḥāmbārī gūl xānīnē dāwestiā dāstīxā bīde sār dāstē gūl xānīnē xānīnā ḥālābā mōrī
 sōyul nābīn bā kōtāku bā zōrī gūl xānīn az tōbadārim bā dāstē xānīnē gābārim laukā zāmbīl
 ferōš laukā gindāye gārtā bā pī girīye bā sār qasrā mīre rāwan zōre ketīye pōlūk pōlūkmīš xā-
 nīnā zār lā ānī xānīnā tiqtīq ketīye laukā zāmbīl ferōš mīstīn abtāze ze || gūl xānīnē xāostīye 40
 gūl xānīnē dāng lā gārtē kirīye heitī laukā bilmāz am pāwā bākenī yanīye xānīnā lā wī bānī
 cāwē dīgrī wī dār ḥawānī laukā zāmbīl ferōš mīstīn abtāze ḥālgirīye abtāzik tāzē girīye sūtīye
 az tōbadārim bār dāstē wāhīd al qahārim kālā mīrē rāwan cāl gāz kīrē bār zār nerīye gō
 kīrī bār zār nerīye dāgrīye ḥīrdu cāwexā grādāye xā sār kālā mīre rāwan wārkīrīe 45
 rābbī, min āmr kīr gābrā'īl bā pīe laukā zāmbīl frōš pī || girīye bā sār, ārde nārmūk
 dānīye gūl xānīnē maḥbūbī lā zōr dectīye bā ḥīrdu cāwā dāgrīye bā ḥīrdu dāstā lāxā
 xīstīye lāsār kālā mīre rāwan ketīye cū sā-kirīye mīstīn abtāzā bī xodāi maḥbūbē dāng
 lā gārtē kīr girīye qāpū girīe mīfzāh ānī gūl xānīnē maḥbūbī ākāzā dāstīxā kīrīe māl bā
 māl gārtē bāzēr bā bāzēr tāvāye mālā laukā zāmbīl ferōš dīctīye qāpū taqtāq kutāye zīnā
 laukā zāmbīlferōš qāpū wākirīye xānīnā ḥālābā mōrī ḥaḡḡḡīkī lā sūnē || ḥāḡḡā māye zīnā 50
 laukā zāmbīl ferōš ḡīlū dōšāye zērā dānīye gūl xānīnē lā sār ḡīlū dōšāye rūnīstīye sōārā
 xodāi dāhānī sāv bā nētī ketīye laukā zāmbīl ferōš ze dārīwā ḥawīye taqtāq qēpī xīstīe maḥ-
 būbe dīlbāre az tōbadārim tōbadārī bēqarārim ze xāyā rābbī zōrī az nekānim gūl xānīnē
 bā pīe laukā zāmbīl ferōš girīye dā kālēkādā rūnīstīye keru ḥānek pē kirīye gūl xānīn
 az tōbadārim tōbadārī rābbī gābārim ze xāyā xānīnē sātārim || heiyā rābbī'ī ālāmīn tūr 55
 ḥaḡḡ rūtne az nācūm sār ḡīe vō eksīge bālkīm vō eksīge tālēb kirīye laukā zāmbīl ferōš rābū
 sār ḥīrdu kādā rūnīstīye dāst āwāte nīngē gūl xānīnē ḥālānīye laukā zāmbīl ferōš reḡīye
 ḡyā rābbī'ī ālāmīn tū min ḥarāmī nāwī sār maslaḥātā xānīnē laukā zāmbīl ferōš reḡīye
 gūl xānīn vō deketīe pīye laukā zāmbīl ferōš sīwā mētā dānē keḡf dīwā abtāzik tāzē girīye
 laukā zāmbīlferōš sār pī rāstē sīlāf || vā-dāye sākīr gūl xānīnē sār pī rāstē dāwestiāye ā 60
 gūl xānīn az tōbā dārim bā dāstē wāhīd al qahārim ze xāyā rābbīxā az nekānim āḡār
 ḡāḥennemā pē mā tēye hē gūl xānīn hē maḥbūbē hē zālīm tōpā sultān murād lā qēf ketī
 tērā sēdī waqās ḥōrā nāwē ketī maḥbūbē hē gūl xānīn az dūrūm ze wō maslaḥātē bāse
 māke wō ḥikāyātī zāmbīl ferōš laukā dōbāse bā dārpū kīrāse hē lā-ukō tu ze wōwā ḥāfī
 min lā tā dīktē nāse bār dāstē min || nābī xālāse laukā zāmbīl ferōš tāzē ḥōretā dāstēdād 65
 reḡīye gūl xānīn az tōbadārim ze dāstē wāhīd al qahārim ze xāyā rābbīxā az nekānim
 laukā zāmbīl frōš dāwestiāye lā dāstē laukā zāmbīl ferōš gūl xānīnē kīrā girīye lā wōdere
 lā dādābāxā dāwestiāye laukā zāmbīl ferōš lā bār rōbī ālāmē girīye dō reḡāzē nīmī kīrīye
 rōbī'ī ālāmīn dīlāke laukā zāmbīl ferōš qabūl kīrīe rōbī'ī ālāmīn gābrā'īl āleḥī sālām rūbē
 wī tāstēm kīrīe gūl xānīn heiyā rūbī'ī ālāmīn || sūkūr al ḥamdillāhī laukā zāmbīl ferōš 70
 lā bēndā min dāwestiāye gūl xānīn maḥbūbē ze ḡī basdāye rūbē laukā zāmbīl frōš tāvā
 sākīrīye laukā zāmbīl frōš tāstēm bīye heiyā rūbī'ī ālāmīn tū cā sārī min eksīge kīrīe bā
 ḥīrdu dāstā lā xā xīstīe bā ḥīrdu cāwā gūl xānīnē dā dāgrīye tū cā sārī min eksīge xālke
 kīrīye tu rūbē mīnzē tāstēm bāke rōbī'ī ālāmīn tāstēm kīr.

II.

Hikāyāt; ʿomar ibn ʾatī kōsā.

Hikāyāt; ibrahīm pāsā lāfzī zāzā.

- Dā sāmānādā ibrahīm pāsā āst bī pāsā, misrī bī misrē vāḡiā māmlikātī zāpt bū-kārō pādšā pūrō amā bā yaḡāb wā azēnē nāi cīcuō az pādšāh wām pāsānī āst bī nāmā ji hāfiz pāsā bī amrī āi kārđ wā šō bā sār hāfiz pāsā askār-χō tōp kārđ š bā sār š bā niebā ōrāš wuḡā qurmīs kārđā ōrdiā ibrahīm pāsā amā bā muzārdā rōnā behārī (?)
- 5 χabārī rēšit ibrahīm || pāsā elčeχō rēšit bū ōrdiā hāfiz pāsāi miyān . . . taχtāχō qurmīs kārđō wā ki hāfizdā χaimāχōdā kēfu zauqdā dēro ibrahīm pāsā amr kārđ bā ōrdiaχō hārkaš hāzir bāin bā silāh-χōrō azō amšō bādš bā ōrdiā hāfiz pāsāi ibrahīm pāsā amrī bimbāšid kārđ wā hārkaš iābūraχō tāmbih būkārā askār hārkaš cādāraχōdā
- 10 āḡāfīnī fānār aḡāvisīnā tāpiā pāsō saāt pādšā ōrāš ānt ōā ōrdiā || hāfiz pāsāi hālbāhī χabārā hāfiz pāsāi cīārā cīnā āyā tāpiā ibrahīm pāsā baχtūn dā bā hāfiz pāsāi tōpi tūwānḡi bašlamīs kārđā bē muḡdrabā āšāi saāt pāḡ hāttā sabāḡrā ibrahīm pāsā yaḡāb bī ōrdiā hāfiz pāsā bozulmīs bī wā nēmā kīsī wā nēmānī yāst kārđā bī cīqā arzāq ḡebel-χāne āst bī zāpt kārđ hāfiz pāsā firār kārđ š bā stambūl pādšāh pūrō amā bā yaḡāb wā min tā rēšitē tū mērē āi būḡārē tō ōrdiā bātirmīs kārđ tā amāi bā mā sārđā āyā
- 15 tāpiā ibrahīm || pāsā ōrdiaχō grōlā š bā misr.

Anhang.

Zāzā-Übersetzung der Erzählungen »*Dünya güzele*«
und »*Yusib dżiz*« nebst kürzeren Erzählungen und
Sätzen in Bābā-Kurdisch, Lólō-Kurdisch und Zāzā,
in Transskription.

Übersetzung der Erzählungen »Dünya güzele« und »Yusüb dızt« aus
dem Kurmāngî ins Zāzā.

(Notiz des Übersetzers, *ömar ibn âti, kôsâ*, genannt *χâtō*, über sich selbst, in
Kurmāngî:

χâtō dšwāt zāzā.

*Asi ze oimāyâ kôsanim wâlâte, min bîrê çermîye pāsâ rizqu nasib bā dmri χōde cū
az hâtim šâmi šerîf lā maḥallâ salihîye rudânimâ sâlâ min ḥâfîu helîti.)*

Hikāyâti dūnyā güzele fî lāfzî zāzā.

*Waxte vērêde kolîcî ast bî dū lāḡekîχō jeniḡdoχō mā'indoxō, pîrâ âste bî fuqarê, bî
hâr rōḡ šîâ (auch šîâ) šâlâge kolîoxō ârdîn bā dū yrušîn rōkîn, pî, ḡâcînmîš bîe rōḡe
ânḡinâ bî bā kolîâ dârê binde tairâ pârâ bî bā hârîne âkîndoxō dî âk wâdârt âmâ bā kē
bâr bā çârîtî || yahudî wâ nâ âkî bā mîde wâ az nâdânâ yahudî wâ azo sâh yruš bā tōdî
wâ tû bā mîn hînoḡnî wâ azo dū sâi yruš bā tōdî ânḡinâ wa tû bā mîn hînoḡnî nihāyât
pâḡsâi yruš bā tōdî kolîcî amâ wâ a ke râstâ bîa bîde wâ kâ bîde pârâ pâḡ sâi yruš dâ
biḡê ârd amâ χōrê χârê kârd sabâḡrâ bî bā hârînâ âke âkê ânḡinâ dî âk grōtî ârd dâ
bā yahudî bā pâḡ sâi yruš hâr rōc (auch rōḡ) âkîndoxō ârdî pâḡsâi yruš dâ dând rōḡ
jeniâkâ bârd yahudîrê pâḡ sâi yruš dâi o amên yahudî bā jeniâka || mešâwreχō kârd wâ
mârdîto wâ šôrō hârînâ teirî âkō ki kênû haruna cidâ bîre bûkole bâdō kése dâno bā teirîrō
îrkîmîš bânō bâdō šînō bā ḡâedō bîn âkâ kênû mârde šînō çâlâ kânîñû sere ḡe narxîñ nânû teir-
kō bârō âk bûkerō âḡamâ ḡânō yânō bā kē yâm kânō hâr rōḡ âkî kânō kolîcî merânō yahudî
jeniâkârê wânō teirî serêḡîke jenîk wânâ rōḡe pâḡ sâi yruš âna yahudî wânō yâ tûkō serêḡîkârê
yâ az dawîrâ nîna bā tō hât jeniâkâ serêḡê kânâ pûr kânâ o ḡrânânâ lāḡekō kolîcî serâu
bā zêrî wânû yahudîrê šaudâ yânō bā || jeniâkâ hât wânō kâne teir jenîk bâdō nânâ bawârâ
wânō kâne serâu bā zêrî wânâ lāḡe-mâ wârd wânō teirîtî tû burâ yâ tûkō lāḡekâ bûkîšê
yâ azo dawîrâ nêrî bā tō hât wânâ azo serê-ḡêkerî dâpîrâ lāḡekâ bā dîcî lāḡekâ wârzanenâ
bâ šou râmânâ wânâ māyâtî bā yahudîrê ôkuşemâ bûkîšê šînō sîḡemâ âzenâ ḡâlâbe rōşênâ
lāḡukō zêrî wârde rōḡdâ pâḡsâi yruš dâ piştînoχō-dâ vîñânû pîrîkîχō merânâ wânō wârde
mâ šîmâ bistambolî šînō rân bā dî ḡâtî bânâ berâi zêrî wârdâ wânō tû bā nâ râpîdâ || šō
awête bā nâ râidâ šôrî šou šînû bā mîstî šawîtî šînû bîstambîlî ôke sere wârdâ dâχîlê mî-
stîrî bî šâhî mîstîrî mêrd bî teirî dawîlêrê vêradâ bî ôke sere wârd bā dî serêrî serō amîstî wâ
šâs bî âemîš bî tûpîdâ bârde verâdâ ânḡinâ amâ bā lāḡekîr serêrî serô amîstî wâ nō-šî nâbî*

lāḡe kārđi debāne nūmīs tēr vērādā dā loḡinātrā āmā bā serē lāḡekī ānīst lāḡik bārāi cālī
 dāi pārā pādīsāl, mā nōyō itaāt kārāi ḡirē mā ō šahālēḡēḡō būkārō tū bēri ōki serē
 52 wārā || dōyri šī bā stambōl rōḡdā pāḡsāi ḡrušēḡō āst bī keinekā dūnyā gūzeli dūnyā
 pāḡsāi ḡruš bī hār rōc pāḡsāi ḡrušēḡō bārāi dūnyā gūzeli dūnyā hār rōḡ tamāša kārđi
 šaiyāḡō bā hazār bī hazār dāi biḡe šīe bā dūnyā gūzeli hāt kištindā qōnāyī pūr kārđ peñia
 para nā lāḡekī nāmā šāwi lāḡek ānḡinā šī bā keinekē hāt wā aza tōā tūzī ē minē māhātrā
 māšō ārākake haūt seri mēndevī dā bā lāḡekī lāḡekī vōrīt zeriā ḡī fēkerā kaūt zeriā šūā
 30 sōlā kārđā dākulenī bā nūḡe lāḡekī ḡrōt āst bātībār lāḡek || sabārā wārīst tābārāō aīnā
 bā ḡebāḡō pārāi cīnūā šī bā dūnyā gūzeli hāt ḡawurnā rōḡe dū rōḡa auna pārāi cīnūā wā
 dō serēḡō wādārī sōrī šī auna hār mārdimī yēnī āmā bā hāt wā serā šūā wā pte min
 mārđ nā sūfrā nō qamčī nō kulūk ḡirā mānd mā bāsērō wārē nēmin wā nā tērā bārā
 kām šmārā vāre vasā bī ḡā sūfrā eiḡā ē pēni kulūkē eiḡō tērā āstā hūnērē kulūkī kamīnā
 ōḡō serā kēs kō nēvinō sūfrā kā abo mubarek tūrlū tūrlū taāmi ḡirā vāḡi zaūzi nīst ḡḡe
 35 bā qamčī || pōdō fūlangā min āš bī hārā hāmā bā tērā dīmā šī āi kulūk nā ōḡō serē
 nīst ō sūfrā ser bā qamčī dāpūrō wā bā dūnyā gūzeli hāte tō wāzēnā āmā bā dūnyā gūzeli
 hāt kulūk nā ōḡō serē kēs nēvinō bārōḡ pārā dukandārā tērānū wā dūnyā gūzeli ḡamā-
 loḡō bā mā mōzēnā vāḡe tōrē pāḡ sāi ḡruš bā šā-u āmā kaūte de dūnyā gūzeli hāt hāin
 ḡirē bī bā hasrāt wā aze tōā tēe minē kandūrmīs kārđi wā bēri pāñā ōnā sūfrā pāñā ōnā
 40 sūfrā qamčī dāpūrō wā ḡḡe kēs || cīnūō tō wāzēnā kōindō īsīdā tō wāzēnā bū kōindō
 īsī dā rōnā rōḡe dā dā bā dūnyā gūzeli dā kēfu zauḡ kārđi bādō šaiyē dūnyā gūzeli sūfrārō
 nīst qamčī dāpūrō tō dā qōnāyīdā wāzēnā dā qōnāyīdā peiye bī lāḡek wārīst bēḡō sēr nā
 dūnyā gūzeli nā qamčī nā sūfrā āḡ wā kulūk nā ōḡō sere wēḡā ḡēḡā hāzē dī auna hārā
 ḡōḡerēnī bē sērō ānīstī ḡō verān kārđi bī hārā keinekī kaūtī dā hāzē māḡār keinekē šālī
 45 pēriān bī dīze āmā cālī || keinekē bārāi kulūk nā ōḡō sere keinekā auna mārdimī dā hāterō
 dā dīmā cālī bā dā bāḡōrā pārāi ā kā ḡā dā hāzē māndā sōnd wārđ wā az itārā nāve-
 ḡiēnā kandūrmīs kārđ cālī dā bā ḡā dū pārī dā bī ḡā wā nūnā wādā kōtīke tū seḡilmīs
 bīāi wēḡā būwēšīne dō hazīrā az keinekā šālī pēriānā hār ḡūrōē min dāstrā vāḡiēnū keinekē
 lāḡekī wādānā bānā lā bāḡēš saiā mīā sāt ḡekēnā dānā bā lāḡekī bānō bā hārī wāḡ wānō
 50 dūnyā gūzeli az hīndā mālrā kārđā nārā || az kārđā bā hār sātīndā bīnā dā bī ḡē ānḡinā
 bānō bā mārdī haḡībā sāi tārā dāi bā ḡā wānā bāre bā qōnāyē dūnyā gūzeli biḡī dā ānā
 bā qōnāḡ ḡilā wasāre ārinānū sāi rōšēnū dūnyā gūzeli bā dīmā auna sāyēdā hāūtī wānā
 bīā dō hāmīne bāherīnā ānō sāt sepē kānō dānō bī dūnyā gūzeli wānā bānō bā hārē ḡilā
 nānō ḡḡe wāsārī kānō dā sere nārđiwānā ānḡēnā hāiyan bā mīsrē qamčī u sūfrā wādānō
 55 šīnō bā mīsrī šālī mīsrī qōnāyē lāḡekīrē būḡārō sīd || oḡūbāḡō sār bāre ānō ō dī bārī ānō
 šāudā tōrbāt vāḡ bā serā fīndānū ḡabāre dānō bā šālī mīsrī wānō mārdimī hāwōnīndōḡō
 bānō sār bārī ānō ō dī bārī ānō šāudā yām nādānō šālī mīsrē wānō vāḡ dā wā bārī
 vāḡ dānō bā ḡā wānā az hārīḡō nāverānā nāsenā ḡabāre dā bā šālī mīsrī wā bā hārīḡā
 bārō hār ānd dā nārđiwānā šī bā šālī mīsrē hāt wā lāḡā tū cēnne zālīmḡyīnā kēnā yām
 60 nādānī bā hāwōnēḡō sār bārē ānō tū || dī bārā ānī wānō māle min nīō az senē būkerī
 lāḡek nāskānō šālī mīsrī berāyēḡōyō wā mūrē ḡawilāt būke hūkayāte hārēḡō tōrē bāḡi wā
 ḡawilāt hār kēs šī wā wāḡēdā pte min āst bī mā kōlī ārdīn rōtīn rōḡe dī šālī bīndā dā
 wīnānū ānō bī pāḡ sāi ḡruš dānō bī yāhūdi wānō tū kō tēre bīā bā kēā ānō bā (bī) kēā
 pīā min merēnū māyā mā tēri serēḡe kānā berāindō minō būn āst bī serē ai wārđ zērē az

wārnd berāe min šnō bā misir dāw || šōrī bistambōl dūnyā güzeli āstābī dēwēχō pđj sāi yrus 65
 bī min vārē āwweleğjē bāχīrēğjē az wānā pēsiai tērā wā tū berāe minī riğā kēnā tū sāi bā nā
 hāre dā āngjīnā bā dūnyā güzeli bō sāi dānā bānā dūnyā güzeli qōnāyindō nāwā vērāšt dā
 bā berāyēχō dūnyā güzeli mähre kārđ tūiye keineke šāhī pērīd vāšnā keineke yēnā ā hāinā
 dūnyā güzeli rīndērā āzē berāyēχōe bēnī bā āmrī allahi mahrā kēnā caurās dāpā bā caurās
 zūrnā bāχōrō mahrā kēnā āmre pēini kēfu zauq kēnā || šnē yahudē kišānē māyāχō kišānē 70
 tāpiā yēnā bā misir dā gēniāχōdā kēfu zauq kārđin ē rasāi bā mūrādeχō šimāzē bā mūrā-
 deχō rāsī tamām bī nā hikāyā wābērī mā šnē zai-dā bēne hārā sāiyu dāsu hant tārēχdā
 yusūf efēndī hikāyesī musī kōko efēndiyā tab'olunmūšdūr fī ombēš šubbāt 1317.

Šām i šerīfā muqdyim salihīyye maḥalāsindā ōmar ibn ālī mārūfat ilā bū hikāyāyi
 zāzā lišān ilā tārğumā musī koko efēndī wā yusuf efēndi wāhsitānā tab'olunmūšdūr.

Hikāyāti yusūb wā azīz fī lāfzī zāzā.

- Dā waxyāda dā qālā bōhtāndā xalīd beg āst bī berānī dīyī iskān āyā xalīd beg āst bī yāyāt adalātīni āst bī wā zāngīn bī wā gōmārt bī wa hukūmīxō bōl bī wā hukūmāyī bī mahyāt dā xalīd begi dāstā bī genia xalīd begi āstā bī nāmēxō hazirā xatīne bī keīnīndāxō āstā bī nāmēxō qudrāta bī dō lāgēxō āst bī you yūsūp (yūsūb) bī you dāte
- 5 bī dō lāgē iskāni āst bī you īb bī you osmān bī amnā hazirā xatīne || zeriāxō kaūte iskān āyāi rōgendō allāi keīnā xalīd begi tābārā āmā māyāxō hāzīrā xātun dā iskān āyā hāte dā hazirā xātun wa ē kū mīn (ōkūmīn) wā min būde iskān āyāi tū sōrī cārāudā ayū bīa az bā xalīd bege dā wā ayū būkātū dzo tō būgārī dzo qudrāte bā lāgēō ībrānī dā iskān āyā ayū ārt dā bā hazīre xātīne hazīre xātīne nīamānī mīd kār dā bā xalīd bāge xalīd bāg mār dā bādo hāzīrā xātīna wā zeriāmīn wāna xalīcu sārē bārū bešīne
- 10 xalīd || begi tū bā dāf u zūr nā būke tādarākā dāwāte būke mīrē qudrātā dāf u zūr nā ārdā tādarākā dāwāte kār dā haut rōgī haut sārī kār dā bā zōrē šimšērī qudrāt dā bā ībrahīme hazirā xātīna dā bā iskāne sārī hārī sabāhīrā yusūb haut serā bī wa dāte pāg serā bī sabāhīrā hāmīrā wārīstī hazirā tūnnīa dāte vān dā bā yūsūbī wā berāimīn zeriāmīn wāna kā hazirā sēra šīa tū kō xabārī mīrie bīarā yusūb haut serā šīkā bēnu bā gūrūā wā dāzō
- 15 bēfā qudrātī bardī bā zōrēxō wā hazīre || bī bā kē iskān bāge dāte wā dzo vāšān tū kō nānā bāmīdī yusūb dāstī dāte gārōt šīe bā kē hazīra šes haut rōgī rōmīstī dāte hazirā vārde hazirā xātun gāmāle iskān ayāirā kamīrd nābenā dāte wā yusūb berā min rōg āmā bā qehīre tū kō nānā bā mī dī yusūb wā dāte sārber būke hādīn kēfe nā māhī hazirā bārū hazīrā vēr dā bā iskān āyā wā māvīnde wā nekārā usē bā mīrū gefā dānu ūsūb pīl būbō
- 20 ōqōmūzī būkīšō tōzī būkīšō hāmīnā mārī || kīškāka (kāškāka) cārā gīrā būke iskān āyā wārīstī ārdā nālī gīemāgī āmā bā sārī ūsībe wā nīkārā dāwe kēnā bā tāxīe xalīd bāgīrō bā dāstī ūsūbī dāte gārōt āst bī yābā ūsē u dāte šī kē-dē qudrātī qudrāte hazīne xalīd beg qudrāte vērā ūsē wā dāte yēnā ūsīb kār dā doqoqayexō wā dāte kār dā doqoqayexōva yābīn ārdā bā zārē kēi haut rōgī tīmār kār dā iskān āyā xābār rēštīe bā ībīrē wā ē ayūl ūsūb dāte
- 25 būqanūwīrnā kōxōrā ūsē pīl būbō ōqōmā būkīšō || oqōmārā būgārō tāxīe xalīd bāgī ībā dāstī ūsībī gārōt tāpīst āst bī yābā qudrāte wā māke nē grū'ē ūsībe dāte gūnāhō ūsē dāte kaūte decārāwī gēīrdānī īor bā pārēvī zīmīstāne vāīru vārātā vārāna qudrātā hazīn bārmāna kārīde ūsūbī sabāhīrā ūsībe dāteyā āmā-ī xalīdāxō xālē wā ē ūsūb tū bā cī yēnī bā kē mā dē bā tō dī nānē nānē dā bā dāstē ūsūbī ūsībī wā xālō oqāye xalīd bāg sēn nābenū bā
- 30 nānē nān bā xālī sār dā āst bā mīstaxō dā bā sārē ūsībīrō bā dāstī dāte || gārōt āst bā cārāwī ūsūb bā dāteyā āmāwī bā kē dā qudrāte qudrāte dāstexō dā mīllē ūsūbī dāteyā bār dārdī zārē kē-ī ībā bā dāre dā bā qudrātīrō bā dāstī ūsībī dāte gārōt āst bā cārāwī ūsē vānīg dā ē qudrāt wāyāmā nānu sōlā bā mārū hālālkā dzo sōrī wā yarībīe qudrāte vānīg dā bā

üse wā aze qışkākō tū kō dā gārā nāverā üsbe verāχō ācārñā bā γārībīdā haut rōğī ē
 bā mārđākedō ārabrō rāst amā haut sārvi mārđāki ārabī hātē mänd haut sārviñā tēpiā ||
 dawīda mārđāki ārabīdā dawāti ēle usīb bātāχō dānō qarwāñdō pīlō yānō gītē spār dā- 85
 miyāñdā āi sēñā üsīb vāñg dānō aze bās nāñō sōlā sārī wārze mā ēlme nē bāzīgāñi
 ēlme hālbat allahu taālā rieqā kō bā mā dō usu azeγa ēlā bā mērdā ārabī hāt hālāl kārđi
 nāñu sōlā kārūtī ā bāzīgāñi dīmā dāsdede haut sārī kārūtī ā bāzīgāñi dīmā dīzēwā tō inā
 tazila tō nākārđi sārūā heistīne dākarūtī bā qarwāñ vātē gītē üstōre hātē ēlki u silāpe ind
 gīrā gārōtī || hūrđi espār bī vēreχō ācārñā hātē qāl'ā bōtāñe kē vēre qāl'ā vārđā vīñdā, 40
 sabāñra kē-vēre qāl'ā gārīd usīb u azei ēimšēr ānt vīstu pāğ mārđīmī kīstī kē-verā qāl'ā
 dā qarpatmīs kārđi usu aze māñdī yāwāñdā vēreχō dāi bā kōñdō pīl ēle dāsu pāğ rōğī
 māñdī bāñdō dā u pāğ rōğī lāğē iskāñ āγāi tū sā spārēχō wāddrt bā āfērātīñdā bēñedē
 ēi bā wāstīñā keñāñkā qudrātī χātūne vāñg dāñā bā kālē wāñā bā tōrē zārñā sōrē bā
 aze || usā dīme wā bēri brāγā tūi sār wā būkīse azābē dīnyārā bērāñē usē wā ā dāñdō 45
 qarpuē qāl'amā kāmō āstō qarwāñrō usā wā sōrī usā azeγa spār bī vēreχō dāi bā qāl'ā
 bōtāñe amā-i nīmā sārūā kē-verē qāl'ā vāñg dāi bā āstō gīarī wā kē-verē ā-ke āstō nīā-
 kāmū hayāñi sabāñrā usā vāñg dāñā bā āstōe gārī wāñō az mārđīmā tūē, wā az ēñā bā
 iskāñ āγāi hāt mūdāñi ā-ke kēvērī qāl'ā az bā tō dī pāğ zārñā pārāñi mūdāñiñā bī
 gīlka gīlka kīstī astōγē || gīarī ā-kārđ kē-vērī qāl'ā üsīb wā ā aze ā-bī kēvērī qāl'ā 50
 dāo bāğīdāi χalāte üse bā dāstīχō ēimšēr ānt kalāñēχōrā āst bā mīllē āstōγē gārī χalāte
 kārđ azābē dīnyārā hā tōrē pāğ zārñi mūdāñiñā üse kēvērī qāl'ā nāo kīkīā vār wā aze
 berā tē rōšā bī kēvērī qāl'ādā üse vēreχō ācārñā bā miyāñe cāršūdā bā qāğpā hāzēre
 sabāñra karūt dā-kēvēre iskāñ āγā iskāñ āγāi vāñg dā ē lāğīmā tū kōtī rās būrām sō bā
 dā tū kēvēre harāmāñō use wā ā || iskāñ āγā kā tū mīn nās-nākāmī az usībā lāğē χālīd 55
 bāğīyā sabbāb cīcī bī pīe-mīn kīst bā āγā tō χudrāte χātūne bārđā bā zōr tō dāstē mīn
 grōt tō az āstām bāzēre cāršū iskāñ āγā ā lāğīmīn dībēχō cīñiū mī ēlē dā bā tōrō
 kār'idā iārōñyā usā wā ā iskāñ āγā hā tōrē ēimšēre kīrmāñi nāo mīllē āstār iskāñ bāğ
 χalāte kārđ azābē dīnyārā ēimšēr ānd ēi bā zēre harāñe gārīā vāñg dā bā hāzērā χātūñā
 wā pāγāñi hayāñi ēimšēr bā dāsterō || zēre harāñe hāzēre χātūne wā vāñgdā bīğā wā 60
 nēru yusīb vāñg dā bā hāzēre wā az usībā lāğī χālīd bāğīyā ēimšēr ānt ēi bā hāzērā hāt
 ēimšēre dā pūrō χalāte kārđ azābē dīnyārā fēkīχō kārđ dē gōlā gūñi hārē mīstī gūñi
 ēimīā cār'ār hāmā gārīā kīšēñō gēra espār bī ō üstōre amā kēdā qudrāte vāñg dā dā lā
 bārō sālām alēikūm zōr osmāñ āγā zeriāmā wāñā qudrātī kaut dāst nīngāñe üsē ēimšēre
 dā bā mīllē osmāñ āγāγē allāi kārđ || mūrāde qudrātī kāmī aze kōñū ā χūtū aze dā 65
 kēvēre qāl'ā dēru üs espār bī dā stōrēχō rāmūt kē χālēχō wā χālō hā tōrē hāqge nāñā
 tōγā bā tāñiyā χāl kīst harāmā pīa vāñg dāi bā azei wā bēro aze amā bā χudrātī χātūne
 hāt bāñdō χabār rasā bā lāğē iskāñ āγāi tū wā kāse nāmāñd zēre kēidā tū sā spār-rā
 yāñ'ū üsū bā azeγa vērā tōi ēñē dāwēñā gīrāñe kani dā tūbīdā dā dāstēdā talāf kārđi sā
 spār kīstī tēve || tūbā alāñā qāl'ā bōtāñ karūt dā dāstē usīb aze allah mūrāde tñāñū qu- 70
 drāte būkerō mūrāde sārī hāmīne hukūm yermīs kārđi hārūñā χālīd bāğīdā.

Vier Anekdoten, aus dem Türkischen in das Zāzā übersetzt

durch

Ömar ibn ʾāḥi kōsā.

1.

Ekmekgʻdä mušewerä.

Efëndim az pärä wāzenä baunä cütle tō bā bā qoğtaye kōḥ!

Nä cütle hāmā ē māi?

E kāmīe hāmā ē tōi.

Qoğtaye kōḥ cütē kāmē?

*Ekmekgʻi suāle nä yorḥi tū aḥlamış nākārd hālode mulehayirdä mänd bā pāj yruḥi guāḥ
dā biğ.*

Hēnū mñā cütli dā bā tō. Pāj yruḥi al-elḥisāḥ.

Ekmekgʻi āzēnē fūrte qizmiş bā.

2.

Latīfä.

Efëndi rōğe aḥbābārē tüzkarē yazmış kār.

Būğē bārā fulān efēndirē wā midā bā lāğē ği.

Lāğēlēi cētīyedā biğā tūpid āyāra amā bā āi hāt.

Tō ā maktūbā ārdā?

Min bārdā.

Tō maktūbā dā ā mārḍimē?

Wāḥiā āmmā mā nādā biğā.

Wā hēri wā tō cānne nādā biğā? (oder sabbābeḥō cūi bā?)

*Tō mārē wā bārā tō nāwā biğāda ki az biğide min bārdā qarbudān moznā bāğl ānginā
min tēpiā ārdā.*

Tō tū wāndiśdā?

Nā (oder mā wāndiś nādā).

Efēndā qahqah kūwā.

Tōrē ē nā-wā?

Mēne wā: hārō! Tōrē wā ya mīrē wā mā anlamīš nākārd.

3.

*Latīfä. *)*

*Mārdimindō bōldō čirkīn dā kučādā neinikā dī, aunā būχō, wā, tū kō rēnd bīā,
šār tū nāštīn bā nō kūčā, bādō tūkerbāšō tūdā bā drō.*

4.

Latīfä.

*Rōje qaraqūš bī kurdia ūstōrē qōšmīš pē kārđ ūstōrē kūrđ ūstōrē dādā vi'ārd
qaraqūš āmā bā yazāb wā nō haftā ē mādā bā nā ūstōrē āmr kārđ sā'is āske ē nādā
b'ūstōrē ōkō hālāk būbō dāwatīšdā mādām kā az ē nādā biğā āmr māke ma qōšmīš
kōrim dāurna.*

*) Dies und das folgende Stück erscheinen unsicher.

Die Kardinalzahlen.

	<i>Zazā</i> <i>Ōmar Ibn Ālī Kōsā</i>	<i>Bābā Kurden</i> <i>'Maḥmūd Mukrī</i>	<i>Lōlō Kurden</i> <i>Yusuḥ Efendi Ğelīkā</i>
1	<i>zau, you</i>	<i>yāk</i>	<i>yāk</i>
2	<i>dūci</i>	<i>dū</i>	<i>dūdū, dōdō, dō</i>
3	<i>hērā</i>	<i>si, sā</i>	<i>si, sā</i>
4	<i>čā'ār</i>	<i>čudar</i>	<i>čār</i>
5	<i>pāğ</i>	<i>piŋğ</i>	<i>piāŋğ</i>
6	<i>šeš</i>	<i>šeš</i>	<i>šeš</i>
7	<i>haut</i>	<i>haut</i>	<i>haft</i>
8	<i>heist</i>	<i>hašt</i>	<i>haišt</i>
9	<i>nau</i>	<i>nū</i>	<i>nāhā</i>
10	<i>dās</i>	<i>dā</i>	<i>dāh, dāhā</i>
11	<i>zēndās</i>	<i>yāzda</i>	<i>dau yāk</i>
12	<i>dūds</i>	<i>dōdzda</i>	<i>dau dūdō, dōdzdāh</i>
13	<i>dāsuherā</i>	<i>sizdā</i>	<i>dau sā</i>
14	<i>dāsučā'ār</i>	<i>čārda</i>	<i>dau čār</i>
15	<i>dāsupāğ</i>	<i>pāzda</i>	<i>dau piāŋğ</i>
16	<i>dāsušēš</i>	<i>šāzda</i>	<i>dau šeš</i>
17	<i>dāsuhaut</i>	<i>hāvda</i>	<i>dau haft</i>
18	<i>dāsuheist</i>	<i>hāzda</i>	<i>dau haišt</i>
19	<i>dāsunau</i>	<i>nōzda</i>	<i>dau nāhā</i>
20	<i>vīst, vist</i>	<i>bīst</i>	<i>bīst</i>
21	<i>vīstuzau</i>	<i>bīstuyāk</i>	
30	<i>hāris</i>	<i>sī</i>	<i>sih</i>
31		<i>sūvyāk</i>	
40	<i>čauris, čourds</i>	<i>čīl</i>	<i>čāl</i>
41		<i>čīluyāk</i>	
50	<i>pāğās</i>	<i>pāŋğā</i>	<i>piāŋğā</i>
60	<i>šešti</i>	<i>šēst</i>	<i>šīst, šēst</i>
70	<i>hautāi</i>	<i>haftā</i>	<i>haftī</i>
80	<i>heistāi</i>	<i>haštā</i>	<i>haištī</i>
90	<i>nāwāi</i>	<i>nawōst</i>	<i>nūt, nōt</i>

	<i>Zāzā</i> <i>Ōmar Ibn Ālī Kōsā</i>	<i>Bābā Kurden</i> <i>Maḥmud Mukrī</i>	<i>Lōtō Kurden</i> <i>Yusuf Efendi Ğelūkē</i>
100	<i>sā</i>	<i>sād</i>	<i>sād</i>
200	<i>dāsā</i>	<i>dū sād</i>	<i>dō sād</i>
300	<i>hāsā</i>	usw.	usw.
400	<i>čā'ārsā</i>		
500	<i>pāsā</i>		
600	<i>bāsā</i>		
700	<i>hāsā</i>		
800	<i>hōsā</i>		
900	<i>nausā</i>		
1 000	<i>hazār</i>	<i>hazār</i>	<i>hāzār, hazār</i>
1 000 000		<i>kūlūr</i> *)	

*) Dies Wort (welches hindust. *ڪٽوڙ* entsprechen muß) bedeutet auch jede ungewisse sehr hohe Zahl; es war Yusuf und Maḥmūd ganz unbekannt. Das Wort *ڪٽوڙ* kannte keiner von den dreien.

Einige Sätze in Zāzā,

Nr.	Deutsch	Zāzā
1.	Ich bin gekommen, um dich zu sehen.	<i>az āmd tō būwint.</i>
2.	Lachen ist besser als Weinen.	<i>hūwāyīs bārmā hāulerŷ.</i>
3.	Wir wollen Feierabend machen.	<i>mā kō paūtōs kērim.</i>
4.	Der Elefant ist größer als das Pferd.	<i>fāl ūstōre pīlērō.</i>
5.	Die Rose ist schöner als die Tulpe.	<i>gūl lālā hāulērō.</i>
6.	Der Mensch ist verständiger als die Tiere.	<i>mārdūm hāiwānā āqilērō.</i>
7.	Mein Messer ist stumpf.	<i>kārdia min tōzā.</i>
8.	Dein Messer ist stumpfer als mein Messer.	<i>kārdia tō kārdia min tōzērā.</i>
9.	Der Säbel ist lang.	<i>šimšēr dārgō.</i>
10.	Der Säbel ist länger als das Messer.	<i>šimšēr kārdirā dārgō.</i>
11.	Der Perser ist von den Kaufleuten der schlaueste.	<i>āğām tuğārārā išguzārō.</i>
12.	Der Konsul ist reich, der Schah von Persien ist reicher als er, der Kaiser von Deutschland ist reicher als sie alle.	<i>qonsūl zāngŷn šāhi āğām āi zāngŷnērō pādīšāhi alman tñā hāmīnē zāngŷnērō.</i>
13.	Ich war im Begriff zu gehen.	<i>az de šiai šī sērō bīa.</i>
14.	Es ist nötig zur Schule zu gehen.	<i>šōrī bā māktābā gerék.</i>
15.	Ich bin eigens um zu studieren nach Stambul gekommen.	<i>maχšūs kādā wāndinā az šā bā stambōl.</i>
16.	Er ist spazieren gegangen.	<i>šī bā gezmdχ.</i>
17.	Vergangene Woche war ich sehr krank.	<i>hafto varŷn az bōl nāwāš biām.</i>
18.	Der Ort, an dem ich wohne, ist weit entfernt.	<i>(ğāo kō mā pūrō rōmīstīm dūrō. (maḥdilla pūrō rōsēnā dūriā.</i>
19.	Der Bruder ist gut.	<i>berā ḥaūlō.</i>
20.	Die Schwester ist gut.	<i>wāyā ḥaūlā.</i>
21.	Dieser Bruder ist gut.	<i>nō berā ḥaūlō.</i>
22.	Diese Schwester ist gut.	<i>nā wāyā ḥaūlā.</i>
23.	{Diese Brüder sind gut.	<i>nā berātīnā ḥaūlā.</i>
	{Diese Schwestern sind gut.	<i>nā wātī ḥaūlā.</i>
24.	Welche von diesen beiden Uhren ist billiger?	<i>nā hūrdū saātītrā kāmŷinā erzānā?</i>
25.	Wer sind diese Herren?	<i>nā efendī kāmīe?</i>
26.	Wem geben Sie diesen Brief?	<i>nā māktābā bā kāmī dēn?</i>
27.	Wessen Söhnchen ist dies?	<i>nō dōğūqē kāmīō?</i>
28.	Wessen Bücher sind das?	<i>nā kitābē kāmīe?</i>

Bābā- und Lólō-Kurdisch.

Nr.	Bābā	Lólō
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		
17.		
18.		
19.		
20.		
21.		
22.		
23.		
24.	<i>au dū saātānā ki helan herzānin?</i>	<i>ze vā hūrdū saātānā kuātānā ārzāne?</i>
25.	<i>au piawānā kten?</i>	<i>āv efendinā ktene?</i>
26.	<i>au mektūbe dedāš bā ktē?</i>	<i>vā mektūbe dedāne kē?</i>
27.	<i>au mindālā kte?</i>	<i>āv laukā kē?</i>
28.	<i>au ktēbānā; ktē?</i>	<i>av ktēbāne ā ktēne?</i>

Einige Sätze in Zazá,

Nr.	Deutsch	Zazá
29.	Es sind unsere.	<i>ē māē.</i>
30.	Ist das dein Stock?	<i>nō ēūē tōyō?</i>
31.	Nein, es ist nicht der meine, es ist der deinige.	<i>χēr ē mīn nō ē tōyō.</i>
32.	Was wünscht ihr?	<i>šimā ēēē wāzēnā?</i>
33.	Woran denkst du?	<i>ēū ē dūšūnmīs benē?</i>
34.	Wovon spricht ihr?	<i>šimā ēēē bāhs kēnē?</i>
35.	Wozu dient das?	<i>nā ēēē yaramīs benā?</i>
36.	Habt ihr mein Buch gefunden?	<i>šimā kūtāde mīn ēē?</i>
37.	Welches?	<i>kāmē?</i>
38.	Ist dieses dein Pferd oder ist es jenes?	<i>ūstōre tō nōyō yā ē bīnō?</i>
39.	Dies ist meins, jenes ist meines Bruders.	<i>nō ē mīnō ē bīn ē berāye mīnō.</i>
40.	Dies sind meine Schwestern.	<i>nā wōyā mīnā.</i>
41.	Er ging lachend davon.	<i>hūwāš ē.</i>
42.	Es ist 2 Stunden her, daß er hierhergekommen ist.	<i>ē saātī bī āmā bā ēā.</i>
43.	Bis du wiederkommst bleibe ich hier.	<i>hayēn tū kō bēē azo ēā rōš.</i>
44.	Als er das sah, fing er an zu lachen.	<i>nō ē bāšlamīs hūwātīs kārē.</i>
45.	Was ist (aus ihm) geworden?	<i>se bīō?</i>
46.	Hat der Bäcker uns frisches Brot gebracht?	<i>ekmekēf mārē nānō tūzā ērdō?</i>
47.	Mein Vater ist seit einer Woche krank.	<i>pīe mīn haštēna tūpiā nāwāšō.</i>
48.	Was fehlt ihm? [Was ist diese Krankheit?]	<i>nā wāšēnā ēēē?</i>
49.	Er hat sich erkältet.	<i>šārē grōtō.</i>
50.	Man sagt, daß das Dampfschiff nicht gekommen ist.	<i>wapōre nāmā wānē.</i>
51.	Hattest du deinen Freund nicht eingeladen?	<i>tō dōstīχō dāwet nākūrdē bī?</i>
52.	Sie hatten ihre Hände nicht gewaschen.	<i>dāstīχō nākīti bī.</i>
53.	Ein Mann hat auf der Straße ein Goldstück gefunden.	<i>mārdēmā de kōčādā zārēnā ē bī.</i>
54.	Hatten sie die Früchte nicht gegessen?	<i>mānōē nāwārē bī?</i>
55.	Er war sehr zurückgeblieben.	<i>bōl tūpiā mānē bī.</i>
56.	Er war von fernher gekommen.	<i>dūrēwā āmā bī.</i>

Bābā- und Lölö-Kurdisch.

Nr.	Bābā	Lölö
29.	ī mās.	ā māne. (bald kurz, bald lang.)
30.	au bastīne tōya?	av čūa ā wā?
31.	ī min nā, ī tōya.	nāmīne, ā wā. (euer.)
32.	čit dēwē (dēwī)?	či dōxoasīne?
33.	bō čā mādemāwī?	čīmā dūšūmīs dewī?
34.	kseī čī dīkē?	hūnē čī bōχs dēktne?
35.	aūa bōčs čāka*)	av čī yaramīs dēwe?
36.	kitābe min dē wā?	ū kitāba min dē?
37.	kišhā?	kušāne?
38.	aspeka hi aūe ya aūeya?	hāspi wā kušāne doš yōχza īdīne? (das andere.)
39.		hāspe mīne, īdīn ā berā ī mīne.
40.	aūana χūškī mīnīn.	vānā χodīgē mīne.
41.		
42.		
43.		
44.		
45.	(dōstī mā) čī dehāt?	čir bē?
46.	nāyfrōš nām īzā hīnā wā?	ekmekčī ze mārā dğār nām āntē?
47.	bābīm hafīeake nāχōše.	bāwēmīn hafīāekī vīrdā nōχodše.
48.	nāχōš čīe?	nōχoašīeχā čīe?
49.	sārmā ī būa.	sārmā ī ketī.
50.	delēn vapōr nāhāt wā.	vapōr dewēnā nātī.
51.	dōstī mīwānēt nākir?	dōstī tā ī dāwēt nākirī bū?
52.	dāstīān nābūst.	dāstīχā nāstūtīn.
53.	pīaūek lā zōqāqā lēriek dā wā.	merūkī lā zōqāqe zēriek dē.
54.	mīwāktān nāχoar?	meiwē nāχoarī būn.
55.	lā duawī mā bū.	pūr bāstīndā māū.
56.	lā regāekī dūr hāt bū.	ze dārīke dūr hāt bū.

*) Wozu ist dies gut?

Nr.	Deutsch	Zazá
57.	Aslan efendi ist vom Pferd gefallen.	<i>aslan efendi estörerá kasitō.</i>
58.	Hattet ihr meinen Namen vergessen?	<i>šimá náme min vtrā kárd bi?</i>
59.	Bist du schon lange in Stambul?	<i>stambolrā amāšse tō rau nābi?</i>
60.	Es sind zehn Jahre.	<i>dās sēri āst bī.</i>
61.	Dann bist du fast ein Einheimischer geworden.	<i>tā azēnā mārđinō yerē bī.</i>
62.	Was hast du in der Zeitung gelesen?	<i>kazātadā tō čiči wānd?</i>
63.	Ich fragte . . .	<i>min pārs kárd . . .</i>
64.	Heute morgen sind viele Soldaten aus Stambul gekommen.	<i>nō sabāšrā stambolrā dskārendō bōi amā.</i>
65.	Er hatte alle eure Bücher gelesen.	<i>kitābe šimā hāmā wāndā bī.</i>
66.	Morgen früh werde ich auf jeden Fall kommen.	<i>māšitā sabāšrā mūšlaq dāw bēri.</i>
67.	Wird der Lehrer heute in unser Haus kommen?	<i>χόγā efendi aūrō ōkō bēro bā kē.mā?</i>
68.	Dies habe ich nicht vergessen.	<i>min nō vtrā nākārd.</i>
69.	Was wirst du heute abend tun?	<i>nō šāndā tū kō se korā?</i>
70.	Ich werde schreiben und lesen.	<i>dāw yazmāš kārē bōānā (bāwānā).</i>
71.	Wann wirst du auf den Markt gehen?	<i>tū kō kās šōre be čāršū?</i>
72.	Ich werde noch nicht gehen.	<i>dahā az nēštinā.</i>
73.	Er wird bereit sein.	<i>ōqu hāzēr bō.</i>
74.	Wir werden zufrieden sein.	<i>mā kō māmnētū būm.</i>
75.	Ihr werdet reich sein.	<i>šimā kō zāngētū būwē.</i>
76.	Sie werden schwach sein.	<i>zā'if būbēn.</i>
77.	Werde ich Papier haben?	<i>kā'ylā, mū kō būwē?</i>
78.	Wirst du Federn haben?	<i>qalāmētō kō būwē?</i>
79.	Wird unser Freund ein Federmesser haben?	<i>qalāmterāše dosti mā kō būwē?</i>
80.	Ich werde keinen Wagen haben.	<i>drabe mūkō nābē.</i>
81.	Er wird keinen Leuchter haben.	<i>šamdāne gūkō (gūkō) nābē.</i>
82.	Würde ich ein Zimmer haben?	<i>ōdāndō mūkō būbō?</i>
83.	Würdet ihr eine Blume haben?	<i>vīllke šimā kō būbē.</i>
84.	Dies würde nutzlos sein.	<i>nō fāšdeχō čūnūtō.</i>
85.	Wenn du diese Sache nicht tust, bist du töricht.	<i>āgār tā nā grueš nākiri tā āqilsizē.</i>
86.	Guten Morgen!	<i>sabāšis tō boχēr bō!</i>
87.	Wie befindest du dich?	<i>kēfi tō senānō?</i>
88.	Es geht mir gut.	<i>{šūkr, hāšilā. az hāšilā.</i>

Bābā- und Lölö-Kurdisch.

Nr.	Bābā	Lölö
57.	<i>askān l'āspā kaūto xoāre.</i>	<i>askān ze hāspda kēti bū (gērbū bu).</i>
58.	<i>nāwimān lā fīkr ēū bū?</i>	<i>nāwimān wā ze bīr (būr) kīrī bū?</i>
59.	<i>lāstambūle zōr dānīstā?</i>	<i>ze kī kū tū stambūlā pūr būmī?</i>
60.	<i>dā sālā hele.</i>	<i>dā sāl hānā.</i>
61.	<i>hār wāk āstāmbūlīdān.</i>	<i>tū, hemān yerlī bū.</i>
62.	<i>lā kitābidā ēt xoānd?</i>	<i>lā yazetā tū ēt xoānd?</i>
63.		<i>mīn pīrs kīr . . .</i>
64.	<i>au sbāwne zōr askār hāte āstambūle.</i>	<i>wā sūbē ze stambūle pūr askār hān.</i>
65.	<i>hāmū ktābekān xoānde.</i>	<i>kitāba wā (wā) giā xoāndī bū.</i>
66.	<i>sūbhatnīe zū dāām.</i>	
67.	<i>xoāgā efēndā aīrō dāetā kīne mā?</i>	
68.	<i>aīwāi wūn nākim.</i>	
69.	<i>ēwāre ēi dekān?</i>	
70.	<i>dēnūstān de xoānīm.</i>	
71.	<i>kānīe deēi bazār?</i>	
72.	<i>dahā nākim.</i>	
73.	<i>hāzār debē.</i>	
74.	<i>māmnūn debīn.</i>	
75.	<i>dāulamān debī (Sing.).</i>	
76.	<i>lāwāz debīn.</i>	
77.	<i>kāryāzi mīn debēe?</i>	
78.	<i>qalāmākān debēe?</i>	
79.	<i>qalāmbīri dōste debēe?</i>	
80.	<i>arabē mīn nābīe.</i>	
81.	<i>šāmdānā nā bīe.</i>	
82.	<i>ōdāeki hele?</i>	
83.	<i>gulekātā bū?</i>	
84.	<i>au bē fārre.</i>	
85.		
86.	<i>sūbhatna ba xēr!</i>	
87.	<i>kēfī ē lōna?</i>	<i>kēfī tū cīne?</i>
88.	<i>zōr šūkūr cākīm (cāqīm).</i>	<i>kēfī mīn pūrī rinde.</i>

Nr.	Deutsch	Zazá
89.	Bringe einen Teller, wir wollen essen.	<i>tabáge blā, mā yemék búrim.</i>
90.	Komm schnell!	<i>raú bérí!</i>
91.	Komm, laßt uns nach Hause gehen!	<i>bérí mā kō šimā bā (bi) káye!</i>
92.	Setz dich hier nicht!	<i>a'itā márošā!</i>
93.	Setz dich!	<i>róšā!</i>
94.	Traue diesem Mann nicht, er ist ein Dieb.	<i>nā márdimi inān mábā, nō dízō.</i>
95.	Bitte lies diesen Schein.	<i>az rišā kēnd, nā sánādā bōanā.</i>
96.	Geh auf den Berg! (sie sollen auf den Berg gehen!)	<i>šōrē bū kō!</i>
97.	Gib (mir) etwas Pilaf!	<i>tāš pilāwā bidā!</i>
98.	Gib auch Brot!	<i>nānā bidā!</i>
99.	Sie sollen mir helfen! (<i>yardim etsinler!</i>)	<i>yardime miñ búkerē.</i>
100.	Fragen wir seinen Bruder.	<i>berāš tōrā páre kārí. (?)</i>
101.	Suchen Sie Ihre Handschuhe!	<i>lāpúke šimā búgārā!</i>
102.	Stehe ruhig! (<i>raḥat dur!</i>)	<i>raḥat vindā!</i>
103.	Ich bin sehr durstig.	<i>bōl teišān bīd.</i>
104.	Trinken wir eine Tasse Tee!	<i>mā kō qāzā čayā bišimin!</i>
105.	Geh, suche (sehe) du den Gärtner, sprich mit ihm!	<i>šōrē baryčāč bāwne wā girā bāge!</i>
106.	Jeden Tag spielt ihr!	<i>hār rō šimā kāš kārđin!</i>
107.	Anstatt fleißig zu sein, spielt ihr!	<i>gāo šimā čāšmīs bēn, wuḡā šimā kāš kārđin!</i>
108a.	Hast du etwas zu tun?	<i>čōkā verāzō ástō?</i>
108b.	Ich habe nichts zu tun.	<i>čā ménō ōqu verāziō činnū.</i>
109.	Ich habe deinem Vater etwas zu sagen.	<i>pīs tōrē wāššāmā ástō.</i>
110.	Hat der Koch etwas zu bekommen? (von uns)	<i>aššāšā alāḡāḡimā ástō?</i>
111.	Man hat den Mann gefunden, der Ihre Uhr genommen hat. (?)	<i>ō kō sašā šimā bārdā amā diāš. (?)</i>
112.	Das Haus, das wir gesehen haben, gehört meinem Bruder.	<i>kē ō kā mā áš kē berāo ménō.</i>
113.	Der Mensch, der nicht arbeiten will, verdient nicht zu leben.	<i>mārdimō kē čāšmīs nábo pūš ḡi lāḡ nō.</i>
114.	Man hat eine Kiste mit 100 Goldstücken gefunden.	<i>mārdimā qušū dāmāndā sē zār dā.</i>
115.	Ich weiß nicht was ich tun werde.	<i>senš búkerš nāzānd.</i>

Bāba- und Lōlō-Kurdisch.

Nr.	Bāba	Lōlō
89.	<i>tabaq bāne nānīn boχōin.</i>	
90.	<i>zū wāre!</i>	<i>zū wāre!</i>
91.	<i>wāre, bānā mālā!</i>	<i>wāre, am hārenī māl!</i>
92.	<i>lēredā māniše!</i>	
93.	<i>dāniše!</i>	<i>rūne (rūnā)!</i>
94.	<i>bau piānodi bāwōr māke.</i>	
95.	<i>ikā dekim, au sānnāiā bēχōina!</i>	
96.	<i>bānā kēχī!</i>	
97.	<i>birāk pilāō bidā!</i>	<i>hāndik pilāō bā mīdā!</i>
98.	<i>nānī bidā!</i>	<i>nānī bidā!</i>
99.	<i>kōmēgē min būkin!</i>	
100.		
101.	<i>dāstāwānakānā peldā būke!</i>	
102.	<i>raḥdī dānišā!</i>	
103.	<i>sōrd tenūm.</i>	
104.	<i>finjānek čai boχōin!</i>	
105.	<i>šo bāyčewānī bibine pē bile!</i>	
106.		
107.		
108 a.		
108 b.		
109.		
110.		
111.		
112.		
113.		
114.		
115.		

Einige Sätze in Zazā,

Nr.	Deutsch	Zazā
116.	Er hat keine Zeit mit euch zu spielen.	<i>dā šimāilā wāχfi gi činnio kās kerō.</i>
117.	Seit dem Tag, an dem ich hierher gekommen bin, habe ich meinem Vater nicht geschrieben.	<i>ze rū kō kā az āmd bū āiūā min pte χōrē yazmīs nākārd.</i>
118.	Bevor du mich sahst, öffnete ich die Tür.	<i>tō az nādāām vārē mā tō kō-bār ā- kārd. (?)</i>
119.	Ich bin müde.	<i>bātiliāwā.</i>
120.	Seid ihr müde?	<i>šimā bātiliāwā?</i>
121.	Ich bin nicht müde.	<i>nā bātiliāwā.</i>
122.	Ist der Markt weit (entfernt)?	<i>čāršū dūrā?</i>
123.	Nein, er ist nicht weit, er ist nahe.	<i>χair dūrī nā, nāzā.</i>
124.	Wie geht es euch heute?	<i>šimā sentān awō?</i>
125.	Ich befinde mich gut.	<i>az haūlā.</i>
126.	Der Lehrer ist mit dir nicht zufrieden.	<i>χōgā tōrā haūl nō.</i>
127.	Darüber bin ich betrübt.	<i>az girā kāderlā.</i>
128.	Mein Befinden ist schlecht (nicht am Ort).	<i>kāji min gādā nō.</i>
129.	Gibt es besseres Tuch als dieses?	<i>nāi haūlāl (haulēr) čōhā āstō?</i>
130.	Besseres als dies gibt es nicht.	<i>nā haulēr činnū.</i>
131.	Mein Vater war (ist?) krank.	<i>pte min nōwāšō.</i>
132.	Wo waret ihr gestern?	<i>vāzēr šimā kōtā bīen?</i>
133.	Wir waren zu Hause.	<i>de kādā bin.</i>
134.	Sind diese Leute nicht reich?	<i>nā mārāimī zāngīn nō?</i>
135.	Vor einem Jahr waren sie sehr reich, aber jetzt sind sie arm.	<i>nā sererā vārē bōl zāngīnē bī fāqā? nikā faqīrē.</i>
136.	Wünscht ihr etwas zu kaufen?	<i>šimā čle herindān wazēnē?</i>
137.	Wenn auf dem Markt billige Teppiche sind, werde ich kaufen.	<i>dā čāršūdā χāte erzāni āstē az heri- nānd.</i>
138.	Wenn es so ist, gehe ich.	<i>hīnō, āzō tōrā.</i>
139.	Im Garten sind sehr viele Rosen.	<i>dā bačādā pek gūlē bōtē.</i>
140.	Heute war ich in einem schönen Garten.	<i>awō dā bačādā (bačādō) rinde bīd.</i>
141.	Ich bin klein.	<i>az kiškākā.</i>
142.	Ich bin nicht groß.	<i>az pīl nā.</i>
143.	Du bist groß.	<i>tū pīl.</i>
144.	Er ist alt.	<i>ō iχtiārō.</i>
145.	Wir sind arm.	<i>mā fuqārā'imā.</i>
146.	Wir sind nicht reich.	<i>zāngīn nāmā.</i>

Bäba- und Lölö-Kurdisch.

Nr.	Bäba	Lölö
116.		
117.		
118.		
119.	<i>māndūm.</i>	<i>westiāmīn.</i>
120.	<i>māndūm?</i>	<i>hūma westiāne?</i>
121.	<i>māndū nīm.</i>	<i>{ am nāwestiāne. (Pl.)</i> <i>{ az nāwestiāmā. (Sing.)</i>
122.	<i>bāzār dūre?</i>	<i>čarbiā dūre?</i>
123.	<i>dur nē, nēlka.</i>	<i>nādūre, nēlka.</i>
124.	<i>čī lōmī aūrō? (Sing.)</i>	<i>hūn ūrō čīne?</i>
125.	<i>čāqim (čākim).</i>	<i>rindim.</i>
126.	<i>melā lā tō nārāse.</i>	<i>χōja ze tā nārān.</i>
127.	<i>lā wāi duhām hele. (?)</i>	<i>ze vō taqāra min.</i>
128.	<i>kēfīm lā gēoxō nē.</i>	<i>kēfīmīn nālāgi (nā lā gi).</i>
129.	<i>lā wē maūti čāqār hele?</i>	<i>ze vāi rindir čōy heye?</i>
130.	<i>lā wē maūti čāqār nē.</i>	
131.	<i>bābim nāsāza.</i>	<i>bāwēmīn noχodā bū.</i>
132.	<i>dūānā lā kēndere bū?</i>	<i>dōhō hūnā lā kō būn?</i>
133.	<i>āmā lā mālā bīm.</i>	<i>lā māl bīm.</i>
134.	<i>au piawāna daulamāndīn?</i>	<i>vā merūnā nāzeingīmīn?</i>
135.	<i>sālā lā wē pēdār zōr daulamān būn</i> <i>astakāni faqīrīn.</i>	<i>sālāke debārō pūre zeingīm būn amnā</i> <i>nahā fuqāra būne.</i>
136.	<i>čūlēkī dūwō būkārī?</i>	<i>čūlīk (čūlīk) sāndīne hūn (hōn) doχo-</i> <i>astne?</i>
137.	<i>lā bāzārī āgār seğādā hārzan heye,</i> <i>dikārtim.</i>	<i>lā čāršē χālā hārzan (ārzan) hānā dēi</i> <i>bistīmim.</i>
138.	<i>āgār wāye amī dočim.</i>	<i>kō vāne, dēi hārīm.</i>
139.	<i>lā baryčāki zōr gūl heye.</i>	<i>lā baryčē gūl pūrīm.</i>
140.	<i>aūrō lā baryčāki xirf būm.</i>	<i>ūrō az lā baryčē rind būm.</i>
141.	<i>amīn mindākīm.</i>	<i>dēi čūkim (bāčūkim).</i>
142.	<i>gaurā nīm.</i>	<i>nēmāstīmim.</i>
143.	<i>gaurān.</i>	<i>tūi mazlāi (mazīm mālīm hepei bir).</i>
144.	<i>au pīrā.</i>	<i>čūn (dūwō) kālē.</i>
145.	<i>āmā faqīrī.</i>	<i>āmē fuqārām.</i>
146.	<i>āmā daulamān nīm.</i>	

Einige Sätze in Zazā,

Nr.	Deutsch	Zazā
147.	Sind sie hier?	<i>wuǰāda bī?</i>
148.	Wenn er nicht krank ist, wird er kommen.	<i>nāwāšō oqō bēro.</i>
149.	Er war in Stambul.	<i>dā stambōldā bī.</i>
150.	Gestern war ich in der Moschee.	<i>vūzēr (vāzēr) ġāmi'da bīm.</i>
151.	Ist eure Feder gut?	<i>qalāmi šimā rindō?</i>
152.	Seid ihr bereit?	<i>šimā hācīr bēn?</i>
153.	Du bist faul!	<i>lāmbēlā!</i>
154.	Wir waren beschäftigt.	<i>mā mābryl bīm.</i>
155.	Sein Fenster war geschlossen.	<i>pāngjārdā āi qapanmīs bībī.</i>
156.	Ich bin nicht taub.	<i>az kār nād.</i>
157.	Seid ihr traurig?	<i>šimā kāderk-īn?</i>
158.	Ist jemand im Hause?	<i>de kēdā kāse āst bī?</i>
159.	Im Hause ist niemand.	<i>kēdā kāse čānwō.</i>
160.	War Geld in der Truhe?	<i>dā sandīqdā parā āst bī?</i>
161.	Es war keines (darin).	<i>či nēbī.</i>
162.	Ich habe nur einen Freund.	<i>dōstendō min iāniš āstō.</i>
163.	Habt ihr gute Milch?	<i>dā šimā hāte hīto rind āstō?</i>
164.	Ich habe viel.	<i>dā min hāte bōl āstō.</i>
165.	Haben sie einige Bücher?	<i>īnā hāte čānd kūtābī āste?</i>
166.	Was hat der Mann?	<i>nō mārdēm čōxō āstō?</i>
167.	Träger! hast du Zeit?	<i>hammā! woxīšō āstō?</i>
168.	Ja, ich habe (Zeit).	<i>bāls āstō.</i>
169.	Ich habe zu tun (iñm war).	<i>ġārwē min āstō.</i>
170.	Hast du Brot (kein Brot)?	<i>nāne tō āstō?</i>
171.	Ich habe Brot.	<i>nāne min āstō.</i>
172.	Wieviel Geld hat er?	<i>čiqā parā ġī āstō?</i>
173.	Wenn du Zeit hast, gehe mit mir.	<i>wāxīš tō āstō bā dāmīdā.</i>
174.	Dieser Mann ist sehr reich; was nützt es, da er krank ist!	<i>nō mārdēm bōl zāngīnō, čāre čīčī, nā-wāšō.</i>
175.	Er hat Fieber (genommen).	<i>taš ġānū.</i>
176.	Er hat Schnupfen.	<i>nawāšlō ġī āstō.</i>

Bäba- und Lölö-Kurdisch.

Nr.	Bäba	Lölö
147.	<i>lä wänderin?</i>	<i>lä wädäräno?</i>
148.	<i>ägär narxōš nē bētā šre.</i>	<i>au nānōxoš biānā ā bātāne.*)</i>
149.		<i>lä stāmbūle bū.</i>
150.		<i>dō dē lä gāmi' būm.</i>
151.	<i>qalāmākān xirγā? (Pl.)</i>	
152.	<i>hāširī? (Sing.)</i>	<i>hānā hāšir būnā? (?)</i>
153.	<i>tāmbēlī!</i>	<i>tū tambēlī!</i>
154.	<i>mešxūlīm. (?)</i>	<i>āmā fūkra dō būnā.</i>
155.	<i>pāngjārākāi qorallē. (?)</i>	<i>pāngjārā xā qorannīs bū.</i>
156.	<i>kar nēn.</i>	<i>az nē kārīm.</i>
157.	<i>xammāk nī? (Sing.)</i>	
158.	<i>lä māle kās hele? (?)</i>	<i>lä māl kāsik heleye?</i>
159.	<i>kās nē.</i>	<i>kes tūnne.</i>
160.	<i>lä sādāuqdā para hele?</i>	<i>dā sandāryōdā pāwā hābūn?</i>
161.	<i>nā.</i>	<i>tūnne.</i>
162.	<i>amīn bā tūnē dōstikīm hele.</i>	<i>min tūnē dōstikixā heleye.</i>
163.	<i>lä kin (kūn) tō širi cāq hele? (Sing.)</i>	<i>lä wā širī rēnd heleye?</i>
164.	<i>lä kīne (kūne) min xōre.</i>	<i>lä min pāre.</i>
165.	<i>lä wānā cānd kitābik hele?</i>	<i>lä wā cānd kitāb hānā?</i>
166.	<i>au pīawoa ēi heleya?</i>	<i>ēi wā morā heleye?</i>
167.	<i>hambāl / bi kārī?**)</i>	<i>lq hammālō / wāxte tū heleye?</i>
168.	<i>heiyā (heiyā).</i>	<i>heleye.</i>
169.	<i>kārīm heleya.</i>	<i>šoryūle min heleye.</i>
170.	<i>nāni nē?</i>	<i>nānūtū tūnne?</i>
171.	<i>nānim heleye.</i>	<i>nānūmin heleye.</i>
172.	<i>cāndit para heleye?</i>	<i>ēi qās pāwaxā hānā?</i>
173.	<i>ägär tamāhāt hele, wāre pē kowā.</i>	<i>wāxte tū heleye wāre bū mārā.</i>
174.	<i>zōr dawlamānda; ēi fāida? nāxōše!</i>	<i>pāre kalāwe; cāra ēi? narxoše!</i>
175.	<i>nōbāt heleye.</i>	<i>tā dāgere.</i>
176.	<i>halamātīm heleye. (?)</i>	<i>nawazikīm min heleye.</i>

*) *az nānōxoš biānā, āze bātāmā:* wenn ich usw.
tū nānōxoš biāi, tū bātāi: wenn du usw.
am nānōxoš biānā, āme bātāmā: wenn wir usw.
hān nānōxoš biānā hāne bātāne: wenn ihr usw.
au nānōxoš biānā ā bātāne: wenn sie usw.

**) Bist du unbeschäftigt?

Nr.	Deutsch	Zazá
177.	Ich habe keinen Zweifel.	<i>šubhā, min činnō.</i>
178.	Wenn du ein Streichholz hast, gib es mir.	<i>datōdā kibrite āstō bimida.</i>
179.	Habt ihr keine Handtücher?	<i>dūsmāta šimā činnā?</i>
180.	Du hattest keine Uhr.	<i>saān tō činnē bī.</i>
181.	Er hatte keine Stühle.	<i>iskemē gī činnē bī.</i>
182.	Hatte er keine Flasche?	<i>šūšā gī činnē bī?</i>
183.	Ich habe keinen Löffel.	<i>kaučikā min činnā.</i>
184.	Er hat ein Messer.	<i>kārdā gī āstā.</i>
185.	Gib mir eine Gabel!	<i>čatāle bimida!</i>
186.	Da du eine Gabel hast, was brauchst du (sie)?	<i>čatāl tō hāte āstō, čānā ištijāje?</i>
187.	Hat dein Vater ein Pferd?	<i>ustōrindō pte tō āst bī?</i>
188.	Ich habe einen Bruder und eine Schwester.	<i>berāendō min wāendā min āstā.</i>
189.	Du hast zwei Brüder und eine Schwester.	<i>čē berāetō wāendā tō āst bī. *)</i>
190.	Ihr habt viele Äpfel.	<i>sāš šimā bōl āstē.</i>
191.	Wir haben Butter und Käse.	<i>rūene mā ōkare ō pentre mā āstō.</i>
192.	Habt ihr meine Feder?	<i>galāmi min dā šimā hāterō?</i>
193.	Ich habe sie nicht, dein Bruder hat sie.	<i>dā mā hāte činnō, berāš tō hāterō.</i>
194.	Hat er ein schönes Pferd?	<i>či ustōrerā hāute āstō?</i>
195.	Er hat keins.	<i>či činnō.</i>
196.	Ich habe etwas.	<i>čendō min āstō.</i>
197.	Er hat nichts.	<i>čendō či činnū.</i>
198.	Ich habe deine Stahlfeder.	<i>galāmi āšni tō dāmiderō.</i>
199.	Was machst du?	<i>tū sēkeni?</i>
200.	Ich trinke Kaffee.	<i>qāhuā šimānā.</i>
201.	Wohin gehst du?	<i>tū sērā šinē?</i>
202.	Ich gehe ins Bad.	<i>šōrī bā hāmmāmā.</i>
203.	Der Knabe ist krank.	<i>lājek nāwēšō.</i>
204.	Er geht nicht in die Schule.	<i>nāšino bā māktābā.</i>
205.	Er liest ein gutes Buch.	<i>kisābendō rind wānenō.</i>
206.	Wünschen sie etwas Schönes zu kaufen?	<i>čendō rind šerindāne wāenā?</i>
207.	Sie (3. Pl.) wünschen gar nichts zu kaufen.	<i>ka čē šerindāš nāwāenā.</i>
208.	Was lernst du?	<i>tū čiči mū, šenā?</i>

*) *hetye* (kurm.) = *āst bī*
hābū (kurm.) = *āst bī*.

Bäba- und Lölo-Kurdisch.

Nr.	Bäba	Lölo
177.	<i>škümlä nê.</i>	<i>šûphe min tünne.</i>
178.	<i>dîw kibrîte pëa bîdä bā min.</i>	<i>kibrîtik bā tîrā hetye, bā mîdä.</i>
179.	<i>däsmälî wî nêa (nâbû)? (?)</i>	<i>tismäle wâ sîr dâstû tünne bün?</i>
180.	<i>saâti wî nâbû.</i>	<i>saâti tî tünne bû.</i>
181.	<i>kursikânî dîwî nâbû.</i>	<i>iskémê wî tünne bün.</i>
182.	<i>šûsê bû?</i>	<i>šîšâkîxâ hâbû?</i>
183.	<i>kauçki, mîn nê.</i>	<i>kefûke min tünne.</i>
184.	<i>çakot hetye.</i>	<i>kêrimin hetye. (1. Sing.)</i>
185.	<i>çatâleki bîdä bā min!</i>	<i>kefûk (Löffel) bā mîdä.</i>
186.		<i>kefû, tî hetye! bâşqa çimâ doxodî?</i>
187.	<i>bâbîwî aspî heia?</i>	<i>bâbîwî hâspîkîxâ hetye (heie)?</i>
188.	<i>berâekî çuçkekim heia (çuçkekim).</i>	<i>berâeki mîni hâ, çoaşgêke mîne hetye.</i>
189.	<i>dû berdu çuçkiekî heie.</i>	<i>hârdu berâşî çoaşgêke hâ (hetye).</i>
190.		<i>sêos wâ pûrin.</i>
191.	<i>ama tereyî penîrman heia.</i>	<i>mâ rûni dîâr wa penîri hetye.</i>
192.	<i>galâmî min bā tîya?</i>	<i>galâmâ min lî wâ?</i>
193.	<i>bā min nîye, bā berâ tîye.</i>	<i>lî mâ tünne, lî berâ wê.</i>
194.	<i>bā wî aspî çâq heie?</i>	<i>lî wî (wî) hâspîkî rîndê hetye?</i>
195.	<i>nîen. (Plur.)</i>	<i>wî tünne.</i>
196.	<i>amin çêekim heie.</i>	<i>tîştîki min hê (hetye).</i>
197.	<i>awê hîw nê.</i>	<i>dîwî tîştîkîxâ tünne.</i>
198.		<i>galâmâ tî hâsîni lî gâm mîne.</i>
199.	<i>çi dekdî?</i>	<i>çi îşî dîkî?</i>
200.	<i>qahwâ doxôm.</i>	<i>qahwâ vâdoxâmâ.</i>
201.	<i>deçî küendere?</i>	<i>kêvâ dehdî?</i>
202.	<i>deçemâ hammâmâ.</i>	<i>dehdîmâ hammâmâ.</i>
203.	<i>mîndâlâkâ naçî.</i>	<i>laûkâ nîxoşê.</i>
204.	<i>nâçe kîubîxânî.</i>	<i>nârê mâktebe.</i>
205.		<i>kîubêke rînd doxuîne.</i>
206.	<i>çîştîki çâq dîkerî?</i>	<i>tîştîki rînd doxoşîne bistînin?</i>
207.	<i>hîçîdî nâwê.</i>	<i>tîştî nîxoşîne.</i>
208.	<i>çi fêrdebî?</i>	<i>çi dîrenmîş dîkî?</i>

Nr.	Deutsch	Zazä
209.	Ich lerne arabisch (kurdisch).	<i>ardêje mîsênd.</i>
210.	Warum gehst du nicht ins Dorf?	<i>çânâ tû bâ dâi nâsînâ?</i>
211.	Begnet es?	<i>vârele vârenâ?</i>
212.	Es regnet.	<i>â vârenâ.</i>
213.	Der faule Knabe liest nicht.	<i>lêjêk tîmbêlô nîwânânô.</i>
214.	Knabe, warum weinst du? (wohl: warum weint der Knabe?)	<i>lêjêk çânâ bârmânô?</i>
215.	Ich weine nicht, m. H.	<i>nâ bârmenâ efêndim.</i>
216.	Sie ißt die Birne.	<i>morêe wânâ.</i>
217.	Was macht ihr hier?	<i>îmâ itâ sâkenî?</i>
218.	Wir erwarten unsern Freund.	<i>mâ dîstexê pîwânîm.</i>
219.	Er kommt aus dem Garten.	<i>bêyçârâ vâjenô.</i>
220.	Im Frühling sind die Bäume grün.	<i>wasârîdê dârî kûhêe.</i>
221.	Ich sehe meine Feder nicht, wo ist sie?	<i>az qalâmîxê nîwânânô, kônô?</i>
222.	Das erstaunt mich.	<i>nîdîdê bês bend.</i>
223.	Woran denkst du?	<i>tû çânâ dîşûrmîs bônâ?</i>
224.	Wir verkaufen schöne Ware.	<i>mâlô rînd rîsênîm.</i>
225.	Wie (teuer) verkaufst du deine Knüpfteppiche?	<i>xâlêxê bâ çîçî tû dînâ?</i>
226.	Ich erwarte meinen Lehrer.	<i>xêçârê pîwênd.</i>
227.	Wohin geht er?	<i>înô bâ kôn?</i>
228.	Er geht nach Hause.	<i>înô bâ kêyâ.</i>
229.	Liest er?	<i>wânânô?</i>
230.	Er liest nicht, er schreibt.	<i>nîwânânô, yasmîs kânô.</i>
231.	Wünscht ihr Brot und Butter?	<i>nânô rûdnô kêrê îmâ wâsînê?</i>
232.	Ich wünsche (es) nicht.	<i>az nîwânênd.</i>
233.	Mein Bruder kommt heute nicht nach Hause.	<i>berêe mîn aûrô bâ kêyâ nânô.</i>
234.	Das Mädchen lacht.	<i>keîndê hîdnâ (hîwêdnâ).</i>
235.	Das Kamel geht schnell.	<i>devê raû înô.</i>
236.	Das Pferd geht schneller als das Kamel.	<i>bêrgêr devêrâ raû înd.</i>
237.	Was wünscht ihr?	<i>îmâ çîçî wânênd?</i>
238.	Woher kommst du?	<i>tû kônêrâ yêne?</i>
239.	Ich komme vom Hause.	<i>kêyêrâ yênd.</i>
240.	Frierst du?	<i>tû kûfîlyânê?</i>
241.	Ich friere nicht.	<i>nâkûfîlyânê.</i>
242.	Ist euch heiß oder kalt?	<i>îmâ gârmô yâ sêrdô?</i>

Bābā- und Lólō-Kurdisch.

Nr.	Bābā	Lólō
209.	<i>arabî fêrdobîm.</i>	<i>kurmāngî oîrenmîs dîktîm.</i>
210.	<i>bōcî nâcî dî?</i>	<i>êumâ nâcî gînd?</i>
211.	<i>bārân debârê?</i>	<i>barân debârê?</i>
212.	<i>debârê.</i>	<i>drê, debârê.</i>
213.	<i>awî tembêl bês nêxwînê.</i>	<i>lawîkê tembêl nêxwînê.</i>
214.	<i>bōcî digrî? mîndâl!</i>	<i>lawîkê! êumâ digrî?</i>
215.	<i>nâgrîm.</i>	<i>nâgrîmâ (nâ grîmâ).</i>
216.	<i>harmîde doxwê.</i>	<i>hârmê doxwê (doxwê).</i>
217.	<i>êi dektê lêre? (Sing.)</i>	<i>êi dîktîne (dektîne) lî verê?</i>
218.	<i>lâ sâr dîstum wêsâgîm.</i>	<i>dîstomê am dîwewîdîm.</i>
219.	<i>lâ baryê dârdeçî.</i>	<i>êe baryê îe.</i>
220.	<i>lâ ewêlî bîhîr dîrîktîm fîmîn.</i>	<i>pîwê b'êre dîrê kîsk bîne.</i>
221.	<i>qalêmîkî nâwîmîn lî kîê?</i>	<i>qalâmâ min nâwîmîn, lî kîdîre? (min nâwê ich habe nicht gesehen.)</i>
222.	<i>lâ wêlî mîxîlmîdîm.</i>	<i>lî wê îas dîwîmîn.</i>
223.	<i>lâ êi fîktîr dektê?</i>	<i>êuma dîstîmîs dîwê?</i>
224.	<i>mîlî zerîf defrîdîm.</i>	<i>mîlîmîn rînd dîfrîdîmîn.</i>
225.	<i>sejâdîkîm bî êân (êând) defrîdî?</i>	<i>çîlî îâ bî êi bîfrîdîmîn?</i>
226.	<i>dâ melîxwê rî wîstîm.</i>	<i>lî çîçîwê sîktîmîn-mâ.</i>
227.	<i>deçîtî kîê?</i>	<i>kîwê dehîre?</i>
228.	<i>deçîtî mîl.</i>	<i>dehîre mîl. (Ich gehe = dehîre-mâ.)</i>
229.	<i>doxwîmî? (doxwîmî)</i>	<i>doxwîmî?</i>
230.	<i>nêxwînâ, denîstî.</i>	<i>nêxwînî, yewmîs dîkê.</i>
231.	<i>nânî tîreyîwî dewê?</i>	<i>nân wî rîne dîgîr doxwîmîn? (Sing.)</i>
232.	<i>nânewê.</i>	<i>az nêxwîmîn.</i>
233.	<i>berîmîn îîrî nête mîl.</i>	<i>berîmîn îîrî nêe mîl.</i>
234.	<i>qêçîka dektîmîn.</i>	<i>kîçîkê dîktîmîn.</i>
235.	<i>dewê zî brîa.</i>	<i>hêstîr pîl dîhîre (fast dîre).</i>
236.	<i>dîwîp lî wîstîrî çîwîqîr dewîdî.</i>	<i>bîrgîr êe hêstîrî pîl dîhîre.</i>
237.	<i>êi deçîr bîwî?</i>	<i>êi amîr dektîne? (Sing. êe amîr dîktî.)</i>
238.	<i>lî kîendîre dî?</i>	<i>êe kî tî?</i>
239.	<i>lî mîlî dîm.</i>	<i>as êe wîl tîmîn.</i>
240.	<i>sermî tî?</i>	<i>tî dekaflî?</i>
241.	<i>sermî nê.</i>	<i>nâkaflîmîn. (Pl. am nâkaflîmîn.)</i>
242.	<i>gîrma tî yî sîrdî?</i>	<i>hîme gîrmin yî hîmîn dekaflîmîn?</i>

Einige Sätze in Zazä,

Nr.	Deutsch	Zazä
243.	Fürchtest du dich?	<i>tä täršänä?</i>
244.	Ich fürchte mich nicht.	<i>nätäršänä.</i>
245.	Ich fürchtete mich.	<i>az täršäwäd.</i>
246.	Schämst du dich nicht?	<i>tä nésšermäyənē?</i>
247.	Siehst du den Vogel?	<i>tä mričike wänänä?</i>
248.	Ich sehe ihn nicht.	<i>az äi nškwänänä.</i>
249.	Es klopft jemand an die Tür.	<i>kau kē-vērī kuēnō.</i>
250.	Die Fische leben im Wasser.	<i>māšēi dā aš-dā ömr kēnū.</i>
251.	Rauchst (trinkst) du Tabak?	<i>kukun šimänē?</i>
252.	Nein, ich rauche nicht.	<i>χšre, nāšimänä.</i>
253.	Wie (teuer) verkaufst du die Birnen?	<i>moruš tū bā čiči dānā?</i>
254.	Ich gebe sie zu 5 γrus die oqa.	<i>hōqa ġi az bā pāj γrūš dānā.</i>
255.	Die Eisenbahn geht schnell.	<i>rāyā āšwā rai šinā.</i>
256.	Die Schüler gehen zur Schule.	<i>suχtē bā mādrāš šinā.</i>
257.	Morgen gehe ich nach Brussa.	<i>māššā az bā brūšā šōrī.</i>
258.	Den ganzen Tag spielen sie.	<i>hār rōš (sic) kai-kenī.</i>
259.	Kommt das Mädchen herauf?	<i>keiñeko yēnā bi ġōr?</i>
260.	Sie kommt nicht herauf.	<i>nēnā bi ġōr.</i>
261.	Die schönen Blumen liebe ich sehr.	<i>vīkkē rīnā az bōl hās kēnā.</i>
262.	Wie oft wöchentlich geht der Dampfer nach Stambul?	<i>wapōr haftēndā äänd dawt šinā bā stāmbōl?</i>
263.	Dies genügt nicht.	<i>nō qim nākēnū.</i>
264.	Wie teuer verkaufst du deine Sachen?	<i>šenāχō bā ölē dānā?</i>
265.	(Um) zehn Piaster.	<i>dās γrūšī.</i>
266.	Das ist zu teuer; soviel gebe ich nicht.	<i>vāš, bā vāš; bā nā vāye nāšānā.</i>
267.	Liebt ihr den Wein?	<i>šarābērā hāz kēnīn?</i>
268.	Ich liebe ihn sehr.	<i>bōl hās kēnā.</i>
269.	Was machst du den ganzen Tag?	<i>hār rōš tū sākenī?</i>
270.	Ich lese und schreibe.	<i>az wānānā, yazmīš kēnā.</i>
271.	Er ist faul; gar nichts tut er.	<i>tāmbēlō; äie nākēnū.</i>
272.	Wie gehts dir?	<i>kēfīšō hašūlō?</i>
273.	Ich danke (mein kēš), ist gut.	<i>šūkūr kēnā, hašūlō.</i>
274.	Kennst du diesen Mann?	<i>nā mārdāmi tū nāškēnū?</i>
275.	Ich kenne ihn nicht.	<i>az äi nāšnākēnā.</i>
276.	Das Kind spaziert mit seiner Mutter. (?)	<i>šōġūq dā mārdāχōdā (sic) ġērānū.</i>
277.	Dies Buch nehme ich nicht an.	<i>nā kišābe qabūl nākēnā.</i>

Bābā- und Lölö-Kurdisch.

Nr.	Bābā	Lölö
243.	<i>dātirsî?</i>	<i>tu dētirsî? (Pl. hūn dētirsîne?)</i>
244.	<i>nātirsîm.</i>	<i>nātirsîmā. (Pl. am nātirsîni.)</i>
245.	<i>dētirsîm. (?)</i>	<i>dētirsîmā. (am dētirsîni.)</i>
246.	<i>şerim nālî?</i>	<i>fādā nālî?</i>
247.	<i>dā'abā debîni?</i>	<i>têr dēwîni? (Pf. tî dîr dî?)</i>
248.	<i>nābînîm.</i>	<i>wāyî nāwînîmā.</i>
249.	<i>âjkyek dērkakā dātākāwî.</i>	<i>yāki lā qēpî dēxîni (dükâte).</i>
250.	<i>māşî dā ōwēdā dāzî.</i>	<i>māşî d'āwēdā yasamîş bîwî.</i>
251.	<i>tutun dekēşî?</i>	<i>tütîne vādōxî?</i>
252.	<i>nākeşîm.</i>	<i>vānāxum (vānāxom).</i>
253.	<i>hārmî bā cānd dāfrōşî?</i>	<i>hārmā tu bācî dēdî?</i>
254.	<i>hoqāî bā ping krus dādām.</i>	<i>hoqā pîng yrus dēdîmā.</i>
255.	<i>qara vapōr xōş dāwā (dāroā).</i>	<i>rî hasîni pî dāhāre.</i>
256.	<i>şagirdakān deçîn mādāşā.</i>	<i>şagirdā dehārene maktēbē.</i>
257.	<i>sūbhāwî deçmā brusā.</i>	<i>sūwā dāzē hāremā bûrē.</i>
258.	<i>hāmû rōze kaidē deçîn.</i>	<i>tîm tîm dēlîzîne.</i>
259.	<i>qçekā dēetā sērē?</i>	<i>kēçîk tē zûr?</i>
260.	<i>nēetā sērē.</i>	<i>nā, zûr.</i>
261.	<i>güle; gūān xōr xōşîm dewē.</i>	<i>gulā rînd pûr has dēçîn.</i>
262.	<i>vapōr hāftā cānd sâfâr deçwî istambûl?</i>	<i>vapōr dā hāftadā cānd gārā dāhāre samûle? (sic!)</i>
263.	<i>au dāst mādîe.*)</i>	<i>vā dāst nādā.</i>
264.	<i>au bā cāndî dedā?</i>	<i>tîşî (tîşt) tî bā cî dedā?</i>
265.	<i>bā dā krus.</i>	
266.	<i>girānā, bōwendāş nā - idem.</i>	
267.	<i>şarāb nāxōî?</i>	
268.	<i>dōxōm.</i>	
269.	<i>hāmû rōze cî deçî?</i>	
270.	<i>dēxîmîm demîm.</i>	
271.	<i>tāmbēla, hîc kārē nāeka.</i>	
272.	<i>kēfî cāqa? (cāka)</i>	
273.	<i>ilîfāt zîd bē, cākîm.</i>	
274.	<i>au piawā denāşî?</i>	
275.	<i>āmin aūî nānāşîm.</i>	
276.	<i>mindāl dā gāldāekî dāgārā.</i>	
277.	<i>au kitabā qabûl nākîm.</i>	

*) Wohl mißverstanden; türkisch: *bu el vermez.*

Nr.	Deutsch	Zazā
278.	Ist du Eier?	<i>āki wānē?</i>
279.	Ich liebe Eier nicht.	<i>ākārā hāz nākend.</i>
280.	Ist es möglich?	<i>nō bānō?</i>
281.	Dies ist unmöglich!	<i>nō nābenō.</i>
282.	Meine Schwester liest bei Tag und bei Nacht.	<i>wāyā min bā šai u rōt wānānā.</i>
283.	In welcher Gasse wohnt der Arzt?	<i>haktm dā kamgēt kučēdā rōšēnō?</i>
284.	Was ißt du gewöhnlich?	<i>ekseriyā ēi yemek wānē?</i>
285.	Am liebsten esse ich Lammbraten.	<i>kabābe gošē bārχā hāmē rindēr (rindēl) hāz kend.</i>
286.	Die Kaufleute verkaufen nicht immer gute Ware.	<i>tūgārē tīm mātō haūl nārōšēnā.</i>
287.	Kannst du arabisch?	<i>tā arabī zānē?</i>
288.	Wann gehst du schlafen? (?)	<i>saāt dā cāndā tū borχō hasyēnā?</i>
289.	Ein alter Freund wird kein Feind.	<i>dōstī qahām dūzmin nābenō.</i>
290.	Das Wasser schläft, der Feind schläft nicht. (Türk. Sprichw.)	<i>awke raūsēnā, dūzmin nārāusēnā.</i>
291.	Ich gebe dir mein Wort, daß es so ist.	<i>az sōz dānā bā tō hāmō.</i>
292.	Wer in der Hitze schnell geht, wird müde.	<i>mārām gārmrā raū špō bātilyānē.</i>
293.	Wie dem auch sein mag, ich werde schnell gehen, meine Angelegenheit(?) hat Eile.	<i>hār ēiēi āstō, dēw raū šōrē, aqēlā grūe min āstō.</i>
294.	Was du wünschst, werde ich dir geben.	<i>tā ēiēi wāzēnā, dēw bātō dē.</i>
295.	Wenn du so viel Reichtum hättest wie er, was würdest du tun? (?)	<i>zenāāstētō sēnā bē lū tū kō sā-būkerē?</i>
296.	Willst du mir 100 Piaster leihen?	<i>tū kō sā yruš dāin bāmīdā?</i>
297.	Wenn ich sie hätte, würde ich sie dir geben.	<i>āgār mālemin āst bidī, mākō bā tō dāi.</i>
298.	So sehr er sich auch müdete, konnte er sich doch nicht retten.	<i>hār ēiqāsi cālēmīs bē nārāyēnē.</i>
299.	Sprichst du türkisch?	<i>bā tūrki (tūrki) zānē?</i>
300.	Ich kann wenig.	<i>tāi zānd.</i>
301.	Wenn du fleißig bist, wirst du in drei Monaten gut sprechen können.	<i>cālēmīs bābē, hērā āsmia tūpiā sākō haūl tākālām būkerē.</i>

Bābā- und Lólō-Kurdisch.

Nr.	Bābā	Lólō
278.	<i>hêlke doxōi?</i>	
279.	<i>hêlkai nāxōm.</i>	
280.	<i>awa debêe?*)</i>	
281.	<i>au nābē.</i>	
282.	<i>χúsikim šawē rōš doxwēnd, zōr zūtingā.**)</i>	
283.	<i>hákém lā kiehā sqāqī dādentše?</i>	
284.	<i>hamu daf'a čixoardin doxoi?</i>	
285.	<i>kābābī bārχ lā hāmān xiādīr doxōm.</i>	
286.	<i>šūğāranā hīc wāχtek māli zerf nāfrōšin.</i>	
287.	<i>šrabī dezānī?</i>	
288.	<i>lā saāšī dānd wār-dekēvī?</i>	
289.	<i>dōstī kōn bā dūšmān nābē.</i>	
290.	<i>au war-dekevē, dūšmān war-nākeovē.</i>	
291.	<i>min bā tō rāst dalām mīrduā.</i>	
292.	<i>insān bā gārmāye būruā zū māndū debē.***)</i>	
293.	<i>hār elōnekī bē, bācīm, āğālēm hele.</i>	
294.	<i>hār ci dēwē, dedēmā.</i>	
295.	<i>āğār dāulatīš ba qadār awwat būyayā ci dekīrd?</i>	
296.	<i>bā min sād kruš qāris dedēš?</i>	
297.	<i>āğār min pāram būyaya, dāmdā.</i>	
298.	<i>hār dānd ki takalāi dā χalās nābē.</i>	
299.	<i>tūrki dezānī?</i>	
300.	<i>kam dezānim.</i>	
301.	<i>āğār karēbkā lā duāš sā māngān kelām fēr debē.</i>	

*) Mißverstanden? türk.: *olurmu.*

**) Sie ist sehr fleißig.

***) Wird schnell müde.

Einige Sätze in Zazá,

Nr.	Deutsch	Zazá
302.	Wenn er kommt, gib mir Nachricht.	<i>keitukō bérā xabāre bā mīdā.</i>
303.	Was soll ich dir bringen?	<i>čiči azō tōrē biāri?</i>
304.	Bringe Käse und zwei Eier.	<i>pānēr dū ākā biārē.</i>
305.	Soll ich Ihnen (dir) etwas Schönes zeigen? (?)	<i>člendō haul azō rāe šimā āi?</i>
306.	Laßt uns sehen, was es ist!	<i>baunē čičō!</i>
307.	Nach welcher Seite sollen wir gehen?	<i>kam kištedā šōri?</i>
308.	Soll ich Ihnen (von) diesem Braten geben?	<i>nā kabābīrā azō bā šimā āi?</i>
309.	Gebet mir ein Stück.	<i>pārčā šimā kō biāš!</i>
310.	Wärest du doch gestern gekommen! (türkisch[-persisch] كاشك)	<i>xodzikā tū māštā (irrtümlich für "vāžēr-") biāmāi!</i>
311.	Hättest du doch zuerst gesprochen!	<i>xodzikā tō vārē binoātāi!</i>
312.	Wenn es passend wäre, würde er kommen. (?)	<i>lāq biāne oqū biāmāi.</i>
313.	Wenn ich an Ihrer Stelle gewesen wäre, hätte ich dies nicht getan. (?)	<i>agār az bāi min nō nākārdā.</i>
314.	Komm, ich will dir etwas (eine Sache) sagen.	<i>bē, azō tōrē šie bāgi.</i>
315.	Was sucht ihr dort?	<i>šimā čiči geirānē wējā?</i>
316.	Ich suche eine Feder.	<i>bā qalāmerō geirānā.</i>
317.	Laß jetzt die Feder liegen und studiere.	<i>nīkā qalāmī rōne bēri muṭale'a būke.</i>
318.	Heute ist es sehr warm; ich habe Durst.	<i>aiwō rōč bōl gārmō, hararāte min bōl āstō.</i>
319.	Gehen wir in ein Café und nehmen wir etwas Erfrischendes!	<i>māko šini bā qahwā, člendō sārden būgārim!</i>
320.	Ich habe großen Durst, ich werde Limonade trinken.	<i>hararāti min bōtō, azō letmūnātā bišāmī.</i>
321.	Er hatte den Weg verloren, sich verirrt.	<i>rāidā vni bī.</i>
322.	Morgen früh sollst du ins Dorf gehen.	<i>māštā sabāṭrā bā dāw šōrē.</i>
323.	Heute mußt Du dem Herrn Pascha einen Brief schreiben.	<i>aiwō pāsā efēndirē māktūbe yazmīs kārē.</i>
324.	Du mußt zufrieden sein!	<i>wāš būbē!</i>
325.	Was ist zu tun?	<i>sau kārē?</i>
326.	Ein Paar Handschuhe.	<i>giš lapūkī.</i>
327.	Ich wünsche ein Buch zu kaufen, mehr als 10 Piaster soll es nicht kosten. (Ungenau.)	<i>kiātā az wāčānā būgerēn, dāe ywāš vāšēr māgērim.</i>

Bābā- und Lólō-Kurdisch.

Nr.	Bābā	Lólō
302.	<i>hār ci mähle'kī hāt, xabār bāmīn bide.</i>	
303.	<i>ci biānīm bō tō?</i>	
304.	<i>pānīru dū hēlka biēnā.</i>	
305.	<i>čēkī gūān bātō nišān biāim?</i>	
306.	<i>bezānīm čā!</i>	
307.	<i>lā čte tūrāfīkāvōd bečēn?</i>	
308.	<i>lau kabābāi biāim bā tō?</i>	
309.	<i>bīdā birāekī!</i>	
310.	<i>kāšikī dūenā behānīā!</i>	
311.	<i>kāšikī āwāl būkūtāā!</i>	
312.	<i>āgār lāq bū, dehātim. (?)</i>	
313.	<i>āgār min atō būmāye awum nādekīrd. (?)</i>	
314.	<i>wāre kšēk*) pā būlām.</i>	
315.		
316.		
317.		
318.		
319.		
320.		
321.		
322.		
323.		
324.		
325.		
326.		
327.		

*) Zu sprechen, als ob mit *x* geschrieben.

Nr.	Deutsch	Zazá
328.	Du mußt dich schämen.	<i>nā šermā yānā. (?)</i>
329.	Ihr hättet erst sprechen sollen.	<i>keyére bōatkyen. (?)</i>
330.	Um sieben Uhr muß er gehen.	<i>saāt hauā šōrō.</i>
331.	Dies hättest du nicht vergessen sollen.	<i>nā tū vāā nāker.</i>
332.	Ich muß ihn sehen.	<i>āi āzō būwēn.</i>
333.	Sie tanzen mit Schwert und Schild.	<i>bā šmšer u mārīāle kái kēn.</i>
334.	Seit zwei Monaten habe ich dich nicht gesehen.	<i>dō āšmīā tāpiā min tā nādie.</i>
335.	Vor zwei Monaten . . .	<i>dō āšmānā(?) vārē . . .</i>
336.	Wir zusammen mit den Freunden.	<i>{ mā dōstāndā vaḡiā . . . mā dōstāndā piā.</i>
337.	Ich bin gekommen, um dich zu besuchen.	<i>āmā kāndā zīarāā tō.</i>
338.	Deinetwegen (für dich) habe ich ein Buch gebracht.	<i>kāidā tō min kiābā ād.</i>
339.	Wie ein Soldat.	<i>azēnā āskār.</i>
340.	Im Kasten drin.	<i>āi qōw miāndā.</i>
341.	Unter dem Bett.	<i>dā ōrīā bindā.</i>
342.	Über dem Hause.	<i>dā kē sērō.</i>
343.	Vor der Stadt.	<i>dā sūqā rūwēi.</i>
344.	Vor mir.	<i>dā vārēnā min.</i>
345.	Hinter der Mauer.	<i>dā dāw pēidā.</i>
346.	Zwischen den Häusern.	<i>dā kēiā mābīndā.</i>
347.	Neben dem Garten.	<i>dā bōyčē hātā.</i>
348.	Um den Wald herum.	<i>dādōrē ōrmānīdā.</i>
349.	Den Soldaten gegenüber.	<i>dā qaršūi āskārīdā.</i>
350.	Was für ein schöner Mann!	<i>bōl mārīminādo rūndō!</i>
351.	Jemand ist gekommen.	<i>kām bīāmā.</i>
352.	Ich habe nichts (keine Sache) gesehen.	<i>kāme šē nāā.</i>
353.	Der Esel schreit.	<i>hār zīā</i>
354.	Der Hund bellt.	<i>kōtīk tāwēnō</i>
355.	Das Pferd wiehert.	<i>stōr šwēnō</i>
356.	Der Hahn kräht.	<i>dūk vāngdānō</i>
357.	Das Schwein grunzt.	<i>χōz χōrānō</i>

Bába- und Lólo-Kurdisch.

Nr.	Bába	Lólo
328.		
329.		
330.		
331.		
332.		
333.		
334.		
335.	<i>dū mañq lā pēśda.*)</i>	
336.	(zusammen mit: <i>pékowa.</i>)	
337.		
338.		
339.	<i>wāk askār.</i>	<i>nūnī askār (wākī, minān).</i>
340.	<i>lā nēo qūtū (qutūn).</i>	<i>dā sandārjēdd.</i>
341.	<i>lā zēr dōśégidā.</i>	
342.	<i>lā sēr mālā.</i>	
343.	<i>lā pēs šā'ri.</i>	
344.		
345.	<i>lā piš dūwārī.</i>	
346.	<i>lā mābōwī mālāndā.</i>	
347.	<i>lā kenār bayēbi.</i>	
348.	<i>lā qarāx jāngān.</i>	
349.	<i>berabēri askārī.</i>	
350.		
351.		
352.		
353.		<i>kār dēzire.</i>
354.		<i>kučik lē dekteo.</i>
355.		<i>hāsp dišt.</i>
356.		<i>χoros bān dīke.</i>
357.		<i>χānētr dīke χōre-χōr.</i>

*) *lā duat dā mañgā*: zwei Monate später.

Nr.	Deutsch	Zāzā
358.	Jemand, der auf dem Markt etwas stiehlt, ist ein Dieb; sechs oder sieben Berittene, die im Gebirge Karawanen plündern, das sind »Gūrān«.	
359.	Bringe einen guten Apfel!	
360.	Ich habe ein schönes Mädchen gesehen.	
361.	Hast du die türkische Fahne gesehen?	
362.	Gib mir Brot!	
363.	Öl ist schwerer als Wasser.	
364.	Die Blätter des Baumes sind grün.	
365.	Ich brauche ein Buch.	
366.	Gibst du ihm das Brot?	
367.	Ich gebe es.	
368.	Das weiß ich auch.	
369.	Ich kenne sie.	
370.	Ich liebe dich.	
371.	Liebt ihr uns? (Liebst du mich?)	
372.	Kannst du Türkisch lesen?	
373.	Ich werde dich auf den Markt schicken.	
374.	Ich bin größer als du.	
375.	Seinetwegen bin ich gekommen.	
376.	Ist euer (dein) Haus groß?	
377.	Unser Haus ist groß.	
378.	Ist sein Freund hier?	
379.	Nein, mein Herr, er ist nicht hier, er ist im Hause des Kaufmanns.	
380.	Ich habe meine Uhr verloren.	
381.	Meine Bücher sind hier, aber wo sind deine Bücher?	
382.	Euer Lehrer ist gekommen.	
383.	Meine Uhr ist billiger als die eure.	
384.	Wann wirst du deinem Freund schreiben?	

Bäba- und Lölö-Kurdisch.

Nr.	Bäba	Lölö
358.	<i>piawê lä bazarê çî dîdêzê au dîze şêş haut suâr lä şaxê kârwanê rû deka, awê gûrânê.*)</i>	
359.	<i>şîvî çâq bêşne!</i>	<i>sêve rind ûne!</i>
360.	<i>qêlki guânim dî.</i>	<i>mîn keçikê rind dî.</i>
361.	<i>sängêrê osmanî dî?</i>	<i>bairêrê osmanîe tî dî?</i>
362.	<i>nân bîdî bî mîn!</i>	<i>nânî bî midî!</i>
363.	<i>rûnî zeitûnî lä awê şûktêre.</i>	<i>rûnî zeitê ze awê şûktêre.</i>
364.	<i>galêî dârî şîvîn.</i>	<i>cöleyê dâre heşîn.</i>
365.	<i>amîn kitâbekim lîzîme.</i>	<i>kitâbîk ze mîrê lîzîme.</i>
366.	<i>nâneke dânya?</i>	<i>tu nânî wî dedêî?</i>
367.	<i>dâmî.</i>	<i>bâlî, az dedîmî (dedîmî).</i>
368.	<i>awêî amîn dezânîm.</i>	<i>az wê dîzânîm.</i>
369.	<i>awarê amîn dênâsîm.</i>	<i>wânê nâs dektîm.</i>
370.	<i>amîn atôm xosê dewê.</i>	<i>az tî haz dîktîm.</i>
371.	<i>amînî xosê dewê?</i>	<i>hûn mîzî sewmîs dîktîm?</i>
372.	<i>türkî dezânî b-xotî (benîs)?</i>	<i>tu türkî dîxwî?</i>
373.	<i>dîwê dedînêrtîm bazârî.</i>	<i>dîwî tî bîşîmî çârêwî.</i>
374.	<i>amîn lä tî gaurêrtîm.</i>	<i>az ze tî mîztêrtîm (mazîntêrtîm).</i>
375.	<i>bê wê hâtemê-wê.</i>	<i>sâwê wê az hâtim.</i>
376.	<i>mâlakâtî gaurê?</i>	<i>mâlê wê mazîne?</i>
377.	<i>mâlakâtî gaurê.</i>	<i>mâlê mî mazîne.</i>
378.	<i>dîstî awêî lîrekânê?</i>	<i>dîste wêî lî verê?</i>
379.	<i>nâxêr awêî lîrekânê nê, lä mîlê tî- gîrekêdîa.</i>	<i>xîr efendîm lîvere tînnê î lî mîlê tûçêre.</i>
380.	<i>saâtekîm wûn kîrd.</i>	<i>saâta mîn mîn wînda kîr.</i>
381.	<i>kitâbakânîmîn lîrekânê, kitâbakânîwî lä kûnderê?</i>	<i>kitâbe mîn lî vîderêne lîkîn kitâbê tî lä kîderêne?</i>
382.	<i>melâkê-îngê hât.</i>	<i>xîgî wê hât.</i>
383.	<i>saâtimîn lä saâtingê herzânîre.</i>	<i>saâti mîn ze saâti wê dahê erzânîre.</i>
384.	<i>dîstîkâtî kânî denîs?</i>	<i>dîstîxêrê kâ wêxî yazmîs kî?</i>

*) Resûl, hîmawand, sagte auf die Frage, was er von den Gûrân wußte: -*şêş haut piawê lä şaxêki gûrânîe dîktîm.*

Nr.	Deutsch	Zāzā
385.	Ist es wahr, daß du eins deiner Pferde verkauft hast?	
386.	Ja, es ist wahr.	
387.	Jeder will recht haben.	
388.	Wie heißt du?	
389.	Warum hatte er gelacht?	
390.	Ich will zu euch gehen.	
391.	Meine Mutter aß Kirschen.	
392.	Was sagte der Lehrer?	
393.	Die Schüler kamen aus der Schule.	
394.	Ich ging an der Buchhandlung vorbei.	
395.	Nach dem Essen spazierten wir eine halbe Stunde.	
396.	Ich wünschte auszugehen.	
397.	Das weiß ich sehr wohl!	
398.	Ich fürchtete ihn nicht.	
399.	Ist Herr Mehmed gekommen?	
400.	Er ist noch nicht gekommen.	
401.	Bist du heute auf den Markt gegangen?	
402.	Die Sonne ist aufgegangen (<i>günet dorydu</i>).	
403.	Ich klopfte an die Tür, aber man öffnete nicht.	
404.	Ein Erdbeben entstand.	
405.	Was wollte jener Soldat von dir?	
406.	Ich habe ihn nicht gesehen.	
407.	Du bist spät gekommen.	
408.	Wo bist du gewesen?	
409.	Er ist nicht zur rechten Zeit gekommen.	
410.	Da fällt mir etwas ein!	
411.	Ich habe nichts gesagt.	
412.	Was hast du getan?	
413.	Ich habe nichts getan.	
414.	Ich habe nichts gehört.	
415.	Seit zwei Monaten habe ich keine Nachricht von meinem Bruder erhalten.	

Bābā- und Lölö-Kurdisch.

Nr.	Bābā	Lölö
385.	<i>aspiŕō yekikēn ferōtūd, rāsū?</i>	<i>rāste hāspixā-yek fūrŕ?</i>
386.	<i>drē, rāstā.</i>	<i>bāl, rāste.</i>
387.	<i>hār kēs haqqixō dewē.</i>	<i>hār kēsik dōxoāze haqqi bālere.</i>
388.	<i>nēvūō ēle?</i>	<i>nāvūō ēle?</i>
389.	<i>bō ēt pē dekenŕ?</i>	<i>ēmā dekenia?</i>
390.	<i>dečūmā mālaŕgō.</i>	<i>dičūmā wā.</i>
391.	<i>daŕkim gelās dōxoārd.</i>	<i>dākemŕn kirāz dōxoārdin.</i>
392.	<i>mōlā ēi degūt?</i>	<i>χōjdā dugōte-ē?</i>
393.	<i>šāgirdekān lā mektebā dehātŕn.</i>	<i>šāgirdlēr ze mektebā tēane.</i>
394.	<i>lā bār ktūb-χānēi dorōyim.</i>	<i>kūtūb-χānēdā tēwā rāwūrtum.</i>
395.	<i>lā duat nan χōārdin nīm saāt degerdŕn. (?)</i>	<i>ze nēnχōārdnē bešūwā (būšūndā) nīm saāte am digeriātŕn.</i>
396.		<i>ētūnā dār min dōxoāst.</i>
397.	<i>awām zōr ēāq denāw!</i>	<i>vā rind dezātŕm!</i>
398.	<i>lā wān nādetirsām.</i>	<i>ze wē nādetirsiam.</i>
399.	<i>m. efēndē hāt?</i>	<i>m. efēndē hātemā?</i>
400.	<i>dahā nāhāt-wa.</i>	<i>hēn nāh.</i>
401.	<i>awrō cūiye bazār?</i>	<i>tu ūrō cūi carŕe?</i>
402.	<i>taū halāt.</i>	<i>rō hālāt.</i>
403.	<i>derkām rakānd, nān-kirdewa. (?)</i>	<i>min lā χēpū χist, vānākirin.</i>
404.	<i>bū lorzā.</i>	<i>zelzelā bū.</i>
405.	<i>au sārbaāza lā tō ēi dewē?</i>	<i>vā askāra ēi ze tā dōxoāze?</i>
406.	<i>awām min nādē (amin nāmdē).</i>	<i>min au nādē.</i>
407.	<i>ātō dreŕg hātŕ.</i>	<i>dārēŕg hātŕ.</i>
408.	<i>lā küēnderē bū?</i>	<i>lākū bī?</i>
409.	<i>lā wāχtixō nāhātŕ.</i>	<i>dā wāχtēdā nāt.</i>
410.	<i>ēte hāte āqlŕm!</i>	<i>tštŕk hāte χatrē min!</i>
411.	<i>hēcŕm nāgūt.</i>	<i>min tštŕk nāgō.</i>
412.	<i>ētān ktūd?</i>	<i>tā ēŕ dektŕ?</i>
413.	<i>hēcŕm nākir.</i>	<i>min tšt nākir.</i>
414.	<i>hēcŕm nābust.</i>	<i>min tšt qā nābust.</i>
415.	<i>du māŕgā hēc χabērim lā berātχō nābust.</i>	<i>ze dū mā vīrdā ze berātŕ min tū χabēr hālnātŕn.</i>

Einige Sätze in Zazá,

Nr.	Deutsch	Zazá
416.	Ist er aufgestanden?	
417.	Er ist nicht aufgestanden.	
418.	Wie hast du diese Nacht geschlafen?	
419.	Ich habe gut geschlafen.	
420.	Ich habe lange auf dich gewartet.	
421.	Hast du gefrühstückt?	
422.	Du bist zur rechten Zeit gekommen!	
423.	Ich habe Kaffee getrunken.	
424.	Er trat aus dem Boote.	
425.	Warum haben die Diener die Flaschen nicht gefüllt?	
426.	Haben Sie Ihre Lektion vergessen?	
427.	Die Diebe haben all mein Geld ge- stohlen.	
428.	Auf der Gasse habe ich fünf yruś ge- funden.	
429.	Der Hund hat mich gebissen.	
430.	Hast du deinem Freund geschrieben?	
431.	Nein, ich habe noch nicht geschrieben.	
432.	Er fiel ins Wasser.	
433.	Warum hast du den Hund geschlagen?	
434.	Er gab keine Antwort.	
435.	Er ist hinausgegangen.	
436.	Ich habe meine Arbeit noch nicht begonnen.	

Bāba- und Lölö-Kurdisch.

Nr.	Bāba	Lölö
416.	<i>hālistā?</i>	<i>rābū?</i>
417.	<i>handsta.</i>	<i>hēn rā nābī.</i>
418.	<i>au šō (šau) čilōn warkaūn?</i>	<i>šāvo tū čin (čān) rāketi?</i>
419.	<i>zōr rahāt warkaūtim.</i>	<i>pūr rahāt rā-mādiām.</i>
420.	<i>atō zōr beklemiš būm.</i>	<i>pūr lā tū dāwestiām.</i>
421.	<i>qahwālīd kird?</i>	<i>qahwālī kīrī bū?</i>
422.	<i>tamām lā waχteχōi dahān!</i>	<i>tamām lā wāχtē hān!</i>
423.	<i>dmin qahwim χōdr.</i>	<i>mīn qahwe waχodr.</i>
424.	<i>lā qai^āye hāte dār.</i>	<i>ze qā^āye bedārket.</i>
425.	<i>au χizmetiānā au šisēnā bō ēt pūr nākīrd?</i>	<i>χizmetkēr čimā šisē tīsē nākirin?</i>
426.	<i>dersiχōtān wūn kird?</i>	<i>dersā-wā wā ze bē kīrī bū?</i>
427.	<i>dizān hdmu parā miniān bīrd.</i>	<i>dizā parā₄min gīstik bīrin.</i>
428.	<i>lā kūčān piēng yrušim dē-wā.</i>	<i>lā zoqdqē piēng yruš mīn dēn.</i>
429.	<i>sāg āmini girt.</i>	<i>kūčik bā mīn girt.</i>
430.	<i>kayās bō dōstīd nusīd?</i>	<i>tā dōstiχārā yaemīš kīr?</i>
431.	<i>χēr, dahā nāmnuš.</i>	<i>hēn mīn yaemīš nākīrī.</i>
432.	<i>dā au kaūt.</i>	<i>kēte āvē.</i>
433.	<i>lā sāgekēt bō ēt dā?</i>	<i>tā čimā lā kūčik χist?</i>
434.	<i>dāngī nākīrd.</i>	<i>gu^āāb nādā.</i>
435.	<i>čū (čō) dāre.</i>	<i>bedārket.</i>
436.	<i>dahā dāstim nākīrd bā kārīχōm.</i>	<i>iše-min hīn mīn bašlamīš nākīrī.</i>

Wortsammlung,
in Damaskus aufgenommen.

Deutsch, Bābā-Kurdisch und Zazā.

Deutsch	Bäbä - Kurdisch	Zāzā
Abend, der	<i>ewārē</i>	<i>šāndā</i>
Ader, die	<i>req</i>	
Adler, der	<i>hālō</i>	
alt		<i>kahān</i>
alt (Menschen)		<i>kāl</i>
Ameise, die		<i>mōrgilā</i>
Apfel, der	<i>sēū, sēō</i>	<i>sāi</i>
Aprikose, die	<i>qaišt (t.)</i>	<i>orūk (t.)</i>
Arm, der	<i>bāsik</i>	<i>ēngelā</i>
Armband, das	<i>bāsinā</i>	<i>bācin</i>
Arznei, die	<i>dārmān</i>	
Auge, das	<i>ēau</i>	<i>ēim</i>
Augenbraue, die	<i>ābrō</i>	<i>būri</i>
Augenwimper, die	<i>mūbōl</i>	<i>bizā</i>
Bär, der	<i>wuric, wiric</i>	<i>herē</i>
Bär, der große (Sternbild)	<i>{ haut berā</i> <i>{ haut tūwānā</i>	
Bart, der	<i>rīdān</i>	<i>erdīs</i>
Bauch, der	<i>ziq</i>	<i>pižā</i>
Berg, der	<i>kyū, šāx</i>	<i>kōh, kō</i>
Blatt, das	<i>lijā, dōšēk (a., t.)</i>	<i>gāi</i>
Bettdecke, die	<i>lijā (a. lijā')</i>	
Bettstelle, die	<i>taxt</i>	
Bettler, der	<i>su'ālkār</i>	<i>pārsēk</i>
Biene, die	<i>zārgētā</i>	<i>māšā heingamāni</i>
billig	<i>herzān</i>	
Birne, die	<i>hārmā</i>	<i>merō</i>
Holzbirne	<i>šikōkū</i>	
blau	<i>kesiq</i>	<i>māwōt (a.-t.)</i>
Blei, das	<i>gulā (?)</i>	
blind	<i>kūr</i>	<i>kōr</i>

Deutsch	Bābā - Kurdisch	Zāzā
Blitzstrahl, der (<i>gildirim</i>)	<i>hawri trişkār</i>	
Blut, das	<i>χuēn</i>	<i>gūnī</i>
Bogen, der	<i>kawān</i>	<i>kumān</i>
braun	<i>āl</i> (t.)	<i>mōr</i> (t.)
breit	<i>pān</i>	<i>hārā</i>
Brücke, die	<i>pūrt</i>	<i>pōl</i>
Brunnen, der	<i>čālāo</i>	<i>čūr</i> (a.)
Brust, die	<i>siŋg</i>	<i>sēnā</i>
Brust, die weibl.	<i>māmā</i>	<i>čēčik</i> (t.)
bucklig	<i>pūst-kūr</i>	
Büffel, der	<i>gāmīš</i>	<i>gāmīs</i>
Butter, die	<i>rūni kere</i>	
Dach, das	<i>sārbān</i>	<i>bān</i>
Daumen, der	<i>sārī kāmīk</i>	<i>enğısta pīlā</i>
Decke, die		<i>ōryān</i> (t.)
Deckel, der	<i>serī</i>	
Diener, der	<i>mindār, mindāl</i>	<i>lāje</i>
Dorf, das	<i>dī, dā</i>	<i>daú</i>
dort		<i>wigā</i>
Dunkelheit, die	<i>tārīk</i>	
Durst, der	<i>čūnma</i>	<i>čūšān</i>
Ei, das	<i>helēd</i>	<i>āhī</i>
Eiche, die	<i>gūngāl</i>	
Eichhorn, das	<i>simōra</i>	<i>simōrā</i>
Eidechse, die	<i>bişimīš</i> (t.?)	
Eis, das	<i>sāhōl</i>	<i>gemād</i> (a.)
Eisen, das	<i>āstī</i>	<i>āstī</i>
Ellbogen, der	<i>ānīšik</i>	
eng, schmal	<i>tāng</i>	<i>tāng</i>
Ente, die	<i>hāwerdā</i>	
Erde, die	<i>χōl</i>	<i>hāre</i>
Esel, der	<i>kār</i>	<i>hār</i>
Essen, das	<i>χōrāk</i>	
Falke, der	<i>bāz</i>	
Fasan, der	<i>mrīški sādžawār</i>	
Faust, die	<i>mīst</i>	<i>zūmzūq</i>
Feder, die (beim Vogel)	<i>pār</i>	
Felsen, der	<i>bārd</i>	<i>zinār</i>

Deutsch	Bäbä - Kurdisch	Zāzā
Ferse, die	<i>pāniā</i>	
fett	<i>astūr</i>	
Feuer, das	<i>ā'ūr</i>	<i>ādīr, ādī</i>
Fieber, das	<i>nōvāš</i>	
Finger, der	<i>kāmīk</i>	<i>eñgīst</i>
Finger, der kleine	<i>kamkiki ēkōla</i>	<i>eñgīsta kūje</i>
Fingerring, der	<i>āngūstīā</i>	<i>eñgīstāni</i>
Fisch, der	<i>mās</i>	<i>māsā</i>
Fischer, der	<i>māsīgīr</i>	
Fleisch, das	<i>gōšt</i>	<i>gōšt</i>
Fliege, die	<i>mēš</i>	<i>kermēš</i> (Stechfliege)
Floh, der	<i>keš</i>	<i>kēki</i>
Flügel, der	<i>bāl</i>	
Fluß, der	<i>ōm</i>	
Forelle, die	<i>māw hairān</i>	
Frau, die	<i>zin</i>	<i>jeni</i>
Frau, die junge	<i>būk</i>	<i>būke</i>
Frosch, der	<i>bāq</i>	<i>bāq</i>
früh	<i>zū</i>	<i>raū</i>
Frühling, der	<i>bāhār</i>	<i>vazār</i>
Fuchs, der	<i>rēvī, rēvī</i>	<i>lūc</i>
Furcht, die	<i>tīrsā</i>	<i>tīrsā</i>
furchtsam	<i>tīrsimuk</i>	
Furt, die	<i>bō'dd</i>	
Fuß, der	<i>pē</i>	<i>niñg</i>
Fundament, das (Haus-)	<i>tambāl</i>	
Galle, die	<i>zārdān</i> (kurm. <i>zafrān</i>)	
Gasse, die	<i>kūčā</i>	<i>kūčā, kōčā</i>
Gastzimmer, das	<i>āwī māvān</i>	
Gaumen, der	<i>malabūt</i>	
Gazelle, die	<i>āziq</i>	
Gehirn, das	<i>māyis</i>	<i>māšū</i>
Gelenk, das		<i>jalrā</i>
gelb	<i>zārd</i>	<i>zārd</i>
Genital, das	{ m. <i>kōw</i> f. <i>quz</i>	
Gerste, die	<i>gō</i>	
Gesicht, das		<i>rī, rū</i>
gestern	<i>dūmī</i> (t. <i>dūn</i> ?)	<i>vāzār</i>

Deutsch	Bäbä - Kurdisch	Zāzā
Gift, das		zār
Goldfinger, der (Ringfinger)		engistā engistāni
Goldschmied, der	zeringir	
Granate, die (Frucht)	hānār	
Gras, das		vaš
grau	esmer (a.)	esmer
Greis, der	pēr	kāl
Greisin, die	pērē zin	gēniye pērī
groß	gaurā	pū
Großvater, der	bāpēr	
grün	šin	kūlhō
Gürtel, der	pištind	mē
Haar, das	ziliy	{ mū mūye sārā (Kopfhaar)
Hagel, der	{ gihrā tērzā	zēpūk
Hahn, der	kālebāb, kālešr	dūk (a.)
Hals, der	gārān	
Halsband, das	kūrmāq	
Hand, die linke	dāsti cāp	dāsto cāp
Hand, die rechte	dāsti rāst	dāsto rāst
Handfläche, die	bārī dāst	rīe dāst
Handschiene (Panzer), die	dāstāvān	
Handtuch, das	dāsmāl	
Hase, der	kār-wāhik	auris, arwēš
häßlich	čilkīn	
Haus, das	māl	kē
Haut, die	pīst	pōst
Helm, der	kalaorxūt	ziryx
Hemd, das	kirās	zūbān
Herbst, der	pā'iz	pā'ti
Herz, das	dūl	zēri
Heuschrecke, die	kullā	kull
heute	aiirō	aiirō
hier		itā
Himmel, der	asmān	asmān, haur
Hirsch, der	gā kēwē	
Hirt, der	čū'ān	šu'ān
Hitze, die	gārmā	

Deutsch	Bābā - Kurdisch	Zāzā
Höhle, die	<i>aškauš</i>	
Holz, das	<i>dār</i>	<i>kōlš</i>
Honig, der	<i>heŋgūn</i>	<i>eŋgūmēn</i>
Hüfte, die	<i>šmūt</i>	
Huhn, das	<i>mršūk</i>	<i>kārge</i> (t.?)
Hühnchen, das	<i>fārūk</i>	
Hund, der	<i>sūk, sūg</i>	<i>kōšūk</i>
Hunger, der	<i>bīršna</i>	<i>vāšān</i>
Husten, der	<i>kōrχā</i>	
Hyäne, die	<i>kāmšār</i>	<i>keftār</i>
Jahr, das	<i>sāl</i>	<i>sere</i>
jetzt		<i>haūna, hēna</i>
Kahl	<i>kāčāl</i>	
Kalb, das	<i>pālāq, pālāχ</i>	
Kälte, die	<i>sārmā</i>	<i>sārd</i>
Kamel, das	<i>ūšār</i>	<i>dewē</i> (t.)
Kamm, der	<i>šānd</i>	<i>šāndā</i>
Katze, die	<i>pāšā</i>	<i>pāšāngā</i>
Kerze, die	<i>šem</i> (a. <i>šem</i>)	
Kessel, der	<i>manjāl</i>	<i>bārdōš</i>
Keule, die	<i>gurz</i>	
Kind, das	<i>mindāl</i>	
Kirsche, die	<i>gilās</i>	<i>šrēs</i>
Kleidung, die	<i>gīl</i>	<i>čāki</i>
klein	<i>čkōlā</i>	<i>kūč, kōč</i>
Knabe, der	<i>kur</i>	<i>lāgīk</i>
Knie, das	<i>džnū</i>	
Knöchel, der	<i>čūki pē</i> (kurm. <i>gūsk</i>)	
Knochen, der	<i>yešik, esik</i>	<i>hāstā</i>
Köcher, der	<i>tōr</i>	<i>kīnoūr</i>
Kohl, der	<i>kālām</i>	
Kohle, die	<i>nāš</i>	
Kopfkissen, das	<i>senār</i>	<i>bāšānā</i> (Kissen)
Kopfschmuck (der kurd. Weiber)		<i>kōre-zārna</i>
Koralle, die	<i>šlān</i>	
Korb, der	<i>saušt</i>	
Körper, der	<i>qālbi</i> (a.)	<i>bādān</i> (a.)

Deutsch	Bäbä - Kurdisch	Zazä
Krabbe (Süßwasser-), die	<i>kirzäl</i> (kurm. <i>rāq</i>)	
Kranich, der	<i>kūmrī</i>	<i>kolūng</i>
Krug, der		<i>hābānā</i>
Kürbis, der	<i>kūlikā</i>	<i>kūi</i>
Kuh, die	<i>mānga</i>	<i>maṅgā</i>
Kupfer, das	<i>mīs</i>	
kurz	<i>kōsā</i>	<i>kilm</i>
lahm	<i>šāl</i>	
Lamm, das	<i>bār̄x</i>	<i>bār̄xī</i>
lang		<i>dārg</i>
Laus, die	<i>āpī</i>	<i>īspidā</i>
Leiche, die	<i>mūrdū</i>	
leicht	<i>sūq</i>	
Licht, das	<i>rūnāk</i>	
Lippe, die	<i>lū</i>	<i>lāu</i>
Locke, die		<i>tāmōr</i>
Löffel, der	<i>kaučik</i> (t.)	
Löwe, der	<i>šēr</i>	<i>šēr</i>
Luchs, der	<i>čū'ālū</i>	
Lüge, die	<i>durō</i>	<i>zūrī</i>
Lügner, der	<i>durōzīn</i>	
Mädchen, das	<i>qīč</i>	<i>keineč</i>
Magen, der		<i>hūr</i>
Mandel, die	<i>bādēm</i>	<i>čāklā</i>
Mann, der	<i>piāu</i>	<i>mārdēm</i>
männlich		<i>nērī</i>
Mauer, die	<i>dīwār</i>	<i>dās</i>
Maultier, das	<i>estīr</i>	
Maus, die	<i>mīšik</i>	<i>mārā</i>
mehr		<i>vāši</i>
Melone (Wasser-), die	<i>šūtī</i>	<i>zābāšā</i>
Melone (Zucker-), die	<i>kaldq</i>	<i>bākilā</i>
Messer, das	<i>čākō</i>	<i>kārāt</i>
Milch, die	<i>šēr</i>	
Milchstraße, die	<i>rēi kākīšā</i>	<i>genēkū pīwā</i>
Milz, die	<i>siptī</i>	
Mittag, der	<i>nūwerq</i>	
Mittelfinger, der	<i>kāmki nū rāst</i>	<i>enqīšā ōrētē</i>

Deutsch	Bābā - Kurdisch	Zāzā
Mitternacht, die	<i>nāwešau</i>	<i>nāme šaúe</i>
Monat, der	<i>māñq</i>	<i>āšmā</i>
Mond, der	<i>māh</i>	<i>āšmā</i>
morgen		<i>māšte</i>
Mücke (Stech-), die	<i>mēš šūlā</i>	
Müller, der	<i>ašewān</i>	
Mund, der	<i>zār</i>	<i>fek</i>
Mutter, die	<i>dāyā</i>	
Nacht, die	<i>šau</i>	<i>šawā</i>
Nacken, der	<i>mīl</i>	<i>mīl</i> (Hals, der)
Nagel, der (Finger-)	<i>nāχūn</i>	<i>nāñgūš</i>
Nase, die	<i>kāpō</i>	<i>zinn</i>
naß		<i>hē, šil</i>
Nebel, der	<i>mīš</i>	<i>mīž</i>
Neffe (Schwestersohn), der		<i>yegān</i>
Nelke, die	<i>mīχā</i>	
neu		<i>nāwā</i>
Niere, die	<i>gurcīlā</i>	
Ochse, der	<i>gā</i>	<i>gā</i>
Ohr, das	<i>gūe</i>	<i>gōš</i>
Ohrring, der	<i>guarā</i>	<i>gōšārā</i>
Öl, das		<i>rūān</i>
Onkel, der (χāl)	<i>dāi</i>	
Panther, der	<i>pelñg</i>	
Pfeil, der	<i>tēr</i>	<i>tēr</i>
Pferd, das	<i>dsip</i>	<i>üstör, estör, ştör</i>
Pfirsich, die	<i>qaralū</i> (t.?)	
Pflaume, die	<i>halūcā</i>	
Quitte, die	<i>bē</i>	
Rabe, der	<i>kalāu</i>	<i>qerék</i>
Rebhuhn, das	<i>kaú</i>	<i>zāreğ</i>
Regen, der	<i>barān</i>	<i>vārete</i>
Regenbogen, der	<i>kōrkē zerinā</i>	<i>kēsku sōre</i>
Reif, der	<i>zīχum</i>	
Reis, der		<i>res</i>
Rheuma, das	<i>bā</i>	

Deutsch	Bäbä - Kurdisch	Zāzā
Riegel, der	<i>surmā</i>	
Rosine, die	<i>mīwōš</i>	
rot	<i>sūr</i>	<i>sōr, sūr</i>
Rücken, der	<i>pišt</i>	<i>pāš</i>
Rückgrat, das	<i>yēski pišt</i>	<i>hāstē pāš</i>
Säbel, der	<i>šw</i>	
Salz, das	<i>χwā, χūš</i>	<i>sōlā</i>
Sand, der	<i>χīs</i>	
Sattel, der	<i>šw</i>	<i>zēn</i>
sauber, gut		<i>hawl</i>
sauer	<i>tīrēš</i>	<i>tīrēš</i>
Sauermilch, die	<i>māst</i>	<i>mast</i>
Schaf, das	<i>mār</i>	<i>mār</i>
Schaum, der	<i>kāw, kāf</i>	<i>kef</i>
Schenkel, der	<i>rān</i>	
schielend	<i>χāl</i>	
Schild, der	<i>matāl</i>	<i>mār tāl</i>
Schildkröte, die	<i>kisāl</i>	
Schläfe, die	<i>lağdānk</i>	<i>tūliq</i>
Schlange, die	<i>mār</i>	<i>mār</i>
Schloß, das	<i>alkarēs</i>	
Schlund, der	<i>kurkrō</i>	<i>kerēkē</i>
Schlüssel, der	<i>hačēr</i>	
Schmied, der	<i>āsingir</i>	
Schmutz, der		<i>lānçî</i>
Schnabel, der	<i>dündūk</i>	
Schnee, der	<i>bāfr</i>	<i>vaüre</i>
Schnupftuch, Handtuch, das	<i>dāsterā</i>	
Schnurrbart, der	<i>sibēr</i>	<i>semāl</i>
Schuh, der	<i>kāwūs</i>	
Schulter, die	<i>šān</i>	<i>duš</i>
Schuster, der	<i>kawūšdrū</i>	
Schwager, der		<i>būrā</i>
Schwalbe, die	<i>parasitirka</i>	
schwarz	<i>reš</i>	<i>siāp</i>
Schwefel, der	<i>gōgūrd</i>	
Schwein, das	<i>berās, berāz</i>	<i>χōz, χōš</i>
Schwelle, die	<i>nīuderkeš</i>	
schwer	<i>girān</i>	

Deutsch	Bäbä - Kurdisch	Zāzā
Schwester, die		wāyā
See, der	golān (türk. göl?)	
Seite, die (menschl. Körper)	parasū	kīšt
Silber, das	zēo, zū	sīm
Skorpion, der	dūptīk, dūptīk	dūmīk, dūfīk
Sohle, die	bārī pē	
Sommer, der	hāwān	āmnānē
Sonne, die	rōš	rōč, rōj
spät	dardān	
Speichel, der	tīf	tūkā, tūqā
Sperling, der	čōilekā	
Spiegel, der	āwēna	netnīk
Spinne, die	galgādhuka	pīrikā
Stahl, der	pōlā	
Staub, der	χāk χōr	
Steigbügel, der	auzeŋf (t.)	
Stein, der	bārd	sī
Stern, der	ēsterā	istārā
Stier, der		visterā
Stirn, die	niwāu, niwāu	čāre
Stock, der	gōčān	čūā
stolz	mākōl	
Stößer, der (Kaffee- bereitung)	dāskī	
Stotterer, der	lāl	kekā
Strauch, der	čaltūq (t. ?)	tālī (kurm. derī)
Strumpf, der	gōrewī	gōruwī
stumm	lāl	lāl
Stute, die	mā'in	ūstōrā
Tag, der	rōš	rōč, rōj
Tal, das	dōl	
Tarantel, die	kūšīk	
Tasche, die	gīfā	
Tau, der	ēbnīm	karaō (kurm. kir)
taub	kar	kār
Taube, die	kōtīr	
teuer	gīrān	vāi
Tiger, der	bābr (a.)	
Tod, der	mīrd	mārdānā

Deutsch	Bäbä - Kurdisch	Zāzā
Ton, der	<i>qōlasūr</i>	
Töpfer, der	<i>dizégōzā</i>	
Träne, die	<i>firniški čau</i>	<i>heiori čimā</i>
Traube, die	<i>trā</i>	
Treppe, die	<i>pelekān</i>	
trocken		<i>wišk</i>
Tulpe, die	<i>süestin</i>	<i>sōsün</i>
Tür, die	<i>därkā, derkē</i>	<i>kē-bēr</i>
Ufer, das	<i>kerāχ</i>	
Vater, der	<i>bābā (t.)</i>	
Veilchen, das	<i>wenauše</i>	
viel		<i>bōl</i>
Vollmond, der (<i>bedr</i>)	<i>mānik, mānq</i>	<i>gōbēk</i>
Wade, die	<i>balēk</i>	<i>čp, gōšte čpā</i>
Walnuß, die	<i>gūez (a. t.)</i>	<i>gōz (a.)</i>
Wange, die	<i>kulmā</i>	<i>rē</i>
wann?		<i>ču waχt (a.)? čī zemān (a.)?</i>
Wasser, das	<i>au</i>	<i>aiūkā</i>
Weber, der	<i>gōlā</i>	<i>iāben, iābin</i>
Weg, der	<i>rā</i>	<i>rāi</i>
weiblich		<i>māki</i>
Weide, die (<i>Salix</i>)	<i>dāre bē</i>	
weiß	<i>spī</i>	<i>sipē</i>
Weizen, der	<i>genim</i>	
wenig		<i>iāi</i>
Werktag, der		<i>rōje gārūā</i>
Widder, der		<i>berān</i>
wie?		<i>senā?</i>
wieder		<i>ānqā</i>
Wiege, die	<i>lānik</i>	
Wildkatze, die	<i>kulūk</i>	
Wind, der	<i>bā</i>	<i>vā</i>
Winter, der	<i>zistān</i>	<i>zimistān</i>
wo?		<i>kōn?</i>
Woche, die	<i>haftā</i>	<i>hawā</i>
Wolf, der	<i>gurg</i>	<i>vārg</i>
Wolke, die		<i>haur</i>

Deutsch	Bāhā - Kurdisch	Zāzā
Wunde, die	<i>birîn</i>	
Wurfspeiß, der	<i>taklâ</i>	<i>hârba (a.)</i>
Wurm, der		<i>kerm</i>
Zahn, der	<i>dâdân</i>	<i>dedd</i>
Zahnfleisch, das		<i>pûdû</i>
Zeigefinger, der	<i>kâmki behâdet</i>	<i>engîsta sâde</i>
Zelt, das		<i>χaimâ (a.)</i>
Zeltleine, die		<i>rasân, sîrî</i>
Zeltpflock, der		<i>mîne χaimâ</i>
Ziege, die	<i>bizîn</i>	<i>bizâ</i>
Zimmer, das	<i>âku</i>	
Zitrone, die	<i>lîmô</i>	
Zucker, der	<i>kant</i>	
Zunge, die	<i>zâbân</i>	<i>zûwân</i>

Erzählung des Resûl, Hámawand, aus der Steppe Čemšemán bei Suleimaniya.

(Entspricht der Anekdote Nr. 2, S. 68.)

*Rôzekî mirzâ kâryâtekî nûsând bô aχbâbēχōi kâ būgerâ au kâryazâi kôra! bô fulâna kâsi
bîbâ. pâšâ kâryâzekém dâ bâ nôkârî. kurakâ nîû saât hâte-wâ.*

Kâryâzekét bird?

Birdim.

Dâ tî?

Talabi kird, némdaya.

Bô ē?

Atô bâ mîn gôt -bîbâ-, nâdegût -bîdâya-. Birdim bérambéri wî râm girt hêndamawa.

Au piawoâ kâryâzekâi χoéndi yâ nâχoendewâ?

Nâ, nâχoendewâ.

Mirzâ dâsti bâ pé kânini kird: ôi ksêi bâ tî nâgût?

Kûfi: hel kôrâ! au kôrâ bâ tîi gut yâ bâ mni gut tînâge iðâm.

Index.

Abteilung I.

I. Hikāyātān; ydyb oylu yūsib gālīka.

	Seite
1. Hikāyē dāmyā gūzēš	1
2. Šeṣḥ mūs wā īngā yūsib dāstān	3
3. Hikāyē rihoān	7
4. Hikāyē tēn	10
5. Hikāyē dārdāt	12
6. Hikāyē gāwēndā	15

II. Hikāyātān; gāfar oylu seidi btā.

1. Hikāyē zāmbīl ferōš	17
2. Dāstān mānī āwān	18
3. Dāstān mārī ākārī gābālī āyā	20
4. Dāstān yasīn bāg	27
5. Dāstān dāmās oylu gūcūk hāsān āyā	33
6. Hikāyē mānī ālan	36
7. Hikāyē yūsib āziz dā berāye hav būn	45
8. Dāstān muḥamməd yēmīn	47
9. Dāstān saudātī	50
10. Dāstān ḥūsein āyāyē zillī	51

III. Hikāyātān; āk gāwānde dālīka.

1. Hikāyē mānī ālān	53
2. Zāmbīl ferōš	57

IV. Hikāyā; ḥāfīz.

1. Zāmbīl ferōš	58
---------------------------	----

Abteilung II.

Hikāyāt; ʿomar ibn ʾalī kōsā.

1. <i>Hikāyāt; ʾabrāhīm pāsā lāfzī zāzā</i>	Seite 60
---	-------------

Anhang.

<i>Zāzā</i> -Übersetzung der Erzählung » <i>Dānyā gūzde</i> «	63
<i>Zāzā</i> -Übersetzung der Erzählung » <i>Yusūb dāzē</i> «	66
<i>Zāzā</i> -Übersetzung von vier türkischen Anekdoten	68
Die Kardinalzahlen in <i>Zāzā</i> , <i>Bābā</i> - und <i>Lölö</i> -Kurdisch	70
Einige Sätze in <i>Zāzā</i> , <i>Bābā</i> - und <i>Lölö</i> -Kurdisch	72
Wortsammlung; Deutsch, <i>Bābā</i> -Kurdisch und <i>Zāzā</i>	103
Erzählung des Resūl, Hāmawand	116

GL 23
m

3 2044 018 869 065

